

PRÍLOHA 7
K ŠTÁTNEMU VZDELÁVACIEMU PROGRAMU
PRE KONZERVATÓRIÁ V SR
ISCED 5B PRVÝ STUPEŇ TERCIÁRNEHO VZDELÁVANIA

UČEBNÉ OSNOVY

ŠTUDIJNÉHO ODBORU HUDBA – HRA NA DYCHOVÝCH A BICÍCH
NÁSTROJOCH
(NÁVRH)

HLAVNÝ ODBOR ŠTÚDIA HRA NA FLAUTE

Vzdelávacia oblasť UMENIE A KULTÚRA

Hlavný odbor štúdia Hra na flaute	12
Hra na príbuznom nástroji	17
Hra na klavíri	18

Vzdelávacia oblasť ČLOVEK A PRÍRODA

Fyziológia a hygiena hracieho aparátu	20
---	----

Vzdelávacia oblasť ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

Dejiny a literatúra hlavného odboru štúdia Hra na flaute	21
Pedagogicko – umelecké predmety:	
Pedagogika hlavného odboru štúdia Hra na flaute	23
Metodika hlavného odboru štúdia Hra na flaute	26
Didaktika hlavného odboru štúdia Hra na flaute	28
Pedagogický seminár hlavného odboru štúdia Hra na flaute	30

Vzdelávacia oblasť MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

Hra notového zápisu bez prípravy	31
Rozbor umeleckých diel hlavného odboru štúdia Hra na flaute	33

Vzdelávacia oblasť ČLOVEK A SVET PRÁCE

Hra v súbore	34
Komorná hra	36
Hra v orchestri	38
Pedagogicko – umelecká prax	39

Vzdelávacia oblasť PRIEREZOVÉ TÉMY

Interpretačný seminár	41
-----------------------------	----

HLAVNÝ ODBOR ŠTÚDIA HRA NA ZOBICOVEJ FLAUTE

Vzdelávacia oblasť UMENIE A KULTÚRA

Hlavný odbor štúdia Hra na zobcovej flaute	42
--	----

Hra na príbuznom nástroji	48
---------------------------------	----

Vzdelávacia oblasť ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

Dejiny a literatúra hlavného odboru štúdia Hra na zobcovej flaute	49
---	----

Pedagogicko – umelecké predmety:

Pedagogika hlavného odboru štúdia Hra na zobcovej flaute	51
--	----

Metodika hlavného odboru štúdia Hra na zobcovej flaute.....	54
---	----

Didaktika hlavného odboru štúdia Hra na zobcovej flaute	56
---	----

Pedagogický seminár hlavného odboru štúdia Hra na zobcovej flaute.....	58
--	----

Vzdelávacia oblasť MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

Hra notového zápisu bez prípravy.....	59
Rozbor umeleckých diel hlavného odboru štúdia Hra na zobcovej flaute.....	61

Vzdelávacia oblasť ČLOVEK A SVET PRÁCE

Hra v súbore	62
Pedagogicko – umelecká prax.....	64

HLAVNÝ ODBOR ŠTÚDIA HRA NA HOBOJI

Vzdelávacia oblasť UMENIE A KULTÚRA

Hlavný odbor štúdia Hra na hoboji	66
Hra na príbuznom nástroji.....	71

Vzdelávacia oblasť ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

Dejiny a literatúra hlavného odboru štúdia Hra na hoboji	72
Pedagogicko – umelecké predmety:	
Pedagogika hlavného odboru štúdia Hra na hoboji.....	74
Metodika hlavného odboru štúdia Hra na hoboji.....	77
Didaktika hlavného odboru štúdia Hra na hoboji.....	80
Pedagogický seminár hlavného odboru štúdia Hra na hoboji.....	82

Vzdelávacia oblasť MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

Hra notového zápisu bez prípravy.....	83
Rozbor umeleckých diel hlavného odboru štúdia Hra na hoboji	85

Vzdelávacia oblasť ČLOVEK A SVET PRÁCE

Výroba a úprava plátok a strojčekov.....	86
Hra v súbore	88
Pedagogicko – umelecká prax.....	90

HLAVNÝ ODBOR ŠTÚDIA HRA NA KLARINETE

Vzdelávacia oblasť UMENIE A KULTÚRA

Hlavný odbor štúdia Hra na klarinete.	92
Hra na príbuznom nástroji.....	97

Vzdelávacia oblasť ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

Dejiny a literatúra hlavného odboru štúdia Hra na klarinete	98
Pedagogicko – umelecké predmety:	
Pedagogika hlavného odboru štúdia Hra na klarinete.....	100
Metodika hlavného odboru štúdia Hra na klarinete	103

Didaktika hlavného odboru štúdia Hra na klarinete.....	106
Pedagogický seminár hlavného odboru štúdia Hra na klarinete	108
Vzdelávacia oblasť MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	
Hra notového zápisu bez prípravy.....	109
Rozbor umeleckých diel hlavného odboru štúdia Hra na klarinete	111
Vzdelávacia oblasť ČLOVEK A SVET PRÁCE	
Hra v súbore	112
Komorná hra.....	114
Pedagogicko – umelecká prax.....	116

HLAVNÝ ODBOR ŠTÚDIA HRA NA FAGOTE

Vzdelávacia oblasť UMENIE A KULTÚRA	
Hlavný odbor štúdia Hra na fagote	118
Hra na príbuznom nástroji.....	123
Vzdelávacia oblasť ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	
Dejiny a literatúra hlavného odboru štúdia Hra na fagote	125
Pedagogicko – umelecké predmety:	
Pedagogika hlavného odboru štúdia Hra na fagote	127
Metodika hlavného odboru štúdia Hra na fagote	130
Didaktika hlavného odboru štúdia Hra na fagote.....	132
Pedagogický seminár hlavného odboru štúdia Hra na fagote	134
Vzdelávacia oblasť MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	
Hra notového zápisu bez prípravy.....	135
Rozbor umeleckých diel hlavného odboru štúdia Hra na fagote	137
Vzdelávacia oblasť ČLOVEK A SVET PRÁCE	
Výroba a úprava plátkov a strojčekov.....	138
Hra v súbore	140
Komorná hra.....	142
Pedagogicko – umelecká prax.....	144

HLAVNÝ ODBOR ŠTÚDIA HRA NA SAXOFÓNE

Vzdelávacia oblasť UMENIE A KULTÚRA

Hlavný odbor štúdia Hra na saxofóne	146
Hra na príbuznom nástroji	151

Vzdelávacia oblasť ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

Dejiny a literatúra hlavného odboru štúdia Hra na saxofóne	153
Pedagogicko – umelecké predmety:	
Pedagogika hlavného odboru štúdia Hra na saxofóne	155
Metodika hlavného odboru štúdia Hra na saxofóne	158
Didaktika hlavného odboru štúdia Hra na saxofóne	161
Pedagogický seminár hlavného odboru štúdia Hra na saxofóne	163

Vzdelávacia oblasť MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

Hra notového zápisu bez prípravy	164
Rozbor umeleckých diel hlavného odboru štúdia Hra na saxofóne	166

Vzdelávacia oblasť ČLOVEK A SVET PRÁCE

Hra v súbore	167
Komorná hra	169
Pedagogicko – umelecká prax	171

HLAVNÝ ODBOR ŠTÚDIA HRA NA LESNOM ROHU

Vzdelávacia oblasť UMENIE A KULTÚRA

Hlavný odbor štúdia Hra na lesnom rohu	173
Hra na príbuznom nástroji	178

Vzdelávacia oblasť ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

Dejiny a literatúra hlavného odboru štúdia Hra na lesnom rohu	179
Pedagogicko – umelecké predmety:	
Pedagogika hlavného odboru štúdia Hra na lesnom rohu	181
Metodika hlavného odboru štúdia Hra na lesnom rohu	184
Didaktika hlavného odboru štúdia Hra na lesnom rohu	186
Pedagogický seminár hlavného odboru štúdia Hra na lesnom rohu	188

Vzdelávacia oblasť MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

Hra notového zápisu bez prípravy	189
Rozbor umeleckých diel hlavného odboru štúdia Hra na lesnom rohu	192

Vzdelávacia oblasť ČLOVEK A SVET PRÁCE

Hra v súbore	193
Komorná hra	195
Pedagogicko – umelecká prax	197

HLAVNÝ ODBOR ŠTÚDIA HRA NA TRÚBKE

Vzdelávacia oblasť UMENIE A KULTÚRA

Hlavný odbor štúdia Hra na trúbke	199
Hra na príbuznom nástroji	204

Vzdelávacia oblasť ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

Dejiny a literatúra hlavného odboru štúdia Hra na trúbke	206
Pedagogicko – umelecké predmety:	
Pedagogika hlavného odboru štúdia Hra na trúbke	208
Metodika hlavného odboru štúdia Hra na trúbke	211
Didaktika hlavného odboru štúdia Hra na trúbke	214
Pedagogický seminár hlavného odboru štúdia Hra na trúbke	216

Vzdelávacia oblasť MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

Hra notového zápisu bez prípravy	216
Rozbor umeleckých diel hlavného odboru štúdia Hra na trúbke	220

Vzdelávacia oblasť ČLOVEK A SVET PRÁCE

Hra v súbore	221
Komorná hra	223
Pedagogicko – umelecká prax	225

HLAVNÝ ODBOR ŠTÚDIA HRA NA POZAUNE

Vzdelávacia oblasť UMENIE A KULTÚRA

Hlavný odbor štúdia Hra na pozaune.	227
Hra na príbuznom nástroji	232

Vzdelávacia oblasť ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

Dejiny a literatúra hlavného odboru štúdia Hra na pozaune	234
Pedagogicko – umelecké predmety:	
Pedagogika hlavného odboru štúdia Hra na pozaune	236
Metodika hlavného odboru štúdia Hra na pozaune	239
Didaktika hlavného odboru štúdia Hra na pozaune	241
Pedagogický seminár hlavného odboru štúdia Hra na pozaune	243

Vzdelávacia oblasť MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

Hra notového zápisu bez prípravy	244
Rozbor umeleckých diel hlavného odboru štúdia Hra na pozaune	246

Vzdelávacia oblasť ČLOVEK A SVET PRÁCE

Hra v súbore	247
Komorná hra.....	249
Pedagogicko – umelecká prax.....	251

HLAVNÝ ODBOR ŠTÚDIA HRA NA TUBE

Vzdelávacia oblasť UMENIE A KULTÚRA

Hlavný odbor štúdia Hra na tube.....	253
Hra na príbuznom nástroji.....	258

Vzdelávacia oblasť ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

Dejiny a literatúra hlavného odboru štúdia Hra na tube.....	260
Pedagogicko – umelecké predmety:	
Pedagogika hlavného odboru štúdia Hra na tube	262
Metodika hlavného odboru štúdia Hra na tube	265
Didaktika hlavného odboru štúdia Hra na tube	267
Pedagogický seminár hlavného odboru štúdia Hra na tube	269

Vzdelávacia oblasť MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

Hra notového zápisu bez prípravy.....	270
Rozbor umeleckých diel hlavného odboru štúdia Hra na tube.....	272

Vzdelávacia oblasť ČLOVEK A SVET PRÁCE

Hra v súbore	273
Komorná hra.....	275
Pedagogicko – umelecká prax.....	277

HLAVNÝ ODBOR ŠTÚDIA HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH

Vzdelávacia oblasť UMENIE A KULTÚRA

Hlavný odbor štúdia Hra na bicích nástrojoch	279
Hra na príbuznom nástroji.....	286

Vzdelávacia oblasť ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

Dejiny a literatúra hlavného odboru štúdia Hra na bicích nástrojoch	287
Pedagogicko – umelecké predmety:	
Pedagogika hlavného odboru štúdia Hra na bicích nástrojoch	288
Metodika hlavného odboru štúdia Hra na bicích nástrojoch.....	293

Didaktika hlavného odboru štúdia Hra na bicích nástrojoch	295
Pedagogický seminár hlavného odboru štúdia Hra na bicích nástrojoch.....	297
Vzdelávacia oblasť MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	
Hra notového zápisu bez prípravy.....	298
Rozbor umeleckých diel hlavného odboru štúdia Hra na bicích nástrojoch	300
Vzdelávacia oblasť ČLOVEK A SVET PRÁCE	
Hra v súbore	301
Komorná hra.....	303
Pedagogicko – umelecká prax.....	305

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra
HLAVNÝ ODBOR ŠTÚDIA HRA NA FLAUTE
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na flaute
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hlavný odbor štúdia hra na flaute vzdeláva žiaka umelecky a pedagogicko – umelecky. Žiak sa naučí tvorivo uplatniť vedomosti, schopnosti a skúsenosti získané štúdiom všetkých predmetov kompletného vzdelávacieho programu vo svojom individuálnom umeleckom prejave a vo svojej pedagogicko-umeleckej práci. Predmet je koncipovaný ako súvislé 6 ročné štúdium. V hlavnom odbore štúdia hra na husliach je dôležitý individuálny prístup pedagóga ku každému žiakovi podľa jeho osobnostných daností, miery jeho talentu, stupňa jeho technickej a umeleckej vyspelosti. Pedagóg vyučuje podľa individuálneho plánu rozvoja žiaka vypracovaného pre jednotlivé ročníky z pohľadu požiadaviek súvislého šesťročného štúdia a absolútoria.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje (spôsobilosti)

V súvislom šesťročnom štúdiu získavajú žiaci na hodinách vyučovania hry na flaute aj rozsiahle vedomosti, schopnosti a zručnosti v umeleckej pedagogike, a to najmä metodiky a didaktiky vyučovania hry na flaute. Preto sú po absolvovaní šesťročného štúdia schopní samostatne vytvárať umelecký – interpretačné výkony a vytvárať individuálne pedagogické koncepcie pre vyučovanie žiakov na základnom stupni umeleckého vzdelávania.

2. Cieľ predmetu

Naučiť žiaka hrať na flaute na profesionálnej umeleckej úrovni, dosiahnuť profesionálne majstrovstvo spojené s rozvojom osobnosti a schopnosti samostatne pracovať a pedagogicko-umelecky tvoriť.

3. Obsah vzdelávania

Obsah vzdelávania v I.-IV. ročníku štúdia tvorí hra stupníc, technických cvičení a prednesových skladieb jednotlivých štýlových období pre umelecký a technický rozvoj žiaka, jeho príprava na maturitnú skúšku, pri ktorej študent musí preukázať stupeň technického a umeleckého rozvoja, ktorý mu umožní pokračovať v štúdiu na vyššej odbornej umeleckej úrovni. V V.-VI. ročníku hrá žiak stupnice na technicky náročnej úrovni, virtuózne etudy, skladby jednotlivých štýlových období, ktoré vyžadujú špecifické požiadavky na výrazovú a technickú interpretačnú vyspelosť.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

1. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hod.)

1. Upevňovanie základov hry na flaute – zdokonaľovať a prehĺbovať nádych a dĺžku výdychu
2. Dychové cvičenia – súčasne pracovať na kultivovanosti, správnej artikulácii a intonačnej čistote tónu
3. Všetky durové a molové stupnice v rozsahu nástroja, akordy - dominantný, zmenšený a ich obraty v tenute, staccate a legáte; cvičenie stupníc rozšíriť intervalovou technikou – oktávy, tercie
4. Minimálne 20 etúd podľa odporúčanej literatúry primeraných schopnostiam žiaka
5. Minimálne 2 inštruktívne prednesy podľa odporúčanej literatúry

Komisionálna skúška:

1. polrok:
  - stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v tenute a legáte v tempe:moderato.
  - tri etudy rôznej problematiky.
2. polrok:
  - stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v tenute a legáte v tempe:moderato.
  - tri etudy rôznej problematiky.

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte.

2. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hod.)

1. Zdokonalenie prstovej a jazykovej techniky (jednoduchého a dvojitého staccata)
2. Denné nátliskové cvičenia dlhých tónov v celom rozsahu nástroja – rozšírenie dynamickej škály
3. Všetky durové a molové stupnice v rozsahu nástroja, akordy - dominantný, zmenšený a ich obraty v tenute, staccate a legáte; intervalová technika – kvarty, kvinty
4. Minimálne 20 etúd podľa odporúčanej literatúry primeraných schopnostiam žiaka
5. Minimálne 2 – 3 prednesové skladby podľa odporúčanej literatúry

Komisionálna skúška:

1. polrok:
  - stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v tenute a legáte v tempe:moderato assai – v tenute, legáte a staccate
  - tri etudy rôznej problematiky.
2. polrok:
  - stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v tenute a legáte v tempe:moderato assai – v tenute, legáte a staccate.
  - tri etudy rôznej problematiky.

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte.

3. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hod.)

1. Nadviazať na získané zručnosti, rozvíjať dychovú, prstovú a tónovú techniku v súčinnosti s precíznou rytmickou, artikulačnou a štýlovou reprodukciou
2. Pravidelné nátlkové a dychové cvičenia, zdokonalenie dvojitého a nácvik trojitého staccata
3. Všetky durové a molové stupnice v rozsahu nástroja, akordy - dominantný, zmenšený a ich obraty v tenute, staccate a legáte; celotónové a chromatické stupnice, trilky a ozdoby
4. Minimálne 20 etúd podľa odporúčanej literatúry primeraných schopnostiam žiaka
5. Minimálne 3 prednesové skladby (sonáty, koncerty – barok a klasicizmus) podľa odporúčanej literatúry

Komisionálna skúška:

1. polrok:
  - stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v celom rozsahu nástroja v tempe allegretto
  - tri etudy rôznej problematiky.
2. polrok:
  - stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v celom rozsahu nástroja v tempe allegretto.
  - tri etudy rôznej problematiky.

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte.

4. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 60 hod.)

1. Denné cvičenia na zdokonalenie hráčskej techniky a dvojitého, trojitého staccata; intervalovú techniku rozšíriť na sexty, septimy
2. Všetky durové a molové stupnice v rozsahu nástroja, akordy - dominantný, zmenšený a ich obraty v rýchlych tempách; opakovanie celotónových a chromatických stupníc
3. Príprava žiaka na maturitné skúšky - virtuózne etudy podľa odporúčanej literatúry
4. 3 – 4 prednesové skladby podľa odporúčanej literatúry (klasicizmus, romantizmus, impresionizmus)

Komisionálna skúška:

1. polrok:
  - stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v celom rozsahu nástroja v tempe allegro.
  - tri etudy rôznej problematiky.

2. polrok:

- stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v celom rozsahu nástroja v tempe allegro.
- tri etudy rôznej problematiky.

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte.

Maturitná skúška:

Dve novonaštudované koncertantné skladby (ktoré žiak ešte neuviedol na verejnom vystúpení) alebo ich časti - rôznych štýlových období - (jedna z obdobia baroka, klasicizmu, alebo romantizmu - druhá z XX.storočia) v trvaní 15 minút.

5.ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hod.)

1. Opakovanie všetkých durových a molových stupníc vo virtuóznom tempe, akordy dominantné, zmenšené a ich obraty v rýchlom staccate, legáte a v dvoj- trojnásobnom staccate
2. Virtuózne etudy podľa odporúčanej literatúry
3. Nácvik moderných flautových techník (frulato, glissando, flautové pizzicato, flagolety)
4. 4 náročné prednesové skladby podľa odporúčanej literatúry(sonáty, koncertantné skladby a koncerty)

Komisionálna skúška:

1. polrok:

- stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v celom rozsahu nástroja v tempe allegro assai.
- tri etudy rôznej problematiky.

2. polrok:

- stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v celom rozsahu nástroja v tempe allegro assai.
- tri etudy rôznej problematiky.

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte.

6.ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 60 hod)

Štúdium v 6. ročníku je zamerané na prípravu absolventského výkonu. Vedeť žiaka k čo najväčšej samostatnosti. Žiak naštuduje koncert v rozsahu najmenej 15 minút a prednesie ho na absolventskom koncerte. Pokiaľ žiak tento absolventský koncert neuvedie v celom

rozsahu, jeho zostatok predvedie na záverečnej komisionálnej skúške. Nemôže to byť skladba z maturitného programu.

Komisionálna skúška:

1. polrok:

- jedna spoločná etuda
- dve náročné etudy rôznej problematiky podľa vlastného výberu

2. polrok:

- tri etudy rôznej problematiky.

Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte.

Ak žiak absolvuje verejným recitálom (odpadá povinnosť technických skúšok)

Poznámka: Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte.

Absolventský výkon:

Žiak prednesie pred komisiou na koncerte náročný program, absolventský výkon v trvaní 30 minút.

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra
HRA NA PRÍBUZNOM NÁSTROJI
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na flaute
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hra na príbuznom nástroji – pikole je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy pre žiakov študijného odboru hra na flautu.

Nevyhnutným predpokladom naštudovania repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava – praktické cvičenie na nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri tomto nácviku ide o systematické rozvíjanie schopností prstov, zautomatizovanie a zosynchronizovanie ich pohybu. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný „tréning“ hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete hra na príbuznom nástroji musí klást veľký dôraz.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je osvojenie si nátliskovej ľahkosti a techniky v celom rozsahu nástroja s dôrazom na intonačné problémy. Veľkú pozornosť je potrebné venovať tvoreniu tónu, aby sa docielilo ušľachtilého a plne znejúceho nástroja.

Žiak musí počas štúdia dosiahnuť brilantnú techniku aby mohol zvládnuť náročné miesta pre pikolu v orchestrálnych partoch.

3. Obsah vzdelávania

Je to oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete hra na príbuznom nástroji musí klást veľký dôraz. Obsah tvoria učebné osnovy predmetu.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Oboznámiť žiaka so špecifikami pikoly – úloha pier a rúk pri menšom type nástroja
2. Dychové a tónové cvičenia – pracovať na kultivovanosti a intonačnej čistote tónov v celom rozsahu nástroja
3. Všetky durové a molové stupnice v rozsahu nástroja ,akordy a ich obraty v tenute, staccate a legáte; stupnice doplniť o intervalovú techniku
4. Etudy primerané individuálnym schopnostiam žiaka – odporúčaná literatúra

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra
HRA NA KLAVÍRI
ISCED 3B

Konzervatórium Hudba - Hra na flaute
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hra na klavíri je predmet odbornej umeleckej prípravy a je nevyhnutný pre zvýšenie kvality štúdia hlavného predmetu. Výber učiva sa zameriava predovšetkým na rozvoj hudobného a štýlového cítenia a výrazovej stránky interpretácie. Pri osvojovaní technických základov hry na klavíri sa riešenie fyziologicko – metodických otázok obmedzuje na minimum. Pri štúdiu sa kladie veľký dôraz na získavanie zručností v hre bez prípravy jednoduchých inštrumentálnych doprovodov.

2. Ciele predmetu

Cieľom vyučovania hry na klavíri je získať zručnosť v hre na klavíri, schopnosť zvládnuť ľahšie sprievody ako učiteľ na základnej umeleckej škole a orientovať sa v klavírnych partoch pri štúdiu sólistického repertoáru. V neposlednej miere v predmete hra na klavíri sa rozvíja harmonické cítenie, upevňujú sa vedomosti, získané v predmete hudobná teória, dejiny hudby a v ďalších hudobno – teoretických predmetoch.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje

Učebné osnovy predmetu POK sú koncipované tak, aby študent po absolvovaní štvorročného štúdia hry na klavíri bol spôsobilý samostatne naštudovať ľahšie klavírne skladby, doprovody prednesových skladieb, na ktorých pracuje so svojimi žiakmi a zjednodušené doprovody skladieb, ktoré študuje pre svoju koncertnú činnosť.

3. Obsah vzdelávania

Študent v priebehu šesťročného štúdia dosiahne vyspelosť absolventa základného stupňa umeleckého vzdelania v hre na klavíri. Vo vyšších ročníkoch sa preberajú aj klavírne sprievody a podľa vyspelosti študenta aj ľahšie úseky klavírnych výťahov koncertných skladieb.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

1. ročník

(1 hod. týždenne, spolu 33 hodín)

- a/ stupnice dur a mol cez 2 oktávy, akordy v trojhľasej a štvorhľasej úprave každou rukou zvlášť alebo spolu
- b/ prebratie školy pre začiatníkov, jednoduché technické etudy
- c/ hra z listu

Komisionálna skúška :

2 etudy

2 prednesové skladby

2. ročník

(1 hod. týždenne, spolu 33 hodín)

a/ stupnice cez 4 oktávy aj v protipohybe, tónický akord s obratmi

b/ 10 – 15 etud, 2 polyfónne skladby, 4 prednesové skladby štýlových období: klasicizmus, romantizmus a hudba 20. storočia

c/ hra z listu

Komisionálna skúška :

1 etuda

1 klasická skladba

1 polyfónna skladba

2 štýlovo rôzne prednesy

3. ročník

(1 hod. týždenne, spolu 33 hodín)

a/ stupnice cez 4 oktávy aj v protipohybe, tónický akord s obratmi, dominantný septakord

b/ 10 etud, 4 polyfónne skladby, 5 prednesových skladieb štýlových období : klasicizmus, romantizmus a hudba 20. storočia

c/ hra z listu

Komisionálna skúška:

1 etuda

1 klasická skladba

1 polyfónna skladba

2 štýlovo rôzne prednesy

4. ročník

(1 hod. týždenne, spolu 30 hodín)

a/ stupnice cez 4 oktávy aj v protipohybe, tonický akord s obratmi, dominantný septakord

b/ 6 etud, 4 polyfónne skladby - prelúdiá, 5 prednesových skladieb štýlových období : klasicizmus, romantizmus a hudba 20. storočia

c/ hra notového zápisu bez prípravy

Komisionálna skúška :

1 etuda

1 klasická skladba

1 polyfónna skladba

2 štýlovo rôzne prednesy

Vzdelávacia oblasť:

Človek a príroda

FYZIOLÓGIA A HYGIENA HRACIEHO APARÁTU

ISCED 3B

Konzervatórium Hudba - Hra na flaute

Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Fyziológia a hygiena hracieho aparátu je predmet umeleckej a pedagogicko-umeleckej prípravy. Žiak sa učí používať hrací aparát, osvojuje si princípy kontaktu s hudobným nástrojom a nadobúda efektívne pohybové návyky podmieňujúce kvalitný umelecký prejav s prihliadnutím na požiadavku celoživotného vzdelávania a využívanie hracieho aparátu zdravotne nezávadným spôsobom.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje (spôsobilosti)

Poznať zákonitosti súčinnosti zložiek svojho pohybového aparátu a anatómie svojho tela, vedome a zdravo tieto dispozície využívať vo svojej profesionálnej umeleckej a pedagogickej praxi.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je naučiť žiaka hrať na nástroji tak, aby jeho hra vychádzala z prirodzených individuálnych dispozícií a nespôsobila zdravotné problémy ani pri pravidelnom, dlhodobom zaťažovaní psychiky a hracieho aparátu a takto dosiahnuť vyšší stupeň technického a umeleckého rozvoja.

3. Obsah vzdelávania

Naučiť žiaka poznať jeho individuálne anatomické danosti, nájsť individuálne riešenia a zdravé opatrenia pri používaní fyziologického aparátu. Naučiť žiaka zvládať náročné psychické situácie pri štúdiu a pri interpretácii, zvládnuť trému. Získať vedomosti, skúsenosti a schopnosti anatómie, fyziológie, neurológie, psychológie, kineziológie a nových progresívnych spôsobov hry na nástroji.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov :

1. ročník

(1 hod. týždenne, spolu 33 hodín)

1. Úvod do problematiky predmetu
2. Orientácia vo vedných disciplínach, ktorých poznatky tvoria východiská moderného spôsobu hry na nástroji
3. Orientácia v stavbe tela človeka so zvláštnym zreteľom na individuálnosti vlastnej anatómie
4. Otázky fyziológie z pohľadu hry na nástroji
5. Psychické dispozície, ich zástoj v osobnostnom a profesionálnom raste študenta
6. Pohľad do minulosti – zásadné rozdiely v hre na nástroji v minulosti a dnes

Vzdelávacia oblasť:

Človek a spoločnosť

DEJINY A LITERATÚRA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA

ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na flaute

Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Dejiny a literatúra hlavného odboru štúdia hry na flaute je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy, v ktorom žiak získa špecifické vedomosti, schopnosti a zručnosti v poznaní vzniku, dejín a vývoja priečnej flauty v spojení s kľúčovými dielami daného historického obdobia.

2. Ciele predmetu

Žiak spozná všetky etapy vývoja flauty, kľúčové diela flautovej literatúry a naučí sa ich použiť vo vlastnej interpretácii.

3. Obsah vzdelávania

Žiak na základe vedomostí z umeleckých, pedagogických, historických a hudobno-teoretických predmetov, umeleckej praxe, koncertov a médií sa učí špecifické odborné vedomosti z dejín a literatúry flauty. Pri analýze a hodnotení kľúčových diel získa orientáciu v sólovej koncertnej, komornej a orchestrálnej literatúre flauty podľa jednotlivých štýlových hudobných období, znalosť najdôležitejších skladieb z počúvania, notového zápisu a z vlastnej hry. Tieto vedomosti, schopnosti a zručnosti sa naučí tvorivo spracovať pri naštudovaní hudobných diel.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Praveké, staroveké a stredoveké nástroje európskej kultúrnej oblasti a ich literatúra.
2. Vývoj novovekých typov dychových nástrojov a ich literatúra.
3. Hlavné diela hlavného odboru štúdia
4. Vývoj spôsobu hry, významní sólisti, orchestrálni hráči a pedagógovia dychových nástrojov so zameraním na hlavný nástroj.
5. Príbuzné nástroje a ich literatúra. Ich ladenie, notácia, technické zvláštnosti a použitie v dielach významných skladateľov.

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Literatúra podľa historických období
2. Vývoj jednotlivých umeleckých diel od baroka po súčasnosť
3. Diela pre komorné dychové súbory – duá, triá, kvartetá, kvintetá a väčšie.
4. Diela pre komorné súbory zmiešané / nástroje dychové, sláčikové, prípadne klavír / – triá, kvartetá

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
PEDAGOGIKA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na flaute
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Pedagogika hlavného odboru štúdia je neoddeliteľnou súčasťou vyučovania hlavného odboru štúdia hra n apriečnej flaute. Vedie k osvojovaniu si správnych pedagogických a metodologických postupov, ktoré sa žiaci naučia aplikovať pri pedagogicko-umeleckých činnostiach. Umelecká pedagogika pracuje na princípoch pedagogiky individuálneho spôsobu vzdelávania, pri jej tvorbe pedagóg rešpektuje individualitu každého žiaka, jeho talentové predpoklady, fyziologické dispozície a predpoklad ich rozvoja, vek, schopnosť chápania a reagovania na nové poznatky a im podriaďuje výber metodických postupov. Pre každého žiaka pripraví učiteľ individuálny plán rozvoja, individuálne pedagogické postupy. Pedagogika hlavného študijného odboru sa ako špecifický predmet nachádza iba na umeleckých školách konzervatoriálneho druhu a tvorí jeden z pilierov umeleckej pedagogiky. Žiak konzervatória sa pri tvorbe umeleckého diela učí zaznamenávať a plniť požiadavky svojho učiteľa v ucelenej podobe a v detailoch nácviku emocionálnych, intelektuálnych a pohybových zručností. Tie sú potom vzorom pri vlastnej pedagogicko-umeleckej činnosti.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je osvojovanie si správnych pedagogických, metodických a didaktických postupov, ktoré žiak dokáže aplikovať pri svojich umeleckých a pedagogických činnostiach.

3. Obsah vzdelávania

- Naštudovať konkrétne technické cvičenia, inštruktívne a koncertné skladby.
- Učiť sa urobiť pedagogickú, interpretačnú analýzu.
- Naučiť sa syntézou dosiahnuť požadované ciele predmetu.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

1. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Upevňovanie základov hry na flaute – zdokonaľovať a prehľbovať nádych a dĺžku výdychu
2. Dychové cvičenia – súčasne pracovať na kultivovanosti, správnej artikulácii a intonačnej čistote tónu.
3. Všetky durové a molové stupnice v rozsahu nástroja, akordy - dominantný, zmenšený a ich obraty v tenute, staccate a legáte; cvičenie stupníc rozšíriť intervalovou technikou – oktávy, tercie
4. Minimálne 20 etúd podľa odporúčanej literatúry primeraných schopnostiam žiaka

5. Minimálne 2 inštruktívne prednesy podľa odporúčanej literatúry
6. Priebežné vzdelávanie v základoch pedagogiky hry na flaute
7. Priebežné vzdelávanie v základoch didaktiky a metodiky vyučovania hry na flaute

2. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Zdokonalenie prstovej a jazykovej techniky (jednoduchého a dvojitého staccata)
2. Denné nátliskové cvičenia dlhých tónov v celom rozsahu nástroja – rozšírenie dynamickej škály
3. Všetky durové a molové stupnice v rozsahu nástroja, akordy - dominantný, zmenšený a ich obraty v tenute, staccate a legáte; intervalová technika – kvarty, kvinty
4. Minimálne 20 etúd podľa odporúčanej literatúry primeraných schopnostiam žiaka
5. Minimálne 2 – 3 prednesové skladby podľa odporúčanej literatúry
6. Priebežné vzdelávanie v základoch pedagogiky hry na flaute
7. Priebežné vzdelávanie v základoch didaktiky a metodiky vyučovania hry na flaute

3. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Nadviazať na získané zručnosti, rozvíjať dychovú, prstovú a tónovú techniku v súčinnosti s precíznou rytmickou, artikulačnou a štýlovou reprodukciou
2. Pravidelné nátliskové a dychové cvičenia, zdokonalenie dvojitého a nácvik trojitého staccata
3. Všetky durové a molové stupnice v rozsahu nástroja, akordy - dominantný, zmenšený a ich obraty v tenute, staccate a legáte; celotónové a chromatické stupnice, trilky a ozdoby
4. Minimálne 20 etúd podľa odporúčanej literatúry primeraných schopnostiam žiaka
5. Minimálne 3 prednesové skladby (sonáty, koncerty – baroko a klasicizmus) podľa odporúčanej literatúry
6. Priebežné vzdelávanie v základoch pedagogiky hry na flaute
7. Priebežné vzdelávanie v základoch didaktiky a metodiky vyučovania hry na flaute

4. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Denné cvičenia na zdokonalenie hráčskej techniky a dvojitého, trojitého staccata; intervalovú techniku rozšíriť na sexty, septimy
2. Všetky durové a molové stupnice v rozsahu nástroja, akordy - dominantný, zmenšený a ich obraty v rýchlych tempách; opakovanie celotónových a chromatických stupníc
3. Príprava žiaka na maturitné skúšky - virtuózne etudy podľa odporúčanej literatúry
4. 3 – 4 prednesové skladby podľa odporúčanej literatúry (klasicizmus, romantizmus, impresionizmus)
6. Priebežné vzdelávanie v základoch pedagogiky hry na flaute
7. Priebežné vzdelávanie v základoch didaktiky a metodiky vyučovania hry na flaute

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Opakovanie všetkých durových a molových stupníc vo virtuóznom tempe, akordy dominantné, zmenšené a ich obraty v rýchлом staccate, legáte a v dvoj- trojnásobnom staccate
2. Virtuózne etudy podľa odporúčanej literatúry
3. Nácvik moderných flautových techník (frulato, glissando, flautové pizzicato, flagolety)
4. 4 náročné prednesové skladby podľa odporúčanej literatúry(sonáty, koncertantné skladby a koncerty)
6. Priebežné aplikovanie pedagogiky hry na flaute
7. Priebežné aplikovanie didaktiky a metodiky vyučovania hry na flaute

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

- 1.. Priebežné aplikovanie pedagogiky hry na flaute
2. Priebežné aplikovanie didaktiky a metodiky vyučovania hry na flaute

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
METODIKA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na flaute
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Metodika vyučovania hlavného odboru štúdia hra na flaute je predmet odbornej pedagogicko - umeleckej prípravy, v ktorom sa žiak naučí odborovú metodiku ako súčasť komplexu pedagogicko-umeleckých predmetov.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je naučiť žiaka špecifické metodické postupy hry na flaute. Podľa individuality žiaka vybrať a použiť efektívne metodické postupy vo vyučovacom procese.

3. Obsah vzdelávania

Vyučovanie špecifických metodických postupov :

- Špecifiká práce so začiatníkom p
- Špecifiká práce so žiakom základnej umeleckej školy podľa jednotlivých ročníkov a nižších ročníkov konzervatória
- Optimálne riešenia na a prekonanie prípadných nedostatkov

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hod.)

1. Všeobecný vstup – metodika a osobnosť učiteľa
2. Zdravotné a fyziologické predpoklady ku štúdiu hry na flautu – zisťovanie hudobného talentu
3. Flauta ako nástroj, jej technické možnosti, historický vývoj
4. Dýchacia sústava pri hre na flaute, technika reberno – bránicového dýchania
5. Regulovaný nádych a výdych, prefukovanie
6. Postoj a držanie nástroja
7. Tvorenie tónu a nátisk, artikulácia
8. Systém rozširovania znalosti hmatov
9. Rytmus, dynamika, agogika, frázovanie, výrazové zložky hry
10. Melodické ozdoby, trilkky, flažolety, flautové pizzikáto, tremolo, fruláto, pomocné hmaty
11. Technika dýchania a hudobné frázovanie
12. Intonačné problémy a zvláštnosti, akustika nástroja
13. Hra stupníc, rozložených akordov a intervalov

14. Hra notového zápisu bez přípravy, hra z paměti, interpretační štýly
15. Slohové obdobia a ich zvláštnosti a zásady v interpretácii
16. Literatúra nástroja – technická a prednesová (až po súčasnosť)

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
DIDAKTIKA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na flaute
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Didaktika hry na priečnej flaute je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy, ktorý naučí žiaka stanoviť ciele, obsah, prostriedky a proces vyučovania hry na priečnej flaute, pripravuje budúceho učiteľa na modernizáciu vyučovacieho procesu po stránke obsahovej ako i technického vybavenia, učí ho špeciálne odborové didaktické zásady a s ďalšími pedagogicko-umeleckými disciplínami zabezpečuje pedagogické vzdelanie žiakov konzervatória v oblasti riešenia vyučovacích problémov nástrojovej hry.

2. Ciele predmetu

- poznanie historického vývoja didaktiky
- poznanie didaktických zásad
- poznanie inštruktívnej literatúry hlavného odboru štúdia
- poznanie škôl hry na priečnej flaute
- pripraviť sa na ďalšie vzdelávanie

3. Obsah vzdelávania

- História odborovej didaktiky
- Špecifiká odborovej didaktiky
- Didaktické zásady a ich uplatnenie vo vyučovaní žiakov ZUŠ
- Etapy vyučovania žiakov.
- Práca s pedagogickými dokumentmi

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hod.)

1. Vstup do didaktiky hry na flaute
  - 1.1. Cieľ predmetu. Vysvetlenie pojmov
  - 1.2. História vzniku predmetu
  - 1.3. Didaktické zásady a ich uplatnenie pri vyučovaní žiakov ZUŠ
2. Etapy vyučovania začiatočníkov
  - 2.1. Psychofyzologické danosti začiatočníkov. Výber metodických postupov.
  - 2.2. Vyučovanie žiakov prípravného štúdia – prvá etapa. Zoznámenie žiaka s pedagógom a nástrojom – zobcová flauta. Motivácia žiaka.

- 2.3. Vyučovanie žiakov prípravného štúdia – druhá etapa. Uplatniť školu na zobcovú flautu. Hra jednoduchých ľudových piesní. Vyjadrenie charakteru hudby.
- 2.4. Vyučovanie žiakov prípravného štúdia – tretia etapa.
Rozvíjanie zmyslu pre rytmus, tempo, metrum. Ujasnenie sluchovej predstavy pomocou notového zápisu.
- 2.5. Výber nástroja, s ktorým bude pokračovať v ďalšom štúdiu na ZUŠ
- 2.6. Tvorenie správnych nátlkových návykov a prstovej techniky
- 2.7. Systematické zdokonaľovanie nátlkových návykov pomocou jednotlivých škôl podľa zásady primeranosti schopnosti každého žiaka.
- 2.8. Výber etúd a ľahkých prednesových skladieb, rozvíjať predstavu o charaktere a štýle daných skladieb.
- 2.9. Zvládnutie náročnejších prednesov, príprava na verejné vystúpenie.
3. Flautové školy, inštruktívna a prednesová literatúra
  - 3.1. Flautové školy pre začiatočníkov.
  - 3.2. Inštruktívna a prednesová literatúra.
4. Ďalšie formy práce na vyučovaní, didaktické materiály
  - 4.1. Hra z listu, komorná hra. Pestovanie pohotovosti - prostriedok k dosiahnutiu viacerých cieľov.
  - 4.2. Práca na výstavbe skladby. Pochopenie obsahu hudobného diela. Analýza a osvojenie notového zápisu. Práca na detailoch.
  - 4.3. Základné pedagogické materiály a literatúra k ďalšiemu vzdelávaniu pedagógov.

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
PEDAGOGICKÝ SEMINÁR HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na flaute
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Pedagogický seminár vyučovania hry na priečnej flaute je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy. Poskytuje priestor žiakovi vystúpiť v kolektívnej diskusii a vykonať rozbor pedagogických situácií, ktoré riešil vo svojom vyučovaní. Je syntézou teórie a praxe. Umožňuje samostatné vyjadrenie žiaka konzervatória, uvedenie a obhájenie argumentov pred kolektívom. Vyžaduje aktivitu žiakov konzervatória, ich celkovú zainteresovanosť na riešení problémov vyučovania hry na priečnej flaute a záujem o problematiku.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje (spôsobilosti)

Predmet predpokladá a vyžaduje aktivitu žiakov konzervatória, ich celkovú zainteresovanosť na riešení problémov vyučovania hry na flaute a záujem o problematiku.

2.Ciele predmetu

Cieľom predmetu je integrovať poznatky zo všetkých predmetov odborovej pedagogiky a vedieť ich efektívne použiť v pedagogickej praxi.

3. Obsah vzdelávania

Obsahom tohto predmetu je riadená diskusia o špecifikách odborovej pedagogiky, didaktiky a metodiky hry na priečnej flaute.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Vstup do pedagogického seminára vyučovania hry na flaute
2. Diskusie o teoretických vedomostiach
  - 2.1. Postrehy z náčuvov nástrojovej hry.
  - 2.2. Skúsenosti z vyučovacej praxe. Analýza vyučovacích hodín pedagóga a vlastných vyučovacích hodín.
3. Inštruktívna literatúra a diskusie o metodických postupoch
  - 3.1. Zoznamovanie sa s inštruktívnou literatúrou.
  - 3.2. Praktické prehrávanie literatúry s nástrojom.
  - 3.3. Diskusie o metodických postupoch významných pedagógov.
4. Možnosti ďalšieho vzdelávania pedagóga
  - 4.1. Oboznámenie sa so základnými pedagogickými materiálmi (učebné plány, osnovy, metodické príručky).

Vzdelávacia oblasť:
Matematika a práca s informáciami
HRA NOTOVÉHO ZÁPISU BEZ PRÍPRAVY
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na flaute
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hra notového zápisu bez prípravy je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy s mnohostranným praktickým zameraním a pôsobením.

Odporúča sa zostaviť individuálny študijný plán pre jednotlivých žiakov. Plán môže byť len rámcový, podľa schopností a vyspelosti žiaka. Pred začiatkom štúdia jednotlivých skladieb je potrebné objasniť:

- a/ zaradenie autora skladby do slohového obdobia
- b/ interpretačnú prípravu – určenie tóniny, rytmické členenie, metrum, tempo, modulácie, frázovanie, dynamika, agogika, celková nálada skladby.

Na konci každého ročníka absolvuje žiak skúšku pred skúšobnou komisiou, zloženou z pedagógov dychového oddelenia. Skúšobná komisia rozhoduje o prospechovej známke s prihliadnutím k návrhu vyučujúceho pedagóga.

Nevyhnutným predpokladom naštudovania repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava – praktické cvičenie na nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri tomto nácviku ide o systematické rozvíjanie schopností prstov, zautomatizovanie a zosynchronizovanie ich pohybu. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný „tréning“ hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete hra z listu musí klást veľký dôraz.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je vypestovať u žiaka rýchlu orientáciu v notovom zápise a jeho pohotovú reprodukciu bez predchádzajúceho podrobného štúdia. Žiak získava túto schopnosť predovšetkým tým, že okrem hlavného odboru štúdia, v ktorom musí každý detail vypracovať, spoznáva bez dôkladného vypracovania mnoho iných skladieb flautovej komornej a orchestrálnej literatúry. Vyučujúci vedie žiaka k tomu, aby namiesto mechanického prehrávania dosiahol pri hre z listu na základe zvukovej predstavy nerušený rytmický priebeh a melodickú líniu hranej skladby.

3. Obsah vzdelávania

Obsah a rozsah skúšobnej látky určujú učebné osnovy. Učivo môže zahŕňať i skladby, ktoré učebné osnovy neuvádzajú, keď zodpovedajú svojou náročnosťou určitému ročníku.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

4. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Cieľ predmetu – odborne pripraviť žiaka k pohotovej, rýchlej orientácii v notovom zázname a jeho reprodukcii bez predchádzajúcej prípravy
2. Štúdium menej náročných orchestrálnych partov (barok – klasicizmus)
3. Orchesterálne štúdie

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Prehlbenie výrazovej zložky pri hre z listu, zdokonaľovanie schopností žiaka
2. Štúdium náročnejších orchestrálnych partov (klasicizmus - romantizmus)
3. Štúdium orchestrálnych partov doplniť notovým materiálom pre príbuzný nástroj - pikolu

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Štúdium náročných orchestrálnych partov
2. Odborne pripraviť žiaka pre profesiu orchestrálneho hráča naštudovaním konkurzných - repertoárových symfonických a operných skladieb

Vzdelávacia oblasť:

Matematika a práca s informáciami

ROZBOR UMELECKÝCH DIEL HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA

ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na flaute

Celkový počet hodín: 149

1.Charakteristika predmetu

Predmet rozbor umeleckých diel hlavného odboru štúdia je predmet odbornej teoretickej prípravy, v ktorom sa žiak naučí na vyššej odbornej úrovni urobiť komplexnú analýzu umeleckého diela z aspektu hudobno-teoretického, hudobno-historického, hudobno-estetického a hudobno-interpretáčného.

2. Ciele predmetu

Žiak získava vedomosti, schopnosti a zručnosti potrebné pre profesionálnu tvorivú umeleckú interpretáciu a umeleckú pedagogiku.

3. Obsah vzdelávania

Obsahom predmetu je analýza umeleckých diel zo štýlového hľadiska, metodologického aj interpretačného .

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Princípy komplexnej analýzy umeleckého diela
2. Metodika komplexnej analýzy umeleckého diela
3. Špecifiká komplexnej analýzy diela hlavného predmetu
4. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel barokového štýlu
5. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel klasicistického štýlu

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel romantického štýlu
2. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel hudby 20. a 21. storočia
3. Vypracovanie komplexných analýz interpretovaných umeleckých diel
4. Vypracovanie komplexných analýz umeleckých diel absolventského umeleckého výkonu

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
HRA V SÚBORE
ISCED 3B

Konzervatórium Hudba - Hra na flaute
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hra v súbore je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy pre žiakov druhého a tretieho ročníka. Tento predmet tvorí predstupeň ku komornej i orchestrálnej hre vo vyšších ročníkoch.

Nakoľko hra v súbore je prípravou ku komornej i orchestrálnej hre, je účelné striedať pri práci hru bez dirigenta, ako aj hru s dirigentom a nacvičovať sprevádzanie sólistov.

Nevyhnutným predpokladom pri študovaní repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava pri nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri „cvičení“ ide o systematické rozvíjanie schopností prstov a rúk, „zautomatizovanie“ pohybov. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný „tréning“ hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete hra v súbore kladie veľký dôraz.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje (spôsobilosti)

Nakoľko hra v súbore je prípravou ku komornej i orchestrálnej hre, je účelné v rámci celého štúdia striedať pri práci hru bez dirigenta, ako aj hru s dirigentom a nacvičovať sprevádzanie sólistov.

2. Ciele predmetu

- dokonalé individuálne zvládnutie partu;
- vytvorenie jednoliatych hrajúcich skupín – tu je potrebné, aby sa žiaci naučili prispôbiť svoj osobný prejav vo všetkých smeroch ku kolektívu;
- poznávanie študovanej skladby ako celku;
- schopnosť intonácie počas hry v súbore flaut.

3. Obsah vzdelávania

Obsah a rozsah skúšobnej látky určujú učebné osnovy. Učivo môže zahŕňať i skladby, ktoré učebné osnovy neuvádzajú, keď zodpovedajú svojou náročnosťou určitému ročníku.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

2. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

Počas školského roka mala byť študovaná baroková, klasická a súčasná skladba. Za výber repertoáru zodpovedá vyučujúci pedagóg. Výsledky ročníkovej práce je potrebné prezentovať na internom alebo verejnom vystúpení súboru, v nutnom prípade pred skúšobnou komisiou, zloženou z pedagógov vyučujúcich komornú hru.

3. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hod.)

Repertoárové možnosti sú nesmierne rozsiahle, samozrejme je potrebné prihliadať k hráčskym schopnostiam študentov. V každom prípade by počas školského roka mala byť študovaná baroková, klasická a súčasná skladba. Za výber repertoáru zodpovedá vyučujúci pedagóg.

Výsledky ročníkovej práce je potrebné prezentovať na internom alebo verejnom vystúpení súboru, v nutnom prípade pred skúšobnou komisiou, zloženou z pedagógov vyučujúcich komornú hru

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
KOMORNÁ HRA
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na flaute
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Komorná hra je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy, ktorého zámerom je získavanie skúseností v praktickej hre v komorných súboroch a spoznávanie rozsiahlej špecifickej literatúry pre tieto obsadenia. Nevyhnutným predpokladom pri študovaní repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava pri nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri „cvičení“ ide o systematické rozvíjanie schopností prstov a rúk, „zautomatizovanie“ pohybov. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný „tréning“ hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete komorná hra kladie veľký dôraz.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje (spôsobilosti)

V súvislom šesťročnom štúdiu získavajú žiaci na hodinách vyučovania komornej hry aj rozsiahle vedomosti, schopnosti a zručnosti v umeleckej pedagogike, a to najmä metodiky a didaktiky vyučovania komornej hry. Preto sú po absolvovaní šesťročného štúdia schopní samostatne vytvárať umelecko - interpretačné výkony a vytvárať individuálne pedagogické koncepcie pre vyučovanie žiakov na základnom stupni umeleckého vzdelávania.

2. Ciele predmetu

Cieľom je zvládnutie hudobnej spolupráce rozdielnych nástrojov, zdokonaľovanie v nástrojovej súhre, pestovanie citu pre zvukovú, formovú a obsahovú vyváženosť študovaných diel. Zároveň je prípravou na príp. budúcu spoluprácu v menších, či väčších hudobných zoskupeniach, resp. získavaním teoretických i praktických skúseností pre použitie tohto druhu literatúry v budúcej pedagogickej praxi.

3. Obsah vzdelávania

Žiak sa vzdeláva v hre komornej hudby, učí sa komornej interpretačnej súhre a osvojuje si potrebné umelecké a pedagogicko-umelecké schopnosti. Učivo tvoria komorné skladby, ktoré pedagóg vyberá na základe plánu individuálneho rozvoja žiaka.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

4. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Úvod do komornej hry
2. Praktické zvládnutie kompozícií určených pre komorné zoskupenia - komorné duá, triá, kvartetá, kvintetá a pod. a hudobná literatúra pre tieto zoskupenia (kvôli rozsiahlosti ju nie je možné uviesť)
3. Poznanie základov didaktiky vyučovania komornej hry
4. Používanie základných metodických postupov vyučovania komornej hry

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Vstup do komornej hry
2. Praktické zvládnutie kompozícií určených pre komorné zoskupenia - komorné duá, triá, kvartetá, kvintetá a pod. a hudobná literatúra pre tieto zoskupenia (kvôli rozsiahlosti ju nie je možné uviesť)
3. Aplikácia didaktiky vyučovania komornej hry
4. Aplikácia metodických postupov vyučovania komornej hry

Komisionálna skúška:

1. polrok
Interpretácia minimálne jednej komornej skladby
2. polrok
Interpretácia minimálne jednej komornej skladby

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hodín)

1. Komorná hra v šiestom ročníku
2. Praktické zvládnutie kompozícií určených pre komorné zoskupenia - komorné duá, triá, kvartetá, kvintetá a pod. a hudobná literatúra pre tieto zoskupenia (kvôli rozsiahlosti ju nie je možné uviesť)
3. Aplikácia didaktiky vyučovania komornej hry
4. Aplikácia metodických postupov vyučovania komornej hry

Komisionálna skúška:

1. polrok
Interpretácia minimálne jednej komornej skladby
2. polrok
Interpretácia minimálne jednej komornej skladby

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Žiak musí minimálne dvakrát v priebehu školského roka účinkovať na koncertnom vystúpení.

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
HRA V ORCHESTRI
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na flaute
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hra v orchestri dychových a strunových nástrojov je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy, ktorého zámerom je získavanie skúseností v praktickej hre v orchestri a zároveň spoznávanie rozsiahlej orchestrálnej literatúry. Je to kolektívny odborný predmet pre žiakov 4., 5. a 6. ročníka v rozsahu 5 hodín týždenne.

2. Ciele predmetu

Cieľom tohto predmetu je pripraviť žiakov konzervatória na ich budúcu profesiu, ktorá zahŕňa aj sólové účinkovanie s doprovodom orchestra. Školský orchester pochopiteľne plní aj koncertnú funkciu, doprevádza absolventské vystúpenia najlepších študentov školy a môže spolupracovať pri nácviku a výchove študentov oddelenia dirigovania. Rovnako ako v predmete súborovej hry je potrebné sledovať a presadzovať :

- dokonalé individuálne zvládnutie partu, na dychových a sláčikových nástrojoch
- vytvorenie jednoliato hrajúcich a znejúcich skupín, zvládnutie študovanej skladby ako celku každým členom orchestra, z hľadiska správnej štýlovej artikulácie.

3. Obsah vzdelávania

Obsah predmetu predstavuje rozsiahla orchestrálna literatúra rôznych štýlových období, z ktorej sa skladby vyberajú podľa dramaturgického plánu školy. Práca v orchestri v zásade postupuje od menej náročných diel k dielam náročným. Žiaci sa učia pracovať v kolektíve, zvykajú si na disciplínu a pripravujú sa na svoje budúce povolanie.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

4. ročník

(4 hodín týždenne – spolu 120 hodín)

1. Úvod do orchestrálnej hry
2. Hra koncertov a iných orchestrálnych skladieb podľa dramaturgického plánu školy

5. ročník

(4 hodín týždenne – spolu 132 hodín)

1. Orchestrálna hra na vyššej odbornej úrovni
2. Hra koncertov a iných orchestrálnych skladieb podľa dramaturgického plánu školy

6. ročník

(4 hodín týždenne – spolu 120 hodín)

1. Hra sólových koncertov a orchestrálnych skladieb podľa dramaturgického plánu školy

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
PEDAGOGICKO – UMELECKÁ PRAX
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na flaute
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Pedagogicko-umelecká prax hry na priečnej flaute je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy. Žiak konzervatória v 5. ročníku pozoruje a analyzuje prácu učiteľov základného umeleckého vzdelávania, a v 6. ročníku vyučuje pod kontrolou pedagóga konkrétneho žiaka - model počas celého školského roka so stanovením si pedagogického plánu individuálneho rozvoja žiaka a vyhodnotením jeho úspešnosti.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je naučiť žiaka vyučovať hru na priečnej flaute na základnej umeleckej škole podľa špecifických princípov odborovej pedagogiky, didaktiky a metodiky.

3. Obsah vzdelávania

- Pozorovať a analyzovať prácu učiteľa hry na priečnej flaute.
- Vypracovať pedagogický plán individuálneho rozvoja prideleného žiaka – modelu, ktorý vychádza z jeho typológie.
- Pod vedením pedagóga riešiť pedagogické problémy
- Využiť poznatky psycho-sociálneho tréningu na prípravu interných a verejných umeleckých produkcií

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, 33 hodín)

1. Návšteva vyučovacích hodín skúsených pedagógov
2. Reflexia a analýza vyučovacieho procesu hry na zobcovej flaute
3. Reflexia a analýza využitých metodických postupov, obsahu vyučovania

6. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 60 hodín)

1. Úvod do vyučovacej praxe hry na flaute
2. Pedagóg poverí žiaka konzervatória vyučovať predmet hra na flaute v určitom ročníku a určitú skupinu

3. Žiak konzervatória vyučuje v prítomnosti pedagóga, ktorý vedie, kontroluje a priebežne hodnotí vyučovaciu prax žiaka ZUŠ
4. Podrobná pedagogická analýza vyučovacej praxe, ktorá sa uskutočňuje na hodinách pedagogického seminára
5. Žiak konzervatória odučí celoročnú látku a pripraví sa na pedagogický výstup na súbornej skúške z pedagogickej prípravy

Vzdelávacia oblasť:
Prierezové témy
INTERPRETAČNÝ SEMINÁR
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na flaute
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Interpretačný seminár je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy, ktorého obsahovou náplňou je prehľbovanie dosiahnutých vedomostí a zručností v nástrojovej interpretácii získavaním ďalších teoretických a praktických znalostí. Tieto sú poskytované formou prednášok vysvetľujúcich napr. interpretačné odlišnosti v jednotlivých obdobiach hudobnej histórie, výkladom interpretovaného diela s poukázaním na jeho jednotlivé atribúty (dynamika, agogika, štýlová vernosť a pod.) a formou praktickej, živej interpretácie študovaných diel (interpretácie žiakov).

S týmto zámerom korešponduje aj zadávanie seminárnych prác - recenzií, porovnávacích štúdií rôznych interpretácií, a pod. Predmet interpretačný seminár prehľbuje pohľad na interpretované diela a prispieva tak k celkovej hudobnej spôsobilosti žiaka.

2.Ciele predmetu

Cieľom predmetu je aktívna diskusia o skladbách jednotlivých nástrojov vypočutých na koncertoch alebo na hudobných nosičoch, resp. diskusia o vlastnej živej interpretácii, ktorej cieľom je posunúť vnímanie nástrojovej interpretácie na vyššiu odbornú úroveň a dospieť tak v konečnom dôsledku k väčšiemu porozumeniu pri vlastnom štúdiu nových skladieb a k porozumeniu pri objasňovaní štruktúry diela v budúcej pedagogickej praxi. Cieľom diskusie je zdokonaľovanie vedomostí v oblasti hudobno-historickej (obdobie vzniku skladby, osobnosť autora), hudobno-teoretickej (komplexná analýza skladieb), hudobno-estetickéj (myšlienково-emocionálna podstata a posolstvo skladby), interpretačnej (prehĺbenie vedomostí o interpretačnom štýle podľa období hudobnej histórie, alebo podľa osobnosti skladateľa) a rozširovanie špecifických znalostí z hlavného odboru (dynamika, agogika, tempo, frázovanie).

3. Obsah vzdelávania

Obsahom predmetu je rozpoznať a ovládať interpretačné odlišnosti v jednotlivých obdobiach hudobnej histórie, výkladom interpretovaného diela s poukázaním na jeho jednotlivé atribúty (dynamika, agogika, štýlová vernosť a pod.) a formou praktickej, živej interpretácie študovaných diel (interpretácie študentov).

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Úvod do interpretačného seminára
  - 1.1. Základné pojmy. Interpretácia, vysvetlenie pojmu.
  - 1.2. Základné rozdiely medzi interpretáciou sólovou, komornou a orchestrálnou
2. Hudba obdobia baroka
  - 2.1. Interpretácia diel baroka, vysvetlenie
  - 2.2. Interpretácia barokovej hudby z pohľadu dobových nástrojov
  - 2.3. Odlišnosti v uplatnení jednotlivých nástrojov v barokovej hudbe
  - 2.4. Komorná hudba
3. Hudba obdobia klasicizmu
  - 3.1. Určenie štýlovej klasicistickej interpretácie
  - 3.2. Interpretácia barokovej hudby z pohľadu dobových nástrojov
  - 3.3. Odlišnosti v uplatnení jednotlivých nástrojov v klasicizme
  - 3.4. Komorná hudba
4. Diskusie k interpretačným výkonom, seminárne práce
  - 4.1. Sledovanie a porovnávanie nahrávok jednotlivých orchestrov ako aj sólistické výkony, profily interpretov, výklad, diskusia
  - 4.2. Živá interpretácia (interpretačné výkony študentov), diskusia.
  - 4.4. Čítanie a diskusia k seminárnym prácam.

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Úvod do interpretačného seminára v 6. ročníku
2. Hudba v období romantizmu
  - 2.1. Určenie štýlovej romantickej interpretácie
  - 2.2. Odlišnosti v uplatnení jednotlivých nástrojov v romantizme
  - 2.3. Využitie nových a príbuzných nástrojov v orchestrálnej hre
  - 2.4. Komorná hudba
3. Hudba 20. storočia
  - 3.1. Určenie štýlovej interpretácie 20. storočia
  - 3.2. Využitie nových interpretačných možností /frullato, glisando a pod./
  - 3.3. Komorná hudba
4. Diskusie k interpretačným výkonom, seminárne práce
  - 4.1. Profily interpretačných osobností, sledovanie hudobných záznamov, rozbor, výklad a diskusia.
  - 4.2. Živá interpretácia (interpretácia študentov), diskusia.
  - 4.3. Čítanie seminárnych prác a diskusia.
  - 4.4. Poznanie základov didaktiky interpretačného seminára
  - 4.5. Používanie základných metodických postupov vyučovania praxe interpretačného seminára

Vzdelávacia oblasť:

Umenie a kultúra

HLAVNÝ ODBOR ŠTÚDIA HRA NA ZOBICOVEJ FLAUTE

ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na zobcovej flaute

Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hlavný odbor štúdia hra na zobcovej flaute vzdeláva žiaka umelecky a pedagogicko – umelecky. Žiak sa naučí tvorivo uplatniť vedomosti, schopnosti a skúsenosti získané štúdiom všetkých predmetov kompletného vzdelávacieho programu vo svojom individuálnom umeleckom prejave a vo svojej pedagogicko-umeleckej práci. Predmet je koncipovaný ako súvislé 6 ročné štúdium. V hlavnom odbore štúdia hra na husliach je dôležitý individuálny prístup pedagóga ku každému žiakovi podľa jeho osobnostných daností, miery jeho talentu, stupňa jeho technickej a umeleckej vyspelosti. Pedagóg vyučuje podľa individuálneho plánu rozvoja žiaka vypracovaného pre jednotlivé ročníky z pohľadu požiadaviek súvislého šesťročného štúdia a absolutória.

2. Cieľ predmetu

Naučiť žiaka hrať na zobc. flaute na profesionálnej umeleckej úrovni, dosiahnuť profesionálne majstrovstvo spojené s rozvojom osobnosti a schopnosti samostatne pracovať a pedagogicko-umelecky tvoriť.

3. Obsah vzdelávania

Obsah vzdelávania v I.-IV. ročníku štúdia tvorí hra stupníc, technických cvičení a prednesových skladieb jednotlivých štýlových období pre umelecký a technický rozvoj žiaka, jeho príprava na maturitnú skúšku, pri ktorej študent musí preukázať stupeň technického a umeleckého rozvoja, ktorý mu umožní pokračovať v štúdiu na vyššej odbornej umeleckej úrovni. V V.-VI. ročníku hrá žiak stupnice na technicky náročnej úrovni, virtuózne etudy, skladby jednotlivých štýlových období, ktoré vyžadujú špecifické požiadavky na výrazovú a technickú interpretačnú vyspelosť.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

1. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hod.)

1. Základný repertoár raného a neskorého baroka komponovaný v husľovom kľúči
2. Práca s tónom
3. Práca s tónom
4. Základné poznatky o intonácii na zobcových flautách
5. Základné elementy hudobnej štylistiky a interpretácie. Základný repertoár raného a neskorého baroka komponovaný

Inštrumentárium:

zobcové flauty f1 a c2, ladenie: a=440 Hz.

Komisionálna skúška:

1.polrok:

- 1 sólová skladba rýchleho charakteru obtiažnosti repertoáru odporúčanej študijnej literatúry;
- 1 sólová skladba pomalého charakteru obtiažnosti repertoáru odporúčanej študijnej literatúry;
- jedna sonáta podľa vlastného výberu obtiažnosti repertoáru odporúčanej študijnej literatúry

2.polrok:

- 2 sólové skladby rôznej technickej problematiky;
- 1 sonáta z obdobia raného baroka, hraná na sopránovej zobcovej flaute;
- 1 sonáta z obdobia neskorého baroka, hraná na altovej zobcovej flaute.

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Žiak musí minimálne dvakrát v priebehu školského roka účinkovať na koncertnom vystúpení

2. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Rozšírenie barokového repertoáru
2. Rozdiely v interpretácii skladieb nemeckého, talianskeho a francúzskeho baroka
3. Základy ensamblovej hry a komornej hry

Inštrumentárium:

zobcové flauty c1, f1,

Komisionálna skúška: .

1.polrok: 1 fantázia zo zbierky sólových skladieb

1 sonáta z obdobia neskorého baroka, komponovaná v talianskom štýle;

1 sonáta z obdobia neskorého baroka, komponovaná v nemeckom, resp. v anglickom štýle.

2.polrok: 1 sonáta z obdobia raného baroka;

1 sonáta z obdobia neskorého baroka, komponovaná vo francúzskom štýle;

1 triová sonáta

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Žiak musí minimálne dvakrát v priebehu školského roka účinkovať na koncertnom vystúpení.

3. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Čítanie francúzskeho husľového kľúča

2. Sólové koncerty strednej obtiažnosti
3. Technika dvojitého jazyka
4. Diela hudobnej moderny

Inštrumentárium:

zobcové flauty c1,d1, f1, c2, ladenie: a=415 Hz a 440 Hz.

Komisionálna skúška:

1.polrok:

- 1 fantázia zo zbierky Telemannových fantázií, komponovaných vo francúzskom husľovom kľúči;
- 1 koncert strednej obtiažnosti v doprovode klavíra, resp. čembala.

2.polrok:

- 2 etudy z Lindeho zbierky Blockflöte virtuos;
- 1 skladba s pasážami, hranými technikou dvojitého jazyka;
- 1 fantázia zo zbierky Telemannových fantázií, komponovaných vo francúzskom husľovo kľúči.

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Žiak musí minimálne dvakrát v priebehu školského roka účinkovať na koncertnom vystúpení.

4. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 60 hodín)

1. Renesančné madrigaly
2. Komorné a ensamblové diela väčšieho obsadenia
3. Improvizácia a tvorba vlastných melodických ozdôb
4. Čítanie historickej notácie a transpozícia notového záznamu
5. Sólové koncerty s doprovodom komorného orchestra

Inštrumentárium:

zobcové flauty c1,d1, f1, g1, c2, f2, ladenie 415 Hz a 440 Hz.

Komisionálna skúška:

1.polrok:

- 1 etuda technického charakteru;
- 1 renesančný madrigál;
- pomalá časť sonáty, alebo koncertu obdobia neskorého baroka, s využitím vlastných melodických ozdôb.

2.polrok:

- 2 etudy technického charakteru;
- 1 skladba neskorého baroka, hraná na zobcovej flaute v ladení d1;
- 1 ensamblová skladba strednej obtiažnosti.

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Žiak musí minimálne dvakrát v priebehu školského roka účinkovať na koncertnom vystúpení.

Maturitná skúška:

- 1 koncertná etuda, alebo sólová skladba;
- 1 sonáta z obdobia raného baroka;
- 1 sonáta z obdobia neskorého baroka;
- 1 skladba komorného obsadenia s využitím minimálne dvoch odlišných nástrojov.

Poznámka:

Maturitná látka musí byť dodržaná v celom rozsahu aj v prípade, že sa študent pripravuje na súťaž.

5. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Zaradenie skladieb vyššej technickej a interpretačnej obtiažnosti do vyučovania
2. Rozšírenie repertoáru skladieb 20. storočia o diela obsahujúce avantgardné prvky
3. Poznanie základov didaktiky vyučovania
4. Používanie základných metodických postupov vyučovania

Komisionálna skúška:

1.polrok:

- 1 skladba ensamblového obsadenia, vedená v minimálne 4 hlasoch;
- 1 sólová skladba 20. storočia, obsahujúca avantgardné prvky;
- 1 sonáta raného, resp. neskorého baroka vysokej obtiažnosti.

2.polrok:

- 1 koncert podľa vlastného výberu od A. Vivaldiho;
- 1 sonáta raného, resp. neskorého baroka vysokej obtiažnosti.

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Žiak musí minimálne dvakrát v priebehu školského roka účinkovať na koncertnom vystúpení.

6. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 60 hodín)

Príprava absolventského výkonu voľnej dramaturgie a rozsahu minimálne 30minút. Prednes naštudovaného repertoáru na absolventskom koncerte buď ako celku, alebo jeho zostatkovej časti (pokiaľ študent neodohral program na koncerte v celom rozsahu, jeho zostatok odohrá v rámci záverečnej skúšky).

Komisionálna skúška:

1.polrok:

- 2 koncertné skladby nerovnakej technickej a umeleckej problematiky;
- 1 sólová skladba hraná vo francúzskom husľovom kľúči;
- 1 komorné dielo obdobia raného baroka.

2.polrok:

- 1 ensamblová skladba 20. storočia;

- 1 koncert s doprovodom sláčikového orchestra.

Absolventský výkon:

- 1 sólová fantázia, alebo partita (Telemann, resp. Bach);
- 1 skladba obdobia raného baroka;
- 1 sonáta obdobia neskorého baroka, komponovaná v nemeckom, alebo v talianskom štýle;
- 1 sonáta obdobia neskorého baroka, komponovaná vo francúzskom štýle;
- 1 skladba komorného, resp. ensámblového obsadenia;
- 1 dielo 20. storočia s využitím avantgardných prvkov;
- 1 koncert s doprovodom sláčikového orchestra.

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Žiak musí minimálne dvakrát v priebehu školského roka účinkovať na koncertnom vystúpení.

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra
HRA NA PRÍBUZNOM NÁSTROJI
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na zobcovej flaute
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hra na príbuznom nástroji – Ganassiho altovej flaute - je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy pre žiakov študijného zamerania hry na zobcovú flautu. Nevyhnutným predpokladom naštudovania repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava – praktické cvičenie na nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri tomto nácviku ide o systematické rozvíjanie schopností prstov, zautomatizovanie a zosynchronizovanie ich pohybu. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný „tréning“ hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje (spôsobilosti)

V súvislom šesťročnom štúdiu získavajú žiaci na hodinách vyučovania hry na príbuznom nástroji aj rozsiahle vedomosti, schopnosti a zručnosti v umeleckej pedagogike, a to najmä metodiky a didaktiky vyučovania hry na príbuznom nástroji. Preto sú po absolvovaní šesťročného štúdia schopní samostatne vytvárať umelecký – interpretačné výkony a vytvárať individuálne pedagogické koncepcie pre vyučovanie žiakov na základnom stupni umeleckého vzdelávania.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je osvojenie si špecifik daného nástroja s dôrazom na tvorbu tónu, intonáciu, dynamické a artikulačné možnosti. V rámci predmetu sa žiak oboznámi s bohatou literatúrou komponovanou pre ganassiho flautu, naučí sa čítať skladby z pôvodnej notácie.

3. Obsah vzdelávania

Je to oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete hra na príbuznom nástroji musí klásť veľký dôraz. Obsah tvoria učebné osnovy predmetu.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Príprava na hru na Ganassiho altovej flaute
2. Transpozícia historických notových zápisov
3. Tvorba tónu a základy intonácie na Ganassiho altovej flaute
4. Využitie Ganassiho altovej flauty v ensamblovej tvorbe

Vzdelávacia oblasť:

Človek a spoločnosť

DEJINY A LITERATÚRA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA

ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na zobcovej flaute

Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Dejiny a literatúra hlavného odboru štúdia zobcová flauta je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy, v ktorom žiak získa špecifické vedomosti, schopnosti a zručnosti v poznaní vzniku, dejín a vývoja zobcovej flauty v spojení s kľúčovými dielami daného historického obdobia.

2. Ciele predmetu

Žiak spozná všetky etapy vývoja zobcovej flauty, kľúčové diela flautovej literatúry a naučí sa ich použiť vo vlastnej interpretácii.

3. Obsah vzdelávania

Žiak na základe vedomostí z umeleckých, pedagogických, historických a hudobno-teoretických predmetov, umeleckej praxe, koncertov a médií sa učí špecifické odborné vedomosti z dejín a literatúry zobcovej flauty. Pri analýze a hodnotení kľúčových diel získa orientáciu v sólovej koncertnej, komornej a orchestrálnej literatúre zobc. flauty podľa jednotlivých štýlových hudobných období, znalosť najdôležitejších skladieb z počúvania, notového zápisu a z vlastnej hry. Tieto vedomosti, schopnosti a zručnosti sa naučí tvorivo spracovať pri našudovaní hudobných diel.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Praveké, staroveké a stredoveké nástroje európskej kultúrnej oblasti.
2. Vývoj novovekých typov dychových nástrojov.
3. Podrobnejšie o hlavnom nástroji. Vývojové súvislosti v rámci drevených dychových nástrojov /flauta, hoboje, klarinet, fagot, saxofón/ a v rámci plechových dychových nástrojov /lesný roh, trúbka, pozauna, tuba, nástroje dychovej hudby/
4. Vývoj spôsobu hry, významní sólisti, orchestrálni hráči a pedagógovia dychových nástrojov so zameraním na hlavný nástroj.
5. Vedľajšie nástroje. Ich ladenie, notácia, technické zvláštnosti a použitie v dielach významných skladateľov.
6. Teoretická a praktická znalosť transpozícií.

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Literatúra podľa historických období
2. Vývoj jednotlivých foriem od baroka po súčasnosť
3. Komorné dychové súbory – duá, triá, kvartetá, kvintetá a väčšie.
4. Komorné súbory zmiešané / nástroje dychové, sláčikové, prípadne klavír / – triá, kvartetá

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
PEDAGOGIKA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na zobcovej flaute
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Pedagogika hlavného odboru štúdia je neoddeliteľnou súčasťou vyučovania hlavného odboru štúdia zobcovej flauty. Vedie k osvojovaniu si správnych pedagogických a metodologických postupov, ktoré sa žiaci naučia aplikovať pri pedagogicko-umeleckých činnostiach. Umelecká pedagogika pracuje na princípoch pedagogiky individuálneho spôsobu vzdelávania, pri jej tvorbe pedagóg rešpektuje individualitu každého žiaka, jeho talentové predpoklady, fyziologické dispozície a predpoklad ich rozvoja, vek, schopnosť chápania a reagovania na nové poznatky a im podriaďuje výber metodických postupov. Pre každého žiaka pripraví učiteľ individuálny plán rozvoja, individuálne pedagogické postupy. Pedagogika hlavného študijného odboru sa ako špecifický predmet nachádza iba na umeleckých školách konzervatoriálneho druhu a tvorí jeden z pilierov umeleckej pedagogiky. Žiak konzervatória sa pri tvorbe umeleckého diela učí zaznamenávať a plniť požiadavky svojho učiteľa v ucelenej podobe a v detailoch nácviku emocionálnych, intelektuálnych a pohybových zručností. Tie sú potom vzorom pri vlastnej pedagogicko-umeleckej činnosti.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je osvojovanie si správnych pedagogických, metodických a didaktických postupov, ktoré žiak dokáže aplikovať pri svojich umeleckých a pedagogických činnostiach.

3. Obsah vzdelávania

- Naštudovať konkrétne technické cvičenia, inštruktívne a koncertné skladby.
- Učiť sa urobiť pedagogickú, interpretačnú analýzu.
- Naučiť sa syntézou dosiahnuť požadované ciele predmetu.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

1. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Základný repertoár raného a neskorého baroka komponovaný v husľovom kľúči
2. Práca s tónom
3. Práca s tónom
4. Základné poznatky o intonácii na zobcových flautách
5. Základné elementy hudobnej štylistiky a interpretácie. Základný repertoár raného a neskorého baroka komponovaný
6. Poznanie základov pedagogiky vyučovania hry na zobcovej flaute

Inštrumentárium:

zobcové flauty f1 a c2, ladenie: a=440 Hz.

2. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Rozšírenie barokového repertoáru
2. Rozdiely v interpretácii skladieb nemeckého, talianskeho a francúzskeho baroka
3. Základy ensamblovej hry a komornej hry
4. Poznanie základov pedagogiky vyučovania hry na zobcovej flaute

Inštrumentárium:

zobcové flauty c1, f1,

3. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Čítanie francúzskeho husľového kľúča
2. Sólové koncerty strednej obtiažnosti
3. Technika dvojitého jazyka
4. Diela hudobnej moderny
5. Poznanie základov pedagogiky vyučovania hry na zobcovej flaute

Inštrumentárium:

zobcové flauty c1,d1, f1, c2, ladenie: a=415 Hz a 440 Hz.

4. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Renesančné madrigaly
2. Komorné a ensamblové diela väčšieho obsadenia
3. Improvizácia a tvorba vlastných melodických ozdôb
4. Čítanie historickej notácie a transpozícia notového záznamu
5. Sólové koncerty s doprovodom komorného orchestra
6. Poznanie základov pedagogiky vyučovania hry na zobcovej flaute

Inštrumentárium:

zobcové flauty c1,d1, f1, g1, c2, f2, ladenie 415 Hz a 440 Hz.

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Zaradenie skladieb vyššej technickej a interpretačnej obtiažnosti do vyučovania
2. Rozšírenie repertoáru skladieb 20. storočia o diela obsahujúce avantgardné prvky
3. Poznanie základov didaktiky vyučovania
4. Používanie základných metodických postupov vyučovania
5. Aplikovanie pedagogiky vyučovania hry na zobcovej flaute

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Pedagogika hry na klavíri pri naštudovaní koncertného programu
2. Didaktika pri výbere koncertného programu
3. Metodické postupy naštudovania jednotlivých skladieb

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
METODIKA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na zobcovej flaute
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Metodika vyučovania hlavného odboru štúdia hra na zobcovej flaute je predmet odbornej pedagogicko - umeleckej prípravy, v ktorom sa žiak naučí odborovú metodiku ako súčasť komplexu pedagogicko-umeleckých predmetov.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je naučiť žiaka špecifické metodické postupy hry na zobcovej flaute. Podľa individuality žiaka vybrať a použiť efektívne metodické postupy vo vyučovacom procese.

3. Obsah vzdelávania

Vyučovanie špecifických metodických postupov :

- Špecifiká práce so začiatčikom p
- Špecifiká práce so žiakom základnej umeleckej školy podľa jednotlivých ročníkov a nižších ročníkov konzervatória
- Optimálne riešenia na a prekonanie prípadných nedostatkov

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Úvod do metodiky hry na zobcovej flaute
  - 1.1. Cieľ predmetu, terminológia, typy metodík, prístupy ku interpretácii skladieb pre zobcové flauty
  - 1.2. Ciele práce pedagóga ZUŠ, vzťah pedagóg – žiak
2. Prostriedky metodiky hry na zobcovej flaute
  - 2.1. Nadanie a talent, hudobné a intelektové predpoklady
  - 2.2. Osobnosť pedagóga, odborné a morálne kvality, permanentné vzdelávanie
  - 2.3. Príprava pedagóga na vyučovanie, vyučovacia hodina, typy vyučovacích hodín
  - 2.4. Hudobný obraz, hudobná predstava, práca na hudobnom obraze
  - 2.5. Výchova k hudobnej predstave, hudobná predstava – základ interpretácie
  - 2.6. Práca na kvalite tónu
  - 2.7. Metodický postup práce na dynamike, hudobný obraz ako cieľ pri dynamickej výstavbe
  - 2.8. Rytmus – rytmická výchova, rytmus a jeho podiel na charakte skladby, problematika agogiky

- 2.9. Artikulácia a frázovanie, členenie hudobného materiálu, tónov a ich skupín v hudobnej štruktúre
- 3. Postupy metodiky pri rozvíjaní techniky nástrojovej hry
  - 3.1. Technika ako prostriedok k dosiahnutiu umeleckého cieľa, vývoj techniky u žiakov ZUŠ
  - 3.2. Prístup pedagóga k rozvíjaniu správnej techniky
  - 3.3. Výber hudobného materiálu, hravá forma vyučovania a programové zameranie hudobného materiálu u začiatočníkov
  - 3.4. Rozvoj koncentrácie a sluchovej pozornosti
- 4. Hudba ako liečebný prostriedok
  - 4.1. Muzikoterapia a jej využitie pri liečbe detí s psychickými problémami, poruchami reči a správania, využitie špeciálnych postupov

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
DIDAKTIKA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na zobcovej flaute
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Didaktika hry na zobcovej flaute je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy, ktorý naučí žiaka stanoviť ciele, obsah, prostriedky a proces vyučovania hry na zobcovej flaute, pripravuje budúceho učiteľa na modernizáciu vyučovacieho procesu po stránke obsahovej ako i technického vybavenia, učí ho špeciálne odborové didaktické zásady a s ďalšími pedagogicko-umeleckými disciplínami zabezpečuje pedagogické vzdelanie žiakov konzervatória v oblasti riešenia vyučovacích problémov nástrojovej hry.

2. Ciele predmetu

- poznanie historického vývoja didaktiky
- poznanie didaktických zásad
- poznanie inštruktívnej literatúry hlavného odboru štúdia
- poznanie škôl hry na zobcovej flaute
- pripraviť sa na ďalšie vzdelávanie

3. Obsah vzdelávania

- História odborovej didaktiky
- Špecifiká odborovej didaktiky
- Didaktické zásady a ich uplatnenie vo vyučovaní žiakov ZUŠ
- Etapy vyučovania žiakov.
- Práca s pedagogickými dokumentmi

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(2 hodina týždenne, spolu 66 hodín)

1. Úvod do didaktiky hry na zobcovej flaute
  - 1.1. Cieľ predmetu, vysvetlenie pojmov
  - 1.2. História vzniku predmetu
  - 1.3. Didaktické zásady a ich uplatnenie pri vyučovaní žiakov ZUŠ
2. Etapy vyučovania začiatocníkov
  - 2.1. Spôsob práce s deťmi predškolského veku (4 – 6 rokov). Psychofyzologické zvláštnosti predškolského veku. Hravá forma vyučovania. Motivácia a usmerňovanie koncentrácie.
  - 2.2. Psychofyzologické danosti začiatocníkov. Typy prípravného štúdia. Výber metodických postupov.

- 2.3. Vyučovanie žiakov prípravného štúdia – prvá etapa. Zoznámenie žiaka s pedagógom a nástrojom. Motivácia žiaka.
- 2.4. Vyučovanie žiakov prípravného štúdia – druhá etapa. Hra jednoduchých ľudových piesní.
- 2.5. Vyjadrenie charakteru hudby.
- 2.6. Vyučovanie žiakov prípravného štúdia – tretia etapa. Rozvíjanie zmyslu pre rytmus, tempo, metrum. Práca s tónom. Ujasnenie sluchovej predstavy pomocou notového zápisu
- 2.7. Práca na prstovej technike a technike tónu. Práca na etudách – zoznámenie s technickým materiálom využiteľným na ZUŠ.
- 2.8. Práca s elementárnym repertoárom komponovaným pre zobcové flauty.
3. Školy hry pre zobcovú flautu
  - 3.1. Školy hry pre zobcové flautu pre začiatočníkov.
4. Ďalšie formy práce na vyučovaní, didaktické materiály
  - 4.1. Hra z listu, pestovanie pohotovosti, prostriedok k dosiahnutiu viacerých cieľov.
  - 4.2. Práca na výstavbe skladby. Pochopenie obsahu hudobného diela. Analýza a osvojenie notového zápisu. Práca na detailoch.
  - 4.3. Základné pedagogické materiály a literatúra k ďalšiemu vzdelávaniu pedagógov.

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
PEDAGOGICKÝ SEMINÁR HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na zobcovej flaute
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Pedagogický seminár vyučovania hry na zobcovej flaute je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy. Poskytuje priestor žiakovi vystúpiť v kolektívnej diskusii a vykonať rozbor pedagogických situácií, ktoré riešil vo svojom vyučovaní. Je syntézou teórie a praxe. Umožňuje samostatné vyjadrenie žiaka konzervatória, uvedenie a obhájenie argumentov pred kolektívom. Vyžaduje aktivitu žiakov konzervatória, ich celkovú zainteresovanosť na riešení problémov vyučovania hry na zobcovej flaute a záujem o problematiku.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je integrovať poznatky zo všetkých predmetov odborovej pedagogiky a vedieť ich efektívne použiť v pedagogickej praxi.

3. Obsah vzdelávania

Obsahom tohto predmetu je riadená diskusia o špecifikách odborovej pedagogiky, didaktiky a metodiky hry na zobcovej flaute .

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hodín)

1. Úvod do pedagogického seminára vyučovania hry na zobcovej flaute
2. Diskusie o teoretických vedomostiach
  - 2.1. Postrehy z náčuvov hry na zobcovej flaute
  - 2.2. Skúsenosti z vyučovacej praxe. Analýza vyučovacích hodín pedagóga a vlastných vyučovacích hodín
3. Inštruktívna literatúra a diskusie o metodických postupoch
  - 3.1. Zoznamovanie sa s inštruktívnou literatúrou
  - 3.2. Praktické prehrávanie literatúry pri nástroji
  - 3.3. Diskusie o metodických postupoch významných pedagógov
4. Možnosti ďalšieho vzdelávania pedagóga
  - 4.1. Oboznámenie sa so základnými pedagogickými materiálmi (učebné plány, osnovy, metodické príručky)

Vzdelávacia oblasť:
Matematika a práca s informáciami
HRA NOTOVÉHO ZÁPISU BEZ PRÍPRAVY
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na zobcovej flaute
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hra notového zápisu bez prípravy je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy, ktorý úzko súvisí s hlavným odborom štúdia hra na zobcovej flaute, ale aj ďalšími, ako napríklad komorná hra a iné. Skladby, ktoré sú hrané z listu sú využité k poznávaniu väčšieho množstva foriem, harmonických javov, melodicko-rytmických typov a rôznych štýlov ako vhodných modelov pri improvizácii. Nevyhnutným predpokladom pri študovaní repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava pri nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri „cvičení“ ide o systematické rozvíjanie schopností prstov a rúk, „zautomatizovanie“ pohybov. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný „tréning“ hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u študentov uvedených odborov v predmete hra z listu a štúdium orchestrálnych partov kladie veľký dôraz.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje (spôsobilosti)

V súvislosti s šesťročným štúdiom získavajú žiaci na hodinách vyučovania hry z listu a štúdiu orchestrálnych partov aj rozsiahle vedomosti, schopnosti a zručnosti v umeleckej pedagogike, a to najmä metodiky a didaktiky vyučovania hry z listu a štúdiu orchestrálnych partov. Preto sú po absolvovaní šesťročného štúdia schopní samostatne vytvárať umelecko - interpretačné výkony a vytvárať individuálne pedagogické koncepcie pre vyučovanie žiakov na základnom stupni umeleckého vzdelávania. V rámci štúdia tohto predmetu sú žiaci oboznámení s orchestrálnou hudobnou literatúrou, komponovanou pre zobcové flauty.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je rozvinutie hudobného myslenia a tvorivých schopností žiaka, jeho pohotovosti bezprostredne realizovať na nástroji fixovaný notový materiál, vlastný tvorivý zámer, ktorý je podložený sluchovou predstavou a hudobno-teoretickými vedomosťami. Tento predmet má tiež slúžiť k skvalitneniu a doplneniu každodennej praxe absolventa konzervatória pri jeho sólistickej, komornej i pedagogickej činnosti.

3. Obsah vzdelávania

Počas celého štúdia predmetu je potrebné systematicky rozvíjať žiakovu sluchovú predstavu hranej skladby, s uplatnením postupu vidím – počujem – hrám, myslím – počujem – hrám, žiakovu tvorivú fantáziu, predstavu budúceho interpretovaného alebo improvizovaného diela, za účelom spoznávania charakteristických znakov skladby v jej

forme, harmónii, melodike a rytme, žiakovu schopnosť zvládať problematiku od jednoduchšieho k zložitejšiemu, od podstatnému k menej dôležitému a pod.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

4. ročník

(1 hodina týždenne – spolu 30 hodín)

1. Úvod do hry z listu
2. Hra technickej a prednesovej literatúry rôznych štýlových období s prihliadnutím k rôznym faktúram a kompozičným technikám
3. Hra podľa sluchovej a vizuálnej predstavy (jednoduché melódie a skladbičky)
4. Transponovanie jednoduchých piesní a skladieb do rôznych tónin

5. ročník

(1 hodina týždenne – spolu 33 hodín)

1. Úvod do hry z listu
2. Hra náročnejších skladieb podľa sluchovej a vizuálnej predstavy
3. Hra technických a prednesových skladieb rôznych štýlových období

6. ročník

(1 hodina týždenne – spolu 30 hodín)

1. Úvod do hry z listu
2. Obširne zoznámenie sa so špecifickými požiadavkami inštruktívnej literatúry podľa osnov ZUŠ
3. Hra náročnejších skladieb podľa sluchovej a vizuálnej predstavy
4. Poznanie základov didaktiky vyučovania hry z listu a štúdiu orchestrálnych partov
5. Používanie základných metodických postupov vyučovania hry z listu a štúdiu orchestrálnych partov

Vzdelávacia oblasť:

Matematika a práca s informáciami

ROZBOR UMELECKÝCH DIEL HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA

ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na zobcovej flaute

Celkový počet hodín: 149

1.Charakteristika predmetu

Predmet analýza skladieb hlavného predmetu štúdia je predmet odbornej teoretickej prípravy, v ktorom sa žiak naučí na vyššej odbornej úrovni urobiť komplexnú analýzu umeleckého diela z aspektu hudobno-teoretického, hudobno-historického, hudobno-estetického a hudobno-interpretáčného..

2. Ciele predmetu

Žiak získava vedomosti, schopnosti a zručnosti potrebné pre profesionálnu tvorivú umeleckú interpretáciu a umeleckú pedagogiku.

3. Obsah vzdelávania

Obsahom predmetu je analýza umeleckých diel zo štýlového hľadiska, metodologického aj interpretačného.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Základné princípy komplexnej analýzy umeleckého diela
2. Metodika komplexnej analýzy umeleckého diela
3. Špecifiká komplexnej analýzy diela hlavného predmetu
4. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel barokového štýlu
5. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel klasicistického štýlu

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel romantického štýlu
2. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel hudby 20. a 21. storočia
3. Vypracovanie komplexných analýz interpretovaných umeleckých diel
4. Vypracovanie komplexných analýz umeleckých diel absolventského umeleckého výkonu

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
HRA V SÚBORE
ISCED 3B

Konzervatórium Hudba - Hra na zobcovej flaute
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hra v súbore – zobcových flaut je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy pre žiakov druhého a tretieho ročníka. Väčšina žiakov sa prvýkrát stretáva so skupinovým hraním.

Nevyhnutným predpokladom pri študovaní repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava pri nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri „cvičení“ ide o systematické rozvíjanie schopností prstov a rúk, „zautomatizovanie“ pohybov. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný „tréning“ hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete hra v súbore kladie veľký dôraz.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje (spôsobilosti)

Nakoľko hra v súbore je prípravou ku komornej i orchestrálnej hre, je účelné v rámci celého štúdia striedať pri práci hru bez dirigenta, ako aj hru s dirigentom a nacvičovať sprevádzanie sólistov.

2. Ciele predmetu

- dokonalé individuálne zvládnutie partu;
- vytvorenie jednoliatych hrajúcich skupín – tu je potrebné, aby sa žiaci naučili prispôbiť svoj osobný prejav vo všetkých smeroch ku kolektívu;
- poznávanie študovanej skladby ako celku;
- schopnosť intonácie počas hry v súbore zobcových flaut.

3. Obsah vzdelávania

Obsah a rozsah skúšobnej látky určujú učebné osnovy. Učivo môže zahŕňať i skladby, ktoré učebné osnovy neuvádzajú, keď zodpovedajú svojou náročnosťou určitému ročníku.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

2. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Stredoveká madrigalová skladba
2. Renesančné polyfónne skladby

3. Ensamblové skladby raného a neskorého baroka
4. Ensamblové skladby súčasnosti

3. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hod.)

1. Stredoveká madrigalová skladba
2. Renesančné polyfónne skladby
3. Ensamblové skladby raného a neskorého baroka
4. Ensamblové skladby súčasnosti

Záverečná komisionálna skúška:

- 1 renesančná polyfónna skladba v kvartetovom obsadení (S,A,T,B);
- 1 ensamblové dielo z obdobia baroka;
- 1 ensamblová skladba hudobnej moderny s využitím avantgardných prvkov.

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Žiak musí minimálne dvakrát v priebehu školského roka účinkovať na koncertnom vystúpení.

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
PEDAGOGICKO – UMELECKÁ PRAX
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na zobcovej flaute
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Pedagogicko-umelecká prax hry na zobcovej flaute je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy. Žiak konzervatória v 5. ročníku pozoruje a analyzuje prácu učiteľov základného umeleckého vzdelávania, a v 6. ročníku vyučuje pod kontrolou pedagóga konkrétneho žiaka - model počas celého školského roka so stanovením si pedagogického plánu individuálneho rozvoja žiaka a vyhodnotením jeho úspešnosti.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je naučiť žiaka vyučovať hru na zobcovej flaute na základnej umeleckej škole podľa špecifických princípov odborovej pedagogiky, didaktiky a metodiky.

3. Obsah vzdelávania

- Pozorovať a analyzovať prácu učiteľa hry na zobcovej flaute
- Vypracovať pedagogický plán individuálneho rozvoja prideleného žiaka – modelu, ktorý vychádza z jeho typológie.
- Pod vedením pedagóga riešiť pedagogické problémy

Využiť poznatky psycho-sociálneho tréningu na prípravu interných a verejných umeleckých produkc

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Návšteva vyučovacích hodín skúsených pedagógov
2. Reflexia a analýza vyučovacieho procesu hry na zobcovej flaute
3. Reflexia a analýza využitých metodických postupov, obsahu vyučovania

6. ročník

(2 hodina týždenne, spolu 60 hodín)

1. Úvod do vyučovacej praxe hry na zobcovej flaute
2. Pedagóg poverí žiaka konzervatória vyučovať predmet hry na zobcovej flaute v určitom ročníku a určitú skupinu

3. Žiak konzervatória vyučuje v prítomnosti pedagóga, ktorý vedie, kontroluje a priebežne hodnotí vyučovaciu prax žiaka ZUŠ
4. Podrobná pedagogická analýza vyučovacej praxe, ktorá sa uskutočňuje na   hodinách pedagogického seminára
5. Žiak konzervatória odučí celoročnú látku a pripraví sa na pedagogický výstup na súbornej skúške z pedagogickej prípravy

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra
HLAVNÝ ODBOR ŠTÚDIA HRA NA HOBOJI
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na hoboji
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hlavný odbor štúdia hra na hoboji vzdeláva žiaka umelecky a pedagogicko – umelecky. Žiak sa naučí tvorivo uplatniť vedomosti, schopnosti a skúsenosti získané štúdiom všetkých predmetov kompletného vzdelávacieho programu vo svojom individuálnom umeleckom prejave a vo svojej pedagogicko-umeleckej práci. Predmet je koncipovaný ako súvislé 6 ročné štúdium. V hlavnom odbore štúdia hra na husliach je dôležitý individuálny prístup pedagóga ku každému žiakovi podľa jeho osobnostných daností, miery jeho talentu, stupňa jeho technickej a umeleckej vyspelosti. Pedagóg vyučuje podľa individuálneho plánu rozvoja žiaka vypracovaného pre jednotlivé ročníky z pohľadu požiadaviek súvislého šesťročného štúdia a absolútoria.

2. Cieľ predmetu

Naučiť žiaka hrať na hoboji na profesionálnej umeleckej úrovni, dosiahnuť profesionálne majstrovstvo spojené s rozvojom osobnosti a schopnosti samostatne pracovať a pedagogicko-umelecky tvoriť.

3. Obsah vzdelávania

Obsah vzdelávania v I.-IV. ročníku štúdia tvorí hra stupníc, technických cvičení a prednesových skladieb jednotlivých štýlových období pre umelecký a technický rozvoj žiaka, jeho príprava na maturitnú skúšku, pri ktorej študent musí preukázať stupeň technického a umeleckého rozvoja, ktorý mu umožní pokračovať v štúdiu na vyššej odbornej umeleckej úrovni. V V.-VI. ročníku hrá žiak stupnice na technicky náročnej úrovni, virtuózne etudy, skladby jednotlivých štýlových období, ktoré vyžadujú špecifické požiadavky na výrazovú a technickú interpretačnú vyspelosť.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

1. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hod.)

1. Všetky durové a molové stupnice, rozklady a obraty ich kvintakordov a septakordov hráme v tenute a v legáte
2. Základné dychové cvičenia, tvorenie tónu
3. Škola hry na hoboji
4. Denné nátliskové cvičenia - intonačné cvičenia – intervaly
5. Rozvoj motoriky prstov

6. Minimálne 20 etúd primeraných individuálnym schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
7. 2 inštruktívne prednesy podľa odporúčanej literatúry

Komisionálna skúška:

1. polrok:
  - stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v tenute a legáte.
  - tri etudy rôznej problematiky.
2. polrok:
  - stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v tenute a legáte.
  - tri etudy rôznej problematiky.

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte.

2.ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hod.)

1. Všetky durové a molové stupnice, rozklady a obraty ich kvintakordov a septakordov, hrané v tenute a v legáte
2. Upevňovanie dychovej techniky a tvorenia tónu
3. Základná škola hry na hoboje, rozvíjanie vibráta a dynamických odtieňov
4. Denné nátliskové cvičenia, zvlášť sa venovať legátovej hre
5. Rozvoj motoriky prstov
6. Minimálne 20 etúd primeraných individuálnym schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
7. 2 inštruktívne prednesy podľa odporúčanej literatúry

Komisionálna skúška:

1. polrok:
  - stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v tenute a legáte.
  - tri etudy rôznej problematiky.
2. polrok:
  - stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v tenute a legáte.
  - tri etudy rôznej problematiky.

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte.

3. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hod.)

1. Všetky durové a molové stupnice, rozklady a obraty ich kvintakordov a septakordov, hrané v tenute a v legáte v rýchlejšom tempe
2. Intervalové cvičenia v legáte a v staccate v rôznych rytmických obmenách

3. Študenta vedieme k neustálemu zdokonaľovaniu kultúry a spevnosti tónu a intonačnej čistote hry
4. Rozvoj motoriky prstov staccata a trilkov
5. Minimálne 20 etúd primeraných individuálnym schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
6. 2 – 3 prednesy podľa odporúčanej literatúry

Komisionálna skúška:

1. polrok:
  - stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v tenute a legáte.
  - tri etudy rôznej problematiky.
2. polrok:
  - stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v tenute a legáte.
  - tri etudy rôznej problematiky.

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte.

4.ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 60 hod.)

1. Všetky durové a molové stupnice, rozklady a obraty ich kvintakordov a septakordov hrané v tenute a v legáte
2. Rozvíjať prvky hudobnosti, intervalové cvičenia, melodické ozdoby
3. Denné nátliskové cvičenia, prehľbovať kultúru tónu
4. Rozvoj motoriky prstov - intervalové cvičenia
5. Minimálne 20 etúd primeraných individuálnym schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
6. 2 – 3 prednesy podľa odporúčanej literatúry

Komisionálna skúška:

1. polrok:
  - stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v rýchлом tempe.
  - tri etudy rôznej problematiky.
2. polrok:
  - stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v rýchлом tempe.
  - tri etudy rôznej problematiky.

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte.

Maturitná skúška:

Dve novonaštudované koncertantné skladby (ktoré žiak ešte neuviedol na verejnom vystúpení) alebo ich časti - rôznych štýlových období -

(jedna z obdobia baroka, klasicizmu, alebo romantizmu - druhá z XX.storočia) v trvaní 15 minút.

5.ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hod.)

1. Všetky durové a molové stupnice, rozklady a obraty ich kvintakordov a septakordov hrané tenute, v legáte a v staccate v artikulačných a rytmických obmenách
2. Štúdium zamerať na zvládnutie náročných skladieb rôznych štýlových období
3. Denné nátliskové cvičenia; venujeme sa zdokonaľovanie intonácie a hudobnej pamäti
4. Minimálne 20 etúd primeraných individuálnym schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
5. 3 – 4 prednesy rôznych štýlových období podľa odporúčanej literatúry

Komisionálna skúška:

1. polrok:
  - stupnice durové a molové a ich obraty v plnom rozsahu vo virtuóznom tempe.
  - tri etudy rôznej problematiky.
2. polrok:
  - stupnice durové a molové a ich obraty v plnom rozsahu vo virtuóznom tempe.
  - tri etudy rôznej problematiky.

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte.

6.ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 60 hod.)

Štúdium v 6. ročníku je zamerané na prípravu absolventského výkonu. Vedeť žiaka k čo najväčšej samostatnosti. Žiak naštuduje koncert v rozsahu najmenej 15 minút a prednesie ho na absolventskom koncerte. Pokiaľ žiak tento absolventský koncert neuvedie v celom rozsahu, jeho zostatok predvedie na záverečnej komisionálnej skúške. Nemôže to byť skladba z maturitného programu.

Komisionálna skúška:

1. polrok:
  - stupnice durové a molové a ich obraty v plnom rozsahu vo virtuóznom tempe.
  - tri etudy rôznej problematiky.
2. polrok:
  - stupnice durové a molové a ich obraty v plnom rozsahu vo virtuóznom tempe.
  - tri etudy rôznej problematiky.

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte.

Absolventská skúška:

Žiak prednesie pred komisiou na koncerte náročný program, absolventský výkon v trvaní 30 minút

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra
HRA NA PRÍBUZNOM NÁSTROJI
ISCED 3B

Konzervatórium Hudba - Hra na hoboji
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hra na príbuznom nástroji – anglickom rohu je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy pre žiakov hlavného odboru štúdia hra na hoboji.

Žiak musí na prvých vyučovacích hodinách poznať rozdielnosť menzúry anglického rohu a hoboja. Zároveň musí poznať charakteristiku tónu pri zrovnávaní týchto dvoch nástrojov, držanie nástroja, kladenie prstov, rozdielnosť nátisku, tvorenie tónu a intonácie.

Nevyhnutným predpokladom naštudovania repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava – praktické cvičenie na nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri tomto nácviku ide o systematické rozvíjanie schopností prstov, zautomatizovanie a zosynchronizovanie ich pohybu. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný „tréning“ hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete hra na príbuznom nástroji musí klásť veľký dôraz.

2. Ciele predmetu

Základnou úlohou hry na anglický roh je osvojenie nátiskovej ľahkosti a techniky v celom rozsahu nástroja s dôrazom na intonačné problémy hry na anglický roh. Veľkú pozornosť je treba venovať tvoreniu tónu, aby sme dosiahli ušľachtilé a plné znenie nástroja.

Žiak musí v priebehu štúdia dosiahnuť brilantnej techniky pre zvládnutie obtiažnych miest pre anglický roh v orchestrálnych partoch.

3. Obsah vzdelávania

Je to oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete hra na príbuznom nástroji musí klásť veľký dôraz. Obsah tvoria učebné osnovy predmetu.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Zoznámenie sa s nástrojom a strojčekom, odlišnosti medzi hobojom a anglickým rohom
2. Štúdium orchestrálnych partov a sól pre tento nástroj
3. Štúdium technických cvičení a zvládnutí obtiaží prstových cvičení

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
DEJINY A LITERATÚRA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na hoboji
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Dejiny a literatúra hlavného odboru štúdia hra na hoboji je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy, v ktorom žiak získa špecifické vedomosti, schopnosti a zručnosti v poznaní vzniku, dejín a vývoja hry na hoboji v spojení s kľúčovými dielami daného historického obdobia.

2. Ciele predmetu

Žiak spozná všetky etapy vývoja hry na hoboji, kľúčové diela hobojoyej literatúry a naučí sa ich použiť vo vlastnej interpretácii.

3. Obsah vzdelávania

Žiak na základe vedomostí z umeleckých, pedagogických, historických a hudobno-teoretických predmetov, umeleckej praxe, koncertov a médií sa učí špecifické odborné vedomosti z dejín a literatúry hoboja. Pri analýze a hodnotení kľúčových diel získa orientáciu v sólovej koncertnej, komornej a orchestrálnej literatúre pre hoboju podľa jednotlivých štýlových hudobných období, znalosť najdôležitejších skladieb z počúvania, notového zápisu a z vlastnej hry. Tieto vedomosti, schopnosti a zručnosti sa naučí tvorivo spracovať pri naštudovaní hudobných diel.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Praveké, staroveké a stredoveké nástroje európskej kultúrnej oblasti a ich literatúra
2. Vývoj novovekých typov dychových nástrojov a ich literatúra.
3. Vývojové súvislosti v rámci drevených dychových nástrojov /flauta, hoboju, klarinet, fagot, saxofón/a v rámci plechových dychových nástrojov /lesný roh, trúbka, pozauna, tuba, nástroje dychovej hudby/
4. Vývoj spôsobu hry, významní sólisti, orchestrálni hráči a pedagógovia dychových nástrojov so zameraním na hlavný nástroj.
5. Vedľajšie nástroje. Ich ladenie, notácia, technické zvláštnosti a použitie v dielach významných skladateľov.
6. Teoretická a praktická znalosť transpozícií.

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Literatúra podľa historických období
2. Vývoj jednotlivých foriem od baroka po súčasnosť
3. Komorné dychové súbory – duá, triá, kvartetá, kvintetá a väčšie.
4. Komorné súbory zmiešané / nástroje dychové, sláčikové, prípadne klavír / – triá, kvartetá

Vzdelávacia oblasť:

Človek a spoločnosť

PEDAGOGIKA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA HRA NA HOBOJI

ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na hoboji

Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Pedagogika hlavného odboru štúdia je neoddeliteľnou súčasťou vyučovania hlavného odboru štúdia hra na hoboji. Vedie k osvojovaniu si správnych pedagogických a metodologických postupov, ktoré sa žiaci naučia aplikovať pri pedagogicko-umeleckých činnostiach. Umelecká pedagogika pracuje na princípoch pedagogiky individuálneho spôsobu vzdelávania, pri jej tvorbe pedagóg rešpektuje individualitu každého žiaka, jeho talentové predpoklady, fyziologické dispozície a predpoklad ich rozvoja, vek, schopnosť chápania a reagovania na nové poznatky a im podriaďuje výber metodických postupov. Pre každého žiaka pripraví učiteľ individuálny plán rozvoja, individuálne pedagogické postupy. Pedagogika hlavného študijného odboru sa ako špecifický predmet nachádza iba na umeleckých školách konzervatoriálneho druhu a tvorí jeden z pilierov umeleckej pedagogiky. Žiak konzervatória sa pri tvorbe umeleckého diela učí zaznamenávať a plniť požiadavky svojho učiteľa v ucelenej podobe a v detailoch nácviku emocionálnych, intelektuálnych a pohybových zručností. Tie sú potom vzorom pri vlastnej pedagogicko-umeleckej činnosti.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je osvojovanie si správnych pedagogických, metodických a didaktických postupov, ktoré žiak dokáže aplikovať pri svojich umeleckých a pedagogických činnostiach.

3. Obsah vzdelávania

- Naštudovať konkrétne technické cvičenia, inštruktívne a koncertné skladby.
- Učiť sa urobiť pedagogickú, interpretačnú analýzu.
- Naučiť sa syntézou dosiahnuť požadované ciele predmetu.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

1. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Všetky durové a molové stupnice, rozklady a obraty ich kvintakordov a septakordov hráme v tenute a v legáte
2. Základné dychové cvičenia, tvorenie tónu
3. Škola hry na hoboji

4. Denné nátliskové cvičenia - intonačné cvičenia – intervaly
5. Rozvoj motoriky prstov
6. Minimálne 20 etúd primeraných individuálnym schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
7. 2 inštruktívne prednesy podľa odporúčanej literatúry
8. Poznanie základov pedagogiky vyučovania hry na hoboji

2. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Všetky durové a molové stupnice, rozklady a obraty ich kvintakordov a septakordov, hrané v tenute a v legáte
2. Upevňovanie dychovej techniky a tvorenia tónu
3. Základná škola hry na hoboji, rozvíjanie vibráta a dynamických odtieňov
4. Denné nátliskové cvičenia, zvlášť sa venovať legátovej hre
5. Rozvoj motoriky prstov
6. Minimálne 20 etúd primeraných individuálnym schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
7. 2 inštruktívne prednesy podľa odporúčanej literatúry
8. Poznanie základov pedagogiky vyučovania hry na hoboji

3.ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Všetky durové a molové stupnice, rozklady a obraty ich kvintakordov a septakordov, hrané v tenute a v legáte v rýchlejšom tempe
2. Intervalové cvičenia v legáte a v staccate v rôznych rytmických obmenách
3. Študenta vedieme k neustálemu zdokonaľovaniu kultúry a spevnosti tónu a intonačnej čistote hry
4. Rozvoj motoriky prstov staccata a trilkov
5. Minimálne 20 etúd primeraných individuálnym schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
6. 2 – 3 prednesy podľa odporúčanej literatúry
7. Poznanie základov pedagogiky vyučovania hry na hoboji

4.ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Všetky durové a molové stupnice, rozklady a obraty ich kvintakordov a septakordov hrané v tenute a v legáte
2. Rozvíjať prvky hudobnosti, intervalové cvičenia, melodické ozdoby
3. Denné nátliskové cvičenia, prehľbovať kultúru tónu
4. Rozvoj motoriky prstov - intervalové cvičenia
5. Minimálne 20 etúd primeraných individuálnym schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
6. 2 – 3 prednesy podľa odporúčanej literatúry
7. Poznanie základov pedagogiky vyučovania hry na hoboji

5.ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Všetky durové a molové stupnice, rozklady a obraty ich kvintakordov a septakordov hrané tenute, v legáte a v staccate v artikulačných a rytmických obmenách
2. Štúdium zamerať na zvládnutie náročných skladieb rôznych štýlových období
3. Denné nátliskové cvičenia; venujeme sa zdokonaľovanie intonácie a hudobnej pamäti
4. Minimálne 20 etúd primeraných individuálnym schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
5. 3 – 4 prednesy rôznych štýlových období podľa odporúčanej literatúry
6. Aplikácia pedagogiky vyučovania hry na hoboji

6.ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Pedagogika hry na klavíri pri naštudovaní koncertného programu
2. Didaktika pri výbere koncertného programu
3. Metodického postupy naštudovania jednotlivých skladieb

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
METODIKA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na hoboji
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Metodika vyučovania hlavného odboru štúdia hra na hoboji je predmet odbornej pedagogicko - umeleckej prípravy, v ktorom sa žiak naučí odborovú metodiku ako súčasť komplexu pedagogicko-umeleckých predmetov.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je naučiť žiaka špecifické metodické postupy v hre na hoboji. Podľa individuality žiaka vybrať a použiť efektívne metodické postupy vo vyučovacom procese.

3. Obsah vzdelávania

Vyučovanie špecifických metodických postupov :

- Špecifiká práce so začiatčikom p
- Špecifiká práce so žiakom základnej umeleckej školy podľa jednotlivých ročníkov a nižších ročníkov konzervatória
- Optimálne riešenia na a prekonanie prípadných nedostatkov

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(2 hodina týždenne, spolu 66 hod.)

1. Úvod do metodiky hry na hoboji
  - 1.1. Špecifické vlastnosti hoboja
  - 1.2. Tónové, technické a výrazové možnosti nástroja
  - 1.3. Charakteristika hry na hoboju a ideál hobojoyej hry z hľadiska vývoja do budúcnosti
  - 1.4. Výber a skúšanie nástroja
  - 1.5. Tónova a zvuková skúška
  - 1.6. Zahrávanie nového nástroja
  - 1.7. Elementárna údržba
  - 1.8. Zoradovanie mechanizmu, zdvihu klapiek a sily pierok
2. Základné funkcie hry
  - 2.1. Nátisk, druhy nátisku
  - 2.2. Chyby nátisku a ich odstraňovanie

- 2.3. Postup pri výuke
- 2.4. Rôzne fyziologické predpoklady nátisku
- 2.5. Hlavné problémy nátisku u začiatočníka
- 2.6. Funkcia a práca nátisku u vyspelého hráča
3. Dýchanie
  - 3.1. Špecifiká dychu u hoboja
  - 3.2. Druhy dychu
  - 3.4. Chyby a zlozvyky v dychovej technike a ich odstraňovanie
4. Postup pri výuke
  - 4.1. Hlavné problémy začiatočníka
  - 4.2. Vibráto, jeho druhy, funkcia vibráta pri interpretácii
  - 4.3. Postup pri vyučovaní vibráta
  - 4.4. Chyby vibráta, a ich odstraňovanie
5. Jazyk
  - 5.1. Druhy nasadenia jazyka
  - 5.2. Druhy staccata
  - 5.3. Dvojité staccato
  - 5.4. Postup pri výuke
  - 5.5. Chyby vo funkcii jazyka a ich odstraňovanie
6. Ruky a prsty
  - 6.1. Poloha a postavenie rúk, zápästia, prstov a ich pohyby
  - 6.2. Ovládanie poldierky, oktavovej klapky
  - 6.3. Kritéria pre voľbu hmatov
  - 6.4. Klzanie z klapky na klapku
  - 6.5. Trilkové hmaty
  - 6.6. Pomocné hmaty v kantiléne
  - 6.7. Hmaty vo vysokom registri
  - 6.8. Najťažšie hmatové spojenia a ich nácvik
7. Výuka začiatočníka
  - 7.1. Zdravotné, fyziologické a mentálne predpoklady pre hru na hoboja, ich zisťovanie
  - 7.2. Vek začiatočníka, problémy u žiakov mladších ako 12 rokov
  - 7.3. Strojký pre začiatočníka
  - 7.4. Mentálne a somatické typy žiakov, voľba adekvátneho vyučovacieho postupu s ohľadom na individualitu žiaka
  - 7.5. Rôzne postupy nácviku základov hry, ich prednosti a nedostatky
  - 7.6. Prvá vyučovacia hodina.
  - 7.7. Zoznámenie sa s nástrojom
  - 7.8. Základy tvorenia tónu /nátisk, dych/ - rôzne postupy
  - 7.9. Priebeh ďalších vyučovacích hodín v rozmedzí celého prvého roku štúdia
8. Cesta k umeleckej interpretácii
  - 8.1. Spolupráca dychu, nátisku a jazyka
  - 8.2. Prechodné javy medzi dvoma susednými tónmi a na predeli dvoch oblúčkov
  - 8.3. Intonácia v závislosti na dychu a nátisku, vplyv na usporiadanie alikvótnych tónov
  - 8.4. Dynamika v súvislosti s intonáciou
  - 8.5. Vedenie a stavba melodickej linky
  - 8.6. Vibráto a dynamika vo vzťahu k výrazu
  - 8.7. Architektonická výstavba skladby
  - 8.8. Rozlíšenie interpretácie podľa hudobných slohov
  - 8.9. Základné interpretačné typy z hľadiska prístupu k výrazu

- 8.10. Rozdielne požiadavky a odlišné kritéria hodnotenia sólovej, komornej a orchestrálnej hry
- 8.11. Prispôsobenie hry s artikuláciou v rôznych akustických podmienkach
- 8.12. Druhy ladenia, ladenie s klavírom, ladenie v orchestri
- 8.13. Voľba strojkov v praxi
- 8.14. Základný psychologický postoj hráča k nástroju, ku hre, ku hranej skladbe
- 8.15. Psychológia spolupráce s dirigentom, s orchestrálnymi spoluhráčmi, s klaviristom v priebehu umeleckého výkonu
- 8.16. Životospráva a denný režim umelca
- 8.17. Metódy k posilňujúce a ukludňujúce psychosomatiku výkonného umelca
- 8.18. Kritéria profesionálneho hodnotenia hry
- 8.19. Rozvrh denného cvičenia
- 9. Literatúra nástroja
  - 9.1. Elementárne školy a skladby vhodné pre najnižší stupeň, ich stručná charakteristika
  - 9.2. Etudy, podľa stupňa náročnosti
  - 9.3. Koncerty
  - 9.4. Sonáty
  - 9.5. Ďalšie prednesové skladby
  - 9.6. Komorná hudba

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
DIDAKTIKA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na hoboji
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Didaktika hry na hoboji je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy, ktorý naučí žiaka stanoviť ciele, obsah, prostriedky a proces vyučovania hry na hoboji, pripravuje budúceho učiteľa na modernizáciu vyučovacieho procesu po stránke obsahovej ako i technického vybavenia, učí ho špeciálne odborové didaktické zásady a s ďalšími pedagogicko-umeleckými disciplínami zabezpečuje pedagogické vzdelanie žiakov konzervatória v oblasti riešenia vyučovacích problémov nástrojovej hry.

2. Ciele predmetu

- poznanie historického vývoja didaktiky
- poznanie didaktických zásad
- poznanie inštruktívnej literatúry hlavného odboru štúdia
- poznanie škôl hry na hoboji
- pripraviť sa na ďalšie vzdelávanie

3. Obsah vzdelávania

- História odborovej didaktiky
- Špecifiká odborovej didaktiky
- Didaktické zásady a ich uplatnenie vo vyučovaní žiakov ZUŠ
- Etapy vyučovania žiakov.
- Práca s pedagogickými dokumentmi

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hod.)

1. Didaktika hry na hoboji
  - 1.1. Cieľ predmetu. Vysvetlenie pojmov
  - 1.2. História vzniku predmetu
  - 1.3. Didaktické zásady a ich uplatnenie pri vyučovaní žiakov ZUŠ
2. Etapy vyučovania začiatočníkov

- 2.1. Psychofyziologické danosti začiatocnikov. Výber metodických postupov.
- 2.2. Vyučovanie žiakov prípravného štúdia – prvá etapa. Zoznámenie žiaka s pedagógom a nástrojom – zobcová flauta. Motivácia žiaka.
- 2.3. Vyučovanie žiakov prípravného štúdia – druhá etapa. Uplatniť školu na zobcovú flautu. Hra jednoduchých ľudových piesní. Vyjadrenie charakteru hudby.
- 2.4. Vyučovanie žiakov prípravného štúdia – tretia etapa. Rozvíjanie zmyslu pre rytmus, tempo, metrum. Ujasnenie sluchovej predstavy pomocou notového zápisu.
- 2.5. Výber nástroja, s ktorým bude pokračovať v ďalšom štúdiu na ZUŠ
- 2.6. Tvorenie správnych nátliskových návykov a prstovej techniky
- 2.7. Systematické zdokonaľovanie nátliskových návykov pomocou jednotlivých škôl podľa zásady primeranosti schopnosti každého žiaka.
- 2.8. Výber etúd a ľahkých prednesových skladieb, rozvíjať predstavu o charaktere a štýle daných skladieb.
- 2.9. Zvládnutie náročnejších prednesov, príprava na verejné vystúpenie.
3. Hobojové školy, inštruktívna a prednesová literatúra
  - 3.1. Hobojové školy pre začiatocnikov.
  - 3.2. Inštruktívna a prednesová literatúra.
4. Ďalšie formy práce na vyučovaní, didaktické materiály
  - 4.1. Hra z listu, komorná hra. Pestovanie pohotovosti - prostriedok k dosiahnutiu viacerých cieľov.
  - 4.2. Práca na výstavbe skladby. Pochopenie obsahu hudobného diela. Analýza a osvojenie notového zápisu. Práca na detailoch.
  - 4.3. Základné pedagogické materiály a literatúra k ďalšiemu vzdelávaniu pedagógov.

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
PEDAGOGICKÝ SEMINÁR HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na hoboji
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Pedagogický seminár vyučovania hry na hoboji je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy. Poskytuje priestor žiakovi vystúpiť v kolektívnej diskusii a vykonať rozbor pedagogických situácií, ktoré riešil vo svojom vyučovaní. Je syntézou teórie a praxe. Umožňuje samostatné vyjadrenie žiaka konzervatória, uvedenie a obhájenie argumentov pred kolektívom. Vyžaduje aktivitu žiakov konzervatória, ich celkovú zainteresovanosť na riešení problémov vyučovania hry na hoboji a záujem o problematiku.

2.Ciele predmetu

Cieľom predmetu je integrovať poznatky zo všetkých predmetov odborovej pedagogiky a vedieť ich efektívne použiť v pedagogickej praxi.

3. Obsah vzdelávania

Obsahom tohto predmetu je riadená diskusia o špecifikách odborovej pedagogiky, didaktiky a metodiky hry na hoboji .

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hodín)

1. Pedagogický seminár vyučovania hry na hoboji
2. Diskusie o teoretických vedomostiach
  - 2.1. Postrehy z náčuvov hry na hoboji
  - 2.2. Skúsenosti z vyučovacej praxe. Analýza vyučovacích hodín pedagóga a vlastných vyučovacích hodín
3. Inštruktívna literatúra a diskusie o metodických postupoch
  - 3.1. Zoznamovanie sa s inštruktívnou literatúrou
  - 3.2. Praktické prehrávanie literatúry pri nástroji
  - 3.3. Diskusie o metodických postupoch významných pedagógov
4. Možnosti ďalšieho vzdelávania pedagóga
  - 4.1. Oboznámenie sa so základnými pedagogickými materiálmi (učebné plány, osnovy, metodické príručky)

Vzdelávacia oblasť:
Matematika a práca s informáciami
HRA NOTOVÉHO ZÁPISU BEZ PRÍPRAVY
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba 8229 6,7 - 05 Hra na hoboji
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hra notového zápisu bez prípravy predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy s mnohostranným zameraním a pôsobením.

. V priebehu štúdia sa žiak naučí hrať z listu i technicky náročnejšie diela. Učiteľ vedie žiaka neustále k tomu, aby miesto mechanického prehrávania zabezpečil pri hre na základe zvukovej predstavy nerušený rytmicky priebeh a melodickú líniu hranej skladby. Pre lepšie zvládnutie a poznanie študijného materiálu sa doporučuje odposluch nahrávok prípadnelivej hudby.

Predmet hra notového zápisu bez prípravy učí žiaka:

1. Pohotovému čítaniu notového záznamu pri hraní.
2. Poznávať bez hlbšieho dlhotrvajúceho nácviku množstvo orchestrálnych a sólových skladieb rozličných žánrov a období.
3. Opakovať a poznávať etudový a prednesový materiál podľa osnov.
4. Ako sa pripraviť na konkurz do orchestra.

Voľba repertoáru pre štúdium tohoto predmetu sa musí zamerať i na štúdium orchestrálnych partov hraných v školskom orchestri, pričom je nevyhnutné domáce štúdium náročnejších partov. Na rozdiel od sólovej hry vedíme žiaka k tomu, aby si uvedomil už pri štúdiu orchestrálnych partov, že sa v orchestri stáva súčasťou interpretačného celku. Nakoniec umelecký výsledok reprodukcie diela je podmienený spoločným pochopením a štúdiom skladby. Orchestrálna hra vedie žiakov k tomu, aby svoje individuálne schopnosti uplatňovali v spoločnom umeleckom výkone, pričom sa riešia spoločné, technické, intonačné, zvukové a výrazové problémy. Žiak sa musí prispôbiť k svojim partnerom pri nezmenenom, kvalitnom, individuálnom výkone, na ktorom závisí umelecké stvárnenie študovanej skladby. Tým sa značne rozvíja jeho zmysel pre kolektívnu spoluprácu a zodpovednosť.

Doporučuje sa zostaviť pre jednotlivých žiakov individuálny študijný plán, ktorý prispôbujeme podľa schopností, vyspelosti a predpokladaného zamerania /pedagogického alebo ako výkonný hráč/ poslucháča. Pre hru jednotlivých skladieb je treba objasniť:

1. Zaradenie autora skladby do slohového obdobia.
2. Interpretačnú prípravu: Tóninová príslušnosť, rytmické členenie, metrum, tempo, frázovanie, dynamiku, agogiku, celkový výraz a charakter skladby.

Na konci každého ročníka absolvuje žiak skúšku pred skúšobnou komisiou, zloženou z pedagógov dychového oddelenia. Skúšobná komisia rozhoduje o prospechovej známke s prihliadnutím k návrhu vyučujúceho pedagóga. Nevyhnutným predpokladom naštudovania repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava – praktické cvičenie na nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri tomto nácviku ide o systematické rozvíjanie schopností prstov, zautomatizovanie a zosynchronizovanie ich pohybu. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný „tréning“ hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri

hľadani adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete hra z listu musí klásať veľký dôraz.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je vypestovať u žiaka rýchlu orientáciu v notovom zázname a jeho pohotovú reprodukciu na nástroji bez predchádzajúceho podrobného štúdia. Žiak získava túto schopnosť predovšetkým tým, že okrem štúdia hlavného odboru, v ktorom pracuje detailne, poznáva bez dôkladného štúdia a vypracovania ďalšie skladby hobojoyej sólovej a orchestrálnej literatúry. Okrem tejto literatúry pre štúdium hry z listu sú vhodné i komorné skladby rôznych zoskupení. Komorná hra tvorí medzičlánok medzi hrou sólovou a orchestrálnou

3. Obsah vzdelávania

Učivo tvoria skladby, na ktorých sa žiak na základe plánu individuálneho rozvoja najlepšie naučí hrať notový zápis bez prípravy

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

4. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Osvojenie si základov hry notového zápisu bez prípravy
2. Orchestrálne party z orchestra
3. Orchestrálne štúdie pre hoboju
4. Orchestrálne sóla barokovej a klasickej literatúry

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Hra orchestrálnych partov
2. Hra orchestrálnych sôl klasickej a romantickej literatúry

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Hra náročných diel svetovej literatúry
2. Hra orchestrálnych sôl a partov romantizmu a súčasnej hudby
3. Hra konkurzného repertoáru symfonického a operného orchestra

Vzdelávacia oblasť:

Matematika a práca s informáciami

ROZBOR UMELECKÝCH DIEL HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA

ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na hoboji

Celkový počet hodín:

1. Charakteristika predmetu

Predmet analýza skladieb hlavného predmetu štúdia je predmet odbornej teoretickej prípravy, v ktorom sa žiak naučí na vyššej odbornej úrovni urobiť komplexnú analýzu umeleckého diela z aspektu hudobno-teoretického, hudobno-historického, hudobno-estetického a hudobno-interpretáčného..

2. Ciele predmetu

Žiak získava vedomosti, schopnosti a zručnosti potrebné pre profesionálnu tvorivú umeleckú interpretáciu a umeleckú pedagogiku.

3. Obsah vzdelávania

Obsahom predmetu je analýza umeleckých diel zo štýlového hľadiska, metodologického aj interpretačného.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Základné princípy komplexnej analýzy umeleckého diela
2. Metodika komplexnej analýzy umeleckého diela
3. Špecifiká komplexnej analýzy diela hlavného predmetu
4. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel barokového štýlu
5. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel klasicistického štýlu

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel romantického štýlu
2. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel hudby 20. a 21. storočia
3. Vypracovanie komplexných analýz interpretovaných umeleckých diel
4. Vypracovanie komplexných analýz umeleckých diel absolventského umeleckého výkonu

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
VÝROBA A ÚPRAVA PLÁTKOV A STROJČEKOV
ISCED 3B

Konzervatórium Hudba - Hra na hoboji
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Úprava plátkov a úprava strojčekov je odborný predmet s praktickým zameraním. Cieľom predmetu je oboznámiť žiakov z akého materiálu sa plátky vyrábajú, a prakticky ich uviesť do problematiky úpravy plátkov a strojčekov pre vlastné použitie pri hre. Cieľom predmetu je oboznámiť žiaka s vývojom a históriou plátkov a strojčkov, s firmami vyrábajúcimi tieto plátky a strojky.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje (spôsobilosti)

Samostatnosť žiaka v technickej úprave plátku a strojku, najmä pred koncertným vystúpením, súťažou a pod.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je oboznámiť žiaka s vývojom a históriou plátkov a strojčkov, s firmami vyrábajúcimi tieto plátky a strojky.

3. Obsah predmetu

Samostatná výroba a úprava strojku a plátku.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

2. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Teoretické vysvetlenie mechaniky nástroja a stavby strojčka
2. Rozoberanie a čistenie mechaniky nástroja
3. Skladanie mechaniky
4. Oboznámenie sa so štruktúrou trstiny podľa stupňa kvality /tvrdosti/ a priemeru
5. Štiepanie trstiny
6. Hobľovanie špánkov
7. Príprava špánkov na zrezávanie na fazonke ale tiež ručne bez fazonky

3. ročník

(1 hodina týždenne spolu 33 hodín)

1. Príprava špánkov na zrezávanie na fazonke

2. Zrezávanie špánkov na fazonke
3. Naväzovanie paneníek na trubičku
4. Práca na výreze strojčka
5. Úprava strojčka
6. Skúšanie, dolad'ovanie a definitívne dokončenie strojčka

7. Druhy plátok (trstinové, plastické), výrobcovia plátok
8. Charakteristika plátku, jeho parametre
9. Nástroje na výrobu a úpravu plátok
10. Úprava plátok – špička, stred, boky
11. Vplyv úpravy na hranie

4. ročník

(1 hodina týždenne spolu 30 hodín)

1. Výroba strojčekov na anglický roh
2. Oboznámenie sa s trstinou podľa rozmerov a kvality určenou na anglický roh
3. Štiepanie trstiny
4. Hobľovanie špánkov
5. Zrezávanie špánkov na fazonke
6. Naväzovanie paneníek na trubičku určenú pre anglický roh
7. Práca na výreze strojčka
8. Skúšanie, dolad'ovanie a definitívne dokončenie strojčka

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
HRA V SÚBORE
ISCED 3B

Konzervatórium Hudba - Hra na hoboji
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hra v súbore je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy pre žiakov druhého a tretieho ročníka. Tento predmet tvorí predstupeň ku komornej i orchestrálnej hre vo vyšších ročníkoch.

Nakoľko hra v súbore je prípravou ku komornej i orchestrálnej hre, je účelné striedať pri práci hru bez dirigenta, ako aj hru s dirigentom a nacvičovať sprevádzanie sólistov.

Nevyhnutným predpokladom pri študovaní repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava pri nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri „cvičení“ ide o systematické rozvíjanie schopností prstov a rúk, „zautomatizovanie“ pohybov. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný „tréning“ hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete hra v súbore kladie veľký dôraz.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje (spôsobilosti)

Nakoľko hra v súbore je prípravou ku komornej i orchestrálnej hre, je účelné v rámci celého štúdia striedať pri práci hru bez dirigenta, ako aj hru s dirigentom a nacvičovať sprevádzanie sólistov.

2. Ciele predmetu

- dokonalé individuálne zvládnutie partu;
- vytvorenie jednoliatych hrajúcich skupín – tu je potrebné, aby sa žiaci naučili prispôbiť svoj osobný prejav vo všetkých smeroch ku kolektívu;
- poznávanie študovanej skladby ako celku;
- schopnosť intonácie počas hry v súbore flaut.

3. Obsah vzdelávania

Obsah a rozsah skúšobnej látky určujú učebné osnovy. Učivo môže zahŕňať i skladby, ktoré učebné osnovy neuvádzajú, keď zodpovedajú svojou náročnosťou určitému ročníku.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

2. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

Počas školského roka by mala byť naštudovaná baroková, klasická a súčasná skladba. Za výber repertoáru zodpovedá vyučujúci pedagóg.

Výsledky ročníkovej práce je potrebné prezentovať na internom alebo verejnom vystúpení súboru, v nutnom prípade pred skúšobnou komisiou, zloženou z pedagógov vyučujúcich komornú hru.

3. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hod.)

Repertoárové možnosti sú nesmierne rozsiahle, samozrejme je potrebné prihliadať k hráčskym schopnostiam študentov. V každom prípade by počas školského roka mala byť študovaná baroková, klasická a súčasná skladba. Za výber repertoáru zodpovedá vyučujúci pedagóg.

Výsledky ročníkovej práce je potrebné prezentovať na internom alebo verejnom vystúpení súboru, v nutnom prípade pred skúšobnou komisiou, zloženou z pedagógov vyučujúcich komornú hru.

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
PEDAGOGICKO – UMELECKÁ PRAX
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na hoboji
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Pedagogicko-umelecká prax hry na hoboji je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy. Žiak konzervatória v 5. ročníku pozoruje a analyzuje prácu učiteľov základného umeleckého vzdelávania, a v 6. ročníku vyučuje pod kontrolou pedagóga konkrétneho žiaka - model počas celého školského roka so stanovením si pedagogického plánu individuálneho rozvoja žiaka a vyhodnotením jeho úspešnosti.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje (spôsobilosti)

Pedagogicko-umelecká prax je zavŕšením výučby predmetov špeciálnej hudobnej prípravy 5. a 6. ročníka v oblasti vyučovania hry na hoboji žiakov ZUŠ, vyžaduje od žiaka samostatný prístup k problematike, kreativnosť, schopnosť rýchleho úsudku a riešenia nečakanej situácie

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je naučiť žiaka vyučovať hru na hoboji na základnej umeleckej škole podľa špecifických princípov odborovej pedagogiky, didaktiky a metodiky.

3. Obsah vzdelávania

- Pozorovať a analyzovať prácu učiteľa hry na hoboji
- Vypracovať pedagogický plán individuálneho rozvoja prideleného žiaka – modelu, ktorý vychádza z jeho typológie.
- Pod vedením pedagóga riešiť pedagogické problémy
- Využiť poznatky psycho-sociálneho tréningu na prípravu interných a verejných umeleckých produkcií

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

Žiaci konzervatória systematicky navštevujú vyučovacie hodiny skúsených pedagógov. Ich následná reflexia a analýza vyučovacieho procesu hry na nástroji (využitých metodických postupov, obsahu vyučovania) je prekonzultovaná na predmete metodika vyučovania hry na hoboji.

6. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 60 hodín)

1. Vyučovacia prax hry na hoboji
2. Pedagóg poverí žiaka konzervatória vyučovať predmet hra na hoboji v určitom ročníku a určitú skupinu
3. Žiak konzervatória vyučuje v prítomnosti pedagóga, ktorý vedie, kontroluje a priebežne hodnotí vyučovaciu prax žiaka ZUŠ
4. Podrobná pedagogická analýza vyučovacej praxe, ktorá sa uskutočňuje na hodinách pedagogického seminára
5. Žiak konzervatória odučí celoročnú látku a pripraví sa na pedagogický výstup na súbornej skúške z pedagogickej prípravy

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra
HLAVNÝ ODBOR ŠTÚDIA HRA NA KLARINETE
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na klarinete
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hlavný odbor štúdia hra na klarinete vzdeláva žiaka umelecky a pedagogicko – umelecky. Žiak sa naučí tvorivo uplatniť vedomosti, schopnosti a skúsenosti získané štúdiom všetkých predmetov kompletného vzdelávacieho programu vo svojom individuálnom umeleckom prejave a vo svojej pedagogicko-umeleckej práci. Predmet je koncipovaný ako súvislé 6 ročné štúdium. V hlavnom odbore štúdia hra na husliach je dôležitý individuálny prístup pedagóga ku každému žiakovi podľa jeho osobnostných daností, miery jeho talentu, stupňa jeho technickej a umeleckej vyspelosti. Pedagóg vyučuje podľa individuálneho plánu rozvoja žiaka vypracovaného pre jednotlivé ročníky z pohľadu požiadaviek súvislého šesťročného štúdia a absolútoria.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje (spôsobilosti)

V súvislom šesťročnom štúdiu získavajú žiaci na hodinách vyučovania hry na klarinete aj rozsiahle vedomosti, schopnosti a zručnosti v umeleckej pedagogike, a to najmä metodiky a didaktiky vyučovania hry na klarinete. Preto sú po absolvovaní šesťročného štúdia schopní samostatne vytvárať umelecký – interpretačné výkony a vytvárať individuálne pedagogické koncepcie pre vyučovanie žiakov na základnom stupni umeleckého vzdelávania.

2. Cieľ predmetu

Naučiť žiaka hra na klarinete na profesionálnej umeleckej úrovni, dosiahnuť profesionálne majstrovstvo spojené s rozvojom osobnosti a schopnosti samostatne pracovať a pedagogicko-umelecky tvoriť.

3. Obsah vzdelávania

Obsah vzdelávania v I.-IV. ročníku štúdia tvorí hra stupníc, technických cvičení a prednesových skladieb jednotlivých štýlových období pre umelecký a technický rozvoj žiaka, jeho príprava na maturitnú skúšku, pri ktorej študent musí preukázať stupeň technického a umeleckého rozvoja, ktorý mu umožní pokračovať v štúdiu na vyššej odbornej umeleckej úrovni. V V.-VI. ročníku hrá žiak stupnice na technicky náročnej úrovni, virtuózne etudy, skladby jednotlivých štýlových období, ktoré vyžadujú špecifické požiadavky na výrazovú a technickú interpretačnú vyspelosť.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

1. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hod.)

1. Revízia fyziologických daností žiaka, správneho dýchania, tvorenia tónu a nasadzovania
2. Základné dychové cvičenia, tvorenie tónu
3. Vydržiavané tóny
4. Všetky durové a molové stupnice, rozklady a obraty kvintakordov a septakordov hrať v detaché, staccato, legato a v artikuláciách v miernych tempách.
5. Stupnicové cvičenia
6. Minimálne 20 etúd primeraných individuálnym schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
7. 2 inštruktívne prednesy podľa odporúčanej literatúry
8. Poznanie základov pedagogiky vyučovania hry na klarinete

Komisionálna skúška:

1. polrok:
  - stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v tenute a legáte v tempe:moderato.
  - tri etudy rôznej problematiky.
2. polrok:
  - stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v tenute a legáte v tempe:moderato.
  - tri etudy rôznej problematiky.

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte.

2. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hod.)

1. Zdokonaľovanie dychovej techniky a kvality tónu
2. Vydržiavané tóny kombinovaním dynamiky crescendo a decrescendo
3. Upevňujeme tónový rozsah po g^4 so zreteľom na intonačne správne hmaty
4. Všetky durové a molové stupnice, po najvyšší a najnižší akordický tón a späť na základný tón, rozklady a obraty kvintakordov a septakordov; všetko hrať v detaché, staccato, legato a v artikuláciách v rýchlejších tempách
5. Zdokonaľovanie hry staccato – tri a štyri staccata na jednom tóne vo všetkých stupniciach
6. Rozvíjanie motoriky prstov
7. Stupnicové cvičenia
8. Zdokonalenie legáta pri prechodoch z registrov
9. Minimálne 20 etúd primeraných schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
10. Minimálne 2 prednesy
11. Poznanie základov pedagogiky vyučovania hry na klarinete

Komisionálna skúška:

1. polrok:
  - stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v tenute a legáte v tempe:moderato assai – v tenute, legáte a staccate
  - tri etudy rôznej problematiky.
2. polrok:
  - stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v tenute a legáte v tempe:moderato

- assai – v tenute, legáte a staccate.
- tri etudy rôznej problematiky.

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte.

3. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hod.)

1. Zdokonalenie dychovej techniky a vylepšovanie kvality tónu, viesť k ušľachtilemu a plnému tónu
2. Vydržiavané tóny s kombinovaním s dynamikou crescendo a decrescendo
3. Všetky durové a molové stupnice v terciách a v kvartách po najvyšší a najnižší akordický tón a späť na základný tón, rozklady a obraty kvintakordov a septakordov; všetko hrať v detaché, staccato, legato a v artikuláciách v rýchlejších tempách
4. Minimálne 20 etúd primeraných schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
5. 2 – 3 prednesy, vyžaduje sa dobrá predstava o interpretovanej skladbe
6. Poznanie základov pedagogiky vyučovania hry na klarinete

Komisionálna skúška:

1. polrok:
  - stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v celom rozsahu nástroja v tempe allegretto
  - tri etudy rôznej problematiky.
2. polrok:
  - stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v celom rozsahu nástroja v tempe allegretto.
  - tri etudy rôznej problematiky.

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte.

4. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 60 hod.)

1. Zdokonalenie dychovej techniky a vylepšovanie kvality tónu
2. Vydržiavané tóny kombinovaním dynamiky crescendo a decrescendo
3. Všetky durové a molové stupnice v kvintách a v sextách rozklady a obraty kvintakordov a septakordov; všetko hrať v detaché, staccato, legato a v artikuláciách v rýchlych tempách; celotónové a chromatické stupnice v rôznych dynamikách
4. Viedeme žiaka k samostatnému riešeniu interpretačných problémov
5. Dôraz kladieme na rozvoj hudobného cítenia, prehĺbenie výrazu interpretovaných skladieb
6. Minimálne 20 etúd primeraných schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
7. 2 – 3 prednesy rôznych štýlových období podľa odporúčanej literatúry
8. Poznanie základov pedagogiky vyučovania hry na klarinete

Komisionálna skúška:

1. polrok:

- stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v celom rozsahu nástroja v tempe allegro.
- tri etudy rôznej problematiky.

2. polrok:

- stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v celom rozsahu nástroja v tempe allegro.
- tri etudy rôznej problematiky.

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte.

Maturitná skúška:

Dve novonaštudované koncertantné skladby (ktoré žiak ešte neuviedol na verejnom vystúpení) alebo ich časti - rôznych štýlových období - (jedna z obdobia baroka, klasicizmu, alebo romantizmu - druhá z XX.storočia) v trvaní 15 minút.

5. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hod.)

1. Stupnice dur a moll, chromatická, celotónové vo virtuózných tempách
2. Durové stupnice v septimách a oktávach
3. Skvalitňovanie legáta a hry akordov v rýchlych tempách
4. Interpretáčne schopnosti dopĺňame nácvikom frullata, glissanda, multiphonie
5. Minimálne 20 etúd primeraných schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
6. 3 – 4 prednesy rôznych štýlových období podľa odporúčanej literatúry

Komisionálna skúška:

1. polrok:

- stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v celom rozsahu nástroja v tempe allegro assai.
- tri etudy rôznej problematiky.

2. polrok:

- stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v celom rozsahu nástroja v tempe allegro assai.
- tri etudy rôznej problematiky.

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte.

6. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 60 hod.)

Štúdium v 6. ročníku je zamerané na prípravu absolventského výkonu. Vedeťme žiaka k čo najväčšej samostatnosti. Žiak naštuduje koncert v rozsahu najmenej 15 minút a prednesie ho na absolventskom koncerte. Pokiaľ žiak tento absolventský koncert neuvedie v celom rozsahu, jeho zostatok predvedie na záverečnej komisionálnej skúške. Nemôže to byť skladba z maturitného programu.

Komisionálna skúška:

1. polrok:

- jedna spoločná etuda
- dve náročné etudy rôznej problematiky podľa vlastného výberu

2. polrok:

- tri etudy rôznej problematiky.

Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte.

Ak žiak absolvuje verejným recitálom (odpadá povinnosť technických skúšok)

Poznámka: Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte.

Absolventský výkon:

Žiak prednesie pred komisiou na koncerte náročný program, absolventský výkon v trvaní 30 minút.

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra
HRA NA PRÍBUZNOM NÁSTROJI
ISCED 3B

Konzervatórium Hudba - Hra na klarinete
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hra na príbuznom nástroji – basklarinete je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy pre žiakov študijného zamerania hry na klarinet.

Žiak musí na prvých vyučovacích hodinách poznať rozdielnosť menzúry basklarinetu a klarinetu. Zároveň musí poznať charakteristiku tónu pri zrovnávaní týchto dvoch nástrojov, držanie nástroja, kladenie prstov, rozdielnosť nátisku, tvorenie tónu a intonácie.

Nevyhnutným predpokladom naštudovania repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava – praktické cvičenie na nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri tomto nácviku ide o systematické rozvíjanie schopností prstov, zautomatizovanie a zosynchronizovanie ich pohybu. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný „tréning“ hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete hra na príbuzný nástroj musí klásť veľký dôraz. Nástroji aj rozsiahle vedomosti, schopnosti a zručnosti v umeleckej pedagogike, a to najmä metodiky a didaktiky vyučovania hry na príbuznom nástroji.

2. Ciele predmetu

Základnou úlohou hry na basklarinet je osvojenie nátiskovej ľahkosti a techniky v celom rozsahu nástroja s dôrazom na intonačné problémy hry na basklarinet. Veľkú pozornosť je treba venovať tvoreniu tónu, aby sme dosiahli ušľachtilé a plné znenie nástroja.

Žiak musí v priebehu štúdia dosiahnuť brilantnej techniky pre zvládnutie obtiažnych miest pre basklarinet v orchestrálnych partoch.

3. Obsah vzdelávania

Je to oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete hra na príbuznom nástroji musí klásť veľký dôraz. Obsah tvoria učebné osnovy predmetu.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Oboznámiť žiaka so špecifickým tvorením tónu
2. Vydržiavané tóny
3. Durové a molové stupnice, rozklady a obraty kvintakordov a septakordov, všetko hrať v rôznych artikuláciách

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
DEJINY A LITERATÚRA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na klarinete
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Dejiny a literatúra hlavného odboru štúdia hra na klarinete je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy, v ktorom žiak získa špecifické vedomosti, schopnosti a zručnosti v poznaní vzniku, dejín a vývoja hry na klarinete v spojení s kľúčovými dielami daného historického obdobia.

2. Ciele predmetu

Žiak spozná všetky etapy vývoja hry na klarinete, kľúčové diela klarinetovej literatúry a naučí sa ich použiť vo vlastnej interpretácii.

3. Obsah vzdelávania

Žiak na základe vedomostí z umeleckých, pedagogických, historických a hudobno-teoretických predmetov, umeleckej praxe, koncertov a médií sa učí špecifické odborné vedomosti z dejín a literatúry klarinetu. Pri analýze a hodnotení kľúčových diel získa orientáciu v sólovej koncertnej, komornej a orchestrálnej literatúre pre klarinet podľa jednotlivých štýlových hudobných období, znalosť najdôležitejších skladieb z počúvania, notového zápisu a z vlastnej hry. Tieto vedomosti, schopnosti a zručnosti sa naučí tvorivo spracovať pri našudovaní hudobných diel.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Praveké, staroveké a stredoveké nástroje európskej kultúrnej oblasti a ich literatúra.
2. Vývoj novovekých typov dychových nástrojov a ich literatúra.
3. Podrobnejšie o hlavnom nástroji. Vývojové súvislosti v rámci drevených dychových nástrojov /flauta, hoboje, klarinet, fagot, saxofón/a v rámci plechových dychových nástrojov /lesný roh, trúbka, pozauna, tuba, nástroje dychovej hudby/
4. Vývoj spôsobu hry, významní sólisti, orchestrálni hráči a pedagógovia dychových nástrojov so zameraním na hlavný nástroj.
5. Vedľajšie nástroje. Ich ladenie, notácia, technické zvláštnosti a použitie v dielach významných skladateľov.
6. Teoretická a praktická znalosť transpozícií.

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Literatúra podľa historických období
2. Vývoj jednotlivých foriem od baroka po súčasnosť
3. Komorné dychové súbory – duá, triá, kvartetá, kvintetá a väčšie.
4. Komorné súbory zmiešané / nástroje dychové, sláčikové, prípadne klavír / – triá, kvartetá

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
PEDAGOGIKA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na klarinete
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Pedagogika hlavného odboru štúdia je neoddeliteľnou súčasťou vyučovania hlavného odboru štúdia hry na klarinete. Vedie k osvojovaniu si správnych pedagogických a metodologických postupov, ktoré sa žiaci naučia aplikovať pri pedagogicko-umeleckých činnostiach. Umelecká pedagogika pracuje na princípoch pedagogiky individuálneho spôsobu vzdelávania, pri jej tvorbe pedagóg rešpektuje individualitu každého žiaka, jeho talentové predpoklady, fyziologické dispozície a predpoklad ich rozvoja, vek, schopnosť chápania a reagovania na nové poznatky a im podriaďuje výber metodických postupov. Pre každého žiaka pripraví učiteľ individuálny plán rozvoja, individuálne pedagogické postupy. Pedagogika hlavného študijného odboru sa ako špecifický predmet nachádza iba na umeleckých školách konzervatoriálneho druhu a tvorí jeden z pilierov umeleckej pedagogiky. Žiak konzervatória sa pri tvorbe umeleckého diela učí zaznamenávať a plniť požiadavky svojho učiteľa v ucelenej podobe a v detailoch nácviku emocionálnych, intelektuálnych a pohybových zručností. Tie sú potom vzorom pri vlastnej pedagogicko-umeleckej činnosti.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je osvojovanie si správnych pedagogických, metodických a didaktických postupov, ktoré žiak dokáže aplikovať pri svojich umeleckých a pedagogických činnostiach.

3. Obsah vzdelávania

- Naštudovať konkrétne technické cvičenia, inštruktívne a koncertné skladby.
- Učiť sa urobiť pedagogickú, interpretačnú analýzu.
- Naučiť sa syntézou dosiahnuť požadované ciele predmetu.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

1. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Revízia fyziologických daností žiaka, správneho dýchania, tvorenia tónu a nasadzovania
2. Základné dychové cvičenia, tvorenie tónu
3. Vydrižované tóny
4. Všetky durové a molové stupnice, rozklady a obraty kvintakordov a septakordov hrať v detaché, staccato, legato a v artikuláciách v miernych tempách.
5. Stupnicové cvičenia

6. Minimálne 20 etúd primeraných individuálnym schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
7. 2 inštruktívne prednesy podľa odporúčanej literatúry
8. Poznanie základov pedagogiky vy učovania hry na klarinete

2. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Zdokonaľovanie dychovej techniky a kvality tónu
2. Vydržiavané tóny kombinovaním dynamiky crescendo a decrescendo
3. Upevňujeme tónový rozsah po g^4 so zreteľom na intonačne správne hmaty
4. Všetky durové a molové stupnice, po najvyšší a najnižší akordický tón a späť na základný tón, rozklady a obraty kvintakordov a septakordov; všetko hrať v detaché, staccato, legato a v artikuláciách v rýchlejších tempách
5. Zdokonaľovanie hry staccato – tri a štyri staccata na jednom tóne vo všetkých stupniciach
6. Rozvíjanie motoriky prstov
7. Stupnicové cvičenia
8. Zdokonalenie legáta pri prechodoch z registrov
9. Minimálne 20 etúd primeraných schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
10. Minimálne 2 prednesy
- 11.. Poznanie základov pedagogiky vy učovania hry na klarinete

3. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Zdokonalenie dychovej techniky a vylepšovanie kvality tónu, viesť k ušľachtilemu a plnému tónu
2. Vydržiavané tóny s kombinovaním s dynamikou crescendo a decrescendo
3. Všetky durové a molové stupnice v terciách a v kvartách po najvyšší a najnižší akordický tón a späť na základný tón, rozklady a obraty kvintakordov a septakordov; všetko hrať v detaché, staccato, legato a v artikuláciách v rýchlejších tempách
4. Minimálne 20 etúd primeraných schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
5. 2 – 3 prednesy, vyžaduje sa dobrá predstava o interpretovanej skladbe
6. Poznanie základov pedagogiky vy učovania hry na klarinete

4. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Zdokonalenie dychovej techniky a vylepšovanie kvality tónu
2. Vydržiavané tóny kombinovaním dynamiky crescendo a decrescendo
3. Všetky durové a molové stupnice v kvintách a v sextách rozklady a obraty kvintakordov a septakordov; všetko hrať v detaché, staccato, legato a v artikuláciách v rýchlych tempách; celotónové a chromatické stupnice v rôznych dynamikách
4. Vedeť žiaka k samostatnému riešeniu interpretačných problémov
5. Dôraz kladieme na rozvoj hudobného cítenia, prehĺbenie výrazu interpretovaných skladieb
6. Minimálne 20 etúd primeraných schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
7. 2 – 3 prednesy rôznych štýlových období podľa odporúčanej literatúry
8. Poznanie základov pedagogiky vy učovania hry na klarinete

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Stupnice dur a moll, chromatická, celotónové vo virtuózných tempách
2. Durové stupnice v septimách a oktávach
3. Skvalitňovanie legáta a hry akordov v rýchlych tempách
4. Interpretačné schopnosti doplníme nácvikom frullata, glissanda, multiphonie
5. Minimálne 20 etúd primeraných schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
6. 3 – 4 prednesy rôznych štýlových období podľa odporúčanej literatúry
7. Aplikácia pedagogiky vyučovania hry na klarinete

6. ročník

(1 hodiny týždenne, spolu 30 hodín)

- Pedagogika hry na klavíri pri naštudovaní koncertného programu
- Didaktika pri výbere koncertného programu
- Metodického postupy naštudovania jednotlivých skladieb

Vzdelávacia oblasť:

Človek a spoločnosť
METODIKA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na klarinete

Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Metodika vyučovania hlavného odboru štúdia hra na klarinete je predmet odbornej pedagogicko - umeleckej prípravy, v ktorom sa žiak naučí odborovú metodiku ako súčasť komplexu pedagogicko-umeleckých predmetov.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje (spôsobilosti)

Žiak sa na hodinách metodiky zoznámí po teoretickej stránke so špecifikou nástroja, dôkladne preberie jednotlivé funkcie hry, zaoberá sa problematikou výuky začiatníka a dostane sa mu tak odborne fundovaného výkladu v oblasti interpretačného umenia. Žiak sa zoznámí tiež s inštruktívnou klarinetovou literatúrou.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je naučiť žiaka špecifické metodické postupy hry na klarinete. Podľa individuality žiaka vybrať a použiť efektívne metodické postupy vo vyučovacom procese.

3. Obsah vzdelávania

Vyučovanie špecifických metodických postupov :

- Špecifiká práce so začiatníkom p
- Špecifiká práce so žiakom základnej umeleckej školy podľa jednotlivých ročníkov a nižších ročníkov konzervatória
- Optimálne riešenia na a prekonanie prípadných nedostatkov

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hod.)

1. Vstup do metodiky hry na klarinete
  - 1.1. Špecifické vlastnosti klarinetu
  - 1.2. Tónové, technické a výrazové možnosti nástroja
  - 1.3. Charakteristika hry na klarinet a ideál klarinetovej hry z hľadiska vývoja do budúcnosti
  - 1.4. Výber a skúšanie nástroja
  - 1.5. Tónova a zvuková skúška
  - 1.6. Zahrávanie nového nástroja

- 1.7. Elementárna údržba
- 1.8. Zoraďovanie mechanizmu, zdvihu klapiek a sily pierok
2. Základné funkcie hry
  - 2.1. Nátisk, Druhy nátisku
  - 2.2. Chyby nátisku a ich odstraňovanie
  - 2.3. Postup pri výuke
  - 2.4. Rôzne fyziologické predpoklady nátisku
  - 2.5. Hlavné problémy nátisku u začiatočníka
  - 2.6. Funkcia a práca nátisku u vyspelého hráča
3. Dýchanie
  - 3.1. Špecifiká dychu pri hre na klarinet
  - 3.2. Druhy dychu
  - 3.4. Chyby a zlozvyky v dychovej technike a ich odstraňovanie
4. Postup pri výuke
  - 4.1. Hlavné problémy začiatočníka
5. Jazyk
  - 5.1. Druhy nasadenia jazyka.
  - 5.2. Druhy staccata.
  - 5.3. Dvojité staccato.
  - 5.4. Postup pri výuke.
  - 5.5. Chyby vo funkcii jazyka a ich odstraňovanie.
6. Ruky a prsty
  - 6.1. Poloha a postavenie rúk, zápästia, prstov a ich pohyby.
  - 6.2. Ovládanie oktavovej klapky.
  - 6.3. Kritéria pre voľbu hmatov.
  - 6.4. Kĺzanie z klapky na klapku.
  - 6.5. Trilkové hmaty.
  - 6.6. Pomocné hmaty v kantiléne.
  - 6.7. Hmaty vo vysokom registri.
  - 6.8. Najťažšie hmatové spojenia a ich nácvik.
7. Výuka začiatočníka
  - 7.1. Zdravotné, fyziologické a mentálne predpoklady pre hru na klarinet, ich zisťovanie
  - 7.2. Vek začiatočníka, problémy u žiakov mladších ako 12 rokov
  - 7.3. Plátky pre začiatočníka
  - 7.4. Mentálne a somatické typy žiakov, voľba adekvátneho vyučovacieho postupu s ohľadom na individualitu žiaka
  - 7.5. Rôzne postupy nácviku základov hry, ich prednosti a nedostatky
  - 7.6. Prvá vyučovací hodina.
  - 7.7. Zoznámenie sa s nástrojom
  - 7.8. Základy tvorenia tónu /nátisk, dych/ - rôzne postupy
  - 7.9. Priebeh ďalších vyučovacích hodín v rozmedzí celého prvého roku štúdia, rozloženie učebnej látky
  - 7.10. Metódy samostatnej práce začiatočníka
8. Cesta k umeleckej interpretácii
  - 8.1. Spolupráca dychu, nátisku a jazyka
  - 8.2. Prechodné javy medzi dvoma susednými tónmi a na predeli dvoch oblúčkov
  - 8.3. Intonácia v závislosti na dychu a nátisku, vplyv na usporiadanie alikvótnych tónov
  - 8.4. Dynamika v súvislosti s intonáciou
  - 8.5. Vedenie a stavba melodickej linky
  - 8.6. Nuansy v nasadzovaní tónu

- 8.7. Architektonická výstavba skladby
- 8.8. Rozlíšenie interpretácie podľa hudobných slohov
- 8.9. Základné interpretačné typy z hľadiska prístupu k výrazu
- 8.10. Rozdielne požiadavky a odlišné kritéria hodnotenia sólovej, komornej a orchestrálnej hry
- 8.11. Prispôsobenie hry s artikuláciou v rôznych akustických podmienkach
- 8.12. Druhy ladenia, ladenie s klavírom, ladenie v orchestri
- 8.13. Voľba plátok v praxi
- 8.14. Základný psychologický postoj hráča k nástroju, ku hre, ku hranej skladbe
- 8.15. Psychológia spolupráce s dirigentom, s orchestrálnymi spoluhráčmi, s klaviristom v priebehu umeleckého výkonu
- 8.16. Životospráva a denný režim umelca
- 8.17. Metódy k posilňujúce a ukludňujúce psychosomatiku výkonného umelca
- 8.18. Kritéria profesionálneho hodnotenia hry
- 8.19. Rozvrh denného cvičenia
9. Literatúra nástroja
  - 9.1. Elementárne školy a skladby vhodné pre najnižší stupeň, ich stručná charakteristika
  - 9.2. Etudy, podľa stupňa náročnosti
  - 9.3. Koncerty
  - 9.4. Sonáty
  - 9.5. Ďalšie prednesové skladby
  - 9.6. Komorná hudba

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
DIDAKTIKA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na klarinete
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Didaktika hry na klarinete je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy, ktorý naučí žiaka stanoviť ciele, obsah, prostriedky a proces vyučovania hry na klarinete, pripravuje budúceho učiteľa na modernizáciu vyučovacieho procesu po stránke obsahovej ako i technického vybavenia, učí ho špeciálne odborové didaktické zásady a s ďalšími pedagogicko-umeleckými disciplínami zabezpečuje pedagogické vzdelanie žiakov konzervatória v oblasti riešenia vyučovacích problémov nástrojovej hry.

2. Ciele predmetu

- poznanie historického vývoja didaktiky
- poznanie didaktických zásad
- poznanie inštruktívnej literatúry hlavného odboru štúdia
- poznanie škôl hry na klarinete
- pripraviť sa na ďalšie vzdelávanie

3. Obsah vzdelávania

- História odborovej didaktiky
- Špecifiká odborovej didaktiky
- Didaktické zásady a ich uplatnenie vo vyučovaní žiakov ZUŠ
- Etapy vyučovania žiakov.
- Práca s pedagogickými dokumentmi

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hod.)

1. Vstup do didaktiky hry na klarinete
  - 1.1. Cieľ predmetu. Vysvetlenie pojmov
  - 1.2. História vzniku predmetu
  - 1.3. Didaktické zásady a ich uplatnenie pri vyučovaní žiakov ZUŠ
2. Etapy vyučovania začiatočníkov
  - 2.1. Psychofyzologické danosti začiatočníkov. Výber metodických postupov.
  - 2.2. Vyučovanie žiakov prípravného štúdia – prvá etapa. Zoznámenie žiaka s pedagógom a nástrojom – zobcová flauta. Motivácia žiaka.

- 2.3. Vyučovanie žiakov prípravného štúdia – druhá etapa. Uplatniť školu na zobcovú flautu. Hra jednoduchých ľudových piesní. Vyjadrenie charakteru hudby.
- 2.4. Vyučovanie žiakov prípravného štúdia – tretia etapa. Rozvíjanie zmyslu pre rytmus, tempo, metrum. Ujasnenie sluchovej predstavy pomocou notového zápisu.
- 2.5. Výber nástroja, s ktorým bude pokračovať v ďalšom štúdiu na ZUŠ
- 2.6. Tvorenie správnych nátlkových návykov a prstovej techniky
- 2.7. Systematické zdokonaľovanie nátlkových návykov pomocou jednotlivých škôl podľa zásady primeranosti schopnosti každého žiaka.
- 2.8. Výber etúd a ľahkých prednesových skladieb, rozvíjať predstavu o charaktere a štýle daných skladieb.
- 2.9. Zvládnutie náročnejších prednesov, príprava na verejné vystúpenie.
3. Klarinetové školy, inštruktívna a prednesová literatúra
  - 3.1. Klarinetové školy pre začiatočníkov.
  - 3.2. Inštruktívna a prednesová literatúra.
4. Ďalšie formy práce na vyučovaní, didaktické materiály
  - 4.1. Hra z listu, komorná hra. Pestovanie pohotovosti - prostriedok k dosiahnutiu viacerých cieľov.
  - 4.2. Práca na výstavbe skladby. Pochopenie obsahu hudobného diela. Analýza a osvojenie notového zápisu. Práca na detailoch.
  - 4.3. Základné pedagogické materiály a literatúra k ďalšiemu vzdelávaniu pedagógov.

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
PEDAGOGICKÝ SEMINÁR HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na klarinete
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Pedagogický seminár vyučovania hry na klarinete je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy. Poskytuje priestor žiakovi vystúpiť v kolektívnej diskusii a vykonať rozbor pedagogických situácií, ktoré riešil vo svojom vyučovaní. Je syntézou teórie a praxe. Umožňuje samostatné vyjadrenie žiaka konzervatória, uvedenie a obhájenie argumentov pred kolektívom. Vyžaduje aktivitu žiakov konzervatória, ich celkovú zainteresovanosť na riešení problémov vyučovania hry na klarinete a záujem o problematiku.

2.Ciele predmetu

Cieľom predmetu je integrovať poznatky zo všetkých predmetov odborovej pedagogiky a vedieť ich efektívne použiť v pedagogickej praxi.

3. Obsah vzdelávania

Obsahom tohto predmetu je riadená diskusia o špecifikách odborovej pedagogiky, didaktiky a metodiky hry na klarinete .

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Vstup do pedagogického seminára vyučovania hry na klarinete
2. Diskusie o teoretických vedomostiach
  - 2.1. Postrehy z náčuvov nástrojovej hry.
  - 2.2. Skúsenosti z vyučovacej praxe. Analýza vyučovacích hodín pedagóga a vlastných vyučovacích hodín.
3. Inštruktívna literatúra a diskusie o metodických postupoch
  - 3.1. Zoznamovanie sa s inštruktívnou literatúrou.
  - 3.2. Praktické prehrávanie literatúry s nástrojom.
  - 3.3. Diskusie o metodických postupoch významných pedagógov.
4. Možnosti ďalšieho vzdelávania pedagóga
  - 4.1. Oboznámenie sa so základnými pedagogickými materiálmi (učebné plány, osnovy, metodické príručky).

Vzdelávacia oblasť:
Matematika a práca s informáciami
HRA NOTOVÉHO ZÁPISU BEZ PRÍPRAVY
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na klarinete
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hra notového zápisu bez prípravy je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy s mnohostranným zameraním a pôsobením.

V priebehu štúdia sa žiak naučí hrať technicky náročnejšie diela. Učiteľ vedie žiaka neustále k tomu, aby miesto mechanického prehrávania zabezpečil pri hre z listu na základe zvukovej predstavy nerušený rytmicky priebeh a melodickú líniu hranej skladby. Pre lepšie zvládnutie a poznanie študijného materiálu sa doporučuje odposluch nahrávok prípadne živej hudby.

Predmet hra notového zápisu bez prípravy učí žiaka:

- Pohotovému čítaniu notového záznamu pri hraní
- Poznávať bez hlbšieho dlhotrvajúceho nácviku množstvo orchestrálnych skladieb rozličných žánrov a období
- Ako sa pripraviť na konkurz do orchestra

Voľba repertoáru pre štúdium tohto predmetu sa musí zamerať i na štúdium orchestrálnych partov hraných v školskom orchestri, pričom je nevyhnutné domáce štúdium náročnejších partov. Doporučuje sa zostaviť pre jednotlivých žiakov individuálny študijný plán, ktorý prispôbujeme podľa schopností, vyspelosti a predpokladaného zamerania /pedagogického alebo ako výkonný hráč/ žiaka. Pre hru jednotlivých skladieb je treba objasniť:

Zaradenie autora skladby do slohového obdobia.

Interpretačnú prípravu: Tóninovú príslušnosť, rytmické členenie, metrum, tempo, frázovanie, dynamiku, agogiku, celkový výraz a charakter skladby.

Na konci každého ročníka absolvuje žiak skúšku pred skúšobnou komisiou, zloženou z pedagógov dychového oddelenia. Skúšobná komisia rozhoduje o prospechovej známke s prihliadnutím k návrhu vyučujúceho pedagóga. Obsah a rozsah skúšobnej látky určujú učebné osnovy. Učivo môže zahŕňať i skladby, ktoré učebné osnovy neuvádzajú, keď zodpovedajú svojou náročnosťou určitému ročníku.

Nevyhnutným predpokladom naštudovania repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava – praktické cvičenie na nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri tomto nácviku ide o systematické rozvíjanie schopností prstov, zautomatizovanie a zosynchronizovanie ich pohybu. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný „tréning“ hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete hra z listu musí klást veľký dôraz.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje (spôsobilosti)

V súvislom šesťročnom štúdiu získavajú žiaci na hodinách vyučovania hry z listu aj rozsiahle vedomosti, schopnosti a zručnosti v umeleckej pedagogike, a to najmä metodiky a didaktiky vyučovania hry z listu. Preto sú po absolvovaní šesťročného štúdia schopní samostatne

vytvárať umelecký – interpretačné výkony a vytvárať individuálne pedagogické koncepcie pre vyučovanie žiakov na základnom stupni umeleckého vzdelávania.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je vypestovať u žiaka rýchlu orientáciu v notovom zázname a jeho pohotovú reprodukciu na nástroji bez predchádzajúceho podrobného štúdia. Žiak získava túto schopnosť predovšetkým tým, že okrem štúdia hlavného odboru, v ktorom pracuje detailne, poznáva bez dôkladného štúdia a vypracovania ďalšie skladby klarinetovej orchestrálnej literatúry.

3. Obsah vzdelávania

Hrať z notového zápisu bez prípravy hudobné diela, orchestrálne party a konkurzné čísla literatúry hlavného odboru štúdia

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

4. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Pestovanie rýchlej orientácie v nepoznanom notovom zázname a jeho rýchla pohotová reprodukcia na nástroji bez predchádzajúceho podrobného štúdia
2. Orchestrálne sóla z klasickej literatúry
3. Transpozície jednoduchých etúd

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Hra notového zápisu bez prípravy na vyššej odbornej úrovni
2. Transpozície podľa vybraných notových orchestrálnych materiálov in Es, in B
3. Saxofónové sóla s transpozíciami

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Štúdium orchestrálnych partov
2. Ťažisko predmetu sa presunie z hry z listu na naštudovanie látky
3. Štúdium kmeňového repertoáru big bandového orchestra

Vzdelávacia oblasť:

Matematika a práca s informáciami

ROZBOR UMELECKÝCH DIEL HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA

ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na klarinete

Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Predmet analýza skladieb hlavného predmetu štúdia je predmet odbornej teoretickej prípravy, v ktorom sa žiak naučí na vyššej odbornej úrovni urobiť komplexnú analýzu umeleckého diela z aspektu hudobno-teoretického, hudobno-historického, hudobno-estetického a hudobno-interpretáčného..

2. Ciele predmetu

Žiak získava vedomosti, schopnosti a zručnosti potrebné pre profesionálnu tvorivú umeleckú interpretáciu a umeleckú pedagogiku.

3. Obsah vzdelávania

Obsahom predmetu je analýza umeleckých diel zo štýlového hľadiska, metodologického aj interpretačného.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Zásadné princípy komplexnej analýzy umeleckého diela
2. Metodika komplexnej analýzy umeleckého diela
3. Špecifiká komplexnej analýzy diela hlavného predmetu
4. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel barokového štýlu
5. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel klasicistického štýlu

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel romantického štýlu
2. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel hudby 20. a 21. storočia
3. Vypracovanie komplexných analýz interpretovaných umeleckých diel
4. Vypracovanie komplexných analýz umeleckých diel absolventského umeleckého výkonu

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
HRA V SÚBORE
ISCED 3B

Konzervatórium Hudba - Hra na klarinete
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hra v súbore je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy pre žiakov druhého a tretieho ročníka. Tento predmet tvorí predstupeň ku komornej i orchestrálnej hre vo vyšších ročníkoch.

Nakoľko hra v súbore je prípravou ku komornej i orchestrálnej hre, je účelné striedať pri práci hru bez dirigenta, ako aj hru s dirigentom a nacvičovať sprevádzanie sólistov.

Nevyhnutným predpokladom pri študovaní repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava pri nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri „cvičení“ ide o systematické rozvíjanie schopností prstov a rúk, „zautomatizovanie“ pohybov. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný „tréning“ hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete hra v súbore kladie veľký dôraz.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje (spôsobilosti)

Nakoľko hra v súbore je prípravou ku komornej i orchestrálnej hre, je účelné v rámci celého štúdia striedať pri práci hru bez dirigenta, ako aj hru s dirigentom a nacvičovať sprevádzanie sólistov.

2. Ciele predmetu

- dokonalé individuálne zvládnutie partu;
- vytvorenie jednoliatych hrajúcich skupín – tu je potrebné, aby sa žiaci naučili prispôbiť svoj osobný prejav vo všetkých smeroch ku kolektívu;
- poznávanie študovanej skladby ako celku;
- schopnosť intonácie počas hry v súbore klarinetov.

3. Obsah vzdelávania

Hra skladieb na základe plánu individuálneho rozvoja žiaka, ktoré zabezpečia interpretačnú úroveň žiaka i súboru.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

2. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

Počas školského roka by mala byť naštudovaná baroková, klasická a súčasná skladba. Za výber repertoáru zodpovedá vyučujúci pedagóg.

Výsledky ročníkovej práce je potrebné prezentovať na internom alebo verejnom vystúpení súboru, v nutnom prípade pred skúšobnou komisiou, zloženou z pedagógov vyučujúcich komornú hru.

3. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hod.)

Repertoárové možnosti sú nesmierne rozsiahle, samozrejme je potrebné prihliadať k hráčskym schopnostiam študentov. V každom prípade by počas školského roka mala byť študovaná baroková, klasická a súčasná skladba. Za výber repertoáru zodpovedá vyučujúci pedagóg.

Výsledky ročníkovej práce je potrebné prezentovať na internom alebo verejnom vystúpení súboru, v nutnom prípade pred skúšobnou komisiou, zloženou z pedagógov vyučujúcich komornú hru.

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
KOMORNÁ HRA
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na klarinete
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Komorná hra je predmet odbornej umeleckej a umelecko - pedagogickej prípravy pre žiakov 4., 5. a 6. ročníka. Žiaci týchto ročníkov už majú dostatočné inštrumentálne a hudobné skúsenosti k dosiahnutiu predpokladaných výsledkov.

Je to predmet, kde sa prenáša ťažisko aktivít a zainteresovanosti na žiakov a vylúči sa akákoľvek pasivita. Dominuje vedomie, že ich taká práca hráčsky i ľudsky zbližuje. Výsledok spočíva v spolupôsobení, vzájomnom poznaní a maximálnom prispôsobovaní. V komornej hre sa významne prejavuje úzka spojitosť medzi skúsenosťami získanými štúdiom hlavného odboru a vedomosťami získanými teoretickým štúdiom.

V začiatkoch vyučovania komornej hry je potrebné naštudovať technicky menej náročné skladby predovšetkým z obdobia klasicizmu a romantizmu. Pri naštudovaní diela je dôležité, aby žiaci boli zoznámení s osobnosťou skladateľa a doby v ktorej tvoril a taktiež s bližšími údajmi vzťahujúcich sa k dielu vrátane formového a harmonického rozboru.

Komorná hra predpokladá domácu prípravu, to znamená individuálne zvládnutie partu. Pri náročnosti štúdia tohto odboru nie je možné riešiť technické problémy len na vyučovacej hodine.

Komorná hra je nutnou prípravou na budúcu profesionálnu prax, ktorá pôsobí ako na duševné, tak aj na charakterové vlastnosti žiakov a ich ďalší vývoj.

Nevyhnutným predpokladom naštudovania repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava – praktické cvičenie na nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri tomto nácviku ide o systematické rozvíjanie schopností prstov, zautomatizovanie a zosynchronizovanie ich pohybu. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný „tréning“ hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete komorná hra musí klást veľký dôraz.

2. Ciele predmetu

Cieľom štúdia komornej hry je zjednotiť hlasy vybranej skladby do ideálnej proporcie zodpovedajúcemu slohovému obdobiu. Komorná hra rozvíja u žiakov cit pre komorný sloh starostlivým vypracovaním skladby až do najmenších detailov, pričom je dôležité správne vedenie samotným pedagógom. Je to predmet, kde sa prenáša ťažisko aktivít a zainteresovanosti.

3. Obsah vzdelávania

Hra skladieb na základe plánu individuálneho rozvoja žiaka, ktoré zabezpečia interpretačnú úroveň žiaka i komornej zostavy

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

4. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Úvod do komornej hry
2. Praktické zvládnutie kompozícií určených pre komorné zoskupenia -dychové trio, kvinteto, kvarteto a pod. a hudobná literatúra pre tieto zoskupenia (kvôli rozsiahlosti ju nie je možné uviesť)
3. Poznanie základov didaktiky vyučovania komornej hry
4. Používanie základných metodických postupov vyučovania komornej hry

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Komorná hra na vyššej odbornej úrovni v náročnom koncertnom programe
2. Praktické zvládnutie kompozícií určených pre komorné zoskupenia -dychové trio, kvinteto, kvarteto a pod. a hudobná literatúra pre tieto zoskupenia (kvôli rozsiahlosti ju nie je možné uviesť)
3. Poznanie didaktiky vyučovania komornej hry
4. Používanie overených metodických postupov vyučovania komornej hry

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Interpretačné zvládnutie kompozícií určených pre komorné zoskupenia -dychové trio, kvinteto, kvarteto a pod. a hudobná literatúra pre tieto zoskupenia (kvôli rozsiahlosti ju nie je možné uviesť)
3. Poznanie didaktiky vyučovania komornej hry
4. Používanie overených metodických postupov vyučovania komornej hry

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
PEDAGOGICKO – UMELECKÁ PRAX
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na klarinete
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Pedagogicko-umelecká prax v hre na klarinete je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy. Žiak konzervatória v 5. ročníku pozoruje a analyzuje prácu učiteľov základného umeleckého vzdelávania, a v 6. ročníku vyučuje pod kontrolou pedagóga konkrétneho žiaka - model počas celého školského roka so stanovením si pedagogického plánu individuálneho rozvoja žiaka a vyhodnotením jeho úspešnosti.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je naučiť žiaka vyučovať hru na klarinete na základnej umeleckej škole podľa špecifických princípov odborovej pedagogiky, didaktiky a metodiky.

3. Obsah vzdelávania

- Pozorovať a analyzovať prácu učiteľa hry na klarinete.
- Vypracovať pedagogický plán individuálneho rozvoja prideleného žiaka – modelu, ktorý vychádza z jeho typológie.
- Pod vedením pedagóga riešiť pedagogické problémy
- Využiť poznatky psycho-sociálneho tréningu na prípravu interných a verejných umeleckých produkcií

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

Žiaci konzervatória systematicky navštevujú vyučovacie hodiny skúsených pedagógov. Ich následná reflexia a analýza vyučovacieho procesu hry na nástroji (využitých metodických postupov, obsahu vyučovania) je prekonzultovaná na predmete metodika vyučovania hry na klarinete.

6. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 60 hodín)

1. Oboznámenie s vyučovacou praxou hry na klarinete
2. Pedagóg poverí žiaka konzervatória vyučovať predmet hra na klarinete v určitom ročníku a určitú skupinu

3. Žiak konzervatória vyučuje v prítomnosti pedagóga, ktorý vedie, kontroluje a priebežne hodnotí vyučovaciu prax žiaka ZUŠ
4. Podrobná pedagogická analýza vyučovacej praxe, ktorá sa uskutočňuje na hodinách pedagogického seminára
5. Žiak konzervatória odučí celoročnú látku a pripraví sa na pedagogický výstup na súbornej skúške z pedagogickej prípravy

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra
HLAVNÝ ODBOR ŠTÚDIA HRA NA FAGOTE
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na fagote
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hlavný odbor štúdia hra na fagote vzdeláva žiaka umelecky a pedagogicko – umelecky. Žiak sa naučí tvorivo uplatniť vedomosti, schopnosti a skúsenosti získané štúdiom všetkých predmetov kompletného vzdelávacieho programu vo svojom individuálnom umeleckom prejave a vo svojej pedagogicko-umeleckej práci. Predmet je koncipovaný ako súvislé 6 ročné štúdium. V hlavnom odbore štúdia hra na husliach je dôležitý individuálny prístup pedagóga ku každému žiakovi podľa jeho osobnostných daností, miery jeho talentu, stupňa jeho technickej a umeleckej vyspelosti. Pedagóg vyučuje podľa individuálneho plánu rozvoja žiaka vypracovaného pre jednotlivé ročníky z pohľadu požiadaviek súvislého šesťročného štúdia a absolútoria.

2. Cieľ predmetu

Naučiť žiaka hrať na fagote na profesionálnej umeleckej úrovni, dosiahnuť profesionálne majstrovstvo spojené s rozvojom osobnosti a schopnosti samostatne pracovať a pedagogicko-umelecky tvoriť.

3. Obsah vzdelávania

Obsah vzdelávania v I.-IV. ročníku štúdia tvorí hra stupníc, technických cvičení a prednesových skladieb jednotlivých štýlových období pre umelecký a technický rozvoj žiaka, jeho príprava na maturitnú skúšku, pri ktorej študent musí preukázať stupeň technického a umeleckého rozvoja, ktorý mu umožní pokračovať v štúdiu na vyššej odbornej umeleckej úrovni. V V.-VI. ročníku hrá žiak stupnice na technicky náročnej úrovni, virtuózne etudy, skladby jednotlivých štýlových období, ktoré vyžadujú špecifické požiadavky na výrazovú a technickú interpretačnú vyspelosť.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

1. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hod.)

1. Skladanie, rozkladanie a správne zaobchádzanie s nástrojom
2. Postoj pri hre, držanie nástroja a jeho prispôbenie postoju
3. Správne tvorenie tónu, artikulácia, postavenie nátlaku (s rešpektom na fyziologické danosti), správne dýchanie

4. Stupnice durové a molové, ich tonické kvintakordy, dominantné a zmenšené septakordy v obratoch a rozložené hrané legato a portamento, tempo a rozsah sú úmerné technickej vyspelosti študenta
5. Minimálne 20 etúd primeraných individuálnym schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
6. 1 – 2 inštruktívne prednesy podľa odporúčanej literatúry

Komisionálna skúška:

1. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v tenute a legáte v miernych tempách. (žiak si pripraví jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník
2. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v tenute a legáte v miernych tempách (žiak si pripraví jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte.

2. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hod.)

1. Rozvíjanie tvorenia tónu, upevnenie nátlaku, prehĺbenie dychovej techniky
2. Zdokonaľovanie rozvoja motoriky prstov
3. Odstraňovanie nesprávnych nácvikov pri hre
4. Stupnice durové a molové, chromatické, celotónové a kvintakordy, dominantné a zmenšené septakordy v obratoch a ich rozklady, hrané v legáte, staccate, portamente a v celom rozsahu nástroja v miernom tempe
5. Minimálne 20 etúd primeraných individuálnym schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
6. 2 – 3 prednesy podľa odporúčanej literatúry

Komisionálna skúška:

1. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník
2. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte.

3. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hod.)

1. Stupnice durové a molové, chromatické, celotónové a kvintakordy, dominantné a zmenšené septakordy v obratoch a ich rozklady, hrané v legáte, staccate, portamente a v celom rozsahu nástroja v rýchlejšom tempe
2. Štúdium intervalov, zmenšených a zväčšených kvintakordov
3. Zamerať sa na rozvíjanie hudobný - výrazovej zložky, dbať na dynamiku, artikuláciu a správne frázovanie
4. Rozvíjanie motoriky prstov
5. Minimálne 20 etúd primeraných individuálnym schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
6. 2 – 3 prednesy podľa odporúčanej literatúry

Komisionálna skúška:

1. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 ,zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (Žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník
2. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 ,zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (Žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte.

4. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 60 hod.)

1. Stupnice durové a molové, chromatické, celotónové a kvintakordy, dominantné a zmenšené septakordy v obratoch a ich rozklady, hrané v legáte, staccate, portamente a v celom rozsahu nástroja v rýchлом tempe
2. Zdokonalenie štúdia intervalov, zmenšených a zväčšených kvintakordov
3. Zdokonaľte technickú virtuoziu
4. Prehlbovať výrazovú stránku hry - agogika
5. Dbať na rovnomernosť rozvíjania technickej, výrazovej a štýlovej zložky hry
6. Minimálne 20 etúd primeraných individuálnym schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
7. 3 – 4 prednesy podľa odporúčanej literatúry

Komisionálna skúška:

1. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 ,zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (Žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník
2. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 ,zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (Žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte.

Maturitná skúška:

Žiak prednesie časť koncertu alebo koncertantnej skladby na požadovanej úrovni v rozsahu 15 minút

5. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hod.)

1. Stupnice durové a molové, chromatické, celotónové a kvintakordy, dominantné a zmenšené septakordy v obratoch a ich rozklady, hrané v legáte, staccate, portamente a v celom rozsahu nástroja vo virtuóznom tempe
2. Zdokonalenie všetkých zložiek hry a virtuózne ovládanie nástroja v celom rozsahu
3. Vedeíme žiaka k samostatnému riešeniu interpretačných problémov
4. Minimálne 20 etúd primeraných individuálnym schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
5. 3 – 4 prednesy podľa odporúčanej literatúry

Komisionálna skúška:

1. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 ,zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník
2. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 ,zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte.

6. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 60 hod.)

Štúdium v 6. ročníku je zamerané na prípravu absolventského výkonu. Vedeíme žiaka k čo najväčšej samostatnosti. Žiak naštuduje koncert v rozsahu najmenej 15 minút a prednesie ho na absolventskom koncerte. Pokiaľ žiak tento absolventský koncert neuvedie v celom rozsahu, jeho zostatok predvedie na záverečnej komisionálnej skúške. Nemôže to byť skladba z maturitného programu.

Komisionálna skúška:

1. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 ,zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník
2. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 ,zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte.

Absolventská skúška:

Žiak prednesie pred komisiou absolventský výkon v požadovanej náročnosti v trvaní 30 minút.

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra
HRA NA PRÍBUZNOM NÁSTROJI
ISCED 3B

Konzervatórium Hudba - Hra na fagote
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hra na príbuznom nástroji – kontrafagote je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy pre žiakov študijného zamerania hra na fagot. Hra na kontrafagote je po fyzickej stránke veľmi náročná, a preto objem cvičení upravujeme na potrebné minimum. V orchestrálnej praxi sa kontrafagot používa ku zdvojeniu hlasov iných basových nástrojov. Vo funkcii sólového nástroja je použitý veľmi zriedkavo.

Nevyhnutným predpokladom naštudovania repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava – praktické cvičenie na nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri tomto nácviku ide o systematické rozvíjanie schopností prstov, zautomatizovanie a zosynchronizovanie ich pohybu. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný „tréning“ hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete hra na príbuznom nástroji musí klást veľký dôraz.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje (spôsobilosti)

V súvislom šesťročnom štúdiu získavajú žiaci na hodinách vyučovania hry na príbuznom nástroji aj rozsiahle vedomosti, schopnosti a zručnosti v umeleckej pedagogike, a to najmä metodiky a didaktiky vyučovania hry na príbuznom nástroji. Preto sú po absolvovaní šesťročného štúdia schopní samostatne vytvárať umelecký – interpretačné výkony a vytvárať individuálne pedagogické koncepcie pre vyučovanie žiakov na základnom stupni umeleckého vzdelávania.

2. Ciele predmetu

Pri štúdiu hry na kontrafagot aplikuje žiakov aj pedagóg všetky poznatky zo štúdia hry na fagot. Rozdiel v hre na tieto nástroje nie je principiálny, ale spočíva hlavne vo veľkosti strojčka, odlišnej menzure nástrojov a v niekoľkých hmatových výnimkách.

3. Obsah vzdelávania

Je to oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete hra na príbuznom nástroji musí klást veľký dôraz. Obsah tvoria učebné osnovy predmetu.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Zoznámenie sa s nástrojom, jeho odlišné držanie pri hre
2. Osvojenie si hmatových výnimiek
3. Nové nátliskové náviky reagujúce na veľkosť stojčeka
4. Orientácia v intonácií v kontra a subkontra oktáve
5. Všetky durové a molové stupnice, akordy a ich obraty – prispôbiť tónovému rozsahu nástroja
6. Štúdium orchestrálnych partov symfonického a operného orchestra

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
DEJINY A LITERATÚRA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na fagote
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Dejiny a literatúra hlavného odboru štúdia hra na fagote je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy, v ktorom žiak získa špecifické vedomosti, schopnosti a zručnosti v poznaní vzniku, dejín a vývoja hry na fagote v spojení s kľúčovými dielami daného historického obdobia.

2. Ciele predmetu

Žiak spozná všetky etapy vývoja hry na fagote, kľúčové diela fagotovej literatúry a naučí sa ich použiť vo vlastnej interpretácii.

3. Obsah vzdelávania

Žiak na základe vedomostí z umeleckých, pedagogických, historických a hudobno-teoretických predmetov, umeleckej praxe, koncertov a médií sa učí špecifické odborné vedomosti z dejín a literatúry fagotu. Pri analýze a hodnotení kľúčových diel získa orientáciu v sólovej koncertnej, komornej a orchestrálnej fagotovej literatúre podľa jednotlivých štýlových hudobných období, znalosť najdôležitejších skladieb z počúvania, notového zápisu a z vlastnej hry. Tieto vedomosti, schopnosti a zručnosti sa naučí tvorivo spracovať pri naštudovaní hudobných diel.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Praveké, staroveké a stredoveké nástroje európskej kultúrnej oblasti a ich literatúra.
2. Vývoj novovekých typov dychových nástrojov a ich literatúra.
3. Podrobnejšie o hlavnom nástroji. Vývojové súvislosti v rámci drevených dychových nástrojov /flauta, hoboje, klarinet, fagot, saxofón/a v rámci plechových dychových nástrojov /lesný roh, trúbka, pozauna, tuba, nástroje dychovej hudby/
4. Vývoj spôsobu hry, významní sólisti, orchestrálni hráči a pedagógovia dychových nástrojov so zameraním na hlavný nástroj.
5. Vedľajšie nástroje. Ich ladenie, notácia, technické zvláštnosti a použitie v dielach významných skladateľov.
6. Teoretická a praktická znalosť transpozícií.

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Literatúra podľa historických období
2. Vývoj jednotlivých foriem od baroka po súčasnosť
3. Komorné dychové súbory – duá, triá, kvartetá, kvintetá a väčšie.
4. Komorné súbory zmiešané / nástroje dychové, sláčikové, prípadne klavír / – triá, kvartetá

Vzdelávacia oblasť:

Človek a spoločnosť

PEDAGOGIKA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA HRA NA FAGOTE

ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na fagote

Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Pedagogika hlavného odboru štúdia je neoddeliteľnou súčasťou vyučovania hlavného odboru štúdia hra na fagote. Vedie k osvojovaniu si správnych pedagogických a metodologických postupov, ktoré sa žiaci naučia aplikovať pri pedagogicko-umeleckých činnostiach. Umelecká pedagogika pracuje na princípoch pedagogiky individuálneho spôsobu vzdelávania, pri jej tvorbe pedagóg rešpektuje individualitu každého žiaka, jeho talentové predpoklady, fyziologické dispozície a predpoklad ich rozvoja, vek, schopnosť chápania a reagovania na nové poznatky a im podriaduje výber metodických postupov. Pre každého žiaka pripraví učiteľ individuálny plán rozvoja, individuálne pedagogické postupy. Pedagogika hlavného študijného odboru sa ako špecifický predmet nachádza iba na umeleckých školách konzervatoriálneho druhu a tvorí jeden z pilierov umeleckej pedagogiky. Žiak konzervatória sa pri tvorbe umeleckého diela učí zaznamenávať a plniť požiadavky svojho učiteľa v ucelenej podobe a v detailoch nácviku emocionálnych, intelektuálnych a pohybových zručností. Tie sú potom vzorom pri vlastnej pedagogicko-umeleckej činnosti.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je osvojovanie si správnych pedagogických, metodických a didaktických postupov, ktoré žiak dokáže aplikovať pri svojich umeleckých a pedagogických činnostiach.

3. Obsah vzdelávania

- Naštudovať konkrétne technické cvičenia, inštruktívne a koncertné skladby.
- Učiť sa urobiť pedagogickú, interpretačnú analýzu.
- Naučiť sa syntézou dosiahnuť požadované ciele predmetu.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

1. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Skladanie, rozkladanie a správne zaobchádzanie s nástrojom
2. Postoj pri hre, držanie nástroja a jeho prispôbenie postoju
3. Správne tvorenie tónu, artikulácia, postavenie nátlaku (s rešpektom na fyziologické danosti), správne dýchanie

4. Stupnice durové a molové, ich tonické kvintakordy, dominantné a zmenšené septakordy v obratoch a rozložené hrané legato a portamento, tempo a rozsah sú úmerné technickej vyspelosti študenta
5. Minimálne 20 etúd primeraných individuálnym schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
6. 1 – 2 inštruktívne prednesy podľa odporúčanej literatúry
7. Poznanie základov pedagogiky vyučovania hry na fagote

2. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Rozvíjanie tvorenia tónu, upevnenie nátlaku, prehĺbenie dychovej techniky
2. Zdokonaľovanie rozvoja motoriky prstov
3. Odstraňovanie nesprávnych nácvikov pri hre
4. Stupnice durové a molové, chromatické, celotónové a kvintakordy, dominantné a zmenšené septakordy v obratoch a ich rozklady, hrané v legáte, staccate, portamente a v celom rozsahu nástroja v miernom tempe
5. Minimálne 20 etúd primeraných individuálnym schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
6. 2 – 3 prednesy podľa odporúčanej literatúry
7. Poznanie základov pedagogiky vyučovania hry na fagote

3. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Stupnice durové a molové, chromatické, celotónové a kvintakordy, dominantné a zmenšené septakordy v obratoch a ich rozklady, hrané v legáte, staccate, portamente a v celom rozsahu nástroja v rýchlejšom tempe
2. Štúdium intervalov, zmenšených a zväčšených kvintakordov
3. Zamerať sa na rozvíjanie hudobný - výrazovej zložky, dbať na dynamiku, artikuláciu a správne frázovanie
4. Rozvíjanie motoriky prstov
5. Minimálne 20 etúd primeraných individuálnym schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
6. 2 – 3 prednesy podľa odporúčanej literatúry
7. Poznanie základov pedagogiky vyučovania hry na fagote

4. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Stupnice durové a molové, chromatické, celotónové a kvintakordy, dominantné a zmenšené septakordy v obratoch a ich rozklady, hrané v legáte, staccate, portamente a v celom rozsahu nástroja v rýchлом tempe
2. Zdokonalenie štúdia intervalov, zmenšených a zväčšených kvintakordov
3. Zdokonaľovať technickú virtuoziu
4. Prehľbovať výrazovú stránku hry - agogika
5. Dbať na rovnomernosť rozvíjania technickej, výrazovej a štýlovej zložky hry
6. Minimálne 20 etúd primeraných individuálnym schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
7. 3 – 4 prednesy podľa odporúčanej literatúry

8. Poznanie základov pedagogiky vyučovania hry na fagote

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Stupnice durové a molové, chromatické, celotónové a kvintakordy, dominantné a zmenšené septakordy v obratoch a ich rozklady, hrané v legáte, staccate, portamente a v celom rozsahu nástroja vo virtuóznom tempe
2. Zdokonalenie všetkých zložiek hry a virtuózne ovládanie nástroja v celom rozsahu
3. Vedeíme žiaka k samostatnému riešeniu interpretačných problémov
4. Minimálne 20 etúd primeraných individuálnym schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
5. 3 – 4 prednesy podľa odporúčanej literatúry
6. Aplikovanie pedagogiky vyučovania hry na fagote

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

- Pedagogika hry na klavíri pri naštudovaní koncertného programu
- Didaktika pri výbere koncertného programu
- Metodického postupy naštudovania jednotlivých skladieb

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
METODIKA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA HRA NA FAGOTE
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na fagote
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Metodika vyučovania hlavného odboru štúdia hra na fagote je predmet odbornej pedagogicko - umeleckej prípravy, v ktorom sa žiak naučí odborovú metodiku ako súčasť komplexu pedagogicko-umeleckých predmetov.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je naučiť žiaka špecifické metodické postupy hry na fagote. Podľa individuality žiaka vybrať a použiť efektívne metodické postupy vo vyučovacom procese.

3. Obsah vzdelávania

Vyučovanie špecifických metodických postupov :

- Špecifiká práce so začiatčikom p
- Špecifiká práce so žiakom základnej umeleckej školy podľa jednotlivých ročníkov a nižších ročníkov konzervatória
- Optimálne riešenia na a prekonanie prípadných nedostatkov

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hod.)

1. Výber kandidáta pre hru na fagot
2. Stručná história nástroja
3. Správne zloženie a rozloženie nástroja
4. Ošetrovanie nástroja
5. Postoj a držanie nástroja pri hre
6. Tvorenie tónu /komplexne/
7. Hra legata, portamenta, staccata, násobného staccata
8. Výrazové prostriedky /hra vibráta/
9. Zvukomalebné a charakteristické schopnosti nástroja
10. Vydržované tóny, hra stupníc, akordov a intervalov
11. Frázovanie
12. Spôsob hry v rôznej dynamike
13. Návčik rôznych rytmických útvarov
14. Odstraňovanie nevydarených, chorých a intonačne labilných tónov
15. Hra melodických ozdôb
16. Znalosť najdôležitejších sólových a komorných skladieb od baroka až po súčasnosť

17. Znalosť nevyhnutných etúd a technických cvičení pre šesťročné štúdium na konzervatóriu
18. Schopnosť určiť vhodnú technickú a prednesovú literatúru pre jednotlivé vývojové etapy žiakov
19. Najvhodnejší spôsob domácej prípravy
20. Hra a správanie sa pred obecnstvom
21. Odlišnosti pri hre sólovej, komornej a orchestrálnej

Vzdelávacia oblasť:

Človek a spoločnosť

DIDAKTIKA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA HRA NA FAGOTE

ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na fagote

Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Didaktika hry na fagote je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy, ktorý naučí žiaka stanoviť ciele, obsah, prostriedky a proces vyučovania hry na fagote, pripravuje budúceho učiteľa na modernizáciu vyučovacieho procesu po stránke obsahovej ako i technického vybavenia, učí ho špeciálne odborové didaktické zásady a s ďalšími pedagogicko-umeleckými disciplínami zabezpečuje pedagogické vzdelanie žiakov konzervatória v oblasti riešenia vyučovacích problémov nástrojovej hry.

2. Ciele predmetu

- poznanie historického vývoja didaktiky
- poznanie didaktických zásad
- poznanie inštruktívnej literatúry hlavného odboru štúdia
- poznanie škôl hry na fagote
- pripraviť sa na ďalšie vzdelávanie

3. Obsah vzdelávania

- História odborovej didaktiky
- Špecifiká odborovej didaktiky
- Didaktické zásady a ich uplatnenie vo vyučovaní žiakov ZUŠ
- Etapy vyučovania žiakov.
- Práca s pedagogickými dokumentmi

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hod.)

1. Vstup do didaktiky hry na fagote
  - 1.1. Cieľ predmetu. Vysvetlenie pojmov
  - 1.2. História vzniku predmetu
  - 1.3. Didaktické zásady a ich uplatnenie pri vyučovaní žiakov ZUŠ
2. Etapy vyučovania začiatočníkov
  - 2.1. Psychofyzologické danosti začiatočníkov. Výber metodických postupov.
  - 2.2. Vyučovanie žiakov prípravného štúdia – prvá etapa. Zoznámenie žiaka s pedagógom a nástrojom – zobcová flauta. Motivácia žiaka.

- 2.3. Vyučovanie žiakov prípravného štúdia – druhá etapa. Uplatniť školu na zobcovú flautu. Hra jednoduchých ľudových piesní. Vyjadrenie charakteru hudby.
- 2.4. Vyučovanie žiakov prípravného štúdia – tretia etapa. Rozvíjanie zmyslu pre rytmus, tempo, metrum. Ujasnenie sluchovej predstavy pomocou notového zápisu.
- 2.5. Výber nástroja, s ktorým bude pokračovať v ďalšom štúdiu na ZUŠ
- 2.6. Tvorenie správnych nátlkových návykov a prstovej techniky
- 2.7. Systematické zdokonaľovanie nátlkových návykov pomocou jednotlivých škôl podľa zásady primeranosti schopnosti každého žiaka.
- 2.8. Výber etúd a ľahkých prednesových skladieb, rozvíjať predstavu o charaktere a štýle daných skladieb.
- 2.9. Zvládnutie náročnejších prednesov, príprava na verejné vystúpenie.
3. Fagotové školy a inštruktívna a prednesová literatúra
  - 3.1. Fagotové školy pre začiatočníkov.
  - 3.2. Inštruktívna a prednesová literatúra.
4. Ďalšie formy práce na vyučovaní, didaktické materiály
  - 4.1. Hra z listu, komorná hra. Pestovanie pohotovosti - prostriedok k dosiahnutiu viacerých cieľov.
  - 4.2. Práca na výstavbe skladby. Pochopenie obsahu hudobného diela. Analýza a osvojenie notového zápisu. Práca na detailoch.
  - 4.3. Základné pedagogické materiály a literatúra k ďalšiemu vzdelávaniu pedagógov.

Vzdelávacia oblasť:

Človek a spoločnosť

PEDAGOGICKÝ SEMINÁR HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA FAGOTE

ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na fagote

Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Pedagogický seminár vyučovania hry na fagote je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy. Poskytuje priestor žiakovi vystúpiť v kolektívnej diskusii a vykonať rozbor pedagogických situácií, ktoré riešil vo svojom vyučovaní. Je syntézou teórie a praxe. Umožňuje samostatné vyjadrenie žiaka konzervatória, uvedenie a obhájenie argumentov pred kolektívom. Vyžaduje aktivitu žiakov konzervatória, ich celkovú zainteresovanosť na riešení problémov vyučovania hry na fagote a záujem o problematiku.

2.Ciele predmetu

Cieľom predmetu je integrovať poznatky zo všetkých predmetov odborovej pedagogiky a vedieť ich efektívne použiť v pedagogickej praxi.

3. Obsah vzdelávania

Obsahom tohto predmetu je riadená diskusia o špecifikách odborovej pedagogiky, didaktiky a metodiky hry na fagote .

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Vstup do pedagogického seminára vyučovania hry na fagote
2. Diskusie o teoretických vedomostiach
  - 2.1. Postrehy z náčuvov nástrojovej hry.
  - 2.2. Skúsenosti z vyučovacej praxe. Analýza vyučovacích hodín pedagóga a vlastných vyučovacích hodín.
3. Inštruktívna literatúra a diskusie o metodických postupoch
  - 3.1. Zoznamovanie sa s inštruktívnou literatúrou.
  - 3.2. Praktické prehrávanie literatúry s nástrojom.
  - 3.3. Diskusie o metodických postupoch významných pedagógov.
4. Možnosti ďalšieho vzdelávania pedagóga
  - 4.1. Oboznámenie sa so základnými pedagogickými materiálmi (učebné plány, osnovy, metodické príručky).

Vzdelávacia oblasť:
Matematika a práca s informáciami
HRA NOTOVÉHO ZÁPISU BEZ PRÍPRAVY
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na fagote
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hra notového zápisu bez prípravy je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy s mnohostranným zameraním a pôsobením.

V priebehu štúdia sa žiak naučí hrať technicky náročnejšie diela. Učiteľ vedie žiaka neustále k tomu, aby miesto mechanického prehrávania zabezpečil pri hre z listu na základe zvukovej predstavy nerušený rytmicky priebeh a melodickú líniu hranej skladby. Pre lepšie zvládnutie a poznanie študijného materiálu sa doporučuje odposluch nahrávok prípadne živej hudby.

Predmet hra notového zápisu bez prípravy učí žiaka:

- Pohotovému čítaniu notového záznamu pri hraní
- Poznávať bez hlbšieho dlhotrvajúceho nácviku množstvo orchestrálnych skladieb rozličných žánrov a období
- Ako sa pripraviť na konkurz do orchestra

Voľba repertoáru pre štúdium tohto predmetu sa musí zamerať i na štúdium orchestrálnych partov hraných v školskom orchestri, pričom je nevyhnutné domáce štúdium náročnejších partov. Doporučuje sa zostaviť pre jednotlivých žiakov individuálny študijný plán, ktorý prispôbujeme podľa schopností, vyspelosti a predpokladaného zamerania /pedagogického alebo ako výkonný hráč/ žiaka. Pre hru jednotlivých skladieb je treba objasniť:

Zaradenie autora skladby do slohového obdobia.

Interpretačnú prípravu: Tóninovú príslušnosť, rytmické členenie, metrum, tempo, frázovanie, dynamiku, agogiku, celkový výraz a charakter skladby.

Na konci každého ročníka absolvuje žiak skúšku pred skúšobnou komisiou, zloženou z pedagógov dychového oddelenia. Skúšobná komisia rozhoduje o prospechovej známke s prihliadnutím k návrhu vyučujúceho pedagóga. Obsah a rozsah skúšobnej látky určujú učebné osnovy. Učivo môže zahrňovať i skladby, ktoré učebné osnovy neuvádzajú, keď zodpovedajú svojou náročnosťou určitému ročníku.

Nevyhnutným predpokladom naštudovania repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava – praktické cvičenie na nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri tomto nácviku ide o systematické rozvíjanie schopností prstov, zautomatizovanie a zosynchronizovanie ich pohybu. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný „tréning“ hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete hra z listu musí klásť veľký dôraz.

2. Ciele

Cieľom predmetu je vypestovať u žiaka rýchlu orientáciu v notovom zázname a jeho pohotovú reprodukciu na nástroji bez predchádzajúceho podrobného štúdia. Žiak získava túto schopnosť predovšetkým tým, že okrem štúdia hlavného odboru, v ktorom pracuje detailne, poznáva bez dôkladného štúdia a vypracovania ďalšie skladby klarinetovej orchestrálnej literatúry.

3. Obsah

Hrať z notového zápisu bez prípravy hudobné diela, orchestrálne party a konkurzné čísla literatúry hlavného odboru štúdia

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

4. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Osvojenie si základov hry z listu, pohotová orientácia v notovom zázname
2. Orchestrálne party zo školského orchestra
3. Orchestrálne štúdie pre fagot
4. Orchestrálne sóla barokovej a klasickej literatúry

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Štúdium orchestrálnych partov
2. Štúdium orchestrálnych sôl klasickej a romantickej literatúry

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Štúdium náročných diel svetovej literatúry
2. Štúdium orchestrálnych sôl a partov romantizmu a súčasnej hudby
3. Štúdium konkurzného repertoáru symfonického a operného orchestra

Vzdelávacia oblasť:

Matematika a práca s informáciami

ROZBOR UMELECKÝCH DIEL HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA HRA NA FAGOTE

ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na fagote

Celkový počet hodín: 149

1.Charakteristika predmetu

Predmet analýza skladieb hlavného predmetu štúdia je predmet odbornej teoretickej prípravy, v ktorom sa žiak naučí na vyššej odbornej úrovni urobiť komplexnú analýzu umeleckého diela z aspektu hudobno-teoretického, hudobno-historického, hudobno-estetického a hudobno-interpretáčného..

2. Ciele predmetu

Žiak získava vedomosti, schopnosti a zručnosti potrebné pre profesionálnu tvorivú umeleckú interpretáciu a umeleckú pedagogiku.

3. Obsah vzdelávania

Obsahom predmetu je analýza umeleckých diel zo štýlového hľadiska, metodologického aj interpretačného.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Hlavné princípy komplexnej analýzy umeleckého diela
2. Metodika komplexnej analýzy umeleckého diela
3. Špecifiká komplexnej analýzy diela hlavného predmetu
4. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel barokového štýlu
5. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel klasicistického štýlu

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel romantického štýlu
2. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel hudby 20. a 21. storočia
3. Vypracovanie komplexných analýz interpretovaných umeleckých diel
4. Vypracovanie komplexných analýz umeleckých diel absolventského umeleckého výkonu

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
VÝROBA A ÚPRAVA PLÁTKOV A STROČEKOV
ISCED 3B

Konzervatórium Hudba - Hra na fagote
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Úprava plátkov a úprava strojčekov je odborný predmet s praktickým zameraním. Cieľom predmetu je oboznámiť žiakov z akého materiálu sa plátky vyrábajú, a prakticky ich uviesť do problematiky úpravy plátkov a strojčekov pre vlastné použitie pri hre. Cieľom predmetu je oboznámiť žiaka s vývojom a históriou plátkov a strojčkov, s firmami vyrábajúcimi tieto plátky a strojky.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je oboznámiť žiaka s vývojom a históriou plátkov a strojčkov, s firmami vyrábajúcimi tieto plátky a strojky.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje (spôsobilosti)

Samostatnosť žiaka v technickej úprave plátku a strojku, najmä pred koncertným vystúpením, súťažou a pod.

3. Obsah predmetu

Samostatná výroba a úprava strojku a plátku.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

2. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Teoretické vysvetlenie mechaniky nástroja a stavby strojčka
2. Rozoberanie a čistenie mechaniky nástroja
3. Skladanie mechaniky
4. Oboznámenie sa so štruktúrou trstiny podľa stupňa kvality /tvrdosti/ a priemeru
5. Štiepanie trstiny
6. Hobľovanie špánkov
7. Príprava špánkov na zrezávanie na fazónke ale tiež ručne bez fazónky

3. ročník

(1 hodina týždenne spolu 33 hodín)

1. Príprava špánkov na zrezávanie na fazónke

2. Zrezávanie špánkov na fazonke
3. Naväzovanie paneníek na trubičku
4. Práca na výreze strojčka
5. Úprava strojčka
6. Skúšanie, dolad'ovanie a definitívne dokončenie strojčka

4. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hodín)

1. Výroba strojčekov na kontrafagot
2. Oboznámenie sa s trstinou podľa rozmerov a kvality určenou na kontrafagot
3. Štiepanie trstiny
4. Hobľovanie špánkov
5. Zrezávanie špánkov na fazonke
6. Nadväzovanie paneníek na trubičku určenú pre kontrafagot
7. Práca na výreze strojčka
8. Skúšanie, dolad'ovanie a definitívne dokončenie strojčka

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
HRA V SÚBORE
ISCED 3B

Konzervatórium Hudba - Hra na fagote
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hra v súbore je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy pre žiakov druhého a tretieho ročníka. Tento predmet tvorí predstupeň ku komornej i orchestrálnej hre vo vyšších ročníkoch.

Nakoľko hra v súbore je prípravou ku komornej i orchestrálnej hre, je účelné striedať pri práci hru bez dirigenta, ako aj hru s dirigentom a nacvičovať sprevádzanie sólistov.

Nevyhnutným predpokladom pri študovaní repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava pri nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri „cvičení“ ide o systematické rozvíjanie schopností prstov a rúk, „zautomatizovanie“ pohybov. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný „tréning“ hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete hra v súbore kladie veľký dôraz.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje (spôsobilosti)

Nakoľko hra v súbore je prípravou ku komornej i orchestrálnej hre, je účelné v rámci celého štúdia striedať pri práci hru bez dirigenta, ako aj hru s dirigentom a nacvičovať doprevádzanie sólistov.

2. Ciele predmetu

- dokonalé individuálne zvládnutie partu;
- vytvorenie jednoliatych hrajúcich skupín – tu je potrebné, aby sa žiaci naučili prispôbiť svoj osobný prejav vo všetkých smeroch ku kolektívu;
- poznávanie študovanej skladby ako celku;
- schopnosť intonácie počas hry v súbore flaut.

3. Obsah vzdelávania

Hra skladieb na základe plánu individuálneho rozvoja žiaka, ktoré zabezpečia interpretačnú úroveň žiaka i súboru.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

2. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

Počas školského roka by mala byť naštudovaná baroková, klasická a súčasná skladba. Za výber repertoáru zodpovedá vyučujúci pedagóg.

Výsledky ročníkovej práce je potrebné prezentovať na internom alebo verejnom vystúpení súboru, v nutnom prípade pred skúšobnou komisiou, zloženou z pedagógov vyučujúcich komornú hru.

3. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hod.)

Repertoárové možnosti sú nesmierne rozsiahle, samozrejme je potrebné prihliadať k hráčskym schopnostiam študentov. V každom prípade by počas školského roka mala byť študovaná baroková, klasická a súčasná skladba. Za výber repertoáru zodpovedá vyučujúci pedagóg.

Výsledky ročníkovej práce je potrebné prezentovať na internom alebo verejnom vystúpení súboru, v nutnom prípade pred skúšobnou komisiou, zloženou z pedagógov vyučujúcich komornú hru.

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
KOMORNÁ HRA
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na fagote
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Komorná hra je predmet odbornej umeleckej a umelecko - pedagogickej prípravy pre žiakov 4., 5. a 6. ročníka. Žiaci týchto ročníkov už majú dostatočné inštrumentálne a hudobné skúsenosti k dosiahnutiu predpokladaných výsledkov.

Je to predmet, kde sa prenáša ťažisko aktivít a zainteresovanosti na žiakov a vylúči sa akákoľvek pasivita. Dominuje vedomie, že ich taká práca hráčsky i ľudsky zbližuje. Výsledok spočíva v spolupôsobení, vzájomnom poznaní a maximálnom prispôsobovaní. V komornej hre sa významne prejavuje úzka spojitosť medzi skúsenosťami získanými štúdiom hlavného odboru a vedomosťami získanými teoretickým štúdiom.

V začiatkoch vyučovania komornej hry je potrebné naštudovať technicky menej náročné skladby predovšetkým z obdobia klasicizmu a romantizmu. Pri naštudovaní diela je dôležité, aby žiaci boli zoznámení s osobnosťou skladateľa a doby v ktorej tvoril a taktiež s bližšími údajmi vzťahujúcich sa k dielu vrátane formového a harmonického rozboru.

Komorná hra predpokladá domácu prípravu, to znamená individuálne zvládnutie partu. Pri náročnosti štúdia tohto odboru nie je možné riešiť technické problémy len na vyučovacej hodine. Komorná hra je nutnou prípravou na budúcu profesionálnu prax, ktorá pôsobí ako na duševné, tak aj na charakterové vlastnosti žiakov a ich ďalší vývoj.

Nevyhnutným predpokladom naštudovania repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava – praktické cvičenie na nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri tomto nácviku ide o systematické rozvíjanie schopností prstov, zautomatizovanie a zosynchronizovanie ich pohybu. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný „tréning“ hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete komorná hra musí klást veľký dôraz.

2. Ciele predmetu

Cieľom štúdia komornej hry je zjednotiť hlasy vybranej skladby do ideálnej proporcie zodpovedajúcemu slohovému obdobiu. Komorná hra rozvíja u žiakov cit pre komorný sloh starostlivým vypracovaním skladby až do najmenších detailov, pričom je dôležité správne vedenie samotným pedagógom. Je to predmet, kde sa prenáša ťažisko aktivít a zainteresovanosti

3. Obsah vzdelávania

Hra skladieb na základe plánu individuálneho rozvoja žiaka, ktoré zabezpečia interpretačnú úroveň žiaka i komornej zostavy.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

4. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Úvod do komornej hry
2. Praktické zvládnutie kompozícií určených pre komorné zoskupenia -brass kvintet, kvartet a pod. a hudobná literatúra pre tieto zoskupenia (kvôli rozsiahlosti ju nie je možné uviesť)
3. Poznanie základov didaktiky vyučovania komornej hry
4. Používanie základných metodických postupov vyučovania komornej hry

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Rozvoj komornej hry
2. Praktické zvládnutie kompozícií určených pre komorné zoskupenia brass kvintet, kvartet a pod. a hudobná literatúra pre tieto zoskupenia (kvôli rozsiahlosti ju nie je možné uviesť)
3. Poznanie princípov didaktiky vyučovania komornej hry
4. Používanie zaužívaných metodických postupov vyučovania komornej hry

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Rozvoj komornej hry
2. Praktické zvládnutie kompozícií určených pre komorné zoskupenia -brass kvintet, kvartet a pod. a hudobná literatúra pre tieto zoskupenia (kvôli rozsiahlosti ju nie je možné uviesť)
3. Poznanie hlavných princípov didaktiky vyučovania komornej hry
4. Používanie zaužívaných metodických postupov vyučovania komornej hry

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
PEDAGOGICKO – UMELECKÁ PRAX
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na fagote
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Pedagogicko-umelecká prax hry na fagote je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy. Žiak konzervatória v 5. ročníku pozoruje a analyzuje prácu učiteľov základného umeleckého vzdelávania, a v 6. ročníku vyučuje pod kontrolou pedagóga konkrétneho žiaka - model počas celého školského roka so stanovením si pedagogického plánu individuálneho rozvoja žiaka a vyhodnotením jeho úspešnosti.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je naučiť žiaka vyučovať hru na fagote na základnej umeleckej škole podľa špecifických princípov odborovej pedagogiky, didaktiky a metodiky.

3. Obsah vzdelávania

- Pozorovať a analyzovať prácu učiteľa hry na fagote.
- Vypracovať pedagogický plán individuálneho rozvoja prideleného žiaka – modelu, ktorý vychádza z jeho typológie.
- Pod vedením pedagóga riešiť pedagogické problémy
- Využiť poznatky psycho-sociálneho tréningu na prípravu interných a verejných umeleckých produkcií

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

Žiaci konzervatória systematicky navštevujú vyučovacie hodiny skúsených pedagógov. Ich následná reflexia a analýza vyučovacieho procesu hry na nástroji (využitých metodických postupov, obsahu vyučovania) je prekonzultovaná na predmete metodika vyučovania hry na fagote.

6. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 60 hodín)

1. Vyučovacia prax hry na fagote
2. Pedagóg poverí žiaka konzervatória vyučovať predmet hra na fagote v určitom ročníku a určitú skupinu

3. Žiak konzervatória vyučuje v prítomnosti pedagóga, ktorý vedie, kontroluje a priebežne hodnotí vyučovaciu prax žiaka ZUŠ
4. Podrobná pedagogická analýza vyučovacej praxe, ktorá sa uskutočňuje na hodinách pedagogického seminára
5. Žiak konzervatória odučí celoročnú látku a pripraví sa na pedagogický výstup na súbornej skúške z pedagogickej prípravy

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra
HLAVNÝ ODBOR ŠTÚDIA HRA NA SAXOFÓNE
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na saxofóne
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hlavný odbor štúdia hra na saxofóne vzdeláva žiaka umelecky a pedagogicko – umelecky. Žiak sa naučí tvorivo uplatniť vedomosti, schopnosti a skúsenosti získané štúdiom všetkých predmetov kompletného vzdelávacieho programu vo svojom individuálnom umeleckom prejave a vo svojej pedagogicko-umeleckej práci. Predmet je koncipovaný ako súvislé 6 ročné štúdium. V hlavnom odbore štúdia hra na husliach je dôležitý individuálny prístup pedagóga ku každému žiakovi podľa jeho osobnostných daností, miery jeho talentu, stupňa jeho technickej a umeleckej vyspelosti. Pedagóg vyučuje podľa individuálneho plánu rozvoja žiaka vypracovaného pre jednotlivé ročníky z pohľadu požiadaviek súvislého šesťročného štúdia a absolúcia.

2. Cieľ predmetu

Naučiť žiaka hrať na saxofóne na profesionálnej umeleckej úrovni, dosiahnuť profesionálne majstrovstvo spojené s rozvojom osobnosti a schopnosti samostatne pracovať a pedagogicko-umelecky tvoriť.

3. Obsah vzdelávania

Obsah vzdelávania v I.-IV. ročníku štúdia tvorí hra stupníc, technických cvičení a prednesových skladieb jednotlivých štýlových období pre umelecký a technický rozvoj žiaka, jeho príprava na maturitnú skúšku, pri ktorej študent musí preukázať stupeň technického a umeleckého rozvoja, ktorý mu umožní pokračovať v štúdiu na vyššej odbornej umeleckej úrovni. V V.-VI. ročníku hrá žiak stupnice na technicky náročnej úrovni, virtuózne etudy, skladby jednotlivých štýlových období, ktoré vyžadujú špecifické požiadavky na výrazovú a technickú interpretačnú vyspelosť.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

1. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hod.)

1. Revízia fyziologických daností žiaka, správneho dýchania, tvorenia tónu a nasadzovania
2. Základné dychové cvičenia, tvorenie tónu
3. Správna poloha nátisku
4. Vydržiavané tóny

5. Všetky durové a molové stupnice, rozklady a obraty kvintakordov a septakordov hrať v detaché, staccato, legato a v artikuláciách v miernych tempách.
6. Stupnicové cvičenia v triolách a kvartolách
7. Minimálne 20 etúd primeraných individuálnym schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
8. 2 inštruktívne prednesy podľa odporúčanej literatúry

Komisionálna skúška:

1. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v tenute a legáte v miernych tempách. (žiak si pripraví jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník
2. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v tenute a legáte v miernych tempách (žiak si pripraví jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte.

2. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hod.)

1. Zdokonaľovanie dychovej techniky a kvality tónu
2. Vydržiavané tóny kombinovaním dynamiky crescendo a decrescendo
3. Zvládnutie celého základného rozsahu nástroja
4. Všetky durové a molové stupnice, po najvyšší a najnižší akordický tón a späť na základný tón, rozklady a obraty kvintakordov a septakordov; všetko hrať v detaché, staccato, legato a v artikuláciách v rýchlejších tempách
5. Rozvíjanie motoriky prstov
6. Stupnicové cvičenia v kvintolách a sextolách
7. Zvládnutie základov swingového frázovania
8. Minimálne 20 etúd primeraných schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
9. Minimálne 2 prednesy podľa odporúčanej literatúry

Komisionálna skúška:

1. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník
2. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si pripraví jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte.

3. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hod.)

1. Zdokonalenie dychovej techniky a vylepšovanie kvality tónu, viesť k ušľachtilemu a plnému tónu
2. Vydržiavané tóny kombinovaním dynamiky crescendo a decrescendo
3. Všetky durové a molové stupnice v terciách a v kvartách po najvyšší a najnižší akordický tón a späť na základný tón, rozklady a obraty kvintakordov a septakordov; všetko hrať v detaché, staccato, legato a v artikuláciách v rýchlejších tempách
4. Zvládnutie náročnejších swingových fráz
5. Minimálne 20 etúd primeraných schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
6. 2 prednesy klasického charakteru, 1 prednes swingového charakteru

Komisionálna skúška:

1. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 ,zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník
2. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 ,zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si pripraví jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte.

4. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 60 hod.)

1. Zdokonalenie dychovej techniky a vylepšovanie kvality tónu
2. Vydržiavané tóny kombinovaním dynamiky crescendo a decrescendo
3. Všetky durové a molové stupnice v kvintách a v sextách rozklady a obraty kvintakordov a septakordov; všetko hrať v detaché, staccato, legato a v artikuláciách v rýchlych tempách; celotónové a chromatické stupnice v rôznych dynamikách
4. Osvojenie si niektorých moderných techník (frullato, glissando, vibráto)
5. Dôraz kladieme na rozvoj hudobného cítenia, prehĺbenie výrazu interpretovaných skladieb
6. Pokračovanie v zvládnutí swingového frázovania
7. Minimálne 20 etúd primeraných schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
8. 2 prednesy klasického charakteru, 1 prednes swingového charakteru, 1 sólo skladba

Komisionálna skúška:

1. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 ,zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník
2. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 ,zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si pripraví jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte.

Maturitná skúška:

musí obsahovať jednu skladbu z obdobia klasicizmu, a dve podľa vlastného výberu v rozsahu 15 minút.

5 ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hod.)

1. Stupnice chromatické, celotónové, zmenšené, be - bopové
2. Osvojovanie si moderných interpretačných techník (štvrttónové intonovanie, hra v nadrozsahu)
3. Minimálne 20 etúd primeraných schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
4. 3 – 4 prednesy rôznych štýlov

Komisionálna skúška:

1. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 ,zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník
2. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 ,zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si pripraví jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte.

6. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 60 hod.)

Štúdium v 6. ročníku je zamerané na prípravu absolventského výkonu. Vedeť žiaka k čo najväčšej samostatnosti. Žiak naštuduje koncert v rozsahu najmenej 15 minút a prednesie ho na absolventskom koncerte. Pokiaľ žiak tento absolventský koncert neuvedie v celom rozsahu, jeho zostatok predvedie na záverečnej komisionálnej skúške. Nemôže to byť skladba z maturitného programu.

Komisionálna skúška:

1. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 ,zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník
2. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 ,zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si pripraví jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte.

Absolventský koncert :

je zostavený zo skladieb primeranej náročnosti podľa vlastného výberu, ktoré žiak nehral na verejnom podujatí školy. Koncert by nemal byť kratší ako 30 minút.

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra
HRA NA PRÍBUZNOM NÁSTROJI
ISCED 3B

Konzervatórium Hudba - Hra na saxofóne
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hra na príbuznom nástroji – sopránsaxofóne a barytónsaxofóne je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy pre žiakov študijného zamerania hry na saxofóne.

Žiak musí na prvých vyučovacích hodinách poznať rozdielnosť nátlaku a držaniu nástroja. Zároveň musí poznať charakteristiku tónu pri zrovnávaní týchto dvoch nástrojov, kladenie prstov, tvorenie tónu a intonácie.

Nevyhnutným predpokladom naštudovania repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava – praktické cvičenie na nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri tomto nácviku ide o systematické rozvíjanie schopností prstov, zautomatizovanie a zosynchronizovanie ich pohybu. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný „tréning“ hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete hra na príbuznom nástroji musí klásť veľký dôraz.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje (spôsobilosti)

V súvislom šesťročnom štúdiu získavajú žiaci na hodinách vyučovania hry na príbuznom nástroji aj rozsiahle vedomosti, schopnosti a zručnosti v umeleckej pedagogike, a to najmä metodiky a didaktiky vyučovania hry na príbuznom nástroji. Preto sú po absolvovaní šesťročného štúdia schopní samostatne vytvárať umelecký – interpretačné výkony a vytvárať individuálne pedagogické koncepcie pre vyučovanie žiakov na základnom stupni umeleckého vzdelávania.

2. Ciele predmetu

Základnou úlohou je osvojenie nátlakovej ľahkosti a techniky v celom rozsahu nástroja s dôrazom na intonačné problémy hry na sopránsaxofóne a barytónsaxofóne. Veľkú pozornosť je treba venovať tvoreniu tónu, aby sme dosiahli ušľachtilé a plné znenie nástroja. Žiak musí v priebehu štúdia dosiahnuť brilantnú techniku a frázovanie v komornej hre a v hre v Big bande.

3. Obsah vzdelávania

Je to oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete hra na príbuznom nástroji musí klásť veľký dôraz. Obsah tvoria učebné osnovy predmetu.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Oboznámiť žiaka so špecifickým tvorením tónu
2. Vyržiavané tóny
3. Durové a molové stupnice, rozklady a obraty kvintakordov a septakordov, všetko hrať v rôznych artikuláciach.

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
DEJINY A LITERATÚRA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na saxofóne
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Dejiny a literatúra hlavného odboru štúdia na saxofóne je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy, v ktorom žiak získa špecifické vedomosti, schopnosti a zručnosti v poznaní vzniku, dejín a vývoja hry na saxofóne v spojení s kľúčovými dielami daného historického obdobia.

2. Ciele predmetu

Žiak spozná všetky etapy vývoja hry na saxofóne, kľúčové diela saxofónovej literatúry a naučí sa ich použiť vo vlastnej interpretácii.

3. Obsah vzdelávania

Žiak na základe vedomostí z umeleckých, pedagogických, historických a hudobno-teoretických predmetov, umeleckej praxe, koncertov a médií sa učí špecifické odborné vedomosti z dejín a literatúry saxofónu. Pri analýze a hodnotení kľúčových diel získa orientáciu v sólovej koncertnej, komornej a orchestrálnej saxofónovej literatúre, podľa jednotlivých štýlových hudobných období, znalosť najdôležitejších skladieb z počúvania, notového zápisu a z vlastnej hry. Tieto vedomosti, schopnosti a zručnosti sa naučí tvorivo spracovať pri naštudovaní hudobných diel.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Praveké, staroveké a stredoveké nástroje európskej kultúrnej oblasti a ich literatúra.
2. Vývoj novovekých typov dychových nástrojov a ich literatúra.
3. Podrobnejšie o hlavnom nástroji. Vývojové súvislosti v rámci drevených dychových nástrojov /flauta, hobo, klarinet, fagot, saxofón/a v rámci plechových dychových nástrojov /lesný roh, trúbka, pozauna, tuba, nástroje dychovej hudby/
4. Vývoj spôsobu hry, významní sólisti, orchestrálni hráči a pedagógovia dychových nástrojov so zameraním na hlavný nástroj.
5. Vedľajšie nástroje. Ich ladenie, notácia, technické zvláštnosti a použitie v dielach významných skladateľov.
6. Teoretická a praktická znalosť transpozícií.

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Literatúra podľa historických období
2. Vývoj jednotlivých foriem od baroka po súčasnosť
3. Komorné dychové súbory – duá, triá, kvartetá, kvintetá a väčšie.
4. Komorné súbory zmiešané / nástroje dychové, sláčikové, prípadne klavír / – triá, kvartetá

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
PEDAGOGIKA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na saxofóne
Celkový počet hodín:

1. Charakteristika predmetu

Pedagogika hlavného odboru štúdia je neoddeliteľnou súčasťou vyučovania hlavného odboru štúdia hry na saxofóne. Vedie k osvojovaniu si správnych pedagogických a metodologických postupov, ktoré sa žiaci naučia aplikovať pri pedagogicko-umeleckých činnostiach. Umelecká pedagogika pracuje na princípoch pedagogiky individuálneho spôsobu vzdelávania, pri jej tvorbe pedagóg rešpektuje individualitu každého žiaka, jeho talentové predpoklady, fyziologické dispozície a predpoklad ich rozvoja, vek, schopnosť chápania a reagovania na nové poznatky a im podriaďuje výber metodických postupov. Pre každého žiaka pripraví učiteľ individuálny plán rozvoja, individuálne pedagogické postupy. Pedagogika hlavného študijného odboru sa ako špecifický predmet nachádza iba na umeleckých školách konzervatóriálneho druhu a tvorí jeden z pilierov umeleckej pedagogiky. Žiak konzervatória sa pri tvorbe umeleckého diela učí zaznamenávať a plniť požiadavky svojho učiteľa v ucelenej podobe a v detailoch nácviku emocionálnych, intelektuálnych a pohybových zručností. Tie sú potom vzorom pri vlastnej pedagogicko-umeleckej činnosti.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je osvojovanie si správnych pedagogických, metodických a didaktických postupov, ktoré žiak dokáže aplikovať pri svojich umeleckých a pedagogických činnostiach.

3. Obsah vzdelávania

- Naštudovať konkrétne technické cvičenia, inštruktívne a koncertné skladby.
- Učiť sa urobiť pedagogickú, interpretačnú analýzu.
- Naučiť sa syntézou dosiahnuť požadované ciele predmetu.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

1. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Revízia fyziologických daností žiaka, správneho dýchania, tvorenia tónu a nasadzovania
4. Základné dychové cvičenia, tvorenie tónu
3. Správna poloha nátlaku
5. Vydržiavané tóny
5. Všetky durové a molové stupnice, rozklady a obraty kvintakordov a septakordov hrať v detaché, staccato, legato a v artikuláciách v miernych tempách.
6. Stupnicové cvičenia v triolách a kvartolách

7. Minimálne 20 etúd primeraných individuálnym schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
8. 2 inštruktívne prednesy podľa odporúčanej literatúry
9. Poznanie základov pedagogiky vyučovania hry na saxofóne

2. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Zdokonaľovanie dychovej techniky a kvality tónu
2. Vydržiavané tóny kombinovaním dynamiky crescendo a decrescendo
3. Zvládnutie celého základného rozsahu nástroja
4. Všetky durové a molové stupnice, po najvyšší a najnižší akordický tón a späť na základný tón, rozklady a obraty kvintakordov a septakordov; všetko hrať v detaché, staccato, legato a v artikuláciách v rýchlejších tempách
5. Rozvíjanie motoriky prstov
6. Stupnicové cvičenia v kvintolách a sextolách
7. Zvládnutie základov swingového frázovania
8. Minimálne 20 etúd primeraných schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
9. Minimálne 2 prednesy podľa odporúčanej literatúry
10. Poznanie základov pedagogiky vyučovania hry na saxofóne

3. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Zdokonalenie dychovej techniky a vylepšovanie kvality tónu, viesť k ušľachtilému a plnému tónu
2. Vydržiavané tóny kombinovaním dynamiky crescendo a decrescendo
3. Všetky durové a molové stupnice v terciách a v kvartách po najvyšší a najnižší akordický tón a späť na základný tón, rozklady a obraty kvintakordov a septakordov; všetko hrať v detaché, staccato, legato a v artikuláciách v rýchlejších tempách
4. Zvládnutie náročnejších swingových fráz
5. Minimálne 20 etúd primeraných schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
6. 2 prednesy klasického charakteru, 1 prednes swingového charakteru
7. Poznanie základov pedagogiky vyučovania hry na saxofóne

4. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Zdokonalenie dychovej techniky a vylepšovanie kvality tónu
2. Vydržiavané tóny kombinovaním dynamiky crescendo a decrescendo
3. Všetky durové a molové stupnice v kvintách a v sextách rozklady a obraty kvintakordov a septakordov; všetko hrať v detaché, staccato, legato a v artikuláciách v rýchlych tempách; celotónové a chromatické stupnice v rôznych dynamikách
4. Osvojenie si niektorých moderných techník (frullato, glissando, vibráto)
5. Dôraz kladieme na rozvoj hudobného cítenia, prehĺbenie výrazu interpretovaných skladieb
6. Pokračovanie v zvládnutí swingového frázovania
7. Minimálne 20 etúd primeraných schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
8. 2 prednesy klasického charakteru, 1 prednes swingového charakteru, 1 sólo skladba
9. Poznanie základov pedagogiky vyučovania hry na saxofóne

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Stupnice chromatické, celotónové, zmenšené, be - bopové
2. Osvojovanie si moderných interpretačných techník (štvrt'ónové intonovanie, hra v nadrozsahu)
3. Minimálne 20 etúd primeraných schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
4. 3 – 4 prednesy rôznych štýlov
5. Aplikovanie pedagogiky vyučovania hry na saxofóne

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

- Pedagogika hry na klavíri pri naštudovaní koncertného programu
- Didaktika pri výbere koncertného programu
- Metodického postupy naštudovania jednotlivých skladieb

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
METODIKA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na saxofóne
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Metodika vyučovania hlavného odboru štúdia hra na saxofóne je predmet odbornej pedagogicko - umeleckej prípravy, v ktorom sa žiak naučí odborovú metodiku ako súčasť komplexu pedagogicko-umeleckých predmetov.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je naučiť žiaka špecifické metodické postupy hry na saxofóne. Podľa individuality žiaka vybrať a použiť efektívne metodické postupy vo vyučovacom procese.

3. Obsah vzdelávania

Vyučovanie špecifických metodických postupov :

- Špecifiká práce so začiatčikom p
- Špecifiká práce so žiakom základnej umeleckej školy podľa jednotlivých ročníkov a nižších ročníkov konzervatória
- Optimálne riešenia na a prekonanie prípadných nedostatkov

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hod.)

1. Metodika hry na saxofóne
  - 1.1. Špecifické vlastnosti saxofónu
  - 1.2. Tónové, technické a výrazové možnosti nástroja
  - 1.3. Charakteristika hry na saxofón a ideál saxofónovej hry z hľadiska vývoja do budúcnosti
  - 1.4. Výber a skúšanie nástroja
  - 1.5. Tónova a zvuková skúška
  - 1.6. Zahrávanie nového nástroja
  - 1.7. Elementárna údržba
  - 1.8. Zorad'ovanie mechanizmu, zdvihu klapiek a sily pierok
2. Základné funkcie hry
  - 2.1. Nátisk, Druhy nátisku
  - 2.2. Chyby nátisku a ich odstraňovanie
  - 2.3. Postup pri výuke

- 2.4. Rôzne fyziologické predpoklady nátlaku
- 2.5. Hlavné problémy nátlaku u začiatočníka
- 2.6. Funkcia a práca nátlaku u vyspelého hráča
3. Dýchanie
  - 3.1. Špecifiká dychu pri hre na saxofón
  - 3.2. Druhy dychu
  - 3.4. Chyby a zlozvyky v dychovej technike a ich odstraňovanie
4. Postup pri výuke
  - 4.1. Hlavné problémy začiatočníka
5. Jazyk
  - 5.1. Druhy nasadenia jazyka
  - 5.2. Druhy staccata
  - 5.3. Dvojité staccato
  - 5.4. Postup pri výuke
  - 5.5. Chyby vo funkcii jazyka a ich odstraňovanie
6. Ruky a prsty
  - 6.1. Poloha a postavenie rúk, zápästia, prstov a ich pohyby
  - 6.2. Ovládanie oktavovej klapky
  - 6.3. Kritéria pre voľbu hmatov
  - 6.4. Klzanie z klapky na klapku
  - 6.5. Trilkové hmaty
  - 6.6. Pomocné hmaty v kantiléne
  - 6.7. Hmaty vo vysokom registri
  - 6.8. Najťažšie hmatové spojenia a ich nácvik
7. Výuka začiatočníka
  - 7.1. Zdravotné, fyziologické a mentálne predpoklady pre hru na klarinet, ich zisťovanie
  - 7.2. Vek začiatočníka, problémy u žiakov mladších ako 12 rokov
  - 7.3. Plátky pre začiatočníka
  - 7.4. Mentálne a somatické typy žiakov, voľba adekvátneho vyučovacieho postupu s ohľadom na individualitu žiaka
  - 7.5. Rôzne postupy nácviku základov hry, ich prednosti a nedostatky
  - 7.6. Prvá vyučovacia hodina
  - 7.7. Zoznámenie sa s nástrojom
  - 7.8. Základy tvorenia tónu /nátlak, dych/ - rôzne postupy
  - 7.9. Priebeh ďalších vyučovacích hodín v rozmedzí celého prvého roku štúdia, rozloženie učebnej látky
  - 7.10. Metódy samostatnej práce začiatočníka
8. Cesta k umeleckej interpretácii
  - 8.1. Spolupráca dychu, nátlaku a jazyka
  - 8.2. Prechodné javy medzi dvoma susednými tónmi a na predeli dvoch oblúčkov
  - 8.3. Intonácia v závislosti na dychu a nátlaku, vplyv na usporiadanie alikvótnych tónov
  - 8.4. Dynamika v súvislosti s intonáciou
  - 8.5. Vedenie a stavba melodického linky
  - 8.6. Nuansy v nasadzovaní tónu
  - 8.7. Architektonická výstavba skladby
  - 8.8. Rozlíšenie interpretácie podľa hudobných slohov
  - 8.9. Základné interpretačné typy z hľadiska prístupu k výrazu
  - 8.10. Rozdielne požiadavky a odlišné kritéria hodnotenia sólovej, komornej a orchestrálnej hry
  - 8.11. Prispôbenie hry s artikuláciou v rôznych akustických podmienkach

- 8.12. Druhy ladenia, ladenie s klavírom, ladenie v orchestri
- 8.13. Voľba plátok v praxi
- 8.14. Základný psychologický postoj hráča k nástroju, ku hre, ku hranej skladbe
- 8.15. Psychológia spolupráce s dirigentom, s orchestrálnymi spoluhráčmi, s klaviristom v priebehu umeleckého výkonu
- 8.16. Životospráva a denný režim umelca
- 8.17. Metódy k posilňujúce a ukludňujúce psychosomatiku výkonného umelca
- 8.18. Kritéria profesionálneho hodnotenia hry
- 8.19. Rozvrh denného cvičenia
- 9. Literatúra nástroja
  - 9.1. Elementárne školy a skladby vhodné pre najnižší stupeň, ich stručná charakteristika
  - 9.2. Etudy, podľa stupňa náročnosti
  - 9.3. Koncerty
  - 9.4. Sonáty
  - 9.5. Ďalšie prednesové skladby
  - 9.6. Komorná hudba

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
DIDAKTIKA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na saxofóne
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Didaktika hry na saxofóne je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy, ktorý naučí žiaka stanoviť ciele, obsah, prostriedky a proces vyučovania hry na saxofóne, pripravuje budúceho učiteľa na modernizáciu vyučovacieho procesu po stránke obsahovej ako i technického vybavenia, učí ho špeciálne odborové didaktické zásady a s ďalšími pedagogicko-umeleckými disciplínami zabezpečuje pedagogické vzdelanie žiakov konzervatória v oblasti riešenia vyučovacích problémov nástrojovej hry.

2. Ciele predmetu

- poznanie historického vývoja didaktiky
- poznanie didaktických zásad
- poznanie inštruktívnej literatúry hlavného odboru štúdia
- poznanie škôl hry na saxofóne
- pripraviť sa na ďalšie vzdelávanie

3. Obsah vzdelávania

- História odborovej didaktiky
- Špecifiká odborovej didaktiky
- Didaktické zásady a ich uplatnenie vo vyučovaní žiakov ZUŠ
- Etapy vyučovania žiakov.
- Práca s pedagogickými dokumentmi

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(2 hodina týždenne, spolu 66 hod.)

1. Didaktika hry na saxofóne
  - 1.1. Cieľ predmetu. Vysvetlenie pojmov
  - 1.2. História vzniku predmetu
  - 1.3. Didaktické zásady a ich uplatnenie pri vyučovaní žiakov ZUŠ
2. Etapy vyučovania začiatočníkov
  - 2.1. Psychofyzologické danosti začiatočníkov. Výber metodických postupov.
  - 2.2. Vyučovanie žiakov prípravného štúdia – prvá etapa. Zoznámenie žiaka s pedagógom a nástrojom – zobcová flauta. Motivácia žiaka.

- 2.3. Vyučovanie žiakov prípravného štúdia – druhá etapa. Uplatniť školu na zobcovú flautu. Hra jednoduchých ľudových piesní. Vyjadrenie charakteru hudby.
- 2.4. Vyučovanie žiakov prípravného štúdia – tretia etapa.
Rozvíjanie zmyslu pre rytmus, tempo, metrum. Ujasnenie sluchovej predstavy pomocou notového zápisu.
- 2.5. Výber nástroja, s ktorým bude pokračovať v ďalšom štúdiu na ZUŠ
- 2.6. Tvorenie správnych nátlkových návykov a prstovej techniky
- 2.7. Systematické zdokonaľovanie nátlkových návykov pomocou jednotlivých škôl podľa zásady primeranosti schopnosti každého žiaka.
- 2.8. Výber etúd a ľahkých prednesových skladieb, rozvíjať predstavu o charaktere a štýle daných skladieb.
- 2.9. Zvládnutie náročnejších prednesov, príprava na verejné vystúpenie.
3. Saxofónové školy a inštruktívna a prednesová literatúra
  - 3.1. Saxofónové školy pre začiatočníkov.
  - 3.2. Inštruktívna a prednesová literatúra.
4. Ďalšie formy práce na vyučovaní, didaktické materiály
  - 4.1. Hra z listu, komorná hra. Pestovanie pohotovosti - prostriedok k dosiahnutiu viacerých cieľov.
  - 4.2. Práca na výstavbe skladby. Pochopenie obsahu hudobného diela. Analýza a osvojenie notového zápisu. Práca na detailoch.
  - 4.3. Základné pedagogické materiály a literatúra k ďalšiemu vzdelávaniu pedagógov.

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
PEDAGOGICKÝ SEMINÁR HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na saxofóne
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Pedagogický seminár vyučovania hry na saxofóne je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy. Poskytuje priestor žiakovi vystúpiť v kolektívnej diskusii a vykonať rozbor pedagogických situácií, ktoré riešil vo svojom vyučovaní. Je syntézou teórie a praxe. Umožňuje samostatné vyjadrenie žiaka konzervatória, uvedenie a obhájenie argumentov pred kolektívom. Vyžaduje aktivitu žiakov konzervatória, ich celkovú zainteresovanosť na riešení problémov vyučovania hry na saxofóne a záujem o problematiku.

2.Ciele predmetu

Cieľom predmetu je integrovať poznatky zo všetkých predmetov odborovej pedagogiky a vedieť ich efektívne použiť v pedagogickej praxi.

3. Obsah vzdelávania

Obsahom tohto predmetu je riadená diskusia o špecifikách odborovej pedagogiky, didaktiky a metodiky hry na saxofóne.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Pedagogický seminár vyučovania hry na saxofóne
2. Diskusie o teoretických vedomostiach
  - 2.1. Postrehy z náčuvov nástrojovej hry.
  - 2.2. Skúsenosti z vyučovacej praxe. Analýza vyučovacích hodín pedagóga a vlastných vyučovacích hodín.
3. Inštruktívna literatúra a diskusie o metodických postupoch
  - 3.1. Zoznamovanie sa s inštruktívnou literatúrou.
  - 3.2. Praktické prehrávanie literatúry s nástrojom.
  - 3.3. Diskusie o metodických postupoch významných pedagógov.
4. Možnosti ďalšieho vzdelávania pedagóga
  - 4.1. Oboznámenie sa so zásadnými pedagogickými materiálmi (učebné plány, osnovy, metodické príručky).

Vzdelávacia oblasť:
Matematika a práca s informáciami
HRA NOTOVÉHO ZÁPISU BEZ PRÍPRAVY
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na saxofóne
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hra notového zápisu bez prípravy je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy s mnohostranným zameraním a pôsobením.

V priebehu štúdia sa žiak naučí hrať technicky náročnejšie diela. Učiteľ vedie žiaka neustále k tomu, aby miesto mechanického prehrávania zabezpečil pri hre z listu na základe zvukovej predstavy nerušený rytmicky priebeh a melodickú líniu hranej skladby. Pre lepšie zvládnutie a poznanie študijného materiálu sa doporučuje odposluch nahrávok prípadne živej hudby.

Predmet hra notového zápisu bez prípravy učí žiaka:

- Pohotovému čítaniu notového záznamu pri hraní
- Poznávať bez hlbšieho dlhotrvajúceho nácviku množstvo orchestrálnych skladieb rozličných žánrov a období
- Ako sa pripraviť na konkurz do orchestra

Voľba repertoáru pre štúdium tohto predmetu sa musí zamerať i na štúdium orchestrálnych partov hraných v školskom orchestri, pričom je nevyhnutné domáce štúdium náročnejších partov. Doporučuje sa zostaviť pre jednotlivých žiakov individuálny študijný plán, ktorý prispôbujeme podľa schopností, vyspelosti a predpokladaného zamerania /pedagogického alebo ako výkonný hráč/ žiaka. Pre hru jednotlivých skladieb je treba objasniť:

Zaradenie autora skladby do slohového obdobia.

Interpretačnú prípravu: Tóninovú príslušnosť, rytmické členenie, metrum, tempo, frázovanie, dynamiku, agogiku, celkový výraz a charakter skladby.

Na konci každého ročníka absolvuje žiak skúšku pred skúšobnou komisiou, zloženou z pedagógov dychového oddelenia. Skúšobná komisia rozhoduje o prospechovej známke s prihliadnutím k návrhu vyučujúceho pedagóga. Obsah a rozsah skúšobnej látky určujú učebné osnovy. Učivo môže zahrňovať i skladby, ktoré učebné osnovy neuvádzajú, keď zodpovedajú svojou náročnosťou určitému ročníku.

Nevyhnutným predpokladom naštudovania repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava – praktické cvičenie na nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri tomto nácviku ide o systematické rozvíjanie schopností prstov, zautomatizovanie a zosynchronizovanie ich pohybu. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný „tréning“ hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete hra z listu musí klást veľký dôraz.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je vypestovať u žiaka rýchlu orientáciu v notovom zázname a jeho pohotovú reprodukciu na nástroji bez predchádzajúceho podrobného štúdia. Žiak získava túto schopnosť predovšetkým tým, že okrem štúdia hlavného odboru, v ktorom pracuje detailne, poznáva bez dôkladného štúdia a vypracovania ďalšie skladby klarinetovej orchestrálnej literatúry.

3. Obsah vzdelávania

Hrať z notového zápisu bez prípravy hudobné diela, orchestrálne party a konkurzné čísla literatúry hlavného odboru štúdia

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

4. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Pestovanie rýchlej orientácie v nepoznanom notovom zázname a jeho rýchla pohotová reprodukcia na nástroji bez predchádzajúceho podrobného štúdia
2. Orchestrálne sóla z klasickej literatúry
3. Transpozície jednoduchých etúd

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Hra notového zápisu bez prípravy na vyššej odbornej úrovni
2. Transpozície podľa vybraných notových orchestrálnych materiálov in Es, in B
3. Saxofónové sóla s transpozíciami

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Štúdium orchestrálnych partov
2. Ťažisko predmetu sa presunie z hry z listu na naštudovanie látky
3. Štúdium kmeňového repertoáru big bandového orchestra

Vzdelávacia oblasť:

Matematika a práca s informáciami

ROZBOR UMELECKÝCH DIEL HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA

ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na saxofóne

Celkový počet hodín: 149

1.Charakteristika predmetu

Predmet analýza skladieb hlavného predmetu štúdia je predmet odbornej teoretickej prípravy, v ktorom sa žiak naučí na vyššej odbornej úrovni urobiť komplexnú analýzu umeleckého diela z aspektu hudobno-teoretického, hudobno-historického, hudobno-estetického a hudobno-interpretáčného..

2. Ciele predmetu

Žiak získava vedomosti, schopnosti a zručnosti potrebné pre profesionálnu tvorivú umeleckú interpretáciu a umeleckú pedagogiku.

3. Obsah vzdelávania

Obsahom predmetu je analýza umeleckých diel zo štýlového hľadiska, metodologického aj interpretačného.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Princípy komplexnej analýzy umeleckého diela
2. Metodika komplexnej analýzy umeleckého diela
3. Špecifiká komplexnej analýzy diela hlavného predmetu
4. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel barokového štýlu
5. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel klasicistického štýlu

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel romantického štýlu
2. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel hudby 20. a 21. storočia
3. Vypracovanie komplexných analýz interpretovaných umeleckých diel
4. Vypracovanie komplexných analýz umeleckých diel absolventského umeleckého výkonu

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
HRA V SÚBORE
ISCED 3B

Konzervatórium Hudba - Hra na saxofóne
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hra v súbore je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy pre žiakov druhého a tretieho ročníka. Tento predmet tvorí predstupeň ku komornej i orchestrálnej hre vo vyšších ročníkoch.

Nakoľko hra v súbore je prípravou ku komornej i orchestrálnej hre, je účelné striedať pri práci hru bez dirigenta, ako aj hru s dirigentom a nacvičovať sprevádzanie sólistov.

Nevyhnutným predpokladom pri študovaní repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava pri nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri „cvičení“ ide o systematické rozvíjanie schopností prstov a rúk, „zautomatizovanie“ pohybov. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný „tréning“ hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete hra v súbore kladie veľký dôraz.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje (spôsobilosti)

Nakoľko hra v súbore je prípravou ku komornej i orchestrálnej hre, je účelné v rámci celého štúdia striedať pri práci hru bez dirigenta, ako aj hru s dirigentom a nacvičovať sprevádzanie sólistov.

2. Ciele predmetu

- dokonalé individuálne zvládnutie partu;
- vytvorenie jednoliatych hrajúcich skupín – tu je potrebné, aby sa žiaci naučili prispôbiť svoj osobný prejav vo všetkých smeroch ku kolektívu;
- poznávanie študovanej skladby ako celku;
- schopnosť intonácie počas hry v súbore flaut.

3. Obsah vzdelávania

Hra skladieb na základe plánu individuálneho rozvoja žiaka, ktoré zabezpečia interpretačnú úroveň žiaka i súboru.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

2. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

Počas školského roka by mala byť naštudovaná baroková, klasická a súčasná skladba. Za výber repertoáru zodpovedá vyučujúci pedagóg.

Výsledky ročníkovej práce je potrebné prezentovať na internom alebo verejnom vystúpení súboru, v nutnom prípade pred skúšobnou komisiou, zloženou z pedagógov vyučujúcich komornú hru.

3. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hod.)

Repertoárové možnosti sú nesmierne rozsiahle, samozrejme je potrebné prihliadať k hráčskym schopnostiam študentov. V každom prípade by počas školského roka mala byť študovaná baroková, klasická a súčasná skladba. Za výber repertoáru zodpovedá vyučujúci pedagóg.

Výsledky ročníkovej práce je potrebné prezentovať na internom alebo verejnom vystúpení súboru, v nutnom prípade pred skúšobnou komisiou, zloženou z pedagógov vyučujúcich komornú hru.

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
KOMORNÁ HRA
ISCED 3B, 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na saxofóne
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Komorná hra je predmet odbornej umeleckej a umelecko - pedagogickej prípravy pre žiakov 4., 5. a 6. ročníka. Žiaci týchto ročníkov už majú dostatočné inštrumentálne a hudobné skúsenosti k dosiahnutiu predpokladaných výsledkov.

Je to predmet, kde sa prenáša ťažisko aktivít a zainteresovanosti na žiakov a vylúči sa akákoľvek pasivita. Dominuje vedomie, že ich taká práca hráčsky i ľudsky zbližuje. Výsledok spočíva v spolupôsobení, vzájomnom poznaní a maximálnom prispôbovaní. V komornej hre sa významne prejavuje úzka spojitosť medzi skúsenosťami získanými štúdiom hlavného odboru a vedomosťami získanými teoretickým štúdiom.

V začiatkoch vyučovania komornej hry je potrebné naštudovať technicky menej náročné skladby predovšetkým z obdobia klasicizmu a romantizmu. Pri naštudovaní diela je dôležité, aby žiaci boli zoznámení s osobnosťou skladateľa a doby v ktorej tvoril a taktiež s bližšími údajmi vzťahujúcich sa k dielu vrátane formového a harmonického rozboru.

Komorná hra predpokladá domácu prípravu, to znamená individuálne zvládnutie partu. Pri náročnosti štúdia tohto odboru nie je možné riešiť technické problémy len na vyučovacej hodine. Komorná hra je nutnou prípravou na budúcu profesionálnu prax, ktorá pôsobí ako na duševné, tak aj na charakterové vlastnosti žiakov a ich ďalší vývoj.

Nevyhnutným predpokladom naštudovania repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava – praktické cvičenie na nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri tomto nácviku ide o systematické rozvíjanie schopností prstov, zautomatizovanie a zosynchronizovanie ich pohybu. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný „tréning“ hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete komorná hra musí klást veľký dôraz.

2. Ciele predmetu

Cieľom štúdia komornej hry je zjednotiť hlasy vybranej skladby do ideálnej proporcie zodpovedajúcemu slohovému obdobiu. Komorná hra rozvíja u žiakov cit pre komorný sloh starostlivým vypracovaním skladby až do najmenších detailov, pričom je dôležité správne vedenie samotným pedagógom. Je to predmet, kde sa prenáša ťažisko aktivít a zainteresovanosti

3. Obsah vzdelávania

Hra skladieb na základe plánu individuálneho rozvoja žiaka, ktoré zabezpečia interpretačnú úroveň žiaka i súboru.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

4. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Úvod do komornej hry
2. Praktické zvládnutie kompozícií určených pre komorné zoskupenia – saxofónové trio, kvarteto, kvinteto
3. Poznanie základov didaktiky vyučovania komornej hry
4. Používanie základných metodických postupov vyučovania komornej hry

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Hra komornej hudby na vyššej odbornej úrovni
2. Praktické zvládnutie kompozícií určených pre komorné zoskupenia - saxofónové trio, kvarteto, kvinteto
3. Poznanie princípov didaktiky vyučovania komornej hry
4. Používanie overených metodických postupov vyučovania komornej hry

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Praktické zvládnutie kompozícií určených pre komorné zoskupenia – saxofónové trio, kvarteto, kvinteto,
2. Poznanie didaktiky vyučovania komornej hry
3. Používanie overených metodických postupov vyučovania komornej hry

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
PEDAGOGICKO – UMELECKÁ PRAX
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na saxofóne
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Pedagogicko-umelecká prax hry na saxofóne je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy. Žiak konzervatória v 5. ročníku pozoruje a analyzuje prácu učiteľov základného umeleckého vzdelávania, a v 6. ročníku vyučuje pod kontrolou pedagóga konkrétneho žiaka - model počas celého školského roka so stanovením si pedagogického plánu individuálneho rozvoja žiaka a vyhodnotením jeho úspešnosti.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je naučiť žiaka vyučovať hru na saxofóne na základnej umeleckej škole podľa špecifických princípov odborovej pedagogiky, didaktiky a metodiky.

3. Obsah vzdelávania

- Pozorovať a analyzovať prácu učiteľa hry na saxofóne
- Vypracovať pedagogický plán individuálneho rozvoja prideleného žiaka – modelu, ktorý vychádza z jeho typológie.
- Pod vedením pedagóga riešiť pedagogické problémy
- Využiť poznatky psycho-sociálneho tréningu na prípravu interných a verejných umeleckých produkcií

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

Žiaci konzervatória systematicky navštevujú vyučovacie hodiny skúsených pedagógov. Ich následná reflexia a analýza vyučovacieho procesu hry na nástroji (využitých metodických postupov, obsahu vyučovania) je prekonzultovaná na predmete metodika vyučovania hry na hoboji.

6. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 60 hodín)

1. Vyučovacia prax hry na saxofóne

2. Pedagóg poverí žiaka konzervatória vyučovať predmet hra na klarinete v určitom ročníku a určitú skupinu
3. Žiak konzervatória vyučuje v prítomnosti pedagóga, ktorý vedie, kontroluje a priebežne hodnotí vyučovaciu prax žiaka ZUŠ
4. Podrobná pedagogická analýza vyučovacej praxe, ktorá sa uskutočňuje na hodinách pedagogického seminára
5. Žiak konzervatória odučí celoročnú látku a pripraví sa na pedagogický výstup na súbornej skúške z pedagogickej prípravy

Vzdelávacia oblasť:

Umenie a kultúra

HLAVNÝ ODBOR ŠTÚDIA HRA NA LESNOM ROHU

ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na lesnom rohu

Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hra na lesnom rohu je hlavný odbor štúdia v odbornom zameraní 8229 6,7 05 - hra na zobcovej flaute, flaute, hoboji, klarinete, saxofóne, fagote, trúbke, lesnom rohu, pozaune, tube a bicích nástrojoch, v študijnom odbore 8229 6,7 hudba.

Učivo sa vyberá so zreteľom na individualitu žiaka, jeho talentové predpoklady, schopnosti a technickú vyspelosť. Uvedené študijné požiadavky v jednotlivých ročníkoch, ako aj požiadavky stanovené pre vykonanie všetkých skúšok, vrátane absolventského koncertu, sú považované za povinné minimum pre klasifikáciu žiaka. U mimoriadne nadaných a technicky vyspelých žiakov, sa môžu na štúdium použiť aj skladby určené pre vyšší ročník. Učivo môže zahŕňať aj skladby, ktoré sa v osnovách nenachádzajú, ale sú umelecky hodnotné a svojou technickou náročnosťou zodpovedajú príslušnému ročníku.

Na konci prvého a druhého polroku každého ročníka vykonajú žiaci praktickú skúšku z hry na lesnom rohu pred komisiou, zloženou z pedagógov vyučujúcich hlavné odborné predmety v rámci odborného zamerania 8229 6,7 05. O známke komisia rozhoduje s prihliadnutím na návrh vyučujúceho pedagóga, pričom berie do úvahy aj výsledky hodnotenia praktických výkonov žiaka na interných a verejných koncertoch školy v priebehu daného klasifikačného obdobia. Obsah a rozsah skúšobnej látky určujú učebné osnovy. Výnimka je povolená jedine žiakom pripravujúcim sa na súťaž. Vo štvrtom ročníku žiaci vykonávajú maturitnú skúšku. V šiestom ročníku si mimoriadnu starostlivosť vyžaduje príprava a realizácia komplexnej absolventskej skúšky.

Nevyhnutným predpokladom naštudovania repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava – praktické cvičenie na nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri tomto nácviku ide o systematické rozvíjanie schopností nátlakových a dýchacích svalov (bránica, brušné a medzireberné svalstvo), zautomatizovanie a zosynchronizovanie ich pohybu. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný tréning hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v hlavnom odbore štúdia hra na lesný roh musí klásť veľký dôraz.

2. Ciele predmetu

Cieľom odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy v rámci súvislého šesťročného štúdia je pripraviť žiakov tak, aby po jeho absolvovaní vedeli kvalitatne plniť úlohy, ktoré bude od nich vyžadovať umelecká alebo pedagogická prax, prípadne ďalšie štúdium na vysokej škole. V oblasti technickej žiaci musia zvládnuť všetky základné formy techniky – získať správne interpretačné návyky, ako aj rozvíjať hudobno-výrazové schopnosti tak, aby sa vedeli správne orientovať vo všetkých štýlových oblastiach. Súčasne si osvojujú

vedomosti, schopnosti a zručnosti v umeleckej pedagogike a to najmä v oblasti metodiky a didaktiky vyučovania odboru hra na lesnom rohu.

3. Obsah vzdelávania

Učebné osnovy pre hlavný odbor štúdia hra na lesnom rohu sú koncipované tak, aby žiaci konzervatória dosiahli takú technickú vyspelosť a umeleckú interpretačnú úroveň, aby boli po absolvovaní štúdia schopní pôsobiť ako sóloví interpreti, plniť požadované úlohy v profesionálnych orchestroch a komorných súboroch, alebo aby mohli ďalej študovať hru na lesnom rohu na vysokej škole, prípadne pedagogicky pôsobiť na základnom stupni umeleckých škôl.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

1. ročník

/ 2 hodiny týždenne, spolu 66 hod. /

1. Revízia fyziologických daností žiaka, správneho dýchania, nasadenia, tvorby tónu
2. Všetky durové a molové stupnice, kvintakordy a ich obraty v tenute, legáte a staccate v rozsahu jednej oktávy
3. E. Wipperich II. a III. diel – základná škola tvorenia tónu, nasadenia a artikulácie
4. Denné nátliskové cvičenia (Z. Divoký – I. diel)
5. Rozvoj motoriky prstov (F. Gallay – I.,II. diel)
6. Dva prednesy podľa odporúčanej študijnej literatúry

Komisionálna skúška:

1. polrok: Stupnice durové a molové, T5 a jeho obraty v tenute a legáte v miernych tempách. (žiak si pripraví jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník
2. polrok: Stupnice durové a molové, T5 a jeho obraty v tenute a legáte v miernych tempách (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je raz v šk. roku účinkovať na internom koncerte.

2. ročník

/ 2 hodiny týždenne, spolu 66 hod. /

1. Zdokonaľovanie dychovej techniky, artikulácie a tvorby tónu
2. Všetky durové a molové stupnice, kvintakordy, septakordy a ich obraty v tenute, legáte a staccate v rozsahu dvoch oktáv
3. E. Wipperich IV. a V. diel – rozvoj legáta, staccata vo väčších intervaloch v rýchlejšom tempe
4. Denné nátliskové cvičenia (Z. Divoký – II. diel)

5. Rozvoj motoriky prstov (F. Gallay – III. diel)
6. Dva prednesy podľa odporúčanej študijnej literatúry

Komisionálna skúška:

1. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 ,zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník
2. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 ,zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte, z toho raz naspamäť.

3. ročník

/ 2 hodiny týždenne, spolu 66 hod. /

1. Rozširovanie tónového rozsahu, pestovanie plného a ušľachtitého tónu, dynamiky
2. Všetky durové a molové stupnice, kvintakordy, septakordy a ich obraty v tenute, legáte a staccate v rozsahu dvoch oktáv v rýchlejšom tempe
3. E. Wipperich VI. a VII. diel – technicky náročnejšie etudy, C. Kopprasch I. diel – etudy pre lesný roh
4. Rozvoj motoriky prstov (F. Gallay – IV. diel)
5. Dva koncertné skladby podľa odporúčanej študijnej literatúry

Komisionálna skúška:

1. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 ,zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu).
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník
2. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 ,zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte, z toho raz naspamäť.

4. ročník

/ 2 hodiny týždenne, spolu 60 hod. /

1. Zvyšovanie technickej dokonalosti hry, intonačnej presnosti, docieľiť ekonomické dýchanie
2. Všetky durové a molové stupnice, kvintakordy, septakordy a ich obraty v tenute, legáte a staccate v čím väčšom rozsahu v rýchлом tempe
3. Cvičenie trilkov prstových a retných

4. C. Kopprasch I., II. diel
5. Rozvoj motoriky prstov (F. Gallay – V. diel)
6. Dva koncerty závažnejšieho charakteru podľa odporúčanej študijnej literatúry

Komisionálna skúška:

1. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 ,zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník
2. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 ,zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte, z toho raz naspamäť.

Maturitná skúška:

Žiak zahrá na primeranej úrovni koncert, koncertnú skladbu alebo sonátu v celkovom trvaní minimálne 15 minút

5. ročník

/ 2 hodiny týždenne, spolu 66 hod. /

1. Zdokonaľovanie ľahkosti prstovej a artikulačnej techniky, ovládanie všetkých melodických ozdôb, nácvik dvojitého a trojitého staccata
2. Všetky durové a molové stupnice, kvintakordy, septakordy a ich obraty v tenute, legáte a staccate v čo najväčšom rozsahu v rýchlom tempe
3. Nácvik trilkov v rýchlej frekvencii – najmä retných
4. C. Kopprasch II. diel, H. Kling – 40 charakteristických etúd
5. Dva koncerty závažnejšieho charakteru a jedna sonáta podľa odporúčanej študijnej literatúry

Komisionálna skúška:

1. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 ,zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník
2. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 ,zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte, z toho raz naspamäť.

6. ročník

/ 2 hodiny týždenne, spolu 60 hod. /

Štúdium v 6. ročníku je zamerané na prípravu absolventského výkonu. Vedíme žiaka k čo najväčšej samostatnosti. Žiak naštuduje koncertantné skladby v celkovom rozsahu najmenej 30 minút a prednesie ich na absolventskom koncerte. Nemôžu to byť skladby z maturitného programu.

Komisionálna skúška:

1. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 ,zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník
2. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 ,zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte, z toho raz naspamäť.

Absolventská skúška:

Žiak zahrá na primeranej úrovni koncertantné skladby alebo sonáty v celkovom rozsahu 30 minút

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra
HRA NA PRÍBUZNOM NÁSTROJI
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na lesnom rohu
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hra na príbuzné nástroje- wagnerovu tubu a diskantný lesný roh - je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy pre žiakov študijného zamerania hra na lesnom rohu. Nevyhnutným predpokladom naštudovania repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava – praktické cvičenie na nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri tomto nácviku ide o systematické rozvíjanie schopností nátlakových a dýchacích svalov, zautomatizovanie a zosynchronizovanie ich pohybu. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný tréning hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete hra na príbuznom nástroji musí klásť veľký dôraz.

V súvislosti s šesťročným štúdiom získavajú žiaci na hodinách vyučovania hry na príbuznom nástroji aj rozsiahle vedomosti, schopnosti a zručnosti v umeleckej pedagogike, a to najmä metodiky a didaktiky vyučovania hry na príbuznom nástroji. Preto sú po absolvovaní šesťročného štúdia schopní samostatne vytvárať umelecko – interpretačné výkony a vytvárať individuálne pedagogické koncepcie pre vyučovanie žiakov na základnom stupni umeleckého vzdelávania.

2. Ciele predmetu

Neustále stúpajúce nároky na hráča plechových nástrojov vyžadujú ovládanie hry na príbuzné nástroje. Je nutné, aby sa žiak s týmito nástrojmi zoznámil a vedel, ktorý nástroj je najvhodnejší pre danú skladbu. Ide hlavne o skladby baroka a klasicizmu, ale tiež aj o súčasnú hudbu.

3. Obsah vzdelávania

Žiak sa naučí hrať na príbuzných nástrojoch ako profesionálny umelec, aby dokázal hrať v dychovom alebo symfonickom orchestri.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

5. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 33 hod. /

1. Zoznámenie sa s nástrojom
2. Štúdium skladieb z obdobia baroka vyžadujúcich použitie diskantného lesného rohu (F, Es)
3. Štúdium orchestrálnych partov určených pre wagnerovu tubu.

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
DEJINY A LITERATÚRA HLAVNÉHO ODBORU
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na lesnom rohu
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Dejiny a literatúra hlavného odboru štúdia je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy na vyššej odbornej úrovni, ktorý zoznamuje žiaka s dejinami a literatúrou nástroja, s vývojom novovekých typov dychových nástrojov a ich využitím v hudbe.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je získanie znalostí na vyššej odbornej úrovni z dejín a literatúry hlavného odboru štúdia, hlavne od doby baroka po súčasnosť, orientáciu v sólovej koncertnej, komornej a orchestrálnej literatúre podľa jednotlivých slohových období a znalosť najdôležitejších skladieb z počúvania, notového zápisu a z vlastnej hry.

3. Obsah vzdelávania

Dejiny a vývoj nástrojov vzdelávajú na vyššej odbornej úrovni žiaka, ktorý absolvoval štúdium umeleckých, pedagogických, historických a hudobno-teoretických predmetov. Pedagóg nadväzuje na znalosti žiaka z umeleckej praxe, z koncertov a z CD nahrávok. Na hodinách využíva ukážky úryvkov skladieb so zameraním na nástrojovú problematiku. Pri analýze a hodnotení významných diel kombinuje ukážky hrané, reprodukované a štúdium notového zápisu. Taktiež sa vyžaduje samostatná práca s učebným textom. /Kratochvíl: Dejiny a literatúra dychových nástrojov /.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Praveké, staroveké a stredoveké nástroje európskej kultúrnej oblasti a ich literatúra.
2. Vývoj novovekých typov dychových nástrojov a ich literatúra.
3. Podrobnejšie o hlavnom nástroji. Vývojové súvislosti v rámci drevených dychových nástrojov /flauta, hobo, klarinet, fagot, saxofón/a v rámci plechových dychových nástrojov /lesný roh, trúbka, pozauna, tuba, nástroje dychovej hudby/
4. Vývoj spôsobu hry, významní sólisti, orchestrálni hráči a pedagógovia dychových nástrojov so zameraním na hlavný nástroj.
5. Vedľajšie nástroje. Ich ladenie, notácia, technické zvláštnosti a použitie v dielach významných skladateľov.
6. Teoretická a praktická znalosť transpozícií.

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Literatúra podľa historických období
2. Vývoj jednotlivých foriem od baroka po súčasnosť
3. Komorné dychové súbory – duá, triá, kvartetá, kvintetá a väčšie.
4. Komorné súbory zmiešané / nástroje dychové, sláčikové, prípadne klavír / – triá, kvartetá

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
PEDAGOGIKA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na lesnom rohu
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Pedagogika hlavného študijného odboru je neoddeliteľnou súčasťou hlavného študijného odboru. Vedie k osvojovaniu si správnych pedagogických a metodologických postupov, ktoré žiaci potom po absolvovaní školy aplikujú pri pedagogicko-umeleckých činnostiach. Nakoľko umelecká pedagogika pracuje v prevažnej miere na princípoch pedagogiky individuálneho spôsobu vzdelávania, pri jej tvorbe pedagóg musí rešpektovať individualitu každého žiaka, jeho talentové predpoklady, fyziologické dispozície a predpoklad ich rozvoja, vek, schopnosť chápania a reagovania na nové poznatky a im podriaďovať pri vyučovaní svoj metodický postup. Každý žiak sa vyvíja iným spôsobom, preto sa príprava učebného postupu nesmie robiť hromadne. Pre každého žiaka musí učiteľ pripraviť individuálny metodický postup, ale nikdy by sa nemal vytrátiť hlavný cieľ, vychovať umelecky citiaceho človeka a nielen mechanického remeselníka. Treba bojovať proti diletantskému chápaniu interpretovaného diela, ktoré sa prejavuje v nesprávnom pochopení po stránke obsahu a posolstva a výberom neprimeraných výrazových prostriedkov. Pritom však učiteľ musí byť dobrým psychológom a musí viesť žiaka svojím postupom upútať počas celej hodiny. Žiaci sa tu teda učia umenie citovo vnímať, rozumieť umeleckým dielam, a čo je v predmete pedagogika hlavného študijného odboru najdôležitejšie, naučia sa podľa vzoru svojho učiteľa hlavného odboru štúdia a v súčinnosti s ostatnými pedagogickými predmetmi komplexne pedagogicky pôsobiť na vyžadovanej úrovni. Preto sú po absolvovaní šesťročného štúdia schopní samostatne pripraviť umelecko - interpretačné výkony a vytvárať individuálne pedagogické koncepcie pre vyučovanie každého zvereného žiaka na základnom stupni umeleckého vzdelávania.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je osvojovanie si správnych pedagogických a metodicko-didaktických postupov, ktoré žiaci po absolvovaní školy budú aplikovať pri svojich pedagogických činnostiach. Pedagogika hlavného študijného odboru sa ako výnimočný predmet nachádza iba na umeleckých školách konzervatoriálneho druhu a tvorí jeden z pilierov umeleckej pedagogiky. Žiak konzervatória sa pri tvorbe umeleckej produkcie učí zaznamenávať a plniť komplexné požiadavky svojho učiteľa. Tie sú potom vzorom pri vlastnej pedagogicko - umeleckej činnosti.

3. Obsah vzdelávania

Pedagogicko - umelecké vzdelávanie pripravuje na komplexné pedagogické pôsobenie umeleckú osobnosť, s osobnostnými predpokladmi pre prácu v pedagogicko- umeleckých činnostiach. Ovláda pedagogiku, odborovú didaktiku a metodiku, aplikovanú fyziológiu, aplikovanú psychológiu a praktickú orientáciu v štýlových obdobiach vo svojom hlavnom odbore štúdia podľa požadovaných nárokov v jednotlivých ročníkoch.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

1. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 33 hod. /

1. Revízia fyziologických daností žiaka, správneho dýchania, nasadenia, tvorby tónu
2. Všetky durové a molové stupnice, kvintakordy, septakordy a ich obraty v tenute, legáte a staccate v rozsahu dvoch oktáv
3. E. Wipperich II. a III. diel – základná škola tvorenia tónu, nasadenia a artikulácie
4. Denné nátliskové cvičenia (Z. Divoký – I. diel)
5. Rozvoj motoriky prstov (F. Gallay – I.,II. diel)
6. Dva prednesy podľa odporúčanej študijnej literatúry
7. Poznanie základov pedagogiky vyučovania hry na lesnom rohu

2. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 33 hod. /

1. Zdokonaľovanie dychovej techniky, artikulácie a tvorby tónu
2. Všetky durové a molové stupnice, kvintakordy, septakordy a ich obraty v tenute, legáte a staccate v rozsahu dvoch oktáv
3. E. Wipperich IV. a V. diel – rozvoj legáta, staccata vo väčších intervaloch v rýchlejšom tempe
4. Denné nátliskové cvičenia (Z. Divoký – II. diel)
5. Rozvoj motoriky prstov (F. Gallay – III. diel)
6. Dva prednesy podľa odporúčanej študijnej literatúry
7. Poznanie základov pedagogiky vyučovania hry na lesnom rohu

3. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 33 hod. /

1. Rozširovanie tónového rozsahu, pestovanie plného a ušľachtilého tónu, dynamiky
2. Všetky durové a molové stupnice, kvintakordy, septakordy a ich obraty v tenute, legáte a staccate v rozsahu dvoch oktáv v rýchlejšom tempe
3. E. Wipperich VI. a VII. diel – technicky náročnejšie etudy, C. Kopprasch I. diel – etudy pre lesný roh
4. Rozvoj motoriky prstov (F. Gallay – IV. diel)
5. Dva koncertné skladby podľa odporúčanej študijnej literatúry
6. Poznanie základov pedagogiky vyučovania hry na lesnom rohu

4. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 30 hod. /

1. Zvyšovanie technickej dokonalosti hry, intonačnej presnosti, docieľiť ekonomické dýchanie
2. Všetky durové a molové stupnice, kvintakordy, septakordy a ich obraty v tenute, legáte a staccate v čím väčšom rozsahu v rýchлом tempe
3. Cvičenie trilkov prstových a perných
4. C. Kopprasch I., II. diel

5. Rozvoj motoriky prstov (F. Gallay – V. diel)
6. Dva koncerty závažnejšieho charakteru podľa odporúčanej študijnej literatúry
7. Poznanie základov pedagogiky vyučovania hry na lesnom rohu

5. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 33 hod. /

1. Zdokonaľovanie ľahkosti prstovej a artikulačnej techniky, ovládanie všetkých melodických ozdôb, nácvik dvojitého a trojitého staccata
2. Všetky durové a molové stupnice, kvintakordy, septakordy a ich obraty v tenute, legáte a staccate v čím väčšom rozsahu v rýchlom tempe
3. Nácvik trilkov v rýchlej frekvencii – najmä retných
4. C. Kopprasch II. diel, H. Kling – 40 charakteristických etúd
5. Dva koncerty závažnejšieho charakteru a jedna sonáta podľa odporúčanej študijnej literatúry
6. Aplikácia pedagogiky vyučovania hry na lesnom rohu

6. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 30 hod. /

- Didaktika pri výbere koncertného programu
- Pedagogika hry na lesnom rohu pri našťudovaní koncertného programu
- Pedagogické postupy našťudovania jednotlivých skladieb

1. Charakteristika predmetu

Metodika hry na lesnom rohu je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy, ktorý pripravuje žiakov teoreticky a prakticky k pedagogickému pôsobeniu predovšetkým na ZUŠ. Náčuvy na ZUŠ, alebo v nižších ročníkoch konzervatória a rozbor vyučovacej hodiny sú dôležitou súčasťou vyučovania.

Základným prostriedkom výučby je výklad učiva – prednáška, ktorú je nutné doplniť názornými ukážkami – predvádzanie jednotlivých problémov a ich riešenie. Dôležitým momentom vo výučbe je to, že žiaci už majú mnoho skúsenosti s preberanými otázkami. Preto je dôležité ich subjektívne poznatky priviesť k poznaniu objektívnych zákonitostí spoločnou diskusiou. Je potrebné si uvedomovať, že väčšina problémov nie je riešiteľná okamžite, ale trpezlivosťou, usilovnou a dlhotrvajúcou prácou.

2. Ciele predmetu

Žiak sa musí zoznámiť s najlepšimi metódami vyučovania hry na lesný roh. K tomu patrí rozbor predpokladov ku hre na tento nástroj, dôkladný rozbor nátlakových problémov, príprava vyučovacej hodiny.

3. Obsah vzdelávania

Metodika veľmi úzko súvisí s hlavným odborom. Vzájomne sa tieto predmety ovplyvňujú a doplňujú. Metodika nadväzuje aj na všeobecné poznatky z psychológie, pedagogiky, didaktiky a estetiky. Dopĺňa aj poznanie získané v dejinách a literatúre nástroja.

Zvláštnosťou predmetu metodika je, že žiak musí nielen dobre zvládnuť prebratú látku, ale musí byť schopný získané vedomosti prenášať na svojich budúcich žiakov.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

5. ročník

/ 2 hodiny týždenne, spolu 66 hod. /

1. Technická stránka hry na lesný roh – postoj a držanie nástroja
  - 1.1. Správna pozícia pri hre v sede a pri hre v stoji
  - 1.2. Držanie nástroja – funkcia ľavej a pravej ruky
2. Dýchanie – najdôležitejšia zložka hry na dychový nástroj
  - 2.1. Dýchanie ako nosný prvok tvorby tónu /spôsob nádychu a výdychu, kostálno-abdominálne dýchanie, význam opory brušných svalov, prekážky v prúde vzduchu/

- 2.2. Fyziologická a psychická funkcia dýchania /vplyv správneho dýchania na okysličovanie svalového a mozgového tkaniva/
3. Pery a ich význam pri hre
  - 3.1. Jazyk – jeho funkcia pri dýchaní, tvorení tónu, nasadzovanie tónu, pri legáte a staccate
4. Ľavá a pravá ruka
  - 4.1. Prstová technika, správna poloha prstov, správne stláčanie klapiek, význam prstových cvičení
  - 4.2. Význam pravej ruky pre držanie nástroja a odstránenie krčovitého držania nástroja, používanie pravej ruky pri dolad'ovaní a zmene farby tónu (dusené tóny)
5. Pedagogická a psychologická stránka hry na lesný roh
6. Príprava k pedagogickému povolaniu
  - 6.1. Pedagogické metódy /dôležitosť praktických ukážok/
  - 6.2. Hudobno - výrazové vedenie – vplyv na estetické cítenie žiaka
  - 6.3. Význam opakovania pre vytvorenie potrebných stereotypov
  - 6.4. Systém pri nacvičovaní etúd a prednesových skladieb
7. Špeciálne pedagogické problémy hry na lesnom rohu
  - 7.1. Význam hudobnej a intonačnej predstavivosti
  - 7.2. Správny pomer cvičenia a odpočinku podľa individuálnych schopností
  - 7.3. Význam upevňovania celkovej fyzickej kondície, otázka správnej životosprávy
8. Význam psychickej stránky pre hru na lesnom rohu
  - 8.1. Verejné vystúpenie
  - 8.2. Problém prípravy pred vystúpením /jeho dĺžka, otázka únavy/, otázka správneho rozohrania, nervozita a s ňou spojené problémy, schopnosť sústrediť sa, viera vo vlastné sily a schopnosti, vystupovanie na pódiu

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
DIDAKTIKA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba -Hra na lesnom rohu
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Didaktika hry na lesnom rohu je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy, ktorá dopĺňa a nadväzuje na vedomosti z metodiky a ako ďalšia z umelecko-pedagogických disciplín zabezpečuje pedagogické vzdelanie žiakov konzervatória v oblasti riešenia vyučovacích problémov nástrojovej hry v základnom umeleckom školstve.

2.Ciele predmetu

Zoznámenie sa s historickým vývojom didaktiky, s didaktickými zásadami, s inštruktívnou literatúrou a školami hry na lesnom rohu, s podrobným vyučovaním začiatočníkov a s literatúrou pre ďalšie vzdelávanie pedagógov.

3. Obsah vzdelávania

Didaktika vyučovania hry na lesnom rohu a jej praktická aplikácia na riešenie problémov vyučovania hry na lesnom rohu.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

5. ročník

/ 2 hodiny týždenne, spolu 66 hod./

1. Úvod do didaktiky hry na lesnom rohu
  - 1.1. Cieľ predmetu. Vysvetlenie pojmov
  - 1.2. História vzniku predmetu
  - 1.3. Didaktické zásady a ich uplatnenie pri vyučovaní žiakov ZUŠ
2. Etapy vyučovania začiatočníkov
  - 2.1. Psychofyzologické danosti začiatočníkov. Výber metodických postupov.
  - 2.2. Vyučovanie žiakov prípravného štúdia – prvá etapa. Zoznámenie žiaka s pedagógom a nástrojom – lesný roh. Motivácia žiaka.
  - 2.3. Vyučovanie žiakov prípravného štúdia – druhá etapa. Uplatniť školu na lesnom rohu .Hra jednoduchých ľudových piesní. Vyjadrenie charakteru hudby.
  - 2.4. Vyučovanie žiakov prípravného štúdia – tretia etapa. Rozvíjanie zmyslu pre rytmus, tempo, metrum. Ujasnenie sluchovej predstavy pomocou notového zápisu.
  - 2.5. Výber nástroja, s ktorým bude žiak pokračovať v ďalšom štúdiu na ZUŠ
  - 2.6. Tvorenie správnych nátlkových návykov a prstovej techniky
  - 2.7. Systematické zdokonaľovanie nátlkových návykov pomocou jednotlivých škôl podľa zásady primeranosti schopnosti každého žiaka.

- 2.8. Výber etúd a ľahkých prednesových skladieb, rozvíjať predstavu o charaktere a štýle daných skladieb.
- 2.9. Zvládnutie náročnejších prednesov, príprava na verejné vystúpenie.
- 3. Školy pre lesný roh, inštruktívna a prednesová literatúra
  - 3.1. Školy pre lesný roh pre začiatočníkov.
  - 3.2. Inštruktívna a prednesová literatúra.
- 4. Ďalšie formy práce na vyučovaní, didaktické materiály
  - 4.1. Hra z listu, komorná hra. Pestovanie pohotovosti - prostriedok k dosiahnutiu viacerých cieľov.
  - 4.2. Práca na výstavbe skladby. Pochopenie obsahu hudobného diela. Analýza a osvojenie notového zápisu. Práca na detailoch.
  - 4.3. Základné pedagogické materiály a literatúra k ďalšiemu vzdelávaniu pedagógov

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
PEDAGOGICKÝ SEMINÁR HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na lesnom rohu
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Pedagogický seminár vyučovania hry na lesnom rohu je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy. Poskytuje priestor kolektívnej diskusii a rozborom všetkých pedagogických situácií. Je syntézou teórie a praxe. Umožňuje samostatné vyjadrenie žiaka konzervatória, uvedenie a obhájenie argumentov pred kolektívom. Vyžaduje aktivitu žiakov konzervatória, ich celkovú zainteresovanosť na riešení problémov vyučovania hry na lesnom rohu a záujem o problematiku.

2.Ciele predmetu

Jeho obsahom je riešenie problémov vyučovania hry na lesnom rohu, s ktorými sa žiak stretol pri umelecko-pedagogickej praxi. Poskytuje priestor kolektívnej diskusii a rozborom všetkých pedagogických situácií. Je syntézou teórie a praxe.

Cieľom predmetu je integrovať poznatky zo všetkých predmetov špeciálnej pedagogickej prípravy 5. a 6. ročníka.

3. Obsah vzdelávania

Obsahom tohto predmetu je riešenie problémov hry na lesnom rohu žiakov ZUŠ.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

6. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 30 hod./

1. Význam a špecifiká pedagogického seminára vyučovania hry na lesnom rohu
2. Diskusie o teoretických vedomostiach
  - 2.1. Postrehy z náčuvov nástrojovej hry.
  - 2.2. Skúsenosti z vyučovacej praxe. Analýza vyučovacích hodín pedagóga a vlastných vyučovacích hodín.
3. Inštruktívna literatúra a diskusie o metodických postupoch
  - 3.1. Zoznamovanie sa s inštruktívnou literatúrou.
  - 3.2. Praktické prehrávanie literatúry s nástrojom.
  - 3.3. Diskusie o metodických postupoch významných pedagógov.
4. Možnosti ďalšieho vzdelávania pedagóga
  - 4.1. Oboznámenie sa s pedagogickými materiálmi (učebné plány, osnovy, metodické príručky) na vyššej odbornej úrovni.

Vzdelávacia oblasť:
Matematika a práca s informáciami
HRA NOTOVÉHO ZÁPISU BEZ PRÍPRAVY
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na lesnom rohu
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hra notového zápisu bez prípravy a štúdium orchestrálnych partov je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy s praktickým zameraním.

Na konci každého ročníka absolvuje žiak skúšku pred skúšobnou komisiou, zloženou z pedagógov dychového oddelenia. Skúšobná komisia rozhoduje o prospechovej známke s prihliadnutím k návrhu vyučujúceho pedagóga. Obsah a rozsah skúšobnej látky určujú učebné osnovy. Učivo môže zahŕňať i skladby, ktoré učebné osnovy neuvádzajú, keď zodpovedajú svojou náročnosťou určitému ročníku.

Nevyhnutným predpokladom našťudovania repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava – praktické cvičenie na nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri tomto nácviku ide o systematické rozvíjanie schopností nátlakových a dýchacích svalov, zautomatizovanie a zosynchronizovanie ich pohybu. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný tréning hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete hra notového zápisu bez prípravy musí klať veľký dôraz.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je vypestovať hudobnú predstavivosť žiaka tak, aby sa pohotovo orientoval v notovom zápise a mohol reprodukovat' skladby bez predchádzajúceho štúdia. Ďalej sa žiak musí zoznámiť s náročnejšími partami symfonického a operného orchestra a našťudovať najdôležitejšie orchestrálne sóla.

3. Obsah vzdelávania

Tento predmet pozostáva z troch častí:

- a) hra notového zápisu bez prípravy
  - b) štúdium transpozícií a ich používanie
  - c) štúdium orchestrálnych partov
- a) Hra notového zápisu bez prípravy má za úlohu vypestovať u žiaka schopnosť reprodukovat' skladby bez prípravy. Preto je nutné využitie vizuálnych schopností na čítanie notového textu súčasne s intonačnou predstavou, rytmickým členením taktov, dodržiavaním páuz, rešpektovaním dynamiky a ďalších hudobných značiek. Je potrebné vychádzať z jednoduchých, nekomplikovaných skladieb a sledovať predovšetkým rytmickú a melodickú stránku skladby. Je účelné zvoliť spočiatku aj skladby, ktoré už žiak hral skôr, pretože to uľahčí jeho orientáciu. Počas štúdia sa

musí žiak naučiť aj správne pristupovať ku hre notového zápisu bez prípravy. To znamená, že ešte pred vlastným hraním zistiť tóninu, tempo, takt a štruktúru skladby. Ďalej musí byť schopný odhaliť náročné miesta a sústrediť na nich pozornosť, aby priebeh hry nebol rušený rytmickými a melodickými omylmi. Je nutné si uvedomiť, že zbehlosť pri hre z listu je ovplyvnená schopnosťami žiaka, ale aj jeho fyziologickými predpokladmi a psychikou.

- b) Štúdium transpozícií je pre hráča na lesný roh nevyhnutná, pretože v praxi je znalosť transponovania samozrejmosťou. Je potrebné vypestovať u žiakov automatické prenášanie notového záznamu o potrebný interval smerom hore a nadol. V začiatočnom štúdiu transpozície prinášajú nemalé problémy, no neskôr po prehratí množstva materiálu sa stanú otázkou hráčskej rutiny. Dôležitým predpokladom je správna orientácia a pochopenie zmyslu transpozícií. Je veľmi dôležité, aby si žiak dokázal správne uvedomiť intervalové pomery medzi predpísanými transpozíciami a nástrojom, na ktorý hrá.
- c) Štúdium orchestrálnych partov využíva skúsenosti získané v predchádzajúcich častiach predmetu, a je dopĺňované zadávaním študijných úloh, pretože väčšina orchestrálnych sôl vyžaduje dlhšiu prípravu a nedá sa hrať bez prípravy. Je potrebné naštudovať najpodstatnejšie a obtiažne diela, s ktorými sa môže poslucháč v praxi stretnúť. Žiak sa musí naučiť orientovať v orchestrálnych partoch a určiť správne tempo. Dôležitým momentom je naučiť sa orientovať vo zvuku viacerých nástrojov /význam skupinového nacvičovania orchestrálnych partov/ a schopnosť jednorázového sústredenia sa na určitú náročnú pasáž. Hra notového zápisu bez prípravy nadväzuje na výučbu intonácie, a rytmu, harmónie, hudobných foriem, dejín hudby, štúdium orchestrálnych partov, na predmet dejiny a literatúra nástroja. Nadväznosť na hlavný odbor je evidentná. Celú problematiku je potrebné zoradiť od tých najjednoduchších problémov a postupovať k zložitejším až po dokonalom zvládnutí látky. Predmet vyžaduje veľmi aktívnu spoluprácu pedagóga. Pri hre notového zápisu bez prípravy treba hrať so žiakom rôzne duetá, aby si zvykol na nutnosť zachovania elementárneho rytmu a intonácie. Pre štúdium orchestrálnych partov je nutná dobrá znalosť týchto diel, odporúča sa aj aktívne počúvanie skladieb so súčasným sledovaním partu. Veľký význam majú návštevy koncertov a divadelných predstavení. Pedagóg musí pružne reagovať na hudobné dianie a zaraďovať skladby, ktoré si môže v praxi vypočúť.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

4. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 30 hod. /

1. Osvojenie si základov hry notového zápisu bez prípravy a princípu transpozícií
2. Orchestrálne party z obdobia klasicizmu I. – IX. symfónia L. v. Beethovena
3. W. Lutowsky – orchestrálne štúdie ľahšieho charakteru

5. ročník

/1 hodina týždenne, spolu 33 hod./

1. Zvládnutie náročnejších transpozícií v symfóniách L. v Beethovena a W. A. Mozarta
2. Prehľbovanie výrazovej a dynamickej stránky a väčšej pohotovosti pri čítaní notového zápisu bez prípravy.
3. W. Lutowsky – orchestrálne štúdie – náročnejšie diela, hlavne transpozície

6. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 30 hod./

1. Zvládnutie všetkých transpozícií v pôvodnom tempe s uplatnením všetkých výrazových prostriedkov na vyššej odbornej úrovni.
2. W. Lutosky – štúdium partov romantického a súčasného obdobia
3. Štúdium konkurzného repertoáru operného a symfonického orchestra

Vzdelávacia oblasť:

Matematika a práca s informáciami

ROZBOR UMELECKÝCH DIEL HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA

ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na lesnom rohu

Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Predmet analýza skladieb hry na lesnom rohu je predmet odbornej teoretickej prípravy, v ktorom sa žiak naučí na vyššej odbornej úrovni urobiť komplexnú analýzu umeleckého diela z aspektu hudobno-teoretického, hudobno-historického, hudobno-estetického a hudobno-interpretáčného.

2. Ciele predmetu

Žiak získava vedomosti, schopnosti a zručnosti potrebné pre profesionálnu tvorivú umeleckú interpretáciu a umeleckú pedagogiku.

3. Obsah vzdelávania

Obsahom predmetu je analýza umeleckých diel zo štýlového hľadiska, metodologického aj interpretačného.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

5. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 33 hod./

1. Základné princípy komplexnej analýzy umeleckého diela
2. Metodika komplexnej analýzy umeleckého diela
3. Špecifiká komplexnej analýzy diela hlavného predmetu
4. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel barokového štýlu
5. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel klasicistického štýlu

6. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 30 hod./

1. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel romantického štýlu
2. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel hudby 20. a 21. storočia
3. Vypracovanie komplexných analýz interpretovaných umeleckých diel
4. Vypracovanie komplexných analýz umeleckých diel absolventského umeleckého výkonu

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
HRA V SÚBORE
ISCED 3B

Konzervatórium Hudba - Hra na lesnom rohu
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hra v súbore je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy pre žiakov druhého a tretieho ročníka. Tento predmet tvorí prípravu ku komornej i orchestrálnej hre vo vyšších ročníkoch.

Väčšina žiakov sa prvýkrát stretáva so skupinovým hraním. Od začiatku je potrebné zdôrazňovať tieto navzájom sa nadväzujúce hľadiská :

- dokonalé individuálne zvládnutie partu,
- vytvorenie jednoliatych hrajúcich skupín – tu je potrebné, aby sa žiaci naučili prispôbiť svoj osobný prejav vo všetkých smeroch ku kolektívu,
- poznávanie študovanej skladby ako celku.

Nakoľko hra v súbore je prípravou ku komornej i orchestrálnej hre, je účelné striedať hru bez dirigenta, ako aj hru s dirigentom a nacvičovať sprevádzanie sólistov.

Nevyhnutným predpokladom pri študovaní repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava pri nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri tomto nácviku ide o systematické rozvíjanie schopností nátlakových a dýchacích svalov, zautomatizovanie a zosynchronizovanie ich pohybu. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný tréning hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete hra v súbore kladie veľký dôraz.

2. Ciele predmetu

- dokonalé individuálne zvládnutie partu;
- vytvorenie jednoliatych hrajúcich skupín – tu je potrebné, aby sa žiaci naučili prispôbiť svoj osobný prejav vo všetkých smeroch ku kolektívu;
- poznávanie študovanej skladby ako celku;
- schopnosť intonácie počas hry v súbore

3. Obsah vzdelávania

Hra skladieb na základe plánu individuálneho rozvoja žiaka, ktoré zabezpečia interpretačnú úroveň žiaka i súboru.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

2. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

Počas školského roka by mala byť naštudovaná baroková, klasická a súčasná skladba. Za výber repertoáru zodpovedá vyučujúci pedagóg.

Výsledky ročníkovej práce je potrebné prezentovať na internom alebo verejnom vystúpení súboru, v nutnom prípade pred skúšobnou komisiou, zloženou z pedagógov vyučujúcich komornú hru.

3. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hod.)

Repertoárové možnosti sú nesmierne rozsiahle, samozrejme je potrebné prihliadať k hráčskym schopnostiam študentov. V každom prípade by počas školského roka mala byť študovaná baroková, klasická a súčasná skladba. Za výber repertoáru zodpovedá vyučujúci pedagóg.

Výsledky ročníkovej práce je potrebné prezentovať na internom alebo verejnom vystúpení súboru, v nutnom prípade pred skúšobnou komisiou, zloženou z pedagógov vyučujúcich komornú hru.

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
KOMORNÁ HRA
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na lesnom rohu
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Komorná hra je predmet odbornej umeleckej a umelecko - pedagogickej prípravy pre žiakov 4., 5. a 6. ročníka. Žiaci týchto ročníkov už majú dostatočné inštrumentálne a hudobné skúsenosti k dosiahnutiu predpokladaných výsledkov.

V komornej hre sa významne prejavuje úzka spojitosť medzi skúsenosťami získanými štúdiom hlavného odboru a vedomosťami získanými teoretickým štúdiom.

Komorná hra je nutnou prípravou na budúcu profesionálnu prax, ktorá pôsobí ako na duševné, tak aj na charakterové vlastnosti žiakov a ich ďalší vývoj.

Nevyhnutným predpokladom našťudovania repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava – praktické cvičenie na nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri tomto nácviku ide o systematické rozvíjanie schopností nátlakových a dýchacích svalov, zautomatizovanie a zosynchronizovanie ich pohybu. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný tréning hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete komorná hra musí klať veľký dôraz.

2. Ciele predmetu

Jedným zo základných úloh štúdia komornej hry je zjednotiť hlasy vybranej skladby do ideálnej proporcie zodpovedajúcemu slohovému obdobiu. Komorná hra rozvíja u žiakov cit pre komorný sloh starostlivým vypracovaním skladby až do najmenších detailov, pričom je dôležité správne vedenie samotným pedagógom. Je to predmet, kde sa prenáša ťažisko aktivít a zainteresovanosti na žiakov a vylúči sa akákoľvek pasivita.

3. Obsah vzdelávania

V začiatkoch vyučovania komornej hry je potrebné našťudovať technicky menej náročné skladby predovšetkým z obdobia klasicizmu a romantizmu. Pri našťudovaní diela je dôležité, aby žiaci boli zoznámení s osobnosťou skladateľa a doby v ktorej tvoril a taktiež s bližšími údajmi vzťahujúcich sa k dielu vrátane formového a harmonického rozboru.

Komorná hra predpokladá domácu prípravu, to znamená individuálne zvládnutie partu. Pri náročnosti štúdia tohto odboru nie je možné riešiť technické problémy len na vyučovacej hodine.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

4. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 30 hod. /

1. Úvod do komornej hry
2. Praktické zvládnutie kompozícií určených pre komorné zoskupenia - brass kvintet, kvartet a pod. a hudobná literatúra pre tieto zoskupenia (kvôli rozsiahlosti ju nie je možné uviesť)
3. Poznanie základov didaktiky vyučovania komornej hry
4. Používanie základných metodických postupov vyučovania komornej hry

5. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 33 hod. /

1. Význam komornej hry
2. Praktické zvládnutie kompozícií určených pre komorné zoskupenia - brass kvintet, kvartet a pod. a hudobná literatúra pre tieto zoskupenia (kvôli rozsiahlosti ju nie je možné uviesť)
3. Poznanie špecifik didaktiky vyučovania komornej hry
4. Používanie špeciálnych metodických postupov vyučovania komornej hry

6. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 30 hod. /

1. Praktické zvládnutie kompozícií určených pre komorné zoskupenia - brass kvintet, kvartet a pod. a hudobná literatúra pre tieto zoskupenia (kvôli rozsiahlosti ju nie je možné uviesť)
2. Poznanie špecifik didaktiky vyučovania komornej hry
3. Používanie špeciálnych metodických postupov vyučovania komornej hry

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
PEDAGOGICKO – UMELECKÁ PRAX
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na lesnom rohu
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Pedagogicko – umelecká prax hry na lesnom rohu je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy. Pedagogicko – umelecká prax je završením výučby predmetov špeciálnej hudobnej prípravy 5. a 6. ročníka v oblasti vyučovania hlavného predmetu žiakov ZUŠ. Predpokladá a vyžaduje samostatnú prácu žiaka konzervatória, jeho prípravu na vyučovaciu hodinu, výber metodických postupov a vhodného materiálu, predhrávanie zadaných skladieb, riešenie problémov a ich korekciu a prenos všetkých teoretických znalostí do praktického vyučovania. Práca so žiakom ZUŠ si vyžaduje jeho aktívne zapojenie do vyučovacieho procesu a prípravu na jednotlivé vyučovacie hodiny. Z predmetu pedagogicko – umelecká prax vykonávajú žiaci konzervatória na konci štúdia záverečnú komisionálnu skúšku, ktorá je súčasťou komplexnej absolventskej skúšky. Pozostáva z modelovej vyučovacej hodiny žiaka ZUŠ vedeného počas celého školského roka a z ústnej skúšky z metodiky hry na lesnom rohu. Súčasťou záverečnej skúšky je odovzdanie písomnej práce z vyučovacej praxe a písomnej prípravy na modelovú vyučovaciu hodinu.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je pripraviť žiaka konzervatória na samostatnú prácu, jeho prípravu na vyučovaciu hodinu, výber metodických postupov a vhodného materiálu, predhrávanie zadaných skladieb, riešenie problémov a ich korekciu a prenos všetkých teoretických znalostí do praktického vyučovania.

3. Obsah vzdelávania

Schopnosť popísať a analyzovať vyučovací proces, schopnosť riešenia problémov, ktoré sledoval popisom a hodnotením typu žiakov základného umeleckého vzdelávania

4. Rozpis obsahu do ročníkov

5. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 33 hod./

Žiaci konzervatória systematicky navštevujú vyučovacie hodiny skúsených pedagógov. Ich následná reflexia a analýza vyučovacieho procesu hry na nástroji (využitých metodických postupov, obsahu vyučovania) je prekonzultovaná na hodine pedagogicko-umeleckej praxe.

6. ročník

/ 2 hodiny týždenne, spolu 60 hodín/

1. Pedagóg poverí žiaka konzervatória vyučovať predmet hra na lesnom rohu v určitom ročníku a určitú skupinu.
2. Žiak konzervatória vyučuje v prítomnosti pedagóga, ktorý vedie, kontroluje a priebežne hodnotí vyučovaciu prax žiaka ZUŠ.
3. Podrobná pedagogická analýza pedagogicko – umeleckej praxe, ktorá sa uskutočňuje na hodinách pedagogického seminára.
4. Žiak konzervatória odučí celoročnú látku a pripraví sa na pedagogický výstup na súbornej skúške z pedagogickej prípravy.

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra
HLAVNÝ ODBOR ŠTÚDIA HRA NA TRÚBKE
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na trúbke
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hra na trúbke je hlavný odbor štúdia v odbornom zameraní 8229 6,7 05 - hra na zobcovej flaute, flaute, hoboji, klarinete, saxofóne, fagote, trúbke, lesnom rohu, pozaune, tube a bicích nástrojoch, v študijnom odbore 8229 6,7 hudba.

Učivo sa vyberá so zreteľom na individualitu žiaka, jeho talentové predpoklady, schopnosti a technickú vyspelosť. Uvedené študijné požiadavky v jednotlivých ročníkoch, ako aj požiadavky stanovené pre vykonanie všetkých skúšok, vrátane absolventského koncertu, sú považované za povinné minimum pre klasifikáciu žiaka. U mimoriadne nadaných a technicky vyspelých žiakov, sa môžu na štúdium použiť aj skladby určené pre vyšší ročník. Učivo môže zahŕňať aj skladby, ktoré sa v osnovách nenachádzajú, ale sú umelecky hodnotné a svojou technickou náročnosťou zodpovedajú príslušnému ročníku.

Na konci prvého a druhého polroku každého ročníka vykonajú žiaci praktickú skúšku z hry na trúbke pred komisiou, zloženou z pedagógov vyučujúcich hlavné odborné predmety v rámci odborného zamerania 8229 6,7 05. O známke komisia rozhoduje s prihliadnutím na návrh vyučujúceho pedagóga, pričom berie do úvahy aj výsledky hodnotenia praktických výkonov žiaka na interných a verejných koncertoch školy v priebehu daného klasifikačného obdobia.

Nevyhnutným predpokladom naštudovania repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava – praktické cvičenie na nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri tomto nácviku ide o systematické rozvíjanie schopností nátlakových a dýchacích svalov, zautomatizovanie a zosynchronizovanie ich pohybu. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný tréning hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v hlavnom odbore štúdia hra na trúbke musí klást veľký dôraz.

2. Ciele predmetu

Cieľom odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy v rámci súvislého šesťročného štúdia je pripraviť žiakov tak, aby po jeho absolvovaní vedeli kvalitne plniť úlohy, ktoré bude od nich vyžadovať umelecká alebo pedagogická prax, prípadne ďalšie štúdium na vysokej škole. V oblasti technickej, musia žiaci zvládnuť všetky základné formy techniky – získať správne interpretačné návyky, ako aj rozvíjať hudobno-výrazové schopnosti tak, aby sa vedeli správne orientovať vo všetkých štýlových oblastiach. Súčasne si osvojujú vedomosti, schopnosti a zručnosti v umeleckej pedagogike a to najmä v oblasti metodiky a didaktiky vyučovania odboru hra na trúbke.

3. Obsah vzdelávania

Učebné osnovy pre hru na trúbke sú koncipované tak, aby žiaci konzervatória dosiahli takú technickú vyspelosť a umeleckú interpretačnú úroveň, aby boli po absolvovaní štúdia schopní pôsobiť ako sóloví interpreti, plniť požadované úlohy v profesionálnych orchestroch a komorných súboroch, alebo aby mohli ďalej študovať hru na trúbke na vysokej škole, prípadne pedagogicky pôsobiť na základnom stupni umeleckých škôl.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

1. ročník

/ 2 hodiny týždenne, spolu 66 hod. /

1. Všetky durové a molové stupnice, rozklady a obraty ich kvintakordov hrané v tenute, legáte a staccate
2. Základné dychové cvičenia, tvorenie tónu
3. J. Arban – základná škola hry na trúbku – jednoduchá artikulácia, rozvoj legátovej hry
4. Denné nátliskové cvičenia (Ch. Colin, J. Stamp, C. Gordon)
5. Rozvoj motoriky prstov (Clark)
6. Minimálne 20 etúd primeraných individuálnym schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
7. 2 inštruktívne prednesy podľa odporúčanej literatúry

Komisionálna skúška:

1. polrok: Stupnice durové a molové, T5 a ich obraty v tenute a legáte v miernych tempách. (žiak si pripraví jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník
2. polrok: Stupnice durové a molové, T5 a ich obraty v tenute a legáte v miernych tempách (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je raz v šk. roku účinkovať na internom koncerte.

2. ročník

/ 2 hodiny týždenne, spolu 66 hod. /

1. Všetky durové a molové stupnice, rozklady a obraty ich kvintakordov a septakordov hrané v tenute. legáte a staccate
2. Upevňovanie dychovej techniky a tvorenia tónu
3. J. Arban – základná škola hry na trúbku – zdokonaľovanie jednoduchšej artikulácie, rozvoj legátovej hry, intervalové cvičenia
4. Denné nátliskové cvičenia (Ch. Colin, J. Stamp, C. Gordon)
5. Rozvoj motoriky prstov (Clark)
6. Minimálne 20 etúd primeraných individuálnym schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry

7. 2 prednesy podľa odporúčanej literatúry

Komisionálna skúška:

1. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník
2. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte, z toho raz naspamäť.

3. ročník

/ 2 hodiny týždenne, spolu 66 hod. /

1. Všetky durové a molové stupnice, rozklady a obraty ich kvintakordov, zväčšených kvintakordov, septakordov a zmenšených septakordov hrané v tenute, legáte a staccate,
2. J. Arban – základná škola hry na trúbku – násobná (dvojité a trojité) artikulácia, intervalové cvičenia
3. Denné nátliskové cvičenia (Ch. Colin, J. Stamp, C. Gordon)
4. Rozvoj motoriky prstov (Clark)
5. Minimálne 20 etúd primeraných individuálnym schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
6. 2 - 3 prednesy podľa odporúčanej literatúry

Komisionálna skúška:

1. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník
2. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte, z toho raz naspamäť..

4. ročník

/ 2 hodiny týždenne, spolu 60 hod. /

1. Všetky durové a molové stupnice, celotónové a chromatické stupnice, rozklady a obraty kvintakordov, zväčšených kvintakordov, septakordov a zmenšených septakordov hrané v tenute, legáte a staccate.
2. J. Arban – základná škola hry na trúbku – násobná (dvojité a trojité) artikulácia,

intervalové cvičenia, melodické ozdoby

3. Denné nátliskové cvičenia na rozšírenie horného registra (Ch. Colin, J. Stamp, C. Gordon)
4. Rozvoj motoriky prstov (Clark)
5. Minimálne 20 etúd primeraných individuálnym schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
6. 1 prednes z obdobia klasicizmu , 2 prednesy podľa odporúčanej literatúry

Komisionálna skúška:

1. polrok: Stupnice durové , molové, celotónové a chromatické, T5, T5+, D7 , zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník
2. polrok: Stupnice durové , molové, celotónové a chromatické, T5, T5+, D7 , zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte, z toho raz naspamäť.

Maturitná skúška:

Žiak zahrá na primeranej úrovni časť koncertu, koncertantnú skladbu alebo sonátu v celkovom trvaní minimálne 15 minút

5. ročník

/ 2 hodiny týždenne, spolu 66 hod. /

1. Všetky durové a molové stupnice, celotónové a chromatické stupnice, rozklady a obraty kvintakordov, zväčšených kvintakordov, septakordov a zmenšených septakordov hrané v tenute, legáte a staccate.
2. J. Arban – základná škola hry na trúbku – násobná (dvojité a trojité) artikulácia, virtuózne etudy
3. Denné nátliskové cvičenia na rozšírenie horného registra (Ch. Colin, J. Stamp, C. Gordon)
4. Minimálne 20 etúd primeraných individuálnym schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
5. 1 - 2 prednesy z obdobia baroka na sopránovej trúbke , 1 prednes z obdobia klasicizmu
1- 2 prednesové skladby podľa odporúčanej literatúry

Komisionálna skúška:

1. polrok: Stupnice durové , molové, celotónové a chromatické, T5, T5+, D7 , zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník

2. polrok: Stupnice durové , molové, celotónové a chromatické, T5, T5+, D7 , zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte, z toho raz naspamäť.

6. ročník

/ 2 hodiny týždenne, spolu 60 hod. /

Štúdium v 6. ročníku je zamerané na prípravu absolventského výkonu. Vedíme žiaka k čo najväčšej samostatnosti. Žiak naštuduje koncert v rozsahu najmenej 15 minút a prednesie ho na absolventskom koncerte. Pokiaľ žiak tento absolventský koncert neuvedie v celom rozsahu, jeho zostatok predvedie na záverečnej komisionálnej skúške. Nemôže to byť skladba z maturitného programu.

Komisionálna skúška:

1. polrok: Stupnice durové , molové, celotónové a chromatické, T5, T5+, D7 , zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník
2. polrok: Stupnice durové , molové, celotónové a chromatické, T5, T5+, D7 , zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte, z toho jednu naspamäť.

Absolventská skúška:

Žiak zahrá na primeranej úrovni koncert, koncertantnú skladbu alebo sonátu v celkovom rozsahu 30 minút.

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra
HRA NA PRÍBUZNOM NÁSTROJI
ISCED 3B

Konzervatórium Hudba - Hra na trúbke
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hra na príbuzné nástroje – sopránové trúbky je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy pre žiakov študijného zamerania hra na trúbke. Nevyhnutným predpokladom naštudovania repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava – praktické cvičenie na nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri tomto nácviku ide o systematické rozvíjanie schopností nátlakových a dýchacích svalov, zautomatizovanie a zosynchronizovanie ich pohybu. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný tréning hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete hra na príbuznom nástroji musí klásť veľký dôraz.

V súvislom šesťročnom štúdiu získavajú žiaci na hodinách vyučovania hry na príbuznom nástroji aj rozsiahle vedomosti, schopnosti a zručnosti v umeleckej pedagogike, a to najmä metodiky a didaktiky vyučovania hry na príbuznom nástroji. Preto sú po absolvovaní šesťročného štúdia schopní samostatne vytvárať umelecko – interpretačné výkony a vytvárať individuálne pedagogické koncepcie pre vyučovanie žiakov na základnom stupni umeleckého vzdelávania.

2. Ciele predmetu

Neustále stúpajúce nároky na hráča plechových nástrojov vyžadujú ovládanie hry na príbuzné nástroje iných ladení. Je nutné, aby sa žiak s týmito nástrojmi zoznámil a vedel, ktorý nástroj je najvhodnejší pre danú skladbu. Ide hlavne o skladby baroka a klasicizmu, ale tiež aj o súčasnú hudbu.

3. Obsah vzdelávania

Žiak sa naučí hrať na príbuznom nástroji na profesionálnom stupni, aby dokázal hrať party tohto nástroja v dychovom a symfonickom orchestri. Je to oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete hra na príbuznom nástroji musí klásť veľký dôraz.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

5. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 33 hod. /

1. Zoznámenie sa s nástrojom
2. Štúdium menej náročných skladieb z obdobia baroka
3. Štúdium orchestrálnych partov, ktoré sú pre svoju obtiažnosť vo vysokej polohe ťažko hrané na bežne používaný nástroj ladenia B

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
DEJINY A LITERATÚRA HLAVNÉHO ODBORU
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na trúbke
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Dejiny a literatúra hlavného odboru štúdia je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy na vyššej odbornej úrovni, ktorý zoznamuje žiaka s dejinami a literatúrou nástroja, s vývojom novovekých typov dychových nástrojov a ich využitím v hudbe.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je získanie znalostí na vyššej odbornej úrovni z dejín a literatúry hlavného odboru štúdia, hlavne od doby baroka po súčasnosť, orientáciu v sólovej koncertnej, komornej a orchestrálnej literatúre podľa jednotlivých slohových období a znalosť najdôležitejších skladieb z počúvania, notového zápisu a z vlastnej hry.

3. Obsah vzdelávania

Dejiny a vývoj nástrojov vzdelávajú na vyššej odbornej úrovni žiaka, ktorý absolvoval štúdium umeleckých, pedagogických, historických a hudobno-teoretických predmetov. Pedagóg nadväzuje na znalosti žiaka z umeleckej praxe, z koncertov a z CD nahrávok. Na hodinách využíva ukážky úryvkov skladieb so zameraním na nástrojovú problematiku. Pri analýze a hodnotení významných diel kombinuje ukážky hrané, reprodukované a štúdium notového zápisu. Taktiež sa vyžaduje samostatná práca s učebným textom. /Kratochvíl: Dejiny a literatúra dychových nástrojov /.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Praveké, staroveké a stredoveké nástroje európskej kultúrnej oblasti a ich literatúra.
2. Vývoj novovekých typov dychových nástrojov a ich literatúra.
3. Podrobnejšie o hlavnom nástroji. Vývojové súvislosti v rámci drevených dychových nástrojov /flauta, hobo, klarinet, fagot, saxofón/a v rámci plechových dychových nástrojov /lesný roh, trúbka, pozauna, tuba, nástroje dychovej hudby/
4. Vývoj spôsobu hry, významní sólisti, orchestrálni hráči a pedagógovia dychových nástrojov so zameraním na hlavný nástroj.
5. Vedľajšie nástroje. Ich ladenie, notácia, technické zvláštnosti a použitie v dielach významných skladateľov.
6. Teoretická a praktická znalosť transpozícií.

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Literatúra podľa historických období
2. Vývoj jednotlivých foriem od baroka po súčasnosť
3. Komorné dychové súbory – duá, triá, kvartetá, kvintetá a väčšie.
4. Komorné súbory zmiešané / nástroje dychové, sláčikové, prípadne klavír / – triá, kvartetá

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
PEDAGOGIKA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na trúbke
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Pedagogika hlavného študijného odboru je neoddeliteľnou súčasťou hlavného študijného odboru. Vedie k osvojovaniu si správnych pedagogických a metodologických postupov, ktoré žiaci potom po absolvovaní školy aplikujú pri pedagogicko-umeleckých činnostiach. Nakoľko umelecká pedagogika pracuje v prevažnej miere na princípoch pedagogiky individuálneho spôsobu vzdelávania, pri jej tvorbe pedagóg musí rešpektovať individualitu každého žiaka, jeho talentové predpoklady, fyziologické dispozície a predpoklad jeho rozvoja, vek, schopnosť chápania a reagovania na nové poznatky a týmto faktorom podriaďiť pri vyučovaní svoj metodický postup. Každý žiak sa vyvíja iným spôsobom, preto sa príprava učebného postupu nesmie robiť hromadne. Pre každého žiaka musí učiteľ pripraviť individuálny metodický postup, ale nikdy by sa nemal vytrátiť hlavný cieľ, vychovať umelecky citiaceho človeka a nielen mechanického remeselníka. Treba bojovať proti diletantskému chápaniu interpretovaného diela, ktoré sa prejavuje v nesprávnom pochopení po stránke obsahu a posolstva a výberom neprimeraných výrazových prostriedkov. Pritom však učiteľ musí byť dobrým psychológom a musí viesť žiaka svojim postupom upútať počas celej hodiny. Žiaci sa tu teda učia umenie citovo vnímať, rozumieť umeleckým dielam a čo je v predmete pedagogika hlavného študijného odboru najdôležitejšie, naučia sa podľa vzoru svojho učiteľa hlavného odboru štúdia a v súčinnosti s ostatnými pedagogickými predmetmi komplexne pedagogicky pôsobiť na vyžadovanej úrovni. Preto sú po absolvovaní šesťročného štúdia schopní samostatne pripraviť umelecky - interpretačné výkony a vytvárať individuálne pedagogické koncepcie pre vyučovanie každého zvereného žiaka na základnom stupni umeleckého vzdelávania.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je osvojovanie si správnych pedagogických a metodicko-didaktických postupov, ktoré žiaci potom po absolvovaní školy budú aplikovať pri svojich pedagogických činnostiach. Pedagogika hlavného študijného odboru sa ako výnimočný predmet nachádza iba na umeleckých školách konzervatoriálneho druhu a tvorí jeden z pilierov umeleckej pedagogiky. Žiak konzervatória sa pri tvorbe umeleckej produkcie učí zaznamenávať a plniť komplexné požiadavky svojho učiteľa. Tie sú potom vzorom pri vlastnej pedagogicko-umeleckej činnosti.

3. Obsah vzdelávania

Pedagogicko-umelecké vzdelávanie pripravuje na komplexné pedagogické pôsobenie umeleckú osobnosť, s osobnostnými predpokladmi pre prácu v pedagogicko-umeleckých činnostiach. Ovláda pedagogiku, odborovú didaktiku a metodiku, aplikovanú fyziológiu, aplikovanú psychológiu a praktickú orientáciu v štýlových obdobiach vo svojom hlavnom odbore štúdia podľa požadovaných nárokov v jednotlivých ročníkoch

4. Rozpis obsahu do ročníkov

1. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 33 hod. /

1. Všetky durové a molové stupnice, rozklady a obraty ich kvintakordov a septakordov hrané v tenute, legáte a staccate
2. Základné dychové cvičenia, tvorenie tónu
3. J. Arban – základná škola hry na trúbku – jednoduchá artikulácia, rozvoj legátovej hry
4. Denné nátliskové cvičenia (Ch. Colin, J. Stamp, C. Gordon)
5. Rozvoj motoriky prstov (Clark)
6. Minimálne 20 etúd primeraných individuálnym schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
7. 2 inštruktívne prednesy podľa odporúčanej literatúry

2. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 33 hod. /

1. Všetky durové a molové stupnice, rozklady a obraty ich kvintakordov , septakordov a zm.septakordov hrané v tenute. legáte a staccate
2. Upevňovanie dychovej techniky a tvorenia tónu
3. J. Arban – základná škola hry na trúbku – zdokonaľovanie jednoduchej artikulácie, rozvoj legátovej hry, intervalové cvičenia
4. Denné nátliskové cvičenia (Ch. Colin, J. Stamp, C. Gordon)
5. Rozvoj motoriky prstov (Clark)
6. Minimálne 20 etúd primeraných individuálnym schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
7. 2 prednesy podľa odporúčanej literatúry

3. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 33 hod. /

1. Všetky durové a molové stupnice, rozklady a obraty ich kvintakordov, zv.kvintakordov, septakordov a zm. septakordov hrané v tenute, legáte a staccate.
2. J. Arban – základná škola hry na trúbku – násobná (dvojitá a trojitá) artikulácia, intervalové cvičenia
3. Denné nátliskové cvičenia (Ch. Colin, J. Stamp, C. Gordon)
4. Rozvoj motoriky prstov (Clark)
5. Minimálne 20 etúd primeraných individuálnym schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
6. 2 - 3 prednesy podľa odporúčanej literatúry

4. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 30 hod. /

1. Všetky durové a molové stupnice, rozklady a obraty ich kvintakordov, zv.kvintakordov, septakordov a zm. septakordov hrané v tenute, legáte a staccate, celotónové a chromatické stupnice
2. J. Arban – základná škola hry na trúbku – násobná (dvojitá a trojitá) artikulácia,

intervalové cvičenia, melodické ozdoby

3. Denné nátliskové cvičenia na rozšírenie horného registra (Ch. Colin, J. Stamp, C. Gordon)
4. Rozvoj motoriky prstov (Clark)
5. Minimálne 20 etúd primeraných individuálnym schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
6. 1 prednes z obdobia klasicizmu (2. časti), 2 prednesy podľa odporúčanej literatúry

5. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 33 hod. /

1. Všetky Všetky durové a molové stupnice, rozklady a obraty ich kvintakordov, zv.kvintakordov, septakordov a zm. septakordov hrané v tenute, legáte a staccate, celotónové a chromatické stupnice
2. J. Arban – základná škola hry na trúbku – násobná (dvojitá a trojitá) artikulácia, virtuózne etudy
3. Denné nátliskové cvičenia na rozšírenie horného registra (Ch. Colin, J. Stamp, C. Gordon)
4. Minimálne 20 etúd primeraných individuálnym schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
5. 1 - 2 prednesy z obdobia baroka na sopránovej trúbke , 1 prednes z obdobia klasicizmu
1- 2 prednesové skladby podľa odporúčanej literatúry

6 ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 30 hod. /

- Didaktika pri výbere koncertného programu
- Pedagogika hry na trúbke pri naštudovaní koncertného programu
- Pedagogické postupy naštudovania jednotlivých skladieb

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
METODIKA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na trúbke
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Metodika hry na trúbke je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy, ktorý zahŕňa poznatky získané počas štúdia hlavného odboru, poskytuje návody k jeho ďalšiemu rozvíjaniu a predovšetkým pripravuje žiaka pre pedagogické povolanie.

Teoretická a praktická stránka metodiky sa vzájomne prelínajú aj v priebehu štúdia žiaka. Tento predmet v podstate zhrňuje a ujasňuje poznatky, ktoré žiak získaval a overoval si sám na sebe počas niekoľkoročného štúdia hlavného odboru. Metodika má za úlohu znova osviežiť a prehľadne usporiadať správne riešenie všetkých otázok hry na trúbku.

Základným prostriedkom výučby je výklad učiva – prednáška, ktorú je nutné doplniť názornými ukážkami – predvádzanie jednotlivých problémov a ich riešenie. Dôležitým momentom vo výučbe je to, že žiaci už majú mnoho skúsenosti s preberanými otázkami. Preto je dôležité ich subjektívne poznatky priviesť k poznaniu objektívnych zákonitostí spoločnou diskusiou. Je potrebné si uvedomovať, že väčšina problémov nie je riešiteľná okamžite, ale trpezlivou, usilovnou a dlho trvajúcou prácou.

2. Ciele predmetu

Tento predmet zahŕňa všeobecne platné zákonitosti pre hru na trúbku v takom rozsahu, ktorý zodpovedá vývoju od začiatku štúdia až po absolútorium. Metodika má dve vzájomne prelínajúce sa súčasti – teoretickú a praktickú.

Úlohou teoretickej časti je prehľadne usporiadať a sústrediť poznatky o hre na trúbku, o ich jednotlivých zložkách /technická, výrazová a psychická/. Tieto zložky sa preberajú samostatne /napr. dýchanie, staccato, legáto/ a taktiež sa aplikujú súčasne pri výstavbe skladieb /napr. používanie staccata a legáta v barokových skladbách, alebo vplyv správneho dýchania na psychiku hráča/.

Hlavnou úlohou praktickej časti metodiky je naučiť žiaka používať získané poznatky v praxi a tiež presvedčivo predávať svoje vlastné poznatky. K tomuto účelu slúži vlastný pedagogický výstup žiaka, kde by sa mal pod vedením svojho pedagóga naučiť praktickému prístupu k preberaným otázkam.

3. Obsah vzdelávania

Naučiť žiaka metodické postupy vyučovania hry na trúbke a ich aplikovanie vo vlastnej pedagogickej práci. Predmet dopĺňa účasť žiaka na vyučovacích hodinách, kde sa žiak zoznamuje s praktickým vyučovaním na konzervatóriu a v podmienkach ZUŠ. Žiak prakticky rozpoznáva rozdiely v nadaní /talente/, predpokladoch, študijných výkonoch a mentalite jednotlivých žiakov, poznáva prácu učiteľa.

Metodika veľmi úzko súvisí s hlavným odborom. Vzájomne sa tieto predmety ovplyvňujú a dopĺňujú. Metodika nadväzuje aj na všeobecné poznatky z psychológie, pedagogiky, didaktiky a estetiky. Dopĺňa aj poznanie získané v dejinách a literatúre nástroja.

Zvláštnosťou predmetu metodika je, že žiak musí nielen dobre zvládnuť prebratú látku, ale musí byť schopný získané vedomosti prenášať na svojich budúcich žiakov.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

5. ročník

/ 2 hodiny týždenne, spolu 66 hod./

1. Technická stránka hry na trúbku – postoj a držanie nástroja
  - 1.1. Správna pozícia pri hre v sede a pri hre v stoji
  - 1.2. Držanie nástroja – funkcia ľavej a pravej ruky
2. Dýchanie – najdôležitejšia zložka hry na dychový nástroj
  - 2.1. Dýchanie ako nosný prvok tvorby tónu /spôsob nádychu a výdychu, kostálno-abdominálne dýchanie, význam opory brušných svalov
  - 2.2. Prekážky v prúde vzduchu /fyziologická a psychická funkcia dýchania / vplyv správneho dýchania na okysličovanie svalového a mozgového tkaniva.
3. Pery a ich význam pri hre
  - 3.1. Jazyk – jeho funkcia pri dýchaní, tvorení tónu, nasadzovanie tónu pri legáte a staccate.
  - 3.2. Vysvetlenie násobného staccata.
4. Význam pravej a ľavej ruky
  - 4.1. Prstová technika, správna poloha prstov, správne stláčanie klapiek, význam prstových cvičení
  - 4.2. Význam ľavej ruky pre držanie nástroja a odstránenie krčovitého držania nástroja, používanie doladovacích tiahiel.
5. Hudobno – výrazové prostriedky v hre na trúbku
  - 5.1. Všeobecné hudobno – výrazové pojmy /rytmus, tempo, dynamika, agogika, hudobná fráza/, špecifické problémy v tejto oblasti /vibráto a jeho použitie, hra melodických ozdôb, frázovanie v tanečnej a jazzovej hudbe/.
    - 5.1.1. Používanie príbuzných nástrojov – krídlovka, kornet, aidovka, baroková trúbka
    - 5.1.2. Nástroje rôzneho ladenia – dôvod ich použitia v minulosti a dnes, ich výhody a nevýhody
    - 5.1.3. Vysvetlenie transpozícií, ich vznik a význam
    - 5.1.4. Problém transkripcií pre trúbku a dychové súbory
6. Pedagogická a psychologická stránka hry na trúbku
  - 6.1. Príprava k pedagogickému povolaniu
    - 6.1.1. Pedagogické metódy /dôležitosť praktických ukážok/
    - 6.1.2. Hudobno – výrazové vedenie – vplyv na estetické cítenie žiaka
    - 6.1.3. Význam opakovania pre vytvorenie potrebných stereotypov
    - 6.1.4. Systém pri nacvičovaní etúd a prednesových skladieb
  - 6.2. Špeciálne pedagogické problémy hry na trúbku
    - 6.2.1. Význam hudobnej a intonačnej predstavivosti
    - 6.2.2. Správny pomer cvičenia a odpočinku podľa individuálnych schopností
    - 6.2.3. Význam upevňovania celkovej fyzickej kondície, otázka správnej životosprávy

- 6.3. Význam psychickej stránky pre hru na trúbke
  - 6.3.1. Hráč na trúbku a verejné vystúpenie
  - 6.3.2. Problém prípravy pred vystúpením /jeho dĺžka, otázka únavy/, otázka správneho rozohrania, nervozita a s ňou spojené problémy, schopnosť sústrediť sa, viera vo vlastné sily a schopnosti, vystupovanie na pódiu.

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
DIDAKTIKA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na trúbke
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Didaktika hry na trúbke je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy, ktorá dopĺňa a nadväzuje na vedomosti z metodiky a ako ďalšia z umelecko-pedagogických disciplín zabezpečuje pedagogické vzdelanie žiakov konzervatória v oblasti riešenia vyučovacích problémov nástrojovej hry v základnom umeleckom školstve.

2. Ciele predmetu

Cieľom didaktiky hry na trúbke je zoznámenie sa s jej historickým vývojom, s didaktickými zásadami, s inštruktívnou literatúrou a školami hry na trúbke, s podrobným vyučovaním začiatočníkov a s literatúrou pre ďalšie vzdelávanie pedagógov.

3. Obsah vzdelávania

Didaktika vyučovania hry na trúbke a jej praktická aplikácia na riešenie problémov vyučovania hry na trúbke.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

5. ročník

/ 2 hodiny týždenne, spolu 66 hod./

1. Význam didaktiky hry na trúbke
  - 1.1. Cieľ predmetu. Vysvetlenie pojmov
  - 1.2. História vzniku predmetu
  - 1.3. Didaktické zásady a ich uplatnenie pri vyučovaní žiakov ZUŠ
2. Etapy vyučovania začiatočníkov
  - 2.1. Psychofyzologické danosti začiatočníkov. Výber metodických postupov.
  - 2.2. Vyučovanie žiakov prípravného štúdia – prvá etapa. Zoznámenie žiaka s pedagógom a nástrojom – trúbkou. Motivácia žiaka.
  - 2.3. Vyučovanie žiakov prípravného štúdia – druhá etapa. Uplatniť školu na trúbku. Hra jednoduchých ľudových piesní. Vyjadrenie charakteru hudby.
  - 2.4. Vyučovanie žiakov prípravného štúdia – tretia etapa. Rozvíjanie zmyslu pre rytmus, tempo, metrum. Ujasnenie sluchovej predstavy pomocou notového zápisu.
  - 2.5. Výber nástroja, s ktorým bude pokračovať v ďalšom štúdiu na ZUŠ
  - 2.6. Tvorenie správnych nátlkových návykov a prstovej techniky
  - 2.7. Systematické zdokonaľovanie nátlkových návykov pomocou jednotlivých škôl podľa zásady primeranosti schopnosti každého žiaka.
  - 2.8. Výber etúd a ľahkých prednesových skladieb, rozvíjať predstavu o charaktere a štýle

- daných skladieb.
- 2.9. Zvládnutie náročnejších prednesov, príprava na verejné vystúpenie.
  - 3. Trúbkové školy a inštruktívna a prednesová literatúra
    - 3.1. Trúbkové školy pre začiatočníkov.
    - 3.2. Inštruktívna a prednesová literatúra.
  - 4. Ďalšie formy práce na vyučovaní, didaktické materiály
    - 4.1. Hra z listu, komorná hra. Pestovanie pohotovosti - prostriedok k dosiahnutiu viacerých cieľov.
    - 4.2. Práca na výstavbe skladby. Pochopenie obsahu hudobného diela. Analýza a osvojenie notového zápisu. Práca na detailoch.
    - 4.3. Základné pedagogické materiály a literatúra k ďalšiemu vzdelávaniu pedagógov.

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
PEDAGOGICKÝ SEMINÁR HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na trúbke
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Pedagogický seminár vyučovania hry na trúbke je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy. Poskytuje priestor kolektívnej diskusii a rozborom všetkých pedagogických situácií. Je syntézou teórie a praxe. Umožňuje samostatné vyjadrenie žiaka konzervatória, uvedenie a obhájenie argumentov pred kolektívom. Vyžaduje aktivitu žiakov konzervatória, ich celkovú zainteresovanosť na riešení problémov vyučovania hry na trúbke a záujem o problematiku.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je integrovať poznatky zo všetkých predmetov špeciálnej pedagogickej prípravy 5. a 6. ročníka a analyzovať najmä výstupy z pedagogicko-umeleckej praxe žiaka.

3. Obsah vzdelávania

Jeho obsahom je riešenie problémov vyučovania hry na trúbke, s ktorými sa žiak stretol pri umelecko-pedagogickej praxi. Poskytuje priestor kolektívnej diskusii a rozborom všetkých pedagogických situácií. Je syntézou teórie a praxe

4. Rozpis obsahu do ročníkov

6. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 30 hod./

1. Význam pedagogického seminára v súvislosti s vyučovaním hry na trúbke
2. Diskusie o teoretických vedomostiach
  - 2.1. Postrehy z náčuvov nástrojovej hry.
  - 2.2. Skúsenosti z vyučovacej praxe. Analýza vyučovacích hodín pedagóga a vlastných vyučovacích hodín.
3. Inštruktívna literatúra a diskusie o metodických postupoch
  - 3.1. Zoznamovanie sa s inštruktívnou literatúrou.
  - 3.2. Praktické prehrávanie literatúry s nástrojom.
  - 3.3. Diskusie o metodických postupoch významných pedagógov.
4. Možnosti ďalšieho vzdelávania pedagóga
  - 4.1. Oboznámenie sa so základnými pedagogickými materiálmi (učebné plány, osnovy, metodické príručky).

Vzdelávacia oblasť:
Matematika a práca s informáciami
HRA NOTOVÉHO ZÁPISU BEZ PRÍPRAVY
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na trúbke
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hra notového zápisu bez prípravy a štúdium orchestrálnych partov je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy s praktickým zameraním.

Na konci každého ročníka absolvuje žiak skúšku pred skúšobnou komisiou, zloženou z pedagógov dychového oddelenia. Skúšobná komisia rozhoduje o prospechovej známke s prihliadnutím k návrhu vyučujúceho pedagóga. Obsah a rozsah skúšobnej látky určujú učebné osnovy. Učivo môže zahŕňať i skladby, ktoré učebné osnovy neuvádzajú, keď zodpovedajú svojou náročnosťou určitému ročníku.

Nevyhnutným predpokladom naštudovania repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava – praktické cvičenie na nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri tomto nácviku ide o systematické rozvíjanie schopností nátlakových a dýchacích svalov, zautomatizovanie a zosynchronizovanie ich pohybu. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný tréning hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete hra z notového zápisu bez prípravy musí klást veľký dôraz.

2.Ciele predmetu

Cieľom predmetu je vypestovať hudobnú predstavivosť žiaka tak, aby sa pohotovo orientoval v notovom zápise a mohol reprodukovať skladby bez predchádzajúceho štúdia. Ďalej sa žiak musí zoznámiť s náročnejšími partami symfonického a operného orchestra a naštudovať najdôležitejšie orchestrálne sóla.

3. Obsah vzdelávania

Tento predmet pozostáva z troch častí:

- d) hra notového zápisu bez prípravy
- e) štúdium transpozícií a ich používanie
- f) štúdium orchestrálnych partov

- d) Hra notového zápisu bez prípravy má za úlohu vypestovať u žiaka schopnosť reprodukovať skladby bez prípravy. Preto je nutné osvojenie si vizuálnych schopností notový text súčasne s intonačnou predstavou, rytmickým členením taktov, dodržiavanie páуз, rešpektovanie dynamiky a ďalších hudobných značiek. Je potrebné vychádzať z jednoduchých, nekomplikovaných skladieb a sledovať predovšetkým

rytmickú a melodickú stránku skladby. Je účelné zvoliť spočiatku aj skladby, ktoré už žiak hral skôr, pretože to uľahčí jeho orientáciu. Počas štúdia sa musí žiak naučiť aj správne pristupovať ku hre. To znamená, že ešte pred vlastným hraním zistiť tóninu, tempo, takt a štruktúru skladby. Ďalej musí byť schopný odhaliť náročné miesta a sústrediť na nich pozornosť, aby priebeh hry nebol rušený rytmickými a melodickými omylmi. Je nutné si uvedomiť, že zbehlosť pri hre z notového zápisu bez prípravy je ovplyvnená schopnosťami žiaka, ale aj jeho fyziologickými predpokladmi a psychikou.

- e) Štúdium transpozícií je pre hráča na trúbku nevyhnutná, pretože v praxi je znalosť transponovania samozrejmosťou. Je potrebné vypestovať u žiakov automatické prenášanie notového záznamu o potrebný interval smerom hore a nadol. V začiatočnom štúdiu transpozície prinášajú nemalé problémy, no neskôr po prehraní množstva materiálu sa stanú otázkou hráčskej rutiny. Dôležitým predpokladom je správna orientácia a pochopenie zmyslu transpozícií. Je veľmi dôležité, aby si žiak dokázal správne uvedomiť intervalové pomery medzi predpísanými transpozíciami a nástrojom, na ktorý hrá.
- f) Štúdium orchestrálnych partov využíva skúsenosti získané v predchádzajúcich častiach predmetu, a je doplňované zadávaním študijných úloh, pretože väčšina orchestrálnych solí vyžaduje dlhšiu prípravu a nedá sa hrať bez prípravy. Je potrebné naštudovať najpodstatnejšie a obtiažne diela, s ktorými sa môže poslucháč v praxi stretnúť. Žiak sa musí naučiť orientovať v orchestrálnych partoch a určiť správne tempo. Dôležitým momentom je naučiť sa orientovať vo zvuku viacerých nástrojov /význam skupinového nacvičovania orchestrálnych partov/ a schopnosť jednorázového sústredenia sa na určitú obtiažnu pasáž. Hra z listu nadväzuje na výučbu intonácie, a rytmu, harmónie, hudobných foriem, dejín hudby, štúdium orchestrálnych partov, na predmet dirigovanie a dejiny a literatúra nástroja. Nadväznosť na hlavný odbor je evidentná. Celú problematiku je potrebné zoradiť od tých najjednoduchších problémov a postupovať k zložitejším až po dokonalom zvládnutí látky. Predmet vyžaduje veľmi aktívnu spoluprácu pedagóga. Pri hre z listu hrať so žiakom rôzne dueta, aby zvykol na nutnosť zachovania elementárneho rytmu a intonácie. Pre štúdium orchestrálnych partov je nutná dobrá znalosť týchto diel, odporúča sa aj aktívne počúvanie skladieb so súčasným sledovaním partu. Veľký význam majú návštevy koncertov a divadelných predstavení. Pedagóg musí pružne reagovať na hudobné dianie a zaradovať skladby, ktoré si môže v praxi vypočúť.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

4. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 30 hod./

1. Osvojenie si základov hry z notového zápisu bez prípravy a pochopenie princípu transpozícií v orchestrálnej hre
2. J. Arban – hra z notového zápisu bez prípravy (variácie)
3. E. Sachse – transpozíčné etudy
4. Orchestrálne sóla – štúdium menej náročných partov klasicizmu a romantizmu

5. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 33 hod./

1. Prehĺbenie výrazovej zložky pri hre z notového zápisu bez prípravy, zdokonalenie schopnosti pri čítaní bez prípravy
2. Zvládnutie všetkých transpozícií a ich praktické použitie
3. Aplikácia transpozícií a obtiažnejších partov klasickej až súčasnej literatúry

6. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 30 hod./

1. Štúdium náročných diel svetovej literatúry
2. Štúdium barokovej literatúry (party sopránovej trúbky)
3. Štúdium konkurzného repertoáru symfonického a operného orchestra

Vzdelávacia oblasť:

Matematika a práca s informáciami

ROZBOR UMELECKÝCH DIEL HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA

ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na trúbke

Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Predmet analýza skladieb hry na trúbke je predmet odbornej teoretickej prípravy, v ktorom sa žiak naučí na vyššej odbornej úrovni urobiť komplexnú analýzu umeleckého diela z aspektu hudobno-teoretického, hudobno-historického, hudobno-estetického a hudobno-interpretáčného. Na základe tejto analýzy získa vedomosti, schopnosti a zručnosti potrebné pre profesionálnu tvorivú umeleckú interpretáciu a umeleckú pedagogiku.

2. Ciele predmetu

Žiak získava vedomosti, schopnosti a zručnosti potrebné pre profesionálnu tvorivú umeleckú interpretáciu a umeleckú pedagogiku.

3. Obsah vzdelávania

Obsahom predmetu je analýza umeleckých diel zo štýlového hľadiska, metodologického aj interpretačného.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

5. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 33 hod./

1. Základné princípy komplexnej analýzy umeleckého diela
2. Metodika komplexnej analýzy umeleckého diela
3. Špecifiká komplexnej analýzy diela hlavného predmetu
4. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel barokového štýlu
5. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel klasicistického štýlu

6. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 30 hod./

1. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel romantického štýlu
2. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel hudby 20. a 21. storočia
3. Vypracovanie komplexných analýz interpretovaných umeleckých diel
4. Vypracovanie komplexných analýz umeleckých diel absolventského umeleckého výkonu

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
HRA V SÚBORE
ISCED 3B

Konzervatórium Hudba - Hra na trúbke
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hra v súbore je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy pre žiakov druhého a tretieho ročníka. Tento predmet tvorí prípravu ku komornej i orchestrálnej hre vo vyšších ročníkoch.

Väčšina žiakov sa prvýkrát stretáva so skupinovým hraním. Od začiatku je potrebné zdôrazňovať tieto navzájom sa nadväzujúce hľadiská :

- dokonalé individuálne zvládnutie partu,
- vytvorenie jednoliatych hrajúcich skupín – tu je potrebné, aby sa žiaci naučili prispôbiť svoj osobný prejav vo všetkých smeroch ku kolektívu,
- poznávanie študovanej skladby ako celku.

Nakoľko hra v súbore je prípravou ku komornej i orchestrálnej hre, je účelné striedať hru bez dirigenta, ako aj hru s dirigentom a nacvičovať sprevádzanie sólistov.

Nevyhnutným predpokladom pri študovaní repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava pri nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri tomto nácviku ide o systematické rozvíjanie schopností nátlakových a dýchacích svalov, zautomatizovanie a zosynchronizovanie ich pohybu. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný tréning hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete hra v súbore kladie veľký dôraz.

2. Ciele predmetu

- dokonalé individuálne zvládnutie partu;
- vytvorenie jednoliatych hrajúcich skupín – tu je potrebné, aby sa žiaci naučili prispôbiť svoj osobný prejav vo všetkých smeroch ku kolektívu;
- poznávanie študovanej skladby ako celku;
- schopnosť intonácie počas hry v súbore

3. Obsah vzdelávania

Hra skladieb na základe plánu individuálneho rozvoja žiaka, ktoré zabezpečia interpretačnú úroveň žiaka i súboru.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

2. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

Počas školského roka by mala byť naštudovaná baroková, klasická a súčasná skladba. Za výber repertoáru zodpovedá vyučujúci pedagóg.

Výsledky ročníkovej práce je potrebné prezentovať na internom alebo verejnom vystúpení súboru, v nutnom prípade pred skúšobnou komisiou, zloženou z pedagógov vyučujúcich komornú hru.

3. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hod.)

Repertoárové možnosti sú nesmierne rozsiahle, samozrejme je potrebné prihliadať k hráčskym schopnostiam študentov. V každom prípade by počas školského roka mala byť študovaná baroková, klasická a súčasná skladba. Za výber repertoáru zodpovedá vyučujúci pedagóg.

Výsledky ročníkovej práce je potrebné prezentovať na internom alebo verejnom vystúpení súboru, v nutnom prípade pred skúšobnou komisiou, zloženou z pedagógov vyučujúcich komornú hru.

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
KOMORNÁ HRA
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na trúbke
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Komorná hra je predmet odbornej umeleckej a umelecko - pedagogickej prípravy pre žiakov 4., 5. a 6. ročníka. Žiaci týchto ročníkov už majú dostatočné inštrumentálne a hudobné skúsenosti k dosiahnutiu predpokladaných výsledkov.

V komornej hre sa významne prejavuje úzka spojitosť medzi skúsenosťami získanými štúdiom hlavného odboru a vedomosťami získanými teoretickým štúdiom.

Komorná hra je nutnou prípravou na budúcu profesionálnu prax, ktorá pôsobí ako na duševné, tak aj na charakterové vlastnosti žiakov a ich ďalší vývoj.

Nevyhnutným predpokladom naštudovania repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava – praktické cvičenie na nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri tomto nácviku ide o systematické rozvíjanie schopností nátlakových a dýchacích svalov, zautomatizovanie a zosynchronizovanie ich pohybu. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný tréning hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete komorná hra musí klást veľký dôraz.

2.Ciele predmetu

Jedným zo základných úloh štúdia komornej hry je zjednotiť hlasy vybranej skladby do ideálnej proporcie zodpovedajúcemu slohovému obdobiu. Komorná hra rozvíja u žiakov cit pre komorný sloh starostlivým vypracovaním skladby až do najmenších detailov, pričom je dôležité správne vedenie samotným pedagógom. Je to predmet, kde sa prenáša ťažisko aktivít a zainteresovanosti na žiakov a vylúči sa akákoľvek pasivita.

3. Obsah vzdelávania

Hra skladieb na základe plánu individuálneho rozvoja žiaka, ktoré zabezpečia interpretačnú úroveň žiaka i komornej zostavy.

V začiatkoch vyučovania komornej hry je potrebné naštudovať technicky menej náročné skladby predovšetkým z obdobia klasicizmu a romantizmu. Pri naštudovaní diela je dôležité, aby žiaci boli zoznámení s osobnosťou skladateľa a doby v ktorej tvoril a taktiež s bližšími údajmi vzťahujúcich sa k dielu vrátane formového a harmonického rozboru.

Komorná hra predpokladá domácu prípravu, to znamená individuálne zvládnutie partu. Pri náročnosti štúdia tohto odboru nie je možné riešiť technické problémy len na vyučovacej hodine.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

4. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 30 hod. /

1. Úvod do komornej hry
2. Praktické zvládnutie kompozícií určených pre komorné zoskupenia brass kvintet, kvartet a pod. a hudobná literatúra pre tieto zoskupenia (kvôli rozsiahlosti ju nie je možné uviesť)
3. Poznanie základov didaktiky vyučovania komornej hry
4. Používanie základných metodických postupov vyučovania komornej hry

5. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 33 hod. /

1. Komorná hra na vyššej odbornej úrovni
2. Praktické zvládnutie kompozícií určených pre komorné zoskupenia brass kvintet, kvartet a pod. a hudobná literatúra pre tieto zoskupenia (kvôli rozsiahlosti ju nie je možné uviesť)
3. Poznanie základov didaktiky vyučovania komornej hry
4. Používanie základných metodických postupov vyučovania komornej hry

6. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 30 hod. /

1. Praktické zvládnutie kompozícií určených pre komorné zoskupenia -brass kvintet, kvartet a pod. a hudobná literatúra pre tieto zoskupenia (kvôli rozsiahlosti ju nie je možné uviesť)
2. Poznanie základov didaktiky vyučovania komornej hry
3. Používanie základných metodických postupov vyučovania komornej hry

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
PEDAGOGICKO – UMELECKÁ PRAX
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na trúbke
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Pedagogicko – umelecká prax hry na trúbke je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy. Prax je záverom výučby predmetov špeciálnej hudobnej prípravy 5. a 6. ročníka v oblasti vyučovania hlavného predmetu žiakov ZUŠ. Predpokladá a vyžaduje samostatnú prácu žiaka konzervatória, jeho prípravu na vyučovaciu hodinu, výber metodických postupov a vhodného materiálu, predhrávanie zadaných skladieb, riešenie problémov a ich korekciu a prenos všetkých teoretických znalostí do praktického vyučovania. Práca so žiakom ZUŠ si vyžaduje jeho aktívne zapojenie do vyučovacieho procesu a prípravu na jednotlivé vyučovacie hodiny. Z predmetu pedagogicko – umelecká prax vykonávajú žiaci konzervatória na konci štúdia záverečnú komisionálnu skúšku, ktorá je súčasťou komplexnej absolventskej skúšky. Pozostáva z modelovej vyučovacej hodiny žiaka ZUŠ vedeného počas celého školského roka a z ústnej skúšky z metodiky hry na trúbke. Súčasťou záverečnej skúšky je odovzdanie písomnej práce z pedagogicko – umeleckej praxe a písomnej prípravy na modelovú vyučovaciu hodinu.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je pripraviť žiaka konzervatória na samostatnú prácu, jeho prípravu na vyučovaciu hodinu, výber metodických postupov a vhodného materiálu, predhrávanie zadaných skladieb, riešenie problémov a ich korekciu a prenos všetkých teoretických znalostí do praktického vyučovania.

3. Obsah vzdelávania

Schopnosť popísať a analyzovať vyučovací proces, schopnosť riešenia problémov, ktoré sledoval popisom a hodnotením typu žiakov základného umeleckého vzdelávania

4. Rozpis obsahu do ročníkov

5. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 33 hod./

Žiaci konzervatória systematicky navštevujú vyučovacie hodiny skúsených pedagógov. Ich následná reflexia a analýza vyučovacieho procesu hry na nástroji (využitých metodických postupov, obsahu vyučovania) je prekonzultovaná na hodine pedagogicko-umeleckej praxe.

6. ročník

/ 2 hodiny týždenne, spolu 60 hodín/

1. Význam pedagogicko – umeleckej praxe hry na trúbke
2. Pedagóg poverí žiaka konzervatória vyučovať predmet hra na trúbke v určitom ročníku a určitú skupinu.
3. Žiak konzervatória vyučuje v prítomnosti pedagóga, ktorý vedie, kontroluje a priebežne hodnotí vyučovaciu prax žiaka ZUŠ.
4. Podrobná pedagogická analýza vyučovacej praxe, ktorá sa uskutočňuje na hodinách pedagogického seminára.
5. Žiak konzervatória odučí celoročnú látku a pripraví sa na pedagogický výstup na súbornej skúške z pedagogickej prípravy.

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra
HLAVNÝ ODBOR ŠTÚDIA HRA NA POZAUNE
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na pozaune
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hra na pozaune je hlavný odbor štúdia v odbornom zameraní 8229 6,7 05 - hra na zobcovej flaute, flaute, hoboji, klarinete, saxofóne, fagote, trúbke, lesnom rohu, pozaune, tube a bicích nástrojoch, v študijnom odbore 8229 6,7 hudba.

Učivo sa vyberá so zreteľom na individualitu žiaka, jeho talentové predpoklady, schopnosti a technickú vyspelosť. Uvedené študijné požiadavky v jednotlivých ročníkoch, ako aj požiadavky stanovené pre vykonanie všetkých skúšok, vrátane absolventského koncertu, sú považované za povinné minimum pre klasifikáciu žiaka. U mimoriadne nadaných a technicky vyspelých žiakov, sa môžu na štúdium použiť aj skladby určené pre vyšší ročník. Učivo môže zahŕňať aj skladby, ktoré sa v osnovách nenachádzajú, ale sú umelecky hodnotné a svojou technickou náročnosťou zodpovedajú príslušnému ročníku.

Na konci prvého a druhého polroku každého ročníka vykonajú žiaci praktickú skúšku z hry na pozaune pred komisiou, zloženou z pedagógov vyučujúcich hlavné odborné predmety v rámci odborného zamerania 8229 6,7 05. O známke komisia rozhoduje s prihliadnutím na návrh vyučujúceho pedagóga, pričom berie do úvahy aj výsledky hodnotenia praktických výkonov žiaka na interných a verejných koncertoch školy v priebehu daného klasifikačného obdobia. Obsah a rozsah skúšobnej látky určujú učebné osnovy. Výnimka je povolená jedine žiakom pripravujúcim sa na súťaž. Vo štvrtom ročníku žiaci vykonávajú maturitnú skúšku. V šiestom ročníku si mimoriadnu starostlivosť vyžaduje príprava a realizácia komplexnej absolventskej skúšky.

Nevyhnutným predpokladom naštudovania repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava – praktické cvičenie na nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri tomto nácviku ide o systematické rozvíjanie schopností nátlakových a dýchacích svalov, zautomatizovanie a zosynchronizovanie ich pohybu. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný tréning hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v hlavnom odbore štúdia hra na pozaunu musí klásť veľký dôraz.

2. Ciele predmetu

Cieľom odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy v rámci súvislého šesťročného štúdia, je pripraviť žiakov tak, aby po jeho absolvovaní vedeli kvalitatne plniť úlohy, ktoré bude od nich vyžadovať umelecká alebo pedagogická prax, prípadne ďalšie štúdium na vysokej škole. V oblasti technickej, musia žiaci zvládnuť všetky základné formy techniky – získať správne interpretačné návyky, ako aj rozvíjať hudobno-výrazové schopnosti tak, aby sa vedeli správne orientovať vo všetkých štýlových oblastiach. Súčasne si osvojujú

vedomosti, schopnosti a zručnosti v umeleckej pedagogike a to najmä v oblasti metodiky a didaktiky vyučovania odboru hra na pozaune.

3. Obsah vzdelávania

Učebné osnovy pre hru na pozaune sú koncipované tak, aby žiaci konzervatória dosiahli takú technickú vyspelosť a umeleckú interpretačnú úroveň, aby boli po absolvovaní štúdia schopní pôsobiť ako sóloví interpreti, plniť požadované úlohy v profesionálnych orchestroch a komorných súboroch, alebo aby mohli ďalej študovať hru na pozaune na vysokej škole, prípadne pedagogicky pôsobiť na základnom stupni umeleckých škôl.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

1. ročník

/ 2 hodiny týždenne, spolu 66 hod. /

1. Revízia fyziologických danosti žiaka, správneho dýchania, nasadenia, tvorby tónu
2. Všetky durové a molové stupnice, kvintakordy, septakordy a ich obraty v tenute, legáte a staccate v pomalom tempe v rozsahu dvoch oktáv
3. Označenie polôh na snižci podľa vyspelosti žiaka
4. Osvojovanie si základných denných dychových a nátiskových cvičení
5. J.Ušák - základná škola tvorenia tónu, nasadenia a artikulácie
6. Minimálne 20 etúd primeraných individuálnym schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
7. 2 inštruktívne prednesy podľa odporúčanej literatúry

Komisionálna skúška:

1. polrok: Stupnice durové a molové, T5 a ich obraty v tenute a legáte v miernych tempách. (žiak si pripraví jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník
2. polrok: Stupnice durové a molové, T5 a ich obraty v tenute a legáte v miernych tempách (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte, z toho raz naspamäť.

2. ročník

/ 2 hodiny týždenne, spolu 66 hod. /

1. Zdokonaľovanie dychovej techniky, artikulácie a tvorby tónu
2. Všetky durové a molové stupnice, kvintakordy, septakordy a ich obraty v tenute, legáte a staccate v rozsahu dvoch oktáv v rýchlejšom tempe
3. Rozšírenie a upevňovanie nátiskových denných cvičení po f¹
4. J. Ušák – rozvoj legáta, staccata vo väčších intervaloch v rýchlejšom tempe

5. Minimálne 20 etúd primeraných individuálnym schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
6. 2 prednesy podľa individuálnych schopností žiaka a odporúčanej literatúry

Komisionálna skúška:

1. polrok: Stupnice durové a molové, T5 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe.
(žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník
2. polrok: Stupnice durové a molové, T5 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe.
(žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte, z toho raz naspamäť.

3. ročník

/ 2 hodiny týždenne, spolu 66 hod./

1. Všetky durové a molové stupnice, kvintakordy, septakordy a ich obraty v tenute, legáte a staccate v rozsahu dvoch oktáv v rýchlejšom tempe, celotónové a chromatické stupnice
2. Rozšírenie a upevňovanie nátlkových denných cvičení po b¹
3. Prehĺbenie hudobnej, technickej a snížcovej vyspelosti, hra v tenorovom kľúči
4. Minimálne 20 etúd primeraných individuálnym schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
5. 2 – 3 prednesy podľa odporúčanej literatúry

Komisionálna skúška:

1. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 ,zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník
2. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 ,zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte, z toho raz naspamäť.

4. ročník

/ 2 hodiny týždenne, spolu 60 hod. /

1. Všetky durové a molové stupnice, kvintakordy, septakordy a ich obraty v tenute, legáte a staccate v rozsahu dvoch oktáv v rýchлом tempe, celotónové a chromatické stupnice
2. Ďalšie rozširovanie denných cvičení a upevňovanie horného nátlkového registra

3. Štúdium násobnej (dvojitej a trojitej) artikulácie, intervalové cvičenia, hra v altovom kľúči
4. Minimálne 20 etúd primeraných individuálnym schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
5. 2 – 3 prednesy závažnejšieho charakteru podľa odporúčanej študijnej literatúry

Komisionálna skúška:

1. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 ,zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník
2. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 ,zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte, z toho raz naspamäť.

Maturitná skúška :

Žiak zahrá na primeranej úrovni časť koncertu, koncertnej skladby alebo sonáty v rozsahu 15 minút

5. ročník

/ 2 hodiny týždenne, spolu 66 hod. /

1. Všetky durové a molové stupnice, kvintakordy, septakordy a ich obraty v tenute, legáte a staccate v rozsahu dvoch oktáv v rýchlejšom tempe, celotónové a chromatické stupnice
2. Rozširovanie denných nátlkových cvičení na upevnenie celého rozsahu žiaka po d²
3. Zdokonalenie násobného (dvojitého a trojitého) staccata
4. Štúdium melodických ozdôb a trilkov
5. Minimálne 20 etúd primeraných individuálnym schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
6. 3 – 4 prednesy závažného charakteru podľa odporúčanej literatúry

Komisionálna skúška:

1. polrok: . Všetky durové a molové stupnice, kvintakordy, septakordy a ich obraty tenute, legáte a staccate v rozsahu dvoch oktáv v rýchlejšom tempe, celotónové a chromatické stupnice
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník
2. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 ,zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte, z toho raz naspamäť.

6. ročník

/ 2 hodiny týždenne, spolu 60 hod. /

Štúdium v 6. ročníku je zamerané na prípravu absolventského výkonu. Vedeťme žiaka k čo najväčšej samostatnosti. Žiak naštuduje koncert, koncertnú skladbu alebo sonátu v celkovom trvaní najmenej 30 minút a prednesie ju na absolventskom koncerte. Nemôže to byť skladba z maturitného programu.

Komisionálna skúška:

1. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7, zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník
2. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7, zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte.

Absolventská skúška:

Žiak zahrá na primeranej úrovni koncert, koncertnú skladbu alebo sonátu v rozsahu 30 minút

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra
HRA NA PRÍBUZNOM NÁSTROJI
ISCED 3B

Konzervatórium Hudba - Hra na pozaune
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hra na príbuzné nástroje /altovej alebo basovej pozaune/ je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy. Špecializácia pozaunistov v orchestrálnej praxi vyžaduje samostatné štúdium altovej alebo basovej pozauny. O zaradení žiaka na altovú alebo basovú pozaunu rozhodne pedagóg podľa jeho dispozícií. Obsahom štúdia je praktické zvládnutie týchto nástrojov štúdiom stupníc, akordov, etúd orchestrálnych partov a sólových skladieb. Pri štúdiu využívame skúsenosti žiaka, ktoré získal v hlavnom odbore. Výber študijného materiálu určuje samotný pedagóg.

Nevyhnutným predpokladom naštudovania repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava – praktické cvičenie na nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri tomto nácviku ide o systematické rozvíjanie schopností prstov, zautomatizovanie a zosynchronizovanie ich pohybu. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný tréning hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete hra na príbuzný nástroj musí klásť veľký dôraz.

V súvislom šesťročnom štúdiu získavajú žiaci na hodinách vyučovania hry na príbuznom nástroji aj rozsiahle vedomosti, schopnosti a zručnosti v umeleckej pedagogike, a to najmä metodiky a didaktiky vyučovania hry na príbuznom nástroji. Preto sú po absolvovaní šesťročného štúdia schopní samostatne vytvárať umelecký – interpretačné výkony a vytvárať individuálne pedagogické koncepcie pre vyučovanie žiakov na základnom stupni umeleckého vzdelávania.

2.Ciele predmetu

Neustále stúpajúce nároky na hráča plechových nástrojov vyžadujú ovládanie hry na príbuzné nástroje iných ladení. Je nutné, aby sa žiak s týmito nástrojmi zoznámil a vedel, ktorý nástroj je najvhodnejší pre danú skladbu. Ide hlavne o skladby baroka a klasicizmu, ale tiež aj o súčasnú hudbu.

3. Obsah vzdelávania

Je to oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete hra na príbuznom nástroji musí klásť veľký dôraz. Obsah tvoria učebné osnovy predmetu.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

5. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 33 hod. /

1. Oboznámenie sa s polohami altovej pozauny
2. Osvojovanie si stupníc a akordov na nástroji

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
DEJINY A LITERATÚRA HLAVNÉHO ODBORU
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na pozaune
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Dejiny a literatúra hlavného odboru štúdia je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy na vyššej odbornej úrovni, ktorý zoznamuje žiaka s dejinami a literatúrou nástroja, s vývojom novovekých typov dychových nástrojov a ich využitím v hudbe.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je získanie znalostí na vyššej odbornej úrovni z dejín a literatúry hlavného odboru štúdia, hlavne od doby baroka po súčasnosť, orientáciu v sólovej koncertnej, komornej a orchestrálnej literatúre podľa jednotlivých slohových období a znalosť najdôležitejších skladieb z počúvania, notového zápisu a z vlastnej hry.

3. Obsah vzdelávania

Dejiny a vývoj nástrojov vzdelávajú na vyššej odbornej úrovni žiaka, ktorý absolvoval štúdium umeleckých, pedagogických, historických a hudobno-teoretických predmetov. Pedagóg nadväzuje na znalosti žiaka z umeleckej praxe, z koncertov a z CD nahrávok. Na hodinách využíva ukážky úryvkov skladieb so zameraním na nástrojovú problematiku. Pri analýze a hodnotení významných diel kombinuje ukážky hrané, reprodukované a štúdium notového zápisu. Taktiež sa vyžaduje samostatná práca s učebným textom. /Kratochvíl: Dejiny a literatúra dychových nástrojov /.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Praveké, staroveké a stredoveké nástroje európskej kultúrnej oblasti a ich literatúra.
2. Vývoj novovekých typov dychových nástrojov a ich literatúra.
3. Podrobnejšie o hlavnom nástroji. Vývojové súvislosti v rámci drevených dychových nástrojov /flauta, hoboje, klarinet, fagot, saxofón/a v rámci plechových dychových nástrojov /lesný roh, trúbka, pozauna, tuba, nástroje dychovej hudby/
4. Vývoj spôsobu hry, významní sólisti, orchestrálni hráči a pedagógovia dychových nástrojov so zameraním na hlavný nástroj.
5. Vedľajšie nástroje. Ich ladenie, notácia, technické zvláštnosti a použitie v dielach významných skladateľov.
6. Teoretická a praktická znalosť transpozícií.

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Literatúra podľa historických období
2. Vývoj jednotlivých foriem od baroka po súčasnosť
3. Komorné dychové súbory – duá, triá, kvartetá, kvintetá a väčšie.
4. Komorné súbory zmiešané / nástroje dychové, sláčikové, prípadne klavír / – triá, kvartetá

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
PEDAGOGIKA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na pozaune
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Pedagogika hlavného odboru štúdia vedie k osvojovaniu si správnych pedagogických a metodologických postupov, ktoré žiaci potom po absolvovaní školy aplikujú pri pedagogicko umeleckých činnostiach. Nakoľko umelecká pedagogika pracuje v prevažnej miere na princípoch pedagogiky individuálneho spôsobu vzdelávania, pri jej tvorbe pedagóg musí rešpektovať individualitu každého žiaka, jeho talentové predpoklady, fyziologické dispozície a predpoklad jeho rozvoja, vek, schopnosť chápania a reagovania na nové poznatky a týmto faktorom podriaďiť pri vyučovaní svoj metodický postup. Každý žiak sa vyvíja iným spôsobom, preto sa príprava učebného postupu nesmie robiť hromadne. Pre každého žiaka musí učiteľ pripraviť individuálny metodický postup, ale nikdy by sa nemal vytrátiť hlavný cieľ, vychovať umelecky cítiaceho človeka a nielen mechanického remeselníka. Treba bojovať proti diletantskému chápaniu interpretovaného diela, ktoré sa prejavuje v nesprávnom pochopení po stránke obsahu a posolstva a výberom neprimeraných výrazových prostriedkov. Pritom však učiteľ musí byť dobrým psychológom a musí viesť žiaka svojim postupom upútať počas celej hodiny. Žiaci sa tu teda učia umenie citovo vnímať, rozumieť umeleckým dielam a čo je v predmete pedagogika hlavného študijného odboru najdôležitejšie, naučia sa podľa vzoru svojho učiteľa hlavného odboru štúdia a v súčinnosti s ostatnými pedagogickými predmetmi komplexne pedagogicky pôsobiť na vyžadovanej úrovni. Preto sú po absolvovaní šesťročného štúdia schopní samostatne pripraviť umelecky - interpretačné výkony a vytvárať individuálne pedagogické koncepcie pre vyučovanie každého zvereného žiaka na základnom stupni umeleckého vzdelávania.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je osvojovanie si správnych pedagogických a metodicko-didaktických postupov, ktoré žiaci potom po absolvovaní školy budú aplikovať pri svojich pedagogických činnostiach. Pedagogika hlavného študijného odboru sa ako výnimočný predmet nachádza iba na umeleckých školách konzervatoriálneho druhu a tvorí jeden z pilierov umeleckej pedagogiky. Žiak konzervatória sa pri tvorbe umeleckej produkcie učí zaznamenávať a plniť komplexné požiadavky svojho učiteľa. Tie sú potom vzorom, pri vlastnej pedagogicko-umeleckej činnosti.

3. Obsah vzdelávania

Pedagogicko-umelecké vzdelávanie, pripravuje na komplexné pedagogické pôsobenie umeleckú osobnosť, s osobnostnými predpokladmi pre prácu v pedagogicko-umeleckých činnostiach. Ovláda pedagogiku, odborovú didaktiku a metodiku, aplikovanú fyziológiu, aplikovanú psychológiu a praktickú orientáciu v štýlových obdobiach vo svojom hlavnom odbore štúdia podľa požadovaných nárokov v jednotlivých ročníkoch

4. Rozpis obsahu do ročníkov

1. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 33 hod. /

1. Revízia fyziologických daností žiaka, správneho dýchania, nasadenia, tvorby tónu
2. Všetky durové a molové stupnice, kvintakordy, septakordy a ich obraty v tenute, legáte a staccate v pomalom tempe v rozsahu dvoch oktáv
3. Označenie polôh na snižci podľa vyzrelosti žiaka
4. Osvojovanie si základných denných dychových a nátlkových cvičení
5. J. Ušák - základná škola tvorenia tónu, nasadenia a artikulácie
6. Minimálne 20 etúd primeraných individuálnym schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
7. 2 inštruktívne prednesy podľa odporúčanej literatúry
8. Poznanie základov pedagogiky vyučovania hry na pozaune

2. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 33 hod. /

1. Zdokonaľovanie dychovej techniky, artikulácie a tvorby tónu
2. Všetky durové a molové stupnice, kvintakordy, septakordy a ich obraty v tenute, legáte a staccate v rozsahu dvoch oktáv v rýchlejšom tempe
3. Rozšírenie a upevňovanie nátlkových denných cvičení po f¹
4. J. Ušák – rozvoj legáta, staccata vo väčších intervaloch v rýchlejšom tempe
5. Minimálne 20 etúd primeraných individuálnym schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
6. 2 prednesy podľa individuálnych schopností žiaka a odporúčanej literatúry
7. Poznanie základov pedagogiky vyučovania hry na pozaune

3. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 33 hod. /

1. Všetky durové a molové stupnice, kvintakordy, septakordy a ich obraty v tenute, legáte a staccate v rozsahu dvoch oktáv v rýchlejšom tempe, celotónové a chromatické stupnice
2. Rozšírenie a upevňovanie nátlkových denných cvičení po b¹
3. Prehĺbenie hudobnej, technickej a snižcovej vyzrelosti, hra v tenorovom kľúči
4. Minimálne 20 etúd primeraných individuálnym schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
5. 2 – 3 prednesy podľa odporúčanej literatúry
6. Poznanie základov pedagogiky vyučovania hry na pozaune

4. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 30 hod. /

1. Všetky durové a molové stupnice, kvintakordy, septakordy a ich obraty v tenute, legáte a staccate v rozsahu dvoch oktáv v rýchlom tempe, celotónové a chromatické stupnice
2. Ďalšie rozširovanie denných cvičení a upevňovanie horného nátlkového registra
3. Štúdium násobnej (dvojitej a trojitej) artikulácie, intervalové cvičenia, hra v altovom kľúči

4. Minimálne 20 etúd primeraných individuálnym schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
5. 2 – 3 prednesy závažnejšieho charakteru podľa odporúčanej študijnej literatúry
6. Poznanie základov pedagogiky vyučovania hry na pozaune

5. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 33 hod. /

1. Všetky durové a molové stupnice, kvintakordy, septakordy a ich obraty v tenute, legáte a staccate v čím väčšom rozsahu v rýchlom tempe
2. Rozširovanie denných nátlkových cvičení na upevnenie celého rozsahu žiaka po d^2
3. Zdokonalenie násobného (dvojitého a trojitého) staccata
4. Štúdium melodických ozdôb a trilkov
5. Minimálne 20 etúd primeraných individuálnym schopnostiam žiaka podľa odporúčanej literatúry
6. 3 – 4 prednesy závažného charakteru podľa odporúčanej literatúry
7. Aplikácia pedagogiky vyučovania hry na pozaune

6. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 30 hod. /

1. Pedagogika hry na pozaune pri naštudovaní koncertného programu
2. Didaktika pri výbere koncertného programu
3. Metodického postupy naštudovania jednotlivých skladieb

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
METODIKA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na pozaune
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Metodika hry na pozaune je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy, ktorý zahŕňa poznatky získané počas štúdia hlavného odboru, poskytuje návody k jeho ďalšiemu rozvíjaniu a predovšetkým pripravuje žiaka pre pedagogické povolanie. Žiaci by mali mať náčuvy, ktoré sú súčasťou tohto predmetu, rozvrhnuté tak, aby mohli sledovať vyučovanie žiakov rôznych ročníkov. Súčasťou náčuvov je aj stručný rozbor vyučovacej hodiny.

2. Ciele predmetu

Žiak sa má zoznámiť s objektívne platnými vyučovacími metódami hry na pozaunu skúmaním fyziologických a hudobných predpokladov štúdia zvlášť na elementárnom stupni /systematický postup výučby na ZUŠ/.

3. Obsah vzdelávania

Metodika hry na pozaunu pozostáva z dvoch častí:

1. teoretická metodika
2. náčuvy hry na pozaunu /na ZUŠ alebo v nižších ročníkoch konzervatória/

V teoretickej časti využívame skúsenosti žiaka zo štúdia hlavného odboru v 1. – 4. ročníku. Preberá sa metóda osvojenia hry na pozaunu po stránke technickej, hudobno – výrazovej a psychologickkej. Žiaci sa zoznamujú s problematikou nástrojovej techniky a umeleckej interpretácie. Ďalej sa musí zoznámiť s inštruktívnou literatúrou nástroja. Teoretická metodika je rozdelená na tri časti:

1. pedagogické prvky a problémy;
2. metodika vyučovania hry na pozaunu;
3. interpretácia umeleckého diela na základe správneho používania výrazových prostriedkov.

Hlavným cieľom náčuvov je účasť žiakov na praktickom vyučovaní v prvých ročníkoch na konzervatóriu alebo na ZUŠ, čo je súčasne prípravou na predmet vyučovacia prax v 6. ročníku.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

5. ročník

/ 2 hodiny týždenne, spolu 66 hod./

1. Všeobecný úvod – úloha učiteľa pri výučbe hry na pozaunu, anatómia – fyziologické predpoklady pre hru na pozaunu /zuby, pery, jazyk, dĺžka pravej ruky a brušné svalstvo, kapacita pľúc/
2. Historický vývoj , stavba a ošetrovanie nástroja
3. Postoj pri hraní, držanie nástroja, vzdialenosť a určenie jednotlivých polôh
4. Dychová technika, vydržiavané tóny, funkcia jazyka, vytvorenie prvého tónu, nátlak, prvá hodina so žiakom
5. Ladenie temperované a prirodzené
6. Spôsob hry /tenuto, legáto, staccato, násobné staccato, portamento/
7. Legáto /retné, snížcové, zmiešané/
8. Pedálové a umelé tóny, vibráto, glisando, dynamika
9. Snížcová technika
10. Štúdium stupníc a akordov s využitím základných a druhých polôh
11. Melodické ozdoby
12. Príbuzné nástroje /altový a basový trombón/
13. Príbuzné nástroje záklopkové /bastrúbka, tenor, barytón/
14. Pedagogika a psychohygiena
15. Priebeh štúdia, priebeh vyučovacej hodiny, korepetície
16. Domáca príprava , nácvik etudy a prednesovej skladby
17. Osnovy ZUŠ
18. Inštruktívna literatúra
19. Stručné zopakovanie prebranej látky
20. Náčuvy vyučovania na ZUŠ, alebo v nižších ročníkoch konzervatória

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
DIDAKTIKA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA HRA
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na pozaune
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Didaktika hry na pozaune je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy, ktorá dopĺňa a nadväzuje na vedomosti z metodiky a ako ďalšia z umelecko-pedagogických disciplín zabezpečuje pedagogické vzdelanie žiakov konzervatória v oblasti riešenia vyučovacích problémov nástrojovej hry v základnom umeleckom školstve.

2.Ciele predmetu

Jej cieľom je zoznámenie sa s historickým vývojom didaktiky, s didaktickými zásadami, s inštruktívnou literatúrou a školami hry na pozaune, s podrobným vyučovaním začiatočníkov a s literatúrou pre ďalšie vzdelávanie pedagógov.

3. Obsah vzdelávania

Didaktika vyučovania hry na pozaune a jej praktická aplikácia na riešenie problémov vyučovania hry na pozaune.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

5. ročník

/ 2 hodiny týždenne, spolu 66 hod./

1. Význam didaktiky hry na pozaune
  - 1.1. Cieľ predmetu. Vysvetlenie pojmov
  - 1.2. História vzniku predmetu
  - 1.3. Didaktické zásady a ich uplatnenie pri vyučovaní žiakov ZUŠ
2. Etapy vyučovania začiatočníkov
  - 2.1. Psychofyzologické danosti začiatočníkov. Výber metodických postupov.
  - 2.2. Vyučovanie žiakov prípravného štúdia – prvá etapa. Zoznámenie žiaka s pedagógom a nástrojom – zobcová flauta. Motivácia žiaka.
  - 2.3. Vyučovanie žiakov prípravného štúdia – druhá etapa. Uplatniť školu na zobcovú flautu. Hra jednoduchých ľudových piesní. Vyjadrenie charakteru hudby.
  - 2.4. Vyučovanie žiakov prípravného štúdia – tretia etapa. Rozvíjanie zmyslu pre rytmus, tempo, metrum. Ujasnenie sluchovej predstavy pomocou notového zápisu.
  - 2.5. Výber nástroja, s ktorým bude pokračovať v ďalšom štúdiu na ZUŠ
  - 2.6. Tvorenie správnych nátlkových návykov a prstovej techniky

- 2.7. Systematické zdokonaľovanie nátliskových návykov pomocou jednotlivých škôl podľa zásady primeranosti schopnosti každého žiaka.
- 2.8. Výber etúd a ľahkých prednesových skladieb, rozvíjať predstavu o charaktere a štýle daných skladieb.
- 2.9. Zvládnutie náročnejších prednesov, príprava na verejné vystúpenie.
- 3. Pozaunové školy a inštruktívna a prednesová literatúra
  - 3.1. Pozaunové školy pre začiatočníkov.
  - 3.2. Inštruktívna a prednesová literatúra.
- 4. Ďalšie formy práce na vyučovaní, didaktické materiály
  - 4.1. Hra z listu, komorná hra. Pestovanie pohotovosti - prostriedok k dosiahnutiu viacerých cieľov.
  - 4.2. Práca na výstavbe skladby. Pochopenie obsahu hudobného diela. Analýza a osvojenie notového zápisu. Práca na detailoch.
  - 4.3. Základné pedagogické materiály a literatúra k ďalšiemu vzdelávaniu pedagógov.

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
PEDAGOGICKÝ SEMINÁR HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na pozaune
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Pedagogický seminár vyučovania hry na pozaune je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy. Poskytuje priestor kolektívnej diskusii a rozborom všetkých pedagogických situácií. Je syntézou teórie a praxe. Umožňuje samostatné vyjadrenie žiaka konzervatória, uvedenie a obhájenie argumentov pred kolektívom. Vyžaduje aktivitu žiakov konzervatória, ich celkovú zainteresovanosť na riešení problémov vyučovania hry na pozaune a záujem o problematiku.

2. Ciele predmetu

Zdokonalíť pedagogické schopnosti žiaka na základe rozboru, hodnotenia a hľadania riešenia práce v pedagogicko-umeleckej praxi.

3. Obsah vzdelávania

Jeho obsahom je riešenie problémov vyučovania hry na pozaune, s ktorými sa žiak stretol pri umelecko-pedagogickej praxi. Poskytuje priestor kolektívnej diskusii a rozborom všetkých pedagogických situácií. Je syntézou teórie a praxe. Obsahom tohto predmetu je riešenie problémov hry na pozaune žiakov ZUŠ.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

6. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 30 hod./

1. Úvod do pedagogického seminára vyučovania hry na pozaune
2. Diskusie o teoretických vedomostiach
  - 2.1. Postrehy z náčuvov nástrojovej hry.
  - 2.2. Skúsenosti z vyučovacej praxe. Analýza vyučovacích hodín pedagóga a vlastných vyučovacích hodín.
3. Inštruktívna literatúra a diskusie o metodických postupoch
  - 3.1. Zoznamovanie sa s inštruktívnou literatúrou.
  - 3.2. Praktické prehrávanie literatúry s nástrojom.
  - 3.3. Diskusie o metodických postupoch významných pedagógov.
4. Možnosti ďalšieho vzdelávania pedagóga
  - 4.1. Oboznámenie sa so základnými pedagogickými materiálmi (učebné plány, osnovy, metodické príručky).

Vzdelávacia oblasť:
Matematika a práca s informáciami
HRA NOTOVÉHO ZÁPISU BEZ PRÍPRAVY
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na pozaune
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hra notového zápisu bez prípravy a štúdium orchestrálnych partov je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy, ktorý pripravuje žiakov pre hru v symfonickom, divadelnom a komornom orchestri.

Pri štúdiu je vždy potrebné vysvetliť zaradenie skladby do slohového obdobia, frázovanie, agogiku a celkový charakter skladby. Štúdium orchestrálnych partov je potrebné neustále dopĺňať hrou z notového zápisu bez prípravy, pri ktorej žiak získava potrebnú pohotovosť ako základ úspešného pôsobenia v orchestri. Pre spestrenie výučby sa odporúča vytvoriť z troch žiakov pozaunové trio a prehrať naštudované skladby tak, ako je obvyklé v orchestrálnej praxi.

Nevyhnutným predpokladom naštudovania repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava – praktické cvičenie na nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri tomto nácviku ide o systematické rozvíjanie schopností nátlakových a dýchacích svalov, zautomatizovanie a zosynchronizovanie ich pohybu. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný tréning hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete hra z notového zápisu bez prípravy musí klásť veľký dôraz.

V súvislosti s šesťročným štúdiom získavajú žiaci na hodinách vyučovania hry z listu aj rozsiahle vedomosti, schopnosti a zručnosti v umeleckej pedagogike, a to najmä metodiky a didaktiky vyučovania hry z listu. Preto sú po absolvovaní šesťročného štúdia schopní samostatne vytvárať umelecký – interpretačný výkon a vytvárať individuálne pedagogické koncepcie pre vyučovanie žiakov na základnom stupni umeleckého vzdelávania.

2. Ciele predmetu

Cieľom hry z listu je vypestovať u žiaka rýchlu a spoľahlivú orientáciu v notovom zápise bez predchádzajúceho podrobného štúdia tak, aby bol schopný zahrať z listu stredne náročné orchestrálne party, skladby či etudy. Cieľom štúdia orchestrálnych partov je oboznámiť žiaka s náročnými pozaunovými partami domácej a svetovej literatúry. V 6. ročníku so zreteľom na orchestrálne sóla a súčasnú hudbu.

3. Obsah vzdelávania

Obsahom tohto predmetu je praktická príprava k úspešnému absolvovaniu konkurzu, ktorý je podmienkou pre prijatie do všetkých orchestrov. Pri štúdiu orchestrálnych partov sa nadväzuje na predmet dejiny hudby a to predovšetkým pri interpretácii diel rôznych štýlových období a rôznych žánrov. Pre jednotlivých žiakov je potrebné zostaviť individuálny plán so zreteľom na ich technickú vyspelosť a zamerania / tenorový trombonista, bastrombonista /.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

4. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 30 hod./

1. Osvojenie si základov hry notového záznamu bez prípravy, pohotová orientácia v notovom zázname
2. Orchesterálne party zo školského orchestra
3. Štúdium menej náročných orchesterálnych partov z klasicizmu, osvojovanie si schopnosti žiaka čítať bez prípravy

5. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 33 hod./

1. Hra notového záznamu bez prípravy na vyššej odbornej úrovni
2. Zdokonaľovanie výrazovej zložky a schopnosti čítania z listu v klasickej, romantickej a súčasnej opernej a orchesterálnej praxi
2. Štúdium náročnejších orchesterálnych partov romantickej literatúry

6. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 30 hod./

1. Štúdium náročných orchesterálnych sólových partov svetovej opernej a orchesterálnej literatúry
2. Štúdium konkurzného repertoáru z opernej a symfonickej literatúry

Vzdelávacia oblasť:

Matematika a práca s informáciami

ROZBOR UMELECKÝCH DIEL HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA

ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na pozaune

Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Predmet rozbor umeleckých diel hry na pozaune je predmet odbornej teoretickej prípravy, v ktorom sa žiak naučí na vyššej odbornej úrovni urobiť komplexnú analýzu umeleckého diela z aspektu hudobno-teoretického, hudobno-historického, hudobno-estetického a hudobno-interpretáčného. Na základe tejto analýzy získa vedomosti, schopnosti a zručnosti potrebné pre profesionálnu tvorivú umeleckú interpretáciu a umeleckú pedagogiku.

2. Ciele predmetu

Žiak získava vedomosti, schopnosti a zručnosti potrebné pre profesionálnu tvorivú umeleckú interpretáciu a umeleckú pedagogiku.

3. Obsah vzdelávania

Obsahom predmetu je analýza umeleckých diel zo štýlového hľadiska, metodologického aj interpretačného.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

5. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 33 hod./

1. Základné princípy komplexnej analýzy umeleckého diela
2. Metodika komplexnej analýzy umeleckého diela
3. Špecifiká komplexnej analýzy diela hlavného predmetu
4. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel barokového štýlu
5. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel klasicistického štýlu

6. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 30 hod./

1. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel romantického štýlu
2. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel hudby 20. a 21. storočia
3. Vypracovanie komplexných analýz interpretovaných umeleckých diel
4. Vypracovanie komplexných analýz umeleckých diel absolventského umeleckého výkonu

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
HRA V SÚBORE
ISCED 3B

Konzervatórium Hudba - Hra na pozaune
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hra v súbore je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy pre žiakov druhého a tretieho ročníka. Tento predmet tvorí prípravu ku komornej i orchestrálnej hre vo vyšších ročníkoch.

Väčšina žiakov sa prvýkrát stretáva so skupinovým hraním. Od začiatku je potrebné zdôrazňovať tieto navzájom sa nadväzujúce hľadiská :

- dokonalé individuálne zvládnutie partu,
- vytvorenie jednoliatych hrajúcich skupín – tu je potrebné, aby sa žiaci naučili prispôbiť svoj osobný prejav vo všetkých smeroch ku kolektívu,
- poznávanie študovanej skladby ako celku.

Nakoľko hra v súbore je prípravou ku komornej i orchestrálnej hre, je účelné striedať pri práci hru bez dirigenta, ako aj hru s dirigentom a nacvičovať sprevádzanie sólistov.

Nevyhnutným predpokladom pri študovaní repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava pri nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri tomto nácviku ide o systematické rozvíjanie schopností nátlakových a dýchacích svalov, zautomatizovanie a zosynchronizovanie ich pohybu. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný tréning hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete hra v súbore kladie veľký dôraz.

2. Ciele predmetu

- dokonalé individuálne zvládnutie partu;
- vytvorenie jednoliatych hrajúcich skupín – tu je potrebné, aby sa žiaci naučili prispôbiť svoj osobný prejav vo všetkých smeroch ku kolektívu;
- poznávanie študovanej skladby ako celku;
- schopnosť intonácie počas hry v súbore

3. Obsah vzdelávania

Hra skladieb na základe plánu individuálneho rozvoja žiaka, ktoré zabezpečia interpretačnú úroveň žiaka i súboru.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

2. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

Počas školského roka by mala byť naštudovaná baroková, klasická a súčasná skladba. Za výber repertoáru zodpovedá vyučujúci pedagóg.

Výsledky ročníkovej práce je potrebné prezentovať na internom alebo verejnom vystúpení súboru, v nutnom prípade pred skúšobnou komisiou, zloženou z pedagógov vyučujúcich komornú hru.

3. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hod.)

Repertoárové možnosti sú nesmierne rozsiahle, samozrejme je potrebné prihliadať k hráčskym schopnostiam študentov. V každom prípade by počas školského roka mala byť študovaná baroková, klasická a súčasná skladba. Za výber repertoáru zodpovedá vyučujúci pedagóg.

Výsledky ročníkovej práce je potrebné prezentovať na internom alebo verejnom vystúpení súboru, v nutnom prípade pred skúšobnou komisiou, zloženou z pedagógov vyučujúcich komornú hru.

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
KOMORNÁ HRA
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na pozaune
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Komorná hra je predmet odbornej umeleckej a umelecko - pedagogickej prípravy pre žiakov 4., 5. a 6. ročníka. Žiaci týchto ročníkov už majú dostatočné inštrumentálne a hudobné skúsenosti k dosiahnutiu predpokladaných výsledkov.

V komornej hre sa významne prejavuje úzka spojitosť medzi skúsenosťami získanými štúdiom hlavného odboru a vedomosťami získanými teoretickým štúdiom.

Komorná hra je nutnou prípravou na budúcu profesionálnu prax, ktorá pôsobí ako na duševné, tak aj na charakterové vlastnosti žiakov a ich ďalší vývoj.

Nevyhnutným predpokladom naštudovania repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava – praktické cvičenie na nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri tomto nácviku ide o systematické rozvíjanie schopností nátlakových a dýchacích svalov, zautomatizovanie a zosynchronizovanie ich pohybu. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný tréning hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete komorná hra musí klást veľký dôraz.

2.Ciele predmetu

Jedným zo základných úloh štúdia komornej hry je zjednotiť hlasy vybranej skladby do ideálnej proporcie zodpovedajúcemu slohovému obdobiu. Komorná hra rozvíja u žiakov cit pre komorný sloh starostlivým vypracovaním skladby až do najmenších detailov, pričom je dôležité správne vedenie samotným pedagógom. Je to predmet, kde sa prenáša ťažisko aktivít a zainteresovanosti na žiakov a vylúči sa akákoľvek pasivita.

3. Obsah vzdelávania

V začiatkoch vyučovania komornej hry je potrebné naštudovať technicky menej náročné skladby predovšetkým z obdobia klasicizmu a romantizmu. Pri naštudovaní diela je dôležité, aby žiaci boli zoznámení s osobnosťou skladateľa a doby v ktorej tvoril a taktiež s bližšími údajmi vzťahujúcich sa k dielu vrátane formového a harmonického rozboru.

Komorná hra predpokladá domácu prípravu, to znamená individuálne zvládnutie partu. Pri náročnosti štúdia tohto odboru nie je možné riešiť technické problémy len na vyučovacej hodine.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

4. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 30 hod. /

1. Úvod do komornej hry
2. Praktické zvládnutie kompozícií určených pre komorné zoskupenia brass kvintet, kvartet a pod. a hudobná literatúra pre tieto zoskupenia (kvôli rozsiahlosti ju nie je možné uviesť)
3. Poznanie základov didaktiky vyučovania komornej hry
4. Používanie základných metodických postupov vyučovania komornej hry

5. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 33 hod. /

1. Praktické zvládnutie kompozícií určených pre komorné zoskupenia brass kvintet, kvartet a pod. a hudobná literatúra pre tieto zoskupenia (kvôli rozsiahlosti ju nie je možné uviesť)
2. Poznanie základov didaktiky vyučovania komornej hry
3. Používanie základných metodických postupov vyučovania komornej hry

6. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 30 hod. /

1. Praktické zvládnutie kompozícií určených pre komorné zoskupenia -brass kvintet, kvartet a pod. a hudobná literatúra pre tieto zoskupenia (kvôli rozsiahlosti ju nie je možné uviesť)
2. Poznanie základov didaktiky vyučovania komornej hry
3. Používanie základných metodických postupov vyučovania komornej hry

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
PEDAGOGICKO – UMELECKÁ PRAX
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na pozaune
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Pedagogicko-umelecká prax hry na pozaune je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy. Pedagogicko-umelecká prax je zavŕšením výučby predmetov špeciálnej hudobnej prípravy 5. a 6. ročníka v oblasti vyučovania hlavného predmetu žiakov ZUŠ. Predpokladá a vyžaduje samostatnú prácu žiaka konzervatória, jeho prípravu na vyučovaciu hodinu, výber metodických postupov a vhodného materiálu, predhrávanie zadaných skladieb, riešenie problémov a ich korekciu a prenos všetkých teoretických znalostí do praktického vyučovania. Práca so žiakom ZUŠ si vyžaduje jeho aktívne zapojenie do vyučovacieho procesu a prípravu na jednotlivé vyučovacie hodiny. Z predmetu vyučovacia prax vykonávajú žiaci konzervatória na konci štúdia záverečnú komisionálnu skúšku, ktorá je súčasťou komplexnej absolventskej skúšky. Pozostáva z modelovej vyučovacej hodiny žiaka ZUŠ vedeného počas celého školského roka a z ústnej skúšky z metodiky hry na pozaunu. Súčasťou záverečnej skúšky je odovzdanie písomnej práce z pedagogicko-umeleckej praxe a písomnej prípravy na modelovú vyučovaciu hodinu.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je pripraviť žiaka konzervatória na samostatnú prácu, jeho prípravu na vyučovaciu hodinu, výber metodických postupov a vhodného materiálu, predhrávanie zadaných skladieb, riešenie problémov a ich korekciu a prenos všetkých teoretických znalostí do praktického vyučovania.

3. Obsah vzdelávania

Schopnosť popísať a analyzovať vyučovací proces, schopnosť riešenia problémov, ktoré sledoval popisom a hodnotením typu žiakov základného umeleckého vzdelávania.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

5. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 33 hod. /

Žiaci konzervatória systematicky navštevujú vyučovacie hodiny skúsených pedagógov. Ich následná reflexia a analýza vyučovacieho procesu hry na nástroji (využitých metodických postupov, obsahu vyučovania) je prekonzultovaná na hodine pedagogicko-umeleckej praxe.

6. ročník

/ 2 hodiny týždenne, spolu 60 hodín/

1. Význam vyučovacej praxe hry na pozaune
2. Pedagóg poverí žiaka konzervatória vyučovať predmet hra na pozaune v určitom ročníku a určitú skupinu.
3. Žiak konzervatória vyučuje v prítomnosti pedagóga, ktorý vedie, kontroluje a priebežne hodnotí vyučovaciu prax žiaka ZUŠ.
4. Podrobná pedagogická analýza pedagogicko-umeleckej praxe, ktorá sa uskutočňuje na hodinách pedagogického seminára.
5. Žiak konzervatória odučí celoročnú látku a pripraví sa na pedagogický výstup na súbornej skúške z pedagogickej prípravy.

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra
HLAVNÝ ODBOR ŠTÚDIA HRA NA TUBE
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na tube
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hra na tube je hlavný odbor štúdia v odbornom zameraní 8229 6,7 05 - hra na zobcovej flaute, flaute, hoboji, klarinete, saxofóne, fagote, trúbke, lesnom rohu, pozaune, tube a bicích nástrojoch, v študijnom odbore 8229 6,7 hudba.

Učivo sa vyberá so zreteľom na individualitu žiaka, jeho talentové predpoklady, schopnosti a technickú vyspelosť. Uvedené študijné požiadavky v jednotlivých ročníkoch, ako aj požiadavky stanovené pre vykonanie všetkých skúšok, vrátane absolventského koncertu, sú považované za povinné minimum pre klasifikáciu žiaka. U mimoriadne nadaných a technicky vyspelých žiakov, sa môžu na štúdium použiť aj skladby určené pre vyšší ročník. Učivo môže zahŕňať aj skladby, ktoré sa v osnovách nenachádzajú, ale sú umelecky hodnotné a svojou technickou náročnosťou zodpovedajú príslušnému ročníku.

Na konci prvého a druhého polroku každého ročníka vykonajú žiaci praktickú skúšku z hry na tube pred komisiou, zloženou z pedagógov vyučujúcich hlavné odborné predmety v rámci odborného zamerania 8229 6,7 05. O známke komisia rozhoduje s prihliadnutím na návrh vyučujúceho pedagóga, pričom berie do úvahy aj výsledky hodnotenia praktických výkonov žiaka na interných a verejných koncertoch školy v priebehu daného klasifikačného obdobia. Obsah a rozsah skúšobnej látky určujú učebné osnovy. Výnimka je povolená jedine žiakom pripravujúcim sa na súťaž. Vo štvrtom ročníku žiaci vykonávajú maturitnú skúšku. V šiestom ročníku si mimoriadnu starostlivosť vyžaduje príprava a realizácia komplexnej absolventskej skúšky.

Nevyhnutným predpokladom naštudovania repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava – praktické cvičenie na nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri tomto nácviku ide o systematické rozvíjanie schopností nátlakových a dýchacích svalov, zautomatizovanie a zosynchronizovanie ich pohybu. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný tréning hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v hlavnom predmete štúdia hra na tube musí klást veľký dôraz.

V súvislom šesťročnom štúdiu získavajú žiaci na hodinách vyučovania hlavného odboru štúdia hra na tube aj rozsiahle vedomosti, schopnosti a zručnosti v umeleckej pedagogike, a to najmä metodiky a didaktiky vyučovania hry na tube. Preto sú po absolvovaní šesťročného štúdia schopní samostatne vytvárať umelecký – interpretačné výkony a vytvárať individuálne pedagogické koncepcie pre vyučovanie žiakov na základnom stupni umeleckého vzdelávania.

2. Ciele predmetu

Cieľom odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy v rámci súvislého šesťročného štúdia tohto hlavného odboru štúdia, je pripraviť žiakov tak, aby po jeho absolvovaní vedeli kvalitne plniť úlohy, ktoré bude od nich vyžadovať umelecká alebo pedagogická prax, prípadne ďalšie štúdium na vysokej škole. V oblasti technickej musia žiaci zvládnuť všetky základné formy techniky – získať správne interpretačné návyky, ako aj rozvíjať hudobno-výrazové schopnosti tak, aby sa vedeli správne orientovať vo všetkých štýlových oblastiach. Súčasne si osvojujú vedomosti, schopnosti a zručnosti v umeleckej pedagogike, a to najmä v oblasti metodiky a didaktiky vyučovania odboru hra na tube.

3. Obsah vzdelávania

Učebné osnovy pre hlavný predmet štúdia hra na tube sú koncipované tak, aby žiaci konzervatória dosiahli takú technickú vyspelosť a umeleckú interpretačnú úroveň, aby boli po absolvovaní štúdia schopní pôsobiť ako sóloví interpreti, plniť požadované úlohy v profesionálnych orchestroch a komorných súboroch, alebo aby mohli ďalej študovať hru na tube na vysokej škole, prípadne pedagogicky pôsobiť na základnom stupni umeleckých škôl.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

1. ročník

/ 2 hodiny týždenne, spolu 66 hod. /

1. Dýchanie (kostálno-abdominálne), tvorenie tónu
2. Všetky durové a molové stupnice, kvintakordy, septakordy a ich obraty v tenute, legáte a staccate v pomalom tempe
3. K. Pádiový – Zborová škola tubu (nasadenie, dýchanie, tenuto, staccato)
4. V. Hoza – 100 vybraných etúd pre tubu (Úvodne etudy, podľa individuálnych schopností žiaka)
5. Cvičenia na zdokonaľovanie tenuta, staccata, legáta a tvorenia tónu
6. 2 inštruktívne prednesy podľa individuálnych schopností žiaka

Komisionálna skúška:

1. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7, zm7 a ich obraty v tenute a legáte v miernych tempách. (žiak si pripraví jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník
2. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7, zm7 a ich obraty v tenute a legáte v miernych tempách (žiak si pripraví jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte.

2. ročník

/ 2 hodiny týždenne, spolu 66 hod. /

1. Všetky durové a molové stupnice, kvintakordy, septakordy a ich obraty v tenute, legáte a staccate
2. Zdokonaľovanie tvorenia tónu a dychovej techniky
3. V. Hoza – 100 vybraných etúd - etudy podľa individuálnych schopností žiaka
4. Denné nátliskové cvičenia
5. Rozvoj motoriky prstov
6. 2 prednesy podľa odporúčanej literatúry

Komisionálna skúška:

1. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 ,zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník
2. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 ,zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte, z toho raz naspamäť.

3. ročník

/ 2 hodiny týždenne, spolu 66 hod. /

1. Všetky durové a molové stupnice, kvintakordy, septakordy a ich obraty v tenute, legáte a staccate v rýchlejšom tempe
2. Denné cvičenia na zdokonaľovanie motoriky prstov, nátliskové cvičenia, dvojité staccato
3. Minimálne 20 etúd podľa odporúčanej literatúry
4. 2 – 3 prednesy podľa odporúčanej literatúry

Komisionálna skúška:

1. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 ,zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník
2. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 ,zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte, z toho raz naspamäť.

4. ročník

/ 2 hodiny týždenne, spolu 60 hod. /

1. Všetky durové, mólové stupnice, rozklady a obraty kvintakordov a septakordov, chromatické a celotónové stupnice
Minimálne 20 etúd podľa individuálnych schopností žiaka
2. Denné cvičenia na zdokonalenie a rozšírenie rozsahu jednočiarkovej a kontra oktávy
3. Zdokonaľovanie motoriky prstov, trojitá artikulácia
4. 2 – 3 prednesy podľa odporúčanej literatúry

Komisionálna skúška:

1. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník
2. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte, z toho raz naspamäť.

Maturitná skúška:

Žiak zahrá na primeranej úrovni časť koncertu, koncertnej skladby alebo sonáty v rozsahu 15 minút

5. ročník

/ 2 hodiny týždenne, spolu 66 hod. /

1. Všetky durové a molové, rozklady a obraty kvintakordov a septakordov hrané v tenute, legáte, stupnice celotónové a chromatické hrané v rýchlom tempe
2. Minimálne 20 etúd podľa odporúčanej literatúry, rozvíjanie melodického cítenia
3. Etudy hrať vo virtuóznom tempe, dôraz sa kladie na artikuláciu, násobné staccato a rozšírenie registra v kontra a jednočiarkovej oktáve
4. 3 – 4 prednesy podľa odporúčanej literatúry

Komisionálna skúška:

1. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník
2. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte, z toho raz naspamäť.

6. ročník

/ 2 hodiny týždenne, spolu 60 hod. /

Štúdium v 6. ročníku je zamerané na prípravu absolventského výkonu. Vedíme žiaka k čo najväčšej samostatnosti. Žiak naštuduje koncert v rozsahu najmenej 15 minút a prednesie ho na absolventskom koncerte. Pokiaľ žiak tento absolventský koncert neuvedie v celom rozsahu, jeho zostatok predvedie na záverečnej komisionálnej skúške. Nemôže to byť skladba z maturitného programu.

Komisionálna skúška:

1. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 ,zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník
2. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 ,zm7 a ich obraty v tenute a legáte v primeranom tempe. (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania, z toho jedna spoločná pre ročník

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte, z toho raz naspamäť.

Absolventská skúška:

Žiak zahrá na primeranej úrovni koncertnú skladbu alebo sonátu v rozsahu 30 minút.

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra
HRA NA PRÍBUZNOM NÁSTROJI
ISCED 3B

Konzervatórium Hudba - Hra na tube
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hra na príbuznom nástroji – basovej tube je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy. Výchovo - vzdelávacím cieľom a úlohou tohoto predmetu je zvládnutie hry na príbuznom nástroji vyššej polohy a iného ladenia za účelom úspešnej realizácie partov, určených pôvodne iným nástrojom (väčšinou v romantickej hudbe 19. storočia), aj v iných polohovo náročných tubových partiách ďalších epoch, predovšetkým v hudbe 20. storočia. Žiak, školený v hlavnom odbore štúdia na kontrabasovej tube, získa tiež potrebné znalosti pre zvládnutie partov basovej tuby v dychovej hudbe.

Obsahom vyučovacieho predmetu je osvojenie nátisku na odlišný nátrubok a iných hmatov tuby, čo sa docieľa precvičovaním stupníc, akordov a intervalov, hrou etúd, cvičení (tiež transponovaných alebo pôvodne určených pre kontrabasovú tubu), ďalej štúdiom orchestrálnych partov, určených alebo najvhodnejších pre basovú tubu, a nakoniec štúdiom sólových partov tohto nástroja. Pri štúdiu hry na basovú tubu v 5. ročníku žiak využije a aplikuje všetky poznatky a návyky, najmä v oblasti dychovej, jazykovej aj zápojovej techniky, ktoré získal doterajším štúdiom hlavného odboru – hry na kontrabasovú tubu. Učivo sa zostaví vzhľadom na individuálnu vyspelosť žiaka v hlavnom odbore, podľa možnosti školy a vyučujúceho, vybavenia školského archívu atď. Učiteľ zostaví pre žiaka individuálny študijný plán, v ktorom dbá na rovnomernom rozvíjaní technickej, výrazovej aj štýlovej zložky. Ťažisko výučby však spočíva v dôkladnom upevnení nátiskových a hmatových znalostí, odlišných od nástroja, na ktorý sa hrá na hodinách hlavného odboru, zatiaľ čo časť orchestrálnych partov možno naštudovať v predmete hra z notového zápisu bez prípravy a štúdium orchestrálnych partov, rovnako ako aj niektoré náročnejšie orchestrálne sóla. Nevyhnutným predpokladom naštudovania repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava – praktické cvičenie na nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri tomto nácviku ide o systematické rozvíjanie schopností prstov, zautomatizovanie a zosynchronizovanie ich pohybu. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný tréning hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete hra na príbuznom nástroji musí klást veľký dôraz.

V súvislom šesťročnom štúdiu získavajú žiaci na hodinách vyučovania hry na príbuznom nástroji aj rozsiahle vedomosti, schopnosti a zručnosti v umeleckej pedagogike, a to najmä metodiky a didaktiky vyučovania hry na príbuznom nástroji. Preto sú po absolvovaní šesťročného štúdia schopní samostatne vytvárať umelecký – interpretačné výkony a vytvárať individuálne pedagogické koncepcie pre vyučovanie žiakov na základnom stupni umeleckého vzdelávania.

2.Ciele predmetu

Neustále stúpajúce nároky na hráča plechových nástrojov vyžadujú ovládanie hry na príbuzné nástroje iných ladení. Je nutné, aby sa žiak s týmito nástrojmi zoznámil a vedel, ktorý nástroj je najvhodnejší pre danú skladbu. Ide hlavne o skladby baroka a klasicizmu, ale tiež aj o súčasnú hudbu.

3. Obsah vzdelávania

Žiak sa naučí hrať na príbuznom nástroji na profesionálnom stupni, aby dokázal hrať party tohto nástroja v dychovom a symfonickom orchestri.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

5. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 33 hod. /

1. Oboznámenie sa s nástrojom
2. Zvládnutie nových prstokladov na F tubu
3. Štúdium etúd a prednesov s dôrazom na technické a rozsahové špecifiká daného nástroja.
4. Štúdium orchestrálnych partov a sólových úsekov hraných na danom nástroji.

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
DEJINY A LITERATÚRA HLAVNÉHO ODBORU
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na tube
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Dejiny a literatúra hlavného odboru štúdia je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy na vyššej odbornej úrovni, ktorý zoznamuje žiaka s dejinami a literatúrou nástroja, s vývojom novovekých typov dychových nástrojov a ich využitím v hudbe.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je získanie znalostí na vyššej odbornej úrovni z dejín a literatúry hlavného odboru štúdia, hlavne od doby baroka po súčasnosť, orientáciu v sólovej koncertnej, komornej a orchestrálnej literatúre podľa jednotlivých slohových období a znalosť najdôležitejších skladieb z počúvania, notového zápisu a z vlastnej hry.

3. Obsah vzdelávania

Dejiny a vývoj nástrojov vzdelávajú na vyššej odbornej úrovni žiaka, ktorý absolvoval štúdium umeleckých, pedagogických, historických a hudobno-teoretických predmetov. Pedagóg nadväzuje na znalosti žiaka z umeleckej praxe, z koncertov a z CD nahrávok. Na hodinách využíva ukážky úryvkov skladieb so zameraním na nástrojovú problematiku. Pri analýze a hodnotení významných diel kombinuje ukážky hrané, reprodukované a štúdium notového zápisu. Taktiež sa vyžaduje samostatná práca s učebným textom. /Kratochvíl: Dejiny a literatúra dychových nástrojov /.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Praveké, staroveké a stredoveké nástroje európskej kultúrnej oblasti a ich literatúra.
2. Vývoj novovekých typov dychových nástrojov a ich literatúra.
3. Podrobnejšie o hlavnom nástroji. Vývojové súvislosti v rámci drevených dychových nástrojov /flauta, hoboje, klarinet, fagot, saxofón/ a v rámci plechových dychových nástrojov /lesný roh, trúbka, pozauna, tuba, nástroje dychovej hudby/
4. Vývoj spôsobu hry, významní sólisti, orchestrálni hráči a pedagógovia dychových nástrojov so zameraním na hlavný nástroj.
5. Vedľajšie nástroje. Ich ladenie, notácia, technické zvláštnosti a použitie v dielach významných skladateľov.
6. Teoretická a praktická znalosť transpozícií.

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Literatúra podľa historických období
2. Vývoj jednotlivých foriem od baroka po súčasnosť
3. Komorné dychové súbory – duá, triá, kvartetá, kvintetá a väčšie.
4. Komorné súbory zmiešané /nástroje dychové, sláčikové, prípadne klavír/ – triá, kvartetá

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
PEDAGOGIKA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na tube
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Pedagogika hlavného študijného odboru je neoddeliteľnou súčasťou vyučovania hlavného študijného odboru. Vedie k osvojovaniu si správnych pedagogických a metodologických postupov, ktoré žiaci potom po absolvovaní školy aplikujú pri pedagogicko-umeleckých činnostiach. Nakoľko umelecká pedagogika pracuje v prevažnej miere na princípoch pedagogiky individuálneho spôsobu vzdelávania, pri jej tvorbe pedagóg musí rešpektovať individualitu každého žiaka, jeho talentové predpoklady, fyziologické dispozície a predpoklad ich rozvoja, vek, schopnosť chápania a reagovania na nové poznatky a im podriaďiť pri vyučovaní svoj metodický postup. Každý žiak sa vyvíja iným spôsobom, preto sa príprava učebného postupu nesmie robiť hromadne. Pre každého žiaka musí učiteľ pripraviť individuálny metodický postup, ale nikdy by sa nemal vytrátiť hlavný cieľ, vychovať umelecky citiaceho človeka a nielen mechanického remeselníka. Treba bojovať proti diletantskému chápaniu interpretovaného diela, ktoré sa prejavuje v nesprávnom pochopení po stránke obsahu a posolstva a výberom neprimeraných výrazových prostriedkov. Pritom však učiteľ musí byť dobrým psychológom a musí viesť žiaka svojím postupom upútať počas celej hodiny. Žiaci sa tu teda učia umenie citovo vnímať, rozumieť umeleckým dielam a čo je v predmete pedagogika hlavného študijného odboru najdôležitejšie, naučia sa podľa vzoru svojho učiteľa hlavného odboru štúdia a v súčinnosti s ostatnými pedagogickými predmetmi komplexne pedagogicky pôsobiť na vyžadovanej úrovni. Patrí k predmetom „ako vytvárať umenie“. Preto sú po absolvovaní šesťročného štúdia schopní samostatne pripraviť umelecky - interpretačné výkony a vytvárať individuálne pedagogické koncepcie pre vyučovanie každého zvereného žiaka na základnom stupni umeleckého vzdelávania.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je osvojovanie si správnych pedagogických a metodicko-didaktických postupov, ktoré žiaci potom po absolvovaní školy budú aplikovať pri svojich pedagogických činnostiach. Pedagogika hlavného študijného odboru sa ako výnimočný predmet nachádza iba na umeleckých školách konzervatoriálneho druhu a tvorí jeden z pilierov umeleckej pedagogiky preto, lebo žiak konzervatória sa pri tvorbe umeleckej produkcie učí zaznamenávať a plniť komplexné požiadavky svojho učiteľa. Tie sú potom vzorom, pri vlastnej pedagogicko-umeleckej činnosti.

3. Obsah vzdelávania

Pedagogicko-umelecké vzdelávanie, pripravuje na komplexné pedagogické pôsobenie umeleckú osobnosť, s osobnostnými predpokladmi pre prácu v pedagogicko-umeleckých činnostiach. Ovláda pedagogiku, odborovú didaktiku a metodiku, aplikovanú fyziológiu,

aplikovanú psychológiu a praktickú orientáciu v štýlových obdobiach vo svojom hlavnom odbore štúdia podľa požadovaných nárokov v jednotlivých ročníkoch.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

1. ročník

/1 hodina týždenne, spolu 33 hod./

1. Dýchanie (kostálno-abdominálne), tvorenie tónu
2. Všetky durové a molové stupnice, kvintakordy, septakordy a ich obraty v tenute, legáte a staccate v pomalom tempe
3. K. Pádívý – Zborová škola tubu (nasadenie, dýchanie, tenuto, staccato)
4. V. Hoza – 100 vybraných etúd pre tubu (Úvodne etudy, podľa individuálnych schopností žiaka)
5. Cvičenia na zdokonaľovanie tenuta, staccata, legáta a tvorenia tónu
2 inštruktívne prednesy podľa individuálnych schopností žiaka
6. Poznanie základov pedagogiky vyučovania hry na tube

2. ročník

/1 hodina týždenne, spolu 33 hod./

1. Všetky durové a molové stupnice, kvintakordy, septakordy a ich obraty v tenute, legáte a staccate
2. Zdokonaľovanie tvorenia tónu a dychovej techniky
3. V. Hoza – 100 vybraných etúd - etudy podľa individuálnych schopností žiaka
4. Denné nátliskové cvičenia
5. Rozvoj motoriky prstov
6. 2 prednesy podľa odporúčanej literatúry
7. Poznanie základov pedagogiky vyučovania hry na tube

3. ročník

/1 hodina týždenne, spolu 33 hod./

1. Všetky durové a molové stupnice, kvintakordy, septakordy a ich obraty v tenute, legáte a staccate v rýchlejšom tempe
2. Denné cvičenia na zdokonaľovanie motoriky prstov, nátliskové cvičenia, dvojité staccato
3. Minimálne 20 etúd podľa odporúčanej literatúry
4. 2 – 3 prednesy podľa odporúčanej literatúry
5. Poznanie základov pedagogiky vyučovania hry na tube

4. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 30 hod. /

1. Všetky durové, molové stupnice, rozklady a obraty kvintakordov a septakordov, chromatické a celotónové stupnice
Minimálne 20 etúd podľa individuálnych schopností žiaka
2. Denné cvičenia na zdokonalenie a rozšírenie rozsahu jednočiarkovej a kontra oktávy
3. Zdokonaľovanie motoriky prstov, trojitá artikulácia

4. 2 – 3 prednesy podľa odporúčanej literatúry
5. Poznanie základov pedagogiky vyučovania hry na tube

5. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 33 hod. /

1. Všetky durové a molové, rozklady a obraty kvintakordov a septakordov hrané v tenute, legáte, stupnice celotónové a chromatické hrané v rýchлом tempe
2. Minimálne 20 etúd podľa odporúčanej literatúry, rozvíjanie melodického cítenia
3. Etudy hrať vo virtuóznom tempe, dôraz sa kladie na artikuláciu, násobné staccato a rozšírenie registra v kontra a jednočiarkovej oktáve
4. 3 – 4 prednesy podľa odporúčanej literatúry
5. Aplikácia pedagogiky vyučovania hry na tube

6. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 30 hod. /

1. Pedagogika hry na klavíri pri naštudovaní koncertného programu
2. Didaktika pri výbere koncertného programu
3. Metodického postupy naštudovania jednotlivých skladieb

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
METODIKA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na tube
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Metodika hry na tube je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy, ktorý predstavuje prvú časť špeciálnej prípravy žiaka konzervatória v hre na tubu pre učiteľské povolanie.

V oblasti medzipredmetových vzťahov nadväzuje vyučovací predmet na poznatky získané v psychológii, korešponduje s učivom v pedagogike a pripravuje do istej miery aj vyučovanie didaktiky. Ťaží tiež zo znalostí elementárnych etúd a prednesov z predmetu hra z listu a štúdium orchestrálnych partov. Výučba je realizovaná v 5. ročníku, teda jeden školský rok, a to jednu hodinu týždenne, v skupine všetkých žiakov odboru v ročníku.

Výučba strieda hodiny teoretickej metodiky s náčuvmi; vyučovacie hodiny hry na tube na vybranej ZUŠ alebo v nižších ročníkoch konzervatória navštevujú žiaci 5. ročníka dvakrát mesačne v rozsahu jednej hodiny. Náčuvy je treba rozvrhnúť tak, aby žiaci mohli sledovať rôznych žiakov z rôznych ročníkoch. Súčasťou náčuvov je stručný rozbor vyučovacej hodiny, ktorý povedie a seminárnou formou so žiakmi preberie cvičný učiteľ. V priebehu rozborov vyučovacej praxe sa žiaci zoznámia so spôsobom plánovania a výberom učiva a spôsobom hodnotenia žiakových výkonov. Cvičný učiteľ vysvetľuje svoj metodický postup a odpovedá na odborné, metodické otázky žiakov.

2.Ciele predmetu

Výchovne vzdelávacím cieľom tohto predmetu je oboznámenie žiaka s objektívne platnými metódami vyučovania hry na tube, s postupmi skúmania fyziologických a muzikálnych predpokladov štúdia hry na tubu, zvlášť na elementárnom stupni, aj s plánovitým a systematickým postupom v priebehu vyučovania hry na ZUŠ. Vzhľadom k tomu, že sa hra na tubu v ZUŠ vyučuje zriedka, je nutné náčuvy ako praktickú časť tohto predmetu praktizovať v 1. ročníku prípadne v nižších ročníkoch konzervatória pri výučbe hlavného odboru.

3. Obsah vzdelávania

Obsahom vyučovacieho predmetu metodika hry na tube je teoretická metodika, ako aj praktické náčuvy vyučovania hry na tube v ZUŠ alebo v nižších ročníkoch konzervatória. Teoretická metodika preberá metódu osvojenia hry na tube po stránke technickej, hudobne výrazovej a psychologickkej. Žiaci sa zoznamujú s problematikou techniky a umeleckej interpretácie. Podrobne sa zoznamujú s inštruktívnou tubovou literatúrou. Teoretická časť metodiky sa delí na tri časti:

1. pedagogické prvky a problémy,
2. metodika vyučovania hry na tube,
3. interpretácia umeleckého diela na základe správneho používania výrazových prostriedkov.

Náčuvy vyučovania hry na tubu majú za cieľ účasť študujúcich pri praktickom vyučovaní na ZUŠ alebo v nižších ročníkoch konzervatória; žiak pritom spoznáva individuálne rozdiely v nadaní, schopnosti, úsilia a výkonoch žiakov aj v práci učiteľa a jeho metodiku. Pripravuje sa tým na predmet vyučovacia prax hlavného odboru, ktorý je zaradený v 6. ročníku konzervatória.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

5. ročník

/ 2 hodiny týždenne, spolu 66 hod. /

1. Všeobecný úvod k výučbe. Osobnosť učiteľa a jeho úloha pri výučbe hry na tubu
2. Zdravotné a fyziologické predpoklady k štúdiu hry na tubu (vhodná stavba ústnej dutiny, pier a chrupu)
3. Prieskum hudobného nadania
4. Stručný prehľad tubových škôl a metód hry na tubu
5. Názov, historický vývoj, stavba a ošetrovanie nástroja
6. Hra na tubu – držanie nástroja a posadenie pri hre, výber nástroja a nátrubku
7. Technika dýchania, tvorenie tónu – nátlak
8. Vznik tónu a stupňov prirodzenej rady
9. Ladenie prirodzené a temperované
10. Technické podmienky správnej hry: plánovanie, norma, systematickosť význam cvičení
11. Cvičenia na vydržiavaných tónoch – metódy a úžitok; spôsob výberu cvičného materiálu
12. Hra staccato, legato, portamento (tenuto)
13. Rytmus, dynamika, agogika, frázovanie, výrazové zložky hry
14. Štúdium stupníc a rozložených akordov
15. Spôsob štúdia etúd a prednesových diel, význam pozornosti vo vývoji interpretačnej techniky
16. Pedagogika a hygiena
17. Štúdium, prvé hodiny výučby, osnovy hry na tubu na LŠU a na konzervatóriu
18. Inštruktívna literatúra
19. Ďalšia literatúra nástroja. Uplatnenie tuby v orchestri, v komornej a sólovej hre
20. Estetika vystupovania
21. Náčuvy na ZUŠ alebo v 1. ročníku konzervatória

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
DIDAKTIKA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na tube
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Didaktika hry na tube je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy, ktorá dopĺňa a nadväzuje na vedomosti z metodiky a ako ďalšia z umelecko-pedagogických disciplín zabezpečuje pedagogické vzdelanie žiakov konzervatória v oblasti riešenia vyučovacích problémov nástrojovej hry v základnom umeleckom školstve.

2. Ciele predmetu

Jej cieľom je zoznámenie sa s historickým vývojom didaktiky, s didaktickými zásadami, s inštruktívnou literatúrou a školami hry na tube, s podrobným vyučovaním začiatocníkov a s literatúrou pre ďalšie vzdelávanie pedagógov.

3. Obsah vzdelávania

Didaktika vyučovania hry na tube a jej praktická aplikácia na riešenie problémov vyučovania hry na tube.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

5. ročník

/ 2 hodiny týždenne, spolu 66 hod./

1. Úvod do didaktiky hry na tube
  - 1.1. Cieľ predmetu. Vysvetlenie pojmov
  - 1.2. História vzniku predmetu
  - 1.3. Didaktické zásady a ich uplatnenie pri vyučovaní žiakov ZUŠ
2. Etapy vyučovania začiatocníkov
  - 2.1. Psychofyzologické danosti začiatocníkov. Výber metodických postupov.
  - 2.2. Vyučovanie žiakov prípravného štúdia – prvá etapa. Zoznámenie žiaka s pedagógom a nástrojom – tuba. Motivácia žiaka.
  - 2.3. Vyučovanie žiakov prípravného štúdia – druhá etapa. Uplatniť školu na tubu. Hra jednoduchých ľudových piesní. Vyjadrenie charakteru hudby.
  - 2.4. Vyučovanie žiakov prípravného štúdia – tretia etapa. Rozvíjanie zmyslu pre rytmus, tempo, metrum. Ujasnenie sluchovej predstavy pomocou notového zápisu.
  - 2.5. Výber nástroja, s ktorým bude pokračovať v ďalšom štúdiu na ZUŠ
  - 2.6. Tvorenie správnych nátlkových návykov a prstovej techniky

- 2.7. Systematické zdokonaľovanie nátliskových návykov pomocou jednotlivých škôl podľa zásady primeranosti schopnosti každého žiaka.
- 2.8. Výber etúd a ľahkých prednesových skladieb, rozvíjať predstavu o charaktere a štýle daných skladieb.
- 2.9. Zvládnutie náročnejších prednesov, príprava na verejné vystúpenie.
- 3. Tubové školy a inštruktívna a prednesová literatúra
  - 3.1. Tubové školy pre začiatočníkov.
  - 3.2. Inštruktívna a prednesová literatúra.
- 4. Ďalšie formy práce na vyučovaní, didaktické materiály
  - 4.1. Hra z listu, komorná hra. Pestovanie pohotovosti - prostriedok k dosiahnutiu viacerých cieľov.
  - 4.2. Práca na výstavbe skladby. Pochopenie obsahu hudobného diela. Analýza a osvojenie notového zápisu. Práca na detailoch.
  - 4.3. Základné pedagogické materiály a literatúra k ďalšiemu vzdelávaniu pedagógov.

Vzdelávacia oblasť:

Človek a spoločnosť

PEDAGOGICKÝ SEMINÁR HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA HRA TUBE

ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na tube

Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Pedagogický seminár vyučovania hry na tube je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy. Poskytuje priestor kolektívnej diskusii a rozborom všetkých pedagogických situácií. Je syntézou teórie a praxe. Umožňuje samostatné vyjadrenie žiaka konzervatória, uvedenie a obhájenie argumentov pred kolektívom. Vyžaduje aktivitu žiakov konzervatória, ich celkovú zainteresovanosť na riešení problémov vyučovania hry na tube a záujem o problematiku.

2.Ciele predmetu

Cieľom predmetu je integrovať poznatky zo všetkých predmetov špeciálnej pedagogickej prípravy 5. a 6. ročníka.

3. Obsah vzdelávania

Obsahom tohto predmetu je riadená diskusia o špecifikách odborovej pedagogiky, didaktiky a metodiky hry na tube.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

6. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 30 hod./

1. Význam pedagogického seminára vyučovania hry na tube
2. Diskusie o teoretických vedomostiach
  - 2.1. Postrehy z náčuvov nástrojovej hry.
  - 2.2. Skúsenosti z vyučovacej praxe. Analýza vyučovacích hodín pedagóga a vlastných vyučovacích hodín.
3. Inštruktívna literatúra a diskusie o metodických postupoch
  - 3.1. Zoznamovanie sa s inštruktívnou literatúrou.
  - 3.2. Praktické prehrávanie literatúry s nástrojom.
  - 3.3. Diskusie o metodických postupoch významných pedagógov.
4. Možnosti ďalšieho vzdelávania pedagóga
  - 4.1. Oboznámenie sa so základnými pedagogickými materiálmi (učebné plány, osnovy, metodické príručky).

Vzdelávacia oblasť:
Matematika a práca s informáciami
HRA NOTOVÉHO ZÁPISU BEZ PRÍPRAVY
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na tube
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hra notového zápisu bez prípravy a štúdium orchestrálnych partov je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy s mnohostranným praktickým zameraním a využitím. Predmet hra z listu a štúdium orchestrálnych partov pre tubu ťaží zo všetkých znalostí a zručností získaných v hlavnom odbore štúdia – hra na kontrabasovej tube, od 5. ročníka taktiež v hre na príbuznom nástroji – basovej tube. Taktiež sa opiera o znalosti v hudobno-teoretických predmetov, predovšetkým v intonácii a harmónii, od 5. ročníka ťaží tiež z látky predmetu dejiny a literatúra dychových nástrojov.

Pre jednotlivé ročníky sa zostaví individuálny študijný plán s ohľadom na technickú vyspelosť žiaka. Pedagóg môže zaradiť do študijného plánu hudobné diela a orchestrálne sóla, ktoré neobsahujú osnovy hlavného odboru. Pred začatím hry notového zápisu bez prípravy a pred štúdiom orchestrálneho partu je treba objasniť zaradenie autora do slohového obdobia, určiť tóninu, rytmické členenie, metrum, tempo, dynamiku, frázovanie, agogiku i celkovú náladu skladby.

Nevyhnutným predpokladom naštudovania repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava – praktické cvičenie na nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri tomto nácviku ide o systematické rozvíjanie schopností nátlakových a dýchacích svalov, zautomatizovanie a zosynchronizovanie ich pohybu. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný „tréning“ hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete hra notového zápisu bez prípravy musí klásť veľký dôraz.

V súvislom šesťročnom štúdiu získavajú žiaci na hodinách vyučovania hry notového zápisu bez prípravy aj rozsiahle vedomosti, schopnosti a zručnosti v umeleckej pedagogike, a to najmä metodiky a didaktiky vyučovania hry notového zápisu bez prípravy. Preto sú po absolvovaní šesťročného štúdia schopní samostatne vytvárať umelecký – interpretačné výkony a vytvárať individuálne pedagogické koncepcie pre vyučovanie žiakov na základnom stupni umeleckého vzdelávania.

2. Ciele predmetu

Cieľom tohto predmetu je vypestovať u žiaka rýchlu orientáciu v notovom zázname a jeho pohotovú reprodukciu bez predchádzajúceho podrobného štúdia. Žiak musí mať znalosť orchestrálnej literatúry rôznych žánrov a slohových období od bežných partov až po špičkové orchestrálne sóla.

3. Obsah vzdelávania

Obsahom vyučovacieho predmetu hra notového zápisu bez prípravy a štúdium orchestrálnych partov je teda cvik v oboch zložkách; pri hre notového zápisu bez prípravy sa postupuje od jednoduchých cvičení, skladieb neznámych etúd k zložitejším skladbám a to s uplatnením dynamiky, frázovania, s rozlišovaním podstatného od menej podstatného; pri štúdiu orchestrálnych partov sa žiak postupne zoznamuje s bežnými a náročnými tubovými partami domácej a svetovej symfonickej a opernej literatúry so zvláštnym zreteľom na sólové miesta a nástrojovou polohou /tuba basová a kontrabasová/. Žiak má byť po absolvovaní tohto predmetu pripravený profesionálne zvládnuť úlohu orchestrálneho hráča v symfonickom alebo opernom orchestri.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

4. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 30 hod./

1. Oboznámenie sa s jednoduchšími orchestrálnymi skladbami hranými na B tube
2. Štúdium jednoduchších sólových častí orchestrálnych skladieb

5. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 33 hod./

1. Štúdium náročnejších sólových častí orchestrálnych partov
2. Orientácia a pohotovosť pri hre orchestrálnych partov s dôrazom na časovú obmedzenosť nácviku daného partu

6. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 30 hod./

1. Štúdium náročných orchestrálnych partov symfonickej a opernej literatúry
2. Štúdium konkurzných partov symfonického a operného orchestra

Vzdelávacia oblasť:

Matematika a práca s informáciami

ROZBOR UMELECKÝCH DIEL HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA

ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na tube

Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Predmet analýza skladieb hry na tube je predmet odbornej teoretickej prípravy, v ktorom sa žiak naučí na vyššej odbornej úrovni urobiť komplexnú analýzu umeleckého diela z aspektu hudobno-teoretického, hudobno-historického, hudobno-estetického a hudobno-interpretáčného. Na základe tejto analýzy získa vedomosti, schopnosti a zručnosti potrebné pre profesionálnu tvorivú umeleckú interpretáciu a umeleckú pedagogiku.

2. Ciele predmetu

Žiak získava vedomosti, schopnosti a zručnosti potrebné pre profesionálnu tvorivú umeleckú interpretáciu a umeleckú pedagogiku.

3. Obsah vzdelávania

Obsahom predmetu je analýza umeleckých diel zo štýlového, metodologického aj interpretačného hľadiska.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

5. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 33 hod./

1. Základné princípy komplexnej analýzy umeleckého diela
2. Metodika komplexnej analýzy umeleckého diela
3. Špecifiká komplexnej analýzy diela hlavného predmetu
4. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel barokového štýlu
5. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel klasicistického štýlu

6. ročník

/1 hodina týždenne, spolu 30 hod./

1. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel romantického štýlu
2. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel hudby 20. a 21. storočia
3. Vypracovanie komplexných analýz interpretovaných umeleckých diel
4. Vypracovanie komplexných analýz umeleckých diel absolventskeho umeleckého výkonu

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
HRA V SÚBORE
ISCED 3B

Konzervatórium Hudba - Hra na tube
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hra v súbore je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy pre žiakov druhého a tretieho ročníka. Tento predmet tvorí predstupeň ku komornej i orchestrálnej hre vo vyšších ročníkoch.

Väčšina žiakov sa prvýkrát stretáva so skupinovým hraním. Od začiatku je potrebné zdôrazňovať tieto navzájom sa nadväzujúce hľadiská :

- dokonalé individuálne zvládnutie partu,
- vytvorenie jednoliatych hrajúcich skupín – tu je potrebné, aby sa žiaci naučili prispôbiť svoj osobný prejav vo všetkých smeroch ku kolektívu,
- poznávanie študovanej skladby ako celku.

Nakoľko hra v súbore je prípravou ku komornej i orchestrálnej hre, je účelné striedať pri práci hru bez dirigenta, ako aj hru s dirigentom a nacvičovať sprevádzanie sólistov.

Nevyhnutným predpokladom pri študovaní repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava pri nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri tomto nácviku ide o systematické rozvíjanie schopností nátlakových a dýchacích svalov, zautomatizovanie a zosynchronizovanie ich pohybu. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný „tréning“ hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete hra v súbore kladie veľký dôraz.

2. Ciele predmetu

- dokonalé individuálne zvládnutie partu;
- vytvorenie jednoliatych hrajúcich skupín – tu je potrebné, aby sa žiaci naučili prispôbiť svoj osobný prejav vo všetkých smeroch ku kolektívu;
- poznávanie študovanej skladby ako celku;
- schopnosť intonácie počas hry v súbore

3. Obsah vzdelávania

Hra skladieb na základe plánu individuálneho rozvoja žiaka, ktoré zabezpečia interpretačnú úroveň žiaka i súboru.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

2. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

Počas školského roka by mala byť naštudovaná baroková, klasická a súčasná skladba. Za výber repertoáru zodpovedá vyučujúci pedagóg.

Výsledky ročníkovej práce je potrebné prezentovať na internom alebo verejnom vystúpení súboru, v nutnom prípade pred skúšobnou komisiou, zloženou z pedagógov vyučujúcich komornú hru.

3. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hod.)

Repertoárové možnosti sú nesmierne rozsiahle, samozrejme je potrebné prihliadať k hráčskym schopnostiam študentov. V každom prípade by počas školského roka mala byť študovaná baroková, klasická a súčasná skladba. Za výber repertoáru zodpovedá vyučujúci pedagóg.

Výsledky ročníkovej práce je potrebné prezentovať na internom alebo verejnom vystúpení súboru, v nutnom prípade pred skúšobnou komisiou, zloženou z pedagógov vyučujúcich komornú hru.

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
KOMORNÁ HRA
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na tube
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Komorná hra je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy pre žiakov 4., 5. a 6. ročníka. Žiaci týchto ročníkov už majú dostatočné inštrumentálne a hudobné skúsenosti k dosiahnutiu predpokladaných výsledkov.

V komornej hre sa významne prejavuje úzka spojitosť medzi skúsenosťami získanými štúdiom hlavného odboru a vedomosťami získanými teoretickým štúdiom.

Komorná hra je nutnou prípravou na budúcu profesionálnu prax, ktorá pôsobí ako na duševné, tak aj na charakterové vlastnosti žiakov a ich ďalší vývoj.

Nevyhnutným predpokladom naštudovania repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava – praktické cvičenie na nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri tomto nácviku ide o systematické rozvíjanie schopností nátlakových a dýchacích svalov, zautomatizovanie a zosynchronizovanie ich pohybu. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný „tréning“ hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete komorná hra musí klást veľký dôraz.

2.Ciele predmetu

Jedným zo základných úloh štúdia komornej hry je zjednotiť hlasy vybranej skladby do ideálnej proporcie zodpovedajúcemu slohovému obdobiu. Komorná hra rozvíja u žiakov cit pre komorný sloh starostlivým vypracovaním skladby až do najmenších detailov, pričom je dôležité správne vedenie samotným pedagógom. Je to predmet, kde sa prenáša ťažisko aktivít a zainteresovanosti na žiakov a vylúči sa akákoľvek pasivita.

3. Obsah vzdelávania

V začiatkoch vyučovania komornej hry je potrebné naštudovať technicky menej náročné skladby predovšetkým z obdobia klasicizmu a romantizmu. Pri naštudovaní diela je dôležité, aby žiaci boli zoznámení s osobnosťou skladateľa a doby v ktorej tvoril a taktiež s bližšími údajmi vzťahujúcich sa k dielu vrátane formového a harmonického rozboru.

Komorná hra predpokladá domácu prípravu, to znamená individuálne zvládnutie partu. Pri náročnosti štúdia tohto odboru nie je možné riešiť technické problémy len na vyučovacej hodine.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

4. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 30 hod. /

1. Úvod do komornej hry
2. Praktické zvládnutie kompozícií určených pre komorné zoskupenia brass kvintet, kvartet a pod. a hudobná literatúra pre tieto zoskupenia (kvôli rozsiahlosti ju nie je možné uviesť)
3. Poznanie základov didaktiky vyučovania komornej hry
4. Používanie základných metodických postupov vyučovania komornej hry

5. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 33 hod. /

1. Praktické zvládnutie kompozícií určených pre komorné zoskupenia brass kvintet, kvartet a pod. a hudobná literatúra pre tieto zoskupenia (kvôli rozsiahlosti ju nie je možné uviesť)
2. Poznanie základov didaktiky vyučovania komornej hry
3. Používanie základných metodických postupov vyučovania komornej hry

6. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 30 hod. /

1. Praktické zvládnutie kompozícií určených pre komorné zoskupenia -brass kvintet, kvartet a pod. a hudobná literatúra pre tieto zoskupenia (kvôli rozsiahlosti ju nie je možné uviesť)
2. Poznanie základov didaktiky vyučovania komornej hry
3. Používanie základných metodických postupov vyučovania komornej hry

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
PEDAGOGICKO-UMELECKÁ PRAX
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na tube
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Pedagogicko-umelecká prax na tube je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy. Vyučovacia prax je zavŕšením výučby predmetov špeciálnej hudobnej prípravy 5. a 6. ročníka v oblasti vyučovania hlavného predmetu žiakov ZUŠ. Predpokladá a vyžaduje samostatnú prácu žiaka konzervatória, jeho prípravu na vyučovaciu hodinu, výber metodických postupov a vhodného materiálu, predhrávanie zadaných skladieb, riešenie problémov a ich korekciu a prenos všetkých teoretických znalostí do praktického vyučovania. Práca so žiakom ZUŠ si vyžaduje jeho aktívne zapojenie do vyučovacieho procesu a prípravu na jednotlivé vyučovacie hodiny. Z predmetu pedagogicko-umelecká prax vykonávajú žiaci konzervatória na konci štúdia záverečnú komisionálnu skúšku, ktorá je súčasťou komplexnej absolventskej skúšky. Pozostáva z modelovej vyučovacej hodiny žiaka ZUŠ vedeného počas celého školského roka a z ústnej skúšky z metodiky hry na tube. Súčasťou záverečnej skúšky je odovzdanie písomnej práce z pedagogicko-umeleckej praxe a písomnej prípravy na modelovú vyučovaciu hodinu.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je pripraviť žiaka konzervatória na samostatnú prácu, jeho prípravu na vyučovaciu hodinu, výber metodických postupov a vhodného materiálu, predhrávanie zadaných skladieb, riešenie problémov a ich korekciu a prenos všetkých teoretických znalostí do praktického vyučovania.

3. Obsah vzdelávania

Schopnosť popísať a analyzovať vyučovací proces, schopnosť riešenia problémov, ktoré sledoval popisom a hodnotením typu žiakov základného umeleckého vzdelávania

4. Rozpis obsahu do ročníkov

5. ročník

/1 hodina týždenne, spolu 33 hod./

Žiaci konzervatória systematicky navštevujú vyučovacie hodiny skúsených pedagógov. Ich následná reflexia a analýza vyučovacieho procesu hry na nástroji (využitých metodických postupov, obsahu vyučovania) je prekonzultovaná na hodine pedagogicko-umeleckej praxe.

6. ročník

/ 2 hodiny týždenne, spolu 60 hodín/

1. Úvod do vyučovacej praxe hry na tube
2. Pedagóg poverí žiaka konzervatória vyučovať predmet hra na tube v určitom ročníku a určitú skupinu
3. Žiak konzervatória vyučuje v prítomnosti pedagóga, ktorý vedie, kontroluje a priebežne hodnotí vyučovaciu prax žiaka ZUŠ
4. Podrobná pedagogická analýza vyučovacej praxe, ktorá sa uskutočňuje na hodinách pedagogického seminára
5. Žiak konzervatória odučí celoročnú látku a pripraví sa na pedagogický výstup na súbornej skúške z pedagogickej prípravy

Vzdelávacia oblasť:

Umenie a kultúra

HLAVNÝ ODBOR ŠTÚDIA HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH

ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na bicích nástrojoch

Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hra na bicích nástrojoch je hlavný odbor štúdia v odbornom zameraní 8229 6,7 05 - hra na zobcovej flaute, flaute, hoboji, klarinete, saxofóne, fagote, trúbke, lesnom rohu, pozaune, tube a bicích nástrojoch, v študijnom odbore 8229 6,7 hudba.

Učivo sa vyberá so zreteľom na individualitu žiaka, jeho talentové predpoklady, schopnosti a technickú vyspelosť. Uvedené študijné požiadavky v jednotlivých ročníkoch ako aj požiadavky stanovené pre vykonanie všetkých skúšok, vrátane absolventského koncertu, sú považované za povinné minimum pre klasifikáciu žiaka. U mimoriadne nadaných a technicky vyspelých žiakov sa môžu na štúdium použiť aj skladby určené pre vyšší ročník. Učivo môže zahŕňať aj skladby, ktoré sa v osnovách nenachádzajú, ale sú umelecky hodnotné a svojou technickou náročnosťou zodpovedajú príslušnému ročníku.

Na konci prvého a druhého polroku každého ročníka vykonajú žiaci praktickú skúšku z hry na bicích nástrojoch pred komisiou zloženou z pedagógov vyučujúcich hlavné odborné predmety v rámci odborného zamerania 8229 6,7 05. O známke komisia rozhoduje s prihliadnutím na návrh vyučujúceho pedagóga, pričom berie do úvahy aj výsledky hodnotenia praktických výkonov žiaka na interných a verejných koncertoch školy v priebehu daného klasifikačného obdobia. Obsah a rozsah skúšobnej látky určujú učebné osnovy. Výnimka je povolená jedine žiakom pripravujúcim sa na súťaž. Vo štvrtom ročníku žiaci vykonávajú maturitnú skúšku. V šiestom ročníku si mimoriadnu starostlivosť vyžaduje príprava a realizácia komplexnej absolventskej skúšky.

Nevyhnutným predpokladom naštudovania repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava – praktické cvičenie na nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri tomto nácviku ide o systematické rozvíjanie schopností rúk a nôh, zautomatizovanie a zosynchronizovanie ich pohybu. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný „tréning“ hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v hlavnom odbore štúdia hra na bicích nástrojoch musí klást veľký dôraz.

2. Ciele predmetu

Cieľom odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy v rámci súvislého šesťročného štúdia tohto hlavného odboru štúdia, je pripraviť žiakov tak, aby po jeho absolvovaní vedeli kvalitne plniť úlohy, ktoré bude od nich vyžadovať umelecká alebo pedagogická prax, prípadne ďalšie štúdium na vysokej škole. V oblasti technickej, musia žiaci zvládnuť všetky základné formy techniky – získať správne interpretačné návyky, ako aj rozvíjať hudobno-výrazové schopnosti tak, aby sa vedeli správne orientovať vo všetkých štýlových oblastiach.

Súčasne si osvojujú vedomosti, schopnosti a zručnosti v umeleckej pedagogike a to najmä v oblasti metodiky a didaktiky vyučovania odboru hra na bicích nástrojoch.

3. Obsah vzdelávania

Učebné osnovy pre hlavný odbor štúdia hra na bicích nástrojoch sú koncipované tak, aby žiaci konzervatória dosiahli takú technickú vyspelosť a umeleckú interpretačnú úroveň, aby boli po absolvovaní štúdia schopní pôsobiť ako sóloví interpreti, plniť požadované úlohy v profesionálnych orchestroch a komorných súboroch, alebo aby mohli ďalej študovať hru na bicích nástrojoch na vysokej škole, prípadne pedagogicky pôsobiť na základnom stupni umeleckých škôl.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

1. ročník

/ 2 hodiny týždenne, spolu 66 hod. /

1. Hra na malý bubon a súpravu bicích nástrojov
  - 1.1. Základy hry na malý bubon
    - 1.1.1. Správny postoj v stojí a pri sedení, správne držanie tela
    - 1.1.2. Držanie paličiek v rukách; miesto, výška a sila ich dopadu na blanu
    - 1.1.3. Vylúdenie zvuku a jeho kvalita
    - 1.1.4. Nácvik úderovej techniky – cibrenie úderov na základe rytmickej a dynamickej vyváženosti oboch rúk v rôznych tempách
    - 1.1.5. Nácvik uvedomelej koordinácie pohybu oboch rúk – elementárna motorika
    - 1.1.6. Upevňovanie technickej zručnosti v hre nepravidelných rytmických útvarov a ich striedanie s pravidelnými útvarmi
  - 1.2. Zoznámenie sa so súpravou bicích nástrojov
    - 1.2.1. Rozmiestnenie a obsluha bicej súpravy
    - 1.2.2. Rozvíjanie hry paradidlových cvičení
    - 1.2.3. Pedálová a manuálová technika
    - 1.2.4. Základné klasické hudobno-tanečné formy
    - 1.2.5. Štandardné a latinsko-americké tanečné rytmy
2. Hra na tympány
  - 2.1. Základy hry na tympány
    - 2.1.1. Správne sedenie, držanie paličiek miesto dopadu úderov na blanu, tlmenie a vírenie paličkami
    - 2.1.2. Cvičenia úderovej techniky – tympánové prechody
    - 2.1.3. Zdokonaľovať jednoduché a striedavé údery, vírenie pri rôznych stupňoch dynamiky
    - 2.1.4. Rozvíjať zručnosť a plynulosť pri prechodoch z tympánu na tympán
    - 2.1.5. Rytmická presnosť, stabilita a technická zručnosť pri hre nepravidelných rytmických útvarov
    - 2.1.6. Zdokonaľovať bodkovaný rytmus a vírenie s dvojitémi údermi
3. Hra na melodické bicie nástroje (xylofón, marimbafón, vibrafón, zvonková hra, zvony)
  - 3.1. Hra na xylofón – marimbafón ; hru realizovať formou nácviku stupníc a ich akordov, technických cvičení, etúd a inštruktívnych a prednesových skladieb
    - 3.1.1. Základy hry na xylofón

- 3.1.2. Všetky durové a molové stupnice ich akordy a obraty, dominantný a zmenšený septakord
- 3.1.3. Správny postoj pri hre, držanie paličiek v rukách – ich správny uhol zovretia; miesto, výška a sila dopadu na xylofón
- 3.1.4. Úderová technika – údery pomocou opakovaných tónov, tremola, paradidlov, akcentov, melodických ozdôb a trilkov
- 3.1.5. Dbieť na kultivovanosť tónu, intonačnú a rytmickú presnosť

Komisionálna skúška:

1. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7, zm7 a ich obraty v miernych tempách - xylofón (žiak si pripraví jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania – xylofón, malý bubon, tympány, bicia súprava
2. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7, zm7 a ich obraty v miernych tempách - xylofón (žiak si pripraví jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania – xylofón, malý bubon, tympány, bicia súprava

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v školskom roku účinkovať na internom koncerte.

2. ročník

/ 2 hodiny týždenne, spolu 66 hod. /

1. Hra na malý bubon a súpravu bicích nástrojov
  - 1.1. Zdokonaľovanie rytmicko-technických zručností – akcenty, synkopy, technika paradidle, dlhé a krátke prírazy
  - 1.2. Zdokonalenie úderovej techniky – rytmické údery pravidelné a nepravidelné, vírenie
  - 1.3. Upevňovať rytmickú stabilitu a dynamickú vyváženosť
  - 1.4. Zdokonalenie pedálovej a manuálovej techniky na biciu súpravu, najprv zvlášť, neskôr rozvíjať komplexnosť - súčinnosť rúk a nôh smerujúcu k harmonicko-dynamickej súhre
  - 1.5. Rozvíjať zručnosti rúk pri jednoduchých a zložitých prechodoch
  - 1.6. Rozširovať výrazové a technické možnosti hry
2. Hra na tympány
  - a. Nadviazať na získané zručnosti, rozvíjať jednotlivé techniky hry – striedavé údery, synkopy, akcenty, prírazy, vírenie, údery dvoma paličkami
  - b. Hra v rôznych tempách, dynamikách, metrických jednotkách s vyznačenou zmenou taktov počas hry
  - c. Zdokonaľovanie techniky hry na 3 – 5 tympánov s rýchlym preladovaním a plynulými prechodmi
3. Hra na melodické bicie nástroje (xylofón, marimbafón, vibrafón, zvonková hra, zvony)
  - 3.1. Zdokonalenie úderovej techniky – akcenty, synkopy, paradidle, tremolo, prírazy jednoduchý, dvojité, trojité atď.
  - 3.2. Všetky durové a molové stupnice ich akordy a obraty, dominantný a zmenšený septakord
  - 3.3. Rytmizácia nepravidelných úderov, tvorenie glissanda, trilkov a melodických ozdôb

- 3.4. Polyrytmické cvičenia
- 3.5. Hra s tromi paličkami

Komisionálna skúška:

1. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7, zm7 a ich obraty v primeranom tempe – xylofón, vibrafón (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania – xylofón, malý bubon, tympány, bicia súprava
2. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7, zm7 a ich obraty v primeranom tempe - xylofón (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania – xylofón, malý bubon, tympány, bicia súprava

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte, z toho raz naspamäť.

3. ročník

/ 2 hodiny týždenne, spolu 66 hod. /

1. Hra na malý bubon a súpravu bicích nástrojov
  - 1.1. Nadviazať na získané vedomosti, rozvíjať všetky druhy úderovej techniky
  - 1.2. Pravidelné denné cvičenia technickej zručnosti, rytmickej stability, dynamickej vyváženosti hry, rozvíjať pamäťovú zložku
  - 1.3. Zdokonaľovať techniku hracieho aparátu na súprave bicích nástrojoch s prehĺbením výrazovej stránky hry
  - 1.4. Rozvíjať dynamickú, rytmickú a improvizáciu predstavivosť a pohotovosť hudobného prejavu
  - 1.5. Koordinácia pohybov rúk a nôh s dôrazom na rytmickú presnosť
  - 1.6. Zdokonaľovanie techniky hry aj na ostatných rytmických nástrojoch (tamburina, wood bloky, temple bloky, cow bells, triangel, maracasy, kongá, tom-tom, gongy, atď.)
2. Hra na tympány
  - 2.1. Zdokonaľiť techniku hry na 2 – 5 tympánoch, rozvíjať všetky druhy úderov a techník na celú sadu tympánov
  - 2.2. Dennými cvičeniami zdokonaľovať technickú zručnosť, dynamické odtiene, tempové zmeny, metrum, preladovanie tympánov v priebehu hry a plynulú hru pri prechodoch z tympánu na tympán
  - 2.3. Používanie paličiek rôzneho druhu a ich striedanie počas hry a kombinovať v úderoch
3. Hra na melodické bicie nástroje (xylofón, marimbfón, vibrafón, zvonková hra, zvony)
  - 3.1. Nadviazať na získané znalosti a zručnosti úderovej techniky a tvorenia tónu viacerými spôsobmi, dbať na rytmickú a intonačnú presnosť
  - 3.2. Zdokonaľovanie striedanie tónov, tremolo, trilky, melodické ozdoby, glissandá, techniku skokov z oktávy do oktávy, uplatniť hru s viacerými paličkami

- 3.3 Všetky durové a molové stupnice ich akordy a obraty, dominantný a zmenšený septakord, hra v terciách, sextách, oktávach a súčasne oboma paličkami ale aj rozložené v rôznych rytmizovaných postupoch, kadencie a celotónové stupnice
- 3.4. Základy hry na zvony
- 3.5. Minimálne 2 – 3 prednesové skladby podľa odporúčanej literatúry

Komisionálna skúška:

1. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v primeranom tempe – xylofón, vibrafón (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania – malý bubon, tympány, bicia súprava
2. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v primeranom tempe - xylofón (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania – malý bubon, tympány, bicia súprava

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte, z toho raz naspamäť.

4. ročník

/ 2 hodiny týždenne, spolu 60 hod. /

1. Hra na malý bubon a súpravu bicích nástrojov
  - 1.1. Denné cvičenia na zdokonaľovanie hráčskej techniky
  - 1.2. Zamerať techniku hry na náročnejšie etudy , prednesy a štúdie
  - 1.3. Zdokonalenie hráčskej techniky na bicíu súpravu so zameraním sa na doprovodné rytmy (creating, groove) a niektoré jazzové sprievody.
  - 1.4. Hra taktov s nepárnym počtom dôb s vytváraním rôznych rytmických kombinácií
2. Hra na tympány
  - 2.1. Zdokonaľovať techniku hry na 2 – 5 tympánoch, rozvíjať všetky druhy úderov a techník na celú sadu tympánov
  - 2.2. Dennými cvičeniami zdokonaľovať technickú zručnosť, dynamické odtiene, tempové zmeny, metrum, preladovanie tympánov v priebehu hry a plynulú hru pri prechodoch z tympánu na tympán
3. Hra na melodické bicie nástroje (xylofón, marimbafón, vibrafón, zvonková hra, zvony)
  - 3.1. Denné cvičenia pre rozvinutie a zdokonalenie hráčskej techniky
  - 3.2. Všetky durové a molové stupnice ich akordy a obraty, dominantný a zmenšený septakord, hra v terciách, kvartách, kvintách, sextách, sekundové postupy, hra v oktávach s použitím glissando, celotónové stupnice
  - 3.3. Minimálne 3 – 4 prednesové skladby podľa odporúčanej literatúry

Komisionálna skúška:

1. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v primeranom tempe – xylofón, vibrafón (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania – xylofón, malý bubon, tympány, bicia súprava
2. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v primeranom

tempe - xylofón (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania – xylofón, malý bubon, tympány, bicia súprava

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte, z toho raz naspamäť.

Maturitná skúška :

Žiak zahrá na primeranej úrovni koncertantnú skladbu alebo sonátu v rozsahu 15 minút

5. ročník

/ 2 hodiny týždenne, spolu 66 hod. /

1. Hra na malý bubon a súpravu bicích nástrojov
  - 1.1. Minimálne 10 etúd podľa odporúčanej literatúry
  - 1.2. Štúdium moderných techník pre ostatné rytmické nástroje
2. Hra na melodické bicie nástroje (xylofón, marimbafón, vibrafón)
  - 1.1. Opakovanie durových a molových stupníc ich akordy a obraty, dominantný a zmenšený septakord s precíznou technickou dokonalosťou
  - 1.2. Minimálne 10 etúd podľa odporúčanej literatúry
  - 1.3. Sólové skladby koncertného zamerania

Komisionálna skúška:

1. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v primeranom tempe – xylofón, vibrafón (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania – xylofón, malý bubon, tympány, bicia súprava
2. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v primeranom tempe - xylofón (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania – xylofón, malý bubon, tympány, bicia súprava

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v šk. roku účinkovať na internom koncerte, z toho raz naspamäť.

6. ročník

/ 2 hodiny týždenne, spolu 60 hod. /

Štúdium v 6. ročníku je zamerané na prípravu absolventského výkonu. Vedeť žiaka k čo najväčšej samostatnosti. Žiak naštuduje koncertantné skladby alebo sonáty v rozsahu najmenej 30 minút a prednesie ich na absolventskom koncerte. Nemôže to byť skladba z maturitného programu.

Komisionálna skúška:

1. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v primeranom tempe – xylofón, vibrafón (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania – xylofón, malý bubon, tympány, bicia súprava
2. polrok: Stupnice durové a molové, T5, D7 , zm7 a ich obraty v primeranom tempe - xylofón (žiak si vylosuje jednu durovú a jednu molovú stupnicu)
Tri etudy rôzneho technického zamerania – xylofón, malý bubon, tympány, bicia súprava

Poznámka:

Prednesové skladby (podľa osnov) sú súčasťou skúšok a hodnotenia žiaka, ale hrajú sa na interných koncertoch ešte pred skúškami. Povinnosťou žiaka je dva razy v školskom roku účinkovať na internom koncerte, z toho raz naspamäť.

Absolventská skúška:

Žiak zahrá na primeranej úrovni koncert, koncertantnú skladbu alebo sonátu v rozsahu 30 minút

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra
HRA NA PRÍBUZNOM NÁSTROJI
ISCED 3B

Konzervatórium Hudba - Hra na bicích nástrojoch
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hra na príbuznom nástroji je predmet špeciálnej odbornej prípravy, ktorý dopĺňa hlavný predmet – hru na bicích nástrojoch, pretože hráči na bicie nástroje ktorí sú angažovaní v rôznych orchestroch musia hrať väčšinou na viacero bicích nástrojov, resp. na všetky bicie nástroje ktoré sú v partitúre.

2.Ciele predmetu

Cieľom tohto predmetu je naučiť študentov bicích nástrojov hrať na všetky ostatné bicie nástroje, ktoré patria do skupiny bicích nástrojov.

3. Obsah vzdelávania

Rozšírenie svojich vedomostí a schopností o hru na
samozvučné- piatti, castanety, campane, tamburína, wood block, shaker, claves, crotale, finger cymbals, tam-tam, triangel, chimes bells a pod
blanozvučné – bicia súprava, grand cassa, congá, bongá, roto-toms, tom-tom, timbales
zvukomalebné – vodný slávik, kukučka, siréna, rapkáč, bič

4. Rozpis obsahu do ročníkov

5.ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 33 hod. /

Pri všetkých nástrojoch začíname od elementárnych prvkov:

1. základný postoj a držanie nástroja
2. tvorenie tónu a zvuku
3. výber vhodných paličiek
4. notácia
5. technika hry
6. jednoduché hranie z listu z orchestrálnych štúdií
7. improvizácia

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
DEJINY A LITERATÚRA HLAVNÉHO ODBORU
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na bicích nástrojoch
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Dejiny a literatúra hlavného odboru štúdia je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy na vyššej odbornej úrovni, ktorý zoznamuje žiaka s dejinami a literatúrou nástroja, s vývojom novovekých typov dychových nástrojov a ich využitím v hudbe.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je získanie znalostí na vyššej odbornej úrovni z dejín a literatúry hlavného odboru štúdia, hlavne od doby baroka po súčasnosť, orientáciu v sólovej koncertnej, komornej a orchestrálnej literatúre podľa jednotlivých slohových období a znalosť najdôležitejších skladieb z počúvania, notového zápisu a z vlastnej hry.

3. Obsah vzdelávania

Dejiny a vývoj nástrojov vzdelávajú na vyššej odbornej úrovni žiaka, ktorý absolvoval štúdium umeleckých, pedagogických, historických a hudobno-teoretických predmetov. Pedagóg nadväzuje na znalosti žiaka z umeleckej praxe, z koncertov a z CD nahrávok. Na hodinách využíva ukážky úryvkov skladieb so zameraním na nástrojovú problematiku. Pri analýze a hodnotení významných diel kombinuje ukážky hrané, reprodukovanie a štúdium notového zápisu. Taktiež sa vyžaduje samostatná práca s učebným textom. /Kratochvíl: Dejiny a literatúra dychových nástrojov/.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

1. Praveké, staroveké a stredoveké nástroje európskej kultúrnej oblasti a ich literatúra.
2. Vývoj novovekých typov dychových nástrojov a ich literatúra.
3. Vývoj spôsobu hry, významní sólisti, orchestrálni hráči a pedagógovia bicích nástrojov.
4. Vedľajšie nástroje. Ich ladenie, notácia, technické zvláštnosti a použitie v dielach významných skladateľov.

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hod.)

1. Literatúra podľa historických období
2. Vývoj jednotlivých foriem od baroka po súčasnosť
3. Komorné súbory bicích nástrojov– duá, triá, kvartetá, kvintetá a väčšie.

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
PEDAGOGIKA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na bicích nástrojoch
Celkový počet hodín: 149

Pedagogika hlavného odboru štúdia vedie k osvojovaniu si správnych pedagogických a metodologických postupov, ktoré žiaci potom po absolvovaní školy aplikujú pri pedagogicko-umeleckých činnostiach. Nakoľko umelecká pedagogika pracuje v prevažnej miere na princípoch pedagogiky individuálneho spôsobu vzdelávania, pri jej tvorbe pedagóg musí rešpektovať individualitu každého žiaka, jeho talentové predpoklady, fyziologické dispozície a predpoklad ich rozvoja, vek, schopnosť chápania a reagovania na nové poznatky a im podriaďovať pri vyučovaní svoj metodický postup. Každý žiak sa vyvíja iným spôsobom, preto sa príprava učebného postupu nesmie robiť hromadne. Pre každého žiaka musí učiteľ pripraviť individuálny metodický postup, ale nikdy by sa nemal vytrátiť hlavný cieľ, vychovať umelecky citiaceho človeka a nielen mechanického remeselníka. Treba bojovať proti diletantskému chápaniu interpretovaného diela, ktoré sa prejavuje v nesprávnom pochopení po stránke obsahu a posolstva a výberom neprimeraných výrazových prostriedkov. Pritom však učiteľ musí byť dobrým psychológom a musí viesť žiaka svojím postupom upútať počas celej hodiny. Žiaci sa tu teda učia umenie citovo vnímať, rozumieť umeleckým dielam a čo je v predmete pedagogika hlavného študijného odboru najdôležitejšie, naučia sa podľa vzoru svojho učiteľa hlavného odboru štúdia a v súčinnosti s ostatnými pedagogickými predmetmi komplexne pedagogicky pôsobiť na vyžadovanej úrovni. Patrí k predmetom „ako vytvárať umenie“. Preto sú po absolvovaní šesťročného štúdia schopní samostatne pripraviť umelecky - interpretačné výkony a vytvárať individuálne pedagogické koncepcie pre vyučovanie každého zvereného žiaka na základnom stupni umeleckého vzdelávania.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je osvojovanie si správnych pedagogických a metodicko- didaktických postupov, ktoré žiaci potom po absolvovaní školy budú aplikovať pri svojich pedagogických činnostiach. Pedagogika hlavného študijného odboru sa ako výnimočný predmet nachádza iba na umeleckých školách konzervatoriálneho druhu a tvorí jeden z pilierov umeleckej pedagogiky preto, lebo žiak konzervatória sa pri tvorbe umeleckej produkcie učí zaznamenávať a plniť komplexné požiadavky svojho učiteľa. Tie sú potom vzorom, pri vlastnej pedagogicko-umeleckej činnosti.

3. Obsah vzdelávania

Pedagogicko umelecké vzdelávanie, pripravuje na komplexné pedagogické pôsobenie umeleckú osobnosť, s osobnostnými predpokladmi pre prácu v pedagogicko-umeleckých činnostiach. Ovláda pedagogiku, odborovú didaktiku a metodiku, aplikovanú fyziológiu, aplikovanú psychológiu a praktickú orientáciu v štýlových obdobiach vo svojom hlavnom odbore štúdia podľa požadovaných nárokov v jednotlivých ročníkoch

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

1. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 33 hod. /

1. Hra na malý bubon a súpravu bicích nástrojov
  - 1.1. Základy hry na malý bubon
    - 1.1.1. Správny postoj v stojí a pri sedení, správne držanie tela
    - 1.1.2. Držanie paličiek v rukách; miesto, výška a sila ich dopadu na blanu
    - 1.1.3. Vylúdenie zvuku a jeho kvalita
    - 1.1.4. Nácvik úderovej techniky – cibrenie úderov na základe rytmickej a dynamickej vyváženosti oboch rúk v rôznych tempách
    - 1.1.5. Nácvik uvedomelej koordinácie pohybu oboch rúk – elementárna motorika
    - 1.1.6. Upevňovanie technickej zručnosti v hre nepravidelných rytmických útvarov a ich striedanie s pravidelnými útvarmi
  - 1.2. Zoznámenie sa so súpravou bicích nástrojov
    - 1.2.1. Rozmiestnenie a obsluha bicej súpravy
    - 1.2.2. Rozvíjanie hry paradidlových cvičení
    - 1.2.3. Pedálová a manuálová technika
    - 1.2.4. Základné klasické hudobno – tanečné formy
    - 1.2.5. Štandardné a latinsko – americké tanečné rytmy
2. Hra na tympány
  - 2.1. Základy hry na tympány
    - 2.1.1. Správne sedenie, držanie paličiek miesto dopadu úderov na blanu, tlmenie a vírenie paličkami
    - 2.1.2. Cvičenia úderovej techniky – tympánové prechody
    - 2.1.3. Zdokonaľovať jednoduché a striedavé údery, vírenie pri rôznych stupňoch dynamiky
    - 2.1.4. Rozvíjať zručnosť a plynulosť pri prechodoch z tympánu na tympán
    - 2.1.5. Rytmická presnosť, stabilita a technická zručnosť pri hre nepravidelných rytmických útvarov
    - 2.1.6. Zdokonaľovať bodkovaný rytmus a vírenie s dvojitémi údermi
3. Hra na melodické bice nástroje (xylofón, marimbafón, vibrafón, zvonková hra, zvony)
  - 3.1. Hra na xylofón – marimbafón ; hru realizovať formou nácviku stupníc a ich akordov, technických cvičení, etúd a inštruktívnych a prednesových skladieb
    - 3.1.1. Základy hry na xylofón
    - 3.1.2. Všetky durové a molové stupnice ich akordy a obraty, dominantný a zmenšený septakord
    - 3.1.3. Správny postoj pri hre, držanie paličiek v rukách – ich správny uhol zovretia; miesto, výška a sila dopadu na xylofón
    - 3.1.4. Úderová technika – údery pomocou opakovaných tónov, tremola, paradidlov, akcentov, melodických ozdôb a trilkov
    - 3.1.5. Dbáť na kultivovanosť tónu, intonačnú a rytmickú presnosť

2. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 33 hod. /

1. Hra na malý bubon a súpravu bicích nástrojov
  - 1.1. Zdokonaľovanie rytmicko-technických zručností – akcenty, synkopy, technika paradidle, dlhé a krátke prírazy
  - 1.2. Zdokonalenie úderovej techniky – rytmické údery pravidelné a nepravidelné, vírenie
  - 1.3. Upevňovať rytmickú stabilitu a dynamickú vyváženosť
  - 1.4. Zdokonalenie pedálovej a manuálovej techniky na biciu súpravu, najprv zvlášť, neskôr rozvíjať komplexnosť – súčinnosť rúk a nôh smerujúcu k harmonicko-dynamickej súhre
  - 1.5. Rozvíjať zručnosti rúk pri jednoduchých a zložitých prechodoch
  - 1.6. Rozširovať výrazové a technické možnosti hry
2. Hra na tympány
  - 2.2. Nadviazať na získané zručnosti, rozvíjať jednotlivé techniky hry – striedavé údery, synkopy, akcenty, prírazy, vírenie, údery dvoma paličkami
  - 2.3. Hra v rôznych tempách, dynamikách, metrických jednotkách s vyznačenou zmenou taktov počas hry
  - 2.4. Zdokonaľovanie techniky hry na 3 – 5 tympánov s rýchlym preladovaním a plynulými prechodmi
3. Hra na melodické bicie nástroje (xylofón, marimbafón, vibrafón, zvonková hra, zvony)
  - 3.1. Zdokonalenie úderovej techniky – akcenty, synkopy, paradidle, tremolo, prírazy jednoduchý, dvojité, trojité atď.
  - 3.2. Všetky durové a molové stupnice ich akordy a obraty, dominantný a zmenšený septakord
  - 3.3. Rytmizácia nepravidelných úderov, tvorenie glissanda, trilkov a melodických ozdôb
  - 3.4. Polyrytmické cvičenia
  - 3.5. Hra s tromi paličkami

3. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 33 hod. /

1. Hra na malý bubon a súpravu bicích nástrojov
  - 1.1. Nadviazať na získané vedomosti, rozvíjať všetky druhy úderovej techniky
  - 1.2. Pravidelné denné cvičenia technickej zručnosti, rytmickej stability, dynamickej vyváženosti hry, rozvíjať pamäťovú zložku
  - 1.3. Zdokonaľovať techniku hracieho aparátu na súprave bicích nástrojoch s prehĺbením výrazovej stránky hry
  - 1.7. Rozvíjať dynamickú, rytmickú a improvizáciu predstavivosť a pohotovosť hudobného prejavu
  - 1.8. Koordinácia pohybov rúk a nôh s dôrazom na rytmickú presnosť
  - 1.9. Zdokonaľovanie techniky hry aj na ostatných rytmických nástrojoch (tamburína, wood bloky, temple bloky, cow bells, triangel, maracasy, konga, tom-tom, gongy, atď.)
2. Hra na tympány
  - 2.1. Zdokonaľovať techniku hry na 2 – 5 tympánoch, rozvíjať všetky druhy úderov a techník na celú sadu tympánov
  - 2.2. Dennými cvičeniami zdokonaľovať technickú zručnosť, dynamické odtiene, tempové zmeny, metrum, preladovanie tympánov v priebehu hry a plynulú hru pri prechodoch z tympánu na tympán

- 2.3. Používanie paličiek rôzneho druhu a ich striedanie počas hry a kombinovať v úderoch
3. Hra na melodické bicie nástroje (xylofón, marimbafón, vibrafón, zvonková hra, zvony)
  - 3.1. Nadviazať na získané znalosti a zručnosti úderovej techniky a tvorenia tónu viacerými spôsobmi, dbať na rytmickú a intonačnú presnosť
  - 3.2. Zdokonaľovanie striedanie tónov, tremolo, trilky, melodické ozdoby, glissandá, techniku skokov z oktávy do oktávy, uplatniť hru s viacerými paličkami
  - 3.4 Všetky durové a molové stupnice ich akordy a obraty, dominantný a zmenšený septakord, hra v terciách, sextách, oktávach a súčasne oboma paličkami ale aj rozložene v rôznych rytmizovaných postupoch, kadencie a celotónové stupnice
  - 3.4. Základy hry na zvony
  - 3.5. Minimálne 2 – 3 prednesové skladby podľa odporúčanej literatúry

4. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 30 hod. /

1. Hra na malý bubon a súpravu bicích nástrojov
  - 1.1. Denné cvičenia na zdokonaľovanie hráčskej techniky
  - 1.2. Zamerať techniku hry na náročnejšie etudy , prednesy a štúdie
  - 1.3. Zdokonalenie hráčskej techniky na biciu súpravu so zameraním sa na doprovodné rytmy (creating, groove) a niektoré jazzové doprovody
  - 1.4. Hra taktov s nepárnym počtom dŕb s vytváraním rôznych rytmických kombinácií
2. Hra na tympány
  - 2.1. Zdokonaľovať techniku hry na 2 – 5 tympánach, rozvíjať všetky druhy úderov a techník na celú sadu tympánov
  - 2.2. Dennými cvičeniami zdokonaľovať technickú zručnosť, dynamické odtiene, tempové zmeny, metrum, preladžovanie tympánov v priebehu hry a plynulú hru pri prechodoch z tympánu na tympán
3. Hra na melodické bicie nástroje (xylofón, marimbafón, vibrafón, zvonková hra, zvony)
  - 3.1. Denné cvičenia pre rozvinutie a zdokonalenie hráčskej techniky
  - 3.3.Všetky durové a molové stupnice ich akordy a obraty, dominantný a zmenšený septakord, hra v terciách, kvartách, kvintách, sextách, sekundové postupy, hra v oktávach s použitím glissando, celotónové stupnice
  - 3.3. Minimálne 3 – 4 prednesové skladby podľa odporúčanej literatúry

5. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 33 hod. /

1. Hra na malý bubon a súpravu bicích nástrojov
  - 1.1. Minimálne 10 etúd podľa odporúčanej literatúry
  - 1.2. Štúdium moderných techník pre ostatné rytmické nástroje
2. Hra na melodické bicie nástroje (xylofón, marimbafón, vibrafón)
  - 1.1. Opakovanie durových a molových stupníc ich akordy a obraty, dominantný a zmenšený septakord s precíznou technickou dokonalosťou
  - 1.2. Minimálne 10 etúd podľa odporúčanej literatúry
  - 1.3. Sólové skladby koncertného zamerania

6. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 30 hod. /

1. Pedagogika hry na bicích nástrojoch pri naštudovaní koncertného programu
2. Didaktika pri výbere koncertného programu
3. Metodické postupy naštudovania jednotlivých skladieb

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
METODIKA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na bicích nástrojoch
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Metodika hry na bicích nástrojoch je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy, v ktorej sa žiak konzervatória na základe vlastných praktických skúseností a skúseností vyučujúceho hlavného odboru zdokonaľuje v hlavnom odbore a oboznamuje sa s optimálnymi metódami vyučovania hry na bicie nástroje.

2. Ciele predmetu

Prvotným cieľom štúdia na konzervatóriu je naučiť sa odborne sledovať a posúdiť vlastný výkon do najjemnejších detailov a takto získané poznatky využiť pre ďalšie zdokonaľovanie sa. Príkladov, ako týchto základných cieľov dosiahnuť, sa žiakovi konzervatória dostáva pri vyučovaní hlavného predmetu a v metodike. Metodika završuje vyučovanie hry na bicie nástroje po teoretickej stránke. Ďalším stupňom, ktorý nadväzuje na takto získané vedomosti, je príprava na učiteľskú prax.

Žiak sa na hodinách metodiky zoznámí po teoretickej stránke so špecifikami nástroja, dôkladne preberie jednotlivé funkcie hry, zaoberá sa problematikou výučby začiatčníka a dostane sa mu tak odborne fundovaného výkladu v oblasti interpretačného umenia. Žiak sa zoznámí tiež s literatúrou bicích nástrojov.

3. Obsah vzdelávania

Metodika veľmi úzko súvisí s hlavným odborom. Vzájomne sa tieto predmety ovplyvňujú a doplňujú. Metodika nadväzuje aj na všeobecné poznatky z psychológie, pedagogiky, didaktiky a estetiky. Dopĺňa aj poznanie získané v dejinách a literatúre nástroja.

Zvláštnosťou predmetu metodika je, že žiak musí nielen dobre zvládnuť prebratú látku, ale musí byť schopný získané vedomosti prenášať na svojich budúcich žiakov.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

5. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Výber hráča a jeho dispozície – rytmické cítenie
2. História bicích nástrojov
3. Praktické využitie jednotlivých nástrojov v klasickej, tanečnej a jazzovej hudbe
4. Rozostavenie nástrojov, správny postoj alebo sedenie za nimi
5. Technika hry rôznymi paličkami alebo prstami podľa charakteristiky nástroja

6. Hra na melodických nástrojoch /xylofón, vibrafón, zvonkohra, marimba/
7. Znalosť štandardných, tanečných a jazzových sprievodných rytmov
8. Rytmické cítenie v rôznych štýloch hudby /jazz, pop/
9. Zvukové charakteristiky jednotlivých nástrojov
10. Prídavné nástroje patriace k bicím nástrojom
11. Údržba a ošetrovanie nástrojov
12. Ladenie nástrojov

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
DIDAKTIKA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na bicích nástrojoch
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Didaktika hry na bicích nástrojoch je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy, ktorá dopĺňa a nadväzuje na vedomosti z metodiky a ako ďalšia z umelecko-pedagogických disciplín zabezpečuje pedagogické vzdelanie žiakov konzervatória v oblasti riešenia vyučovacích problémov nástrojovej hry v základnom umeleckom školstve.

2.Ciele predmetu

Jej cieľom je zoznámenie sa s historickým vývojom didaktiky, s didaktickými zásadami, s inštruktívnou literatúrou a školami hry na bicích nástrojoch, s podrobným vyučovaním začiatočníkov a s literatúrou pre ďalšie vzdelávanie pedagógov.

3. Obsah vzdelávania

Zabezpečenie pedagogického vzdelania žiakov konzervatória v oblasti riešenia vyučovacích problémov nástrojovej hry v základnom umeleckom školstve.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

5. ročník

(2 hodina týždenne, spolu 66 hod./

1. Úvod do didaktiky hry na bicích nástrojoch
  - 1.1. Cieľ predmetu. Vysvetlenie pojmov
  - 1.2. História vzniku predmetu
  - 1.3. Didaktické zásady a ich uplatnenie pri vyučovaní žiakov ZUŠ
2. Etapy vyučovania začiatočníkov
  - 2.1. Psychofyzologické danosti začiatočníkov, výber metodických postupov
  - 2.2. Vyučovanie žiakov prípravného štúdia – prvá etapa, zoznámenie žiaka s pedagógom a nástrojom, motivácia žiaka
  - 2.3. Vyučovanie žiakov prípravného štúdia – druhá etapa. Vyjadrenie charakteru hudby
  - 2.4. Vyučovanie žiakov prípravného štúdia – tretia etapa
Rozvíjanie zmyslu pre rytmus, tempo, metrum.
  - 2.5. Výber etúd a ľahkých prednesových skladieb, rozvíjať predstavu o charaktere a štýle daných skladieb
  - 2.6. Zvládnutie náročnejších prednesov, príprava na verejné vystúpenie
3. Školy, inštruktívna a prednesová literatúra na bicie nástroje
  - 3.1. Školy na bicie nástroje pre začiatočníkov.

- 3.2. Inštruktívna a prednesová literatúra.
- 4. Ďalšie formy práce na vyučovaní, didaktické materiály
  - 4.1. Hra z listu, komorná hra. Pestovanie pohotovosti - prostriedok k dosiahnutiu viacerých cieľov.
  - 4.2. Práca na výstavbe skladby. Pochopenie obsahu hudobného diela. Analýza a osvojenie notového zápisu. Práca na detailoch.
  - 4.3. Základné pedagogické materiály a literatúra k ďalšiemu vzdelávaniu pedagógov.

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
PEDAGOGICKÝ SEMINÁR HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na bicích nástrojoch
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Pedagogický seminár vyučovania hry na bicích nástrojoch je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy. Cieľom predmetu je integrovať poznatky zo všetkých predmetov špeciálnej pedagogickej prípravy 5. a 6. ročníka. Jeho obsahom je riešenie problémov hry na bicích nástrojoch žiakov ZUŠ. Poskytuje priestor kolektívnej diskusii a rozborom všetkých pedagogických situácií. Je syntézou teórie a praxe. Umožňuje samostatné vyjadrenie žiaka konzervatória, uvedenie a obhájenie argumentov pred kolektívom. Vyžaduje aktivitu žiakov konzervatória, ich celkovú zainteresovanosť na riešení problémov vyučovania hry na bicích nástrojoch a záujem o problematiku.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je integrovať poznatky zo všetkých predmetov špeciálnej pedagogickej prípravy 5. a 6. ročníka.

3. Obsah vzdelávania

Obsahom tohto predmetu je riešenie problémov hry na bicích nástrojoch žiakov ZUŠ.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

6. ročník

/1 hodina týždenne, spolu 30 hod./

1. Význam pedagogického seminára vyučovania hry na bicích nástrojoch
2. Diskusie o teoretických vedomostiach
  - 2.1. Postrehy z náčuvov nástrojovej hry.
  - 2.2. Skúsenosti z vyučovacej praxe. Analýza vyučovacích hodín pedagóga a vlastných vyučovacích hodín.
3. Inštruktívna literatúra a diskusie o metodických postupoch
  - 3.1. Zoznamovanie sa s inštruktívnou literatúrou.
  - 3.2. Praktické prehrávanie literatúry s nástrojom.
  - 3.3. Diskusie o metodických postupoch významných pedagógov.
4. Možnosti ďalšieho vzdelávania pedagóga
  - 4.1. Oboznámenie sa so základnými pedagogickými materiálmi (učebné plány, osnovy, metodické príručky).

Vzdelávacia oblasť:
Matematika a práca s informáciami
HRA NOTOVÉHO ZÁPISU BEZ PRÍPRAVY
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na bicích nástrojoch
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hra notového zápisu bez prípravy je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy s mnohostranným zameraním a pôsobením.

Nevyhnutným predpokladom naštudovania repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava – praktické cvičenie na nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri tomto nácviku ide o systematické rozvíjanie schopností rúk a nôh, zautomatizovanie a zosynchronizovanie ich pohybu. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný „tréning“ hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete hra notového zápisu bez prípravy a improvizácie musí klásť veľký dôraz.

V súvislosti s šesťročným štúdiom získavajú žiaci na hodinách vyučovania hry notového zápisu bez prípravy aj rozsiahle vedomosti, schopnosti a zručnosti v umeleckej pedagogike, a to najmä metodiky a didaktiky vyučovania hry z listu. Preto sú po absolvovaní šesťročného štúdia schopní samostatne vytvárať umelecký – interpretačné výkony a vytvárať individuálne pedagogické koncepcie pre vyučovanie žiakov na základnom stupni umeleckého vzdelávania.

2.Ciele predmetu

Jeho cieľom je vypestovať u žiakov rýchlu orientáciu v notovom zápise a jeho pohotovú reprodukciu bez predchádzajúceho podrobného štúdia a rozvíjať jeho improvizčné schopnosti.

3. Obsah vzdelávania

Hra notového zápisu bez prípravy je pre výchovu žiaka jednou z najdôležitejších súčastí vyučovania, na ktorej je založená celá orchestrálna činnosť.

Improvizácia – hra bez prípravy je tvorenie melódie alebo rytmu na danú tému.

Predpoklady k jej úspešnému zvládnutiu sú:

- dokonalé zvládnutie nástroja
- znalosť harmónie – gitarových značiek
- zmysel pre takt a formu
- melodické a rytmické cítenie

Na polroka a na konci každého ročníka absolvuje žiak skúšku pred komisiou, ktorá rozhodne o hodnotení s prihliadnutím k návrhu vyučujúceho učiteľa.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

4. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 30 hod. /

1. Príprava žiaka k pohotovej a rýchlej orientácii v notovom zázname a jeho reprodukcii bez predchádzajúcej prípravy
2. Štúdium menej náročných orchestrálnych partov

5. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 33 hod. /

1. Štúdium náročnejších orchestrálnych partov, ktoré obsahujú väčšie zastúpenie bicích nástrojov v partitúre
2. Orchestrálne party od obdobia baroka, klasicizmu, romantizmu po 20. storočie
3. Prehľbovať výrazovú zložku a technickú dokonalosť

6. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 30 hod. /

1. Štúdium náročných orchestrálnych partov hudby 20. storočia
2. Zamerať sa na štúdium orchestrálnych partov všetkých melodických bicích nástrojov
3. Štúdium konkurzného repertoáru operného a symfonického orchestra

Vzdelávacia oblasť:

Matematika a práca s informáciami

ROZBOR UMELECKÝCH DIEL HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA

ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na bicích nástrojoch

Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Predmet analýza skladieb hry na bicích nástrojoch je predmet odbornej teoretickej prípravy, v ktorom sa žiak naučí na vyššej odbornej úrovni urobiť komplexnú analýzu umeleckého diela z aspektu hudobno-teoretického, hudobno-historického, hudobno-estetického a hudobno-interpretáčného. Na základe tejto analýzy získa vedomosti, schopnosti a zručnosti potrebné pre profesionálnu tvorivú umeleckú interpretáciu a umeleckú pedagogiku.

2. Ciele predmetu

Žiak získava vedomosti, schopnosti a zručnosti potrebné pre profesionálnu tvorivú umeleckú interpretáciu a umeleckú pedagogiku.

3. Obsah vzdelávania

Obsahom predmetu je analýza umeleckých diel zo štýlového hľadiska, metodologického aj interpretačného.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

5. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 33 hod./

1. Základné princípy komplexnej analýzy umeleckého diela
2. Metodika komplexnej analýzy umeleckého diela
3. Špecifiká komplexnej analýzy diela hlavného predmetu
4. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel barokového štýlu
5. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel klasicistického štýlu

6. ročník

/1 hodina týždenne, spolu 30 hod./

1. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel romantického štýlu
2. Komplexné analyzovanie profilových umeleckých diel hudby 20. a 21. storočia
3. Vypracovanie komplexných analýz interpretovaných umeleckých diel
4. Vypracovanie komplexných analýz umeleckých diel absolventského umeleckého výkonu

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
HRA V SÚBORE
ISCED 3B

Konzervatórium Hudba - Hra na bicích nástrojoch
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Hra v súbore je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy pre žiakov druhého a tretieho ročníka. Tento predmet tvorí prípravu ku komornej i orchestrálnej hre vo vyšších ročníkoch.

Väčšina žiakov sa prvýkrát stretáva so skupinovým hraním. Od začiatku je potrebné zdôrazňovať tieto navzájom sa nadväzujúce hľadiská :

- dokonalé individuálne zvládnutie partu,
- vytvorenie jednoliatych hrajúcich skupín – tu je potrebné, aby sa žiaci naučili prispôbiť svoj osobný prejav vo všetkých smeroch ku kolektívu,
- poznávanie študovanej skladby ako celku.

Nakoľko hra v súbore je prípravou ku komornej i orchestrálnej hre, je účelné striedať pri práci hru bez dirigenta, ako aj hru s dirigentom a nacvičovať sprevádzanie sólistov.

Nevyhnutným predpokladom pri študovaní repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava pri nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri „cvičení“ ide o systematické rozvíjanie schopností rúk a nôh, „zautomatizovanie“ pohybov. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný „tréning“ hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete hra v súbore kladie veľký dôraz.

2. Ciele predmetu

- dokonalé individuálne zvládnutie partu;
- vytvorenie jednoliatych hrajúcich skupín – tu je potrebné, aby sa žiaci naučili prispôbiť svoj osobný prejav vo všetkých smeroch ku kolektívu;
- poznávanie študovanej skladby ako celku;

3. Obsah vzdelávania

Obsah a rozsah skúšobnej látky určujú učebné osnovy. Učivo môže zahŕňať i skladby, ktoré učebné osnovy neuvádzajú, keď zodpovedajú svojou náročnosťou určitému ročníku.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

2. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hod.)

Počas školského roka by mala byť naštudovaná baroková, klasická a súčasná skladba. Za výber repertoáru zodpovedá vyučujúci pedagóg.

Výsledky ročníkovej práce je potrebné prezentovať na internom alebo verejnom vystúpení súboru, v nutnom prípade pred skúšobnou komisiou, zloženou z pedagógov vyučujúcich komornú hru.

3. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hod.)

Repertoárové možnosti sú nesmierne rozsiahle, samozrejme je potrebné prihliadať k hráčskym schopnostiam študentov. V každom prípade by počas školského roka mala byť študovaná baroková, klasická a súčasná skladba. Za výber repertoáru zodpovedá vyučujúci pedagóg.

Výsledky ročníkovej práce je potrebné prezentovať na internom alebo verejnom vystúpení súboru, v nutnom prípade pred skúšobnou komisiou, zloženou z pedagógov vyučujúcich komornú hru.

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
KOMORNÁ HRA
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudba -Hra na bicích nástrojoch
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Komorná hra je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy pre žiakov 4., 5. a 6. ročníka. Žiaci týchto ročníkov už majú dostatočné inštrumentálne a hudobné skúsenosti k dosiahnutiu predpokladaných výsledkov.

V komornej hre sa významne prejavuje úzka spojitosť medzi skúsenosťami získanými štúdiom hlavného odboru a vedomosťami získanými teoretickým štúdiom.

Komorná hra je nutnou prípravou na budúcu profesionálnu prax, ktorá pôsobí ako na duševné, tak aj na charakterové vlastnosti žiakov a ich ďalší vývoj.

Nevyhnutným predpokladom naštudovania repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava – praktické cvičenie na nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri tomto nácviku ide o systematické rozvíjanie schopností rúk a nôh, zautomatizovanie a zosynchronizovanie ich pohybu. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný „tréning“ hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí splňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete komorná hra musí klást veľký dôraz.

2. Ciele predmetu

Jedným zo základných úloh štúdia komornej hry je zjednotiť hlasy vybranej skladby do ideálnej proporcie zodpovedajúcemu slohovému obdobiu. Komorná hra rozvíja u žiakov cit pre komorný sloh starostlivým vypracovaním skladby až do najmenších detailov, pričom je dôležité správne vedenie samotným pedagógom. Je to predmet, kde sa prenáša ťažisko aktivít a zainteresovanosti na žiakov a vylúči sa akákoľvek pasivita.

3. Obsah vzdelávania

V začiatkoch vyučovania komornej hry je potrebné naštudovať technicky menej náročné skladby predovšetkým z obdobia klasicizmu a romantizmu. Pri naštudovaní diela je dôležité, aby žiaci boli zoznámení s osobnosťou skladateľa a doby v ktorej tvoril a taktiež s bližšími údajmi vzťahujúcich sa k dielu vrátane formového a harmonického rozboru.

Komorná hra predpokladá domácu prípravu, to znamená individuálne zvládnutie partu. Pri náročnosti štúdia tohto odboru nie je možné riešiť technické problémy len na vyučovacej hodine.

4. Rozpis obsahu do ročníkov

4. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 30 hod. /

1. Úvod do komornej hry
2. Praktické zvládnutie kompozícií určených pre komorné zoskupenia bicích nástrojov a zmiešané zoskupenia s inými nástrojmi - klavír, dychové a sláčikové nástroje, akordeón a iné nástroje (kvôli rozsiahlosti nie je možné uviesť)
3. Poznanie základov didaktiky vyučovania komornej hry
4. Používanie základných metodických postupov vyučovania komornej hry

5. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 33 hod. /

1. Praktické zvládnutie kompozícií určených pre komorné zoskupenia bicích nástrojov a zmiešané zoskupenia s inými nástrojmi - klavír, dychové a sláčikové nástroje, akordeón a iné nástroje (kvôli rozsiahlosti nie je možné uviesť)
2. Poznanie základov didaktiky vyučovania komornej hry
3. Používanie základných metodických postupov vyučovania komornej hry

6. ročník

/ 1 hodina týždenne, spolu 30 hod. /

1. Praktické zvládnutie kompozícií určených pre komorné zoskupenia bicích nástrojov a zmiešané zoskupenia s inými nástrojmi - klavír, dychové a sláčikové nástroje, akordeón a iné nástroje (kvôli rozsiahlosti nie je možné uviesť)
2. Poznanie základov didaktiky vyučovania komornej hry
3. Používanie základných metodických postupov vyučovania komornej hry

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje(spôsobilosti)

V súvislosti s šesťročným štúdiom získavajú žiaci na hodinách vyučovania komornej hry aj rozsiahle vedomosti, schopnosti a zručnosti v umeleckej pedagogike, a to najmä metodiky a didaktiky vyučovania komornej hry. Preto sú po absolvovaní šesťročného štúdia schopní samostatne vytvárať umelecký – interpretačné výkony a vytvárať individuálne pedagogické koncepcie pre vyučovanie žiakov na základnom stupni umeleckého vzdelávania

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
PEDAGOGICKO – UMELECKÁ PRAX
ISCED 5B

Konzervatórium Hudba - Hra na bicích nástrojoch
Celkový počet hodín: 149

1. Charakteristika predmetu

Pedagogicko-umelecká prax hry na bicích nástrojoch je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy. Vyučovacia prax je završením výučby predmetov špeciálnej hudobnej prípravy 5. a 6. ročníka v oblasti vyučovania hlavného predmetu žiakov ZUŠ. Predpokladá a vyžaduje samostatnú prácu žiaka konzervatória, jeho prípravu na vyučovaciu hodinu, výber metodických postupov a vhodného materiálu, predhrávanie zadaných skladieb, riešenie problémov a ich korekciu a prenos všetkých teoretických znalostí do praktického vyučovania. Práca so žiakom ZUŠ si vyžaduje jeho aktívne zapojenie do vyučovacieho procesu a prípravu na jednotlivé vyučovacie hodiny. Z predmetu vyučovacia prax vykonávajú žiaci konzervatória na konci štúdia záverečnú komisionálnu skúšku, ktorá je súčasťou komplexnej absolventskej skúšky. Pozostáva z modelovej vyučovacej hodiny žiaka ZUŠ vedeného počas celého školského roka a z ústnej skúšky z metodiky hry na bicích nástrojoch. Súčasťou záverečnej skúšky je odovzdanie písomnej práce z vyučovacej praxe a písomnej prípravy na modelovú vyučovaciu hodinu.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je pripraviť žiaka konzervatória na samostatnú prácu, jeho prípravu na vyučovaciu hodinu, výber metodických postupov a vhodného materiálu, predhrávanie zadaných skladieb, riešenie problémov a ich korekciu a prenos všetkých teoretických znalostí do praktického vyučovania.

3. Obsah vzdelávania

Schopnosť popísať a analyzovať vyučovací proces, schopnosť riešenia problémov, ktoré sledoval popisom a hodnotením typu žiakov základného umeleckého vzdelávania

4. Rozpis obsahu do ročníkov

5. ročník

/1 hodina týždenne, spolu 33 hod./

Žiaci konzervatória systematicky navštevujú vyučovacie hodiny skúsených pedagógov. Ich následná reflexia a analýza vyučovacieho procesu hry na nástroji (využitých metodických postupov, obsahu vyučovania) je prekonzultovaná na predmete pedagogicko-umelecká prax.

6. ročník

/ 2 hodiny týždenne, spolu 60 hodín/

1. Úvod do praxe hry na bicích nástrojoch
2. Pedagóg poverí žiaka konzervatória vyučovať predmet hra na bicích nástrojoch v určitom ročníku a určitú skupinu
3. Žiak konzervatória vyučuje v prítomnosti pedagóga, ktorý vedie, kontroluje a priebežne hodnotí vyučovaciu prax žiaka ZUŠ
4. Podrobná pedagogická analýza vyučovacej praxe, ktorá sa uskutočňuje na hodinách pedagogického seminára
5. Žiak konzervatória odučí celoročnú látku a pripraví sa na pedagogický výstup na súbornej skúške z pedagogickej prípravy